

Bedlivosť

Povzbudiť ľudí k bedlivosti, aby boli vždy pripravení na svoje osobné stretnutie s Ježišom.¹

AI

Predstavme si situáciu, keď sa rodičia lúčia so svojimi deťmi. Sú plní obáv a úzkostí o svoje dieťa, aby ho nič zlé nestretlo. Nezabudnú mu dať nejaké ponaučenie a radu, podľa ktorej sa má riadiť, aby bolo opatrné a dávalo si pozor. Opatrnosť a bdelosť nie je potrebná len v rodinnom živote, ale vo všetkých oblastiach ľudského života.

KE

V evanjeliu sme aj my dostali od Ježiša takéto ponaučenie, keď nám hovorí: „**Majte sa na pozore, bdejte, lebo nevíete, kedy príde ten čas**“ (Mk 13,33).

DI

Ježiš svojich učeníkov vyzýval k bdelosti viackrát. Poznáme podobenstvá o vernom sluhovi, o desiatich pannách a iné. Dnes na to poukázal podobenstvom o pánovi domu, ktorý odcestoval, svojim sluhom dal moc, určil prácu a kázal bdieť. Tento odchod je podobenstvom Ježišovej smrti a vzkriesenia. V obraze domu tu môžeme vidieť celé kresťanské spoločenstvo a v osobe pána domu Ježiša. Čas druhého príchodu Ježiša na tento svet je neznámy, preto nás Ježiš vystriha, aby sme sa mali na pozore, aby sme bdeli. Ježiš neudáva hodinu preto, lebo každá hodina je vhodná, aby sme sa otvorili evanjeliu a začali podľa neho žiť. A keďže tu na zemi nikto z ľudí nemôže vypočítať čas druhého Ježišovho príchodu, je bdelosť dvojnásobne potrebná. Kresťan, ktorého v tomto podobenstve predstavuje vrátnik, musí bdieť. Táto stála pripravenosť na Ježišov príchod, aby mohol byť vpustený každú hodinu, tvorí vnútornú podstatu života každého kresťana, ak je s ním všetko v poriadku. Čaká a vyzerá Ho, pripravuje sa na Jeho príchod. Pre väčšinu ľudí sa toto napomenutie týkalo a týka nie dňa Kristovho príchodu na konci čias, ale dňa ich vlastnej smrti. Tento deň nik nepozná a nik si ho nemôže vypočítať. Aj on môže prísť náhle, nečakane a prekvapujúco, uprostred práce, v spánku alebo pri veselej hre. Triezvo počítať s touto hodinou a byť na ňu prichystaný je rovnoznačné s postojom, ktorý má mať kresťan pred prichádzajúcim Pánom.²

PAR

Život každého človeka sa rozvíja v čase. Má svoj začiatok, má svoju prítomnosť, ale bude mať aj svoj koniec. Začiatok a koniec sú milníky nášho

¹ Porov. BALOGA, M.: *Seminárna práca*. Spišská Kapitula : 2005.

² Porov.: RIENECKER, F.: *Evanjelium podľa Marka*. Bratislava : CREATIVPRESS, 1993, s. 220.; TRILLING, W.: *Evanjelium podľa Matúša II.*. Trnava : Dobrá kniha, 993, s. 226.

života vo viditeľnom svete. Ako veriaci si predovšetkým kladieme otázky o počiatku. Kde má počiatok svet a aký je počiatok nášho vlastného života vo svete? Tie sú východiskom nášho premýšľania a našej viery. Ďalej si kladieme otázky o konci. Aký bude koniec sveta? Kam smeruje a kde sa končí môj osobný život v tomto čase? No najdôležitejšia je otázka, ktorá vyplýva z predchádzajúcich. Otázka o význame prítomnej chvíle. V prítomnej chvíli sa sústreďuje náš vedomí život, v prítomnej chvíli ho živo prežívame. V prítomnej chvíli mám v rukách svoj život a rozhodujem sa, čo s ním urobím.

Ježiš nás nepoveril, aby sme unikli z tohto času a snívali o krajšej budúcnosti. Očakáva od nás, že budeme bedliť a pracovať tak, aby prítomnosť bola jasnejšia a zároveň božskejšia. Aby sme seba samých pripravili na svoj deň stretnutia s Ježišom. Veľkosť povolania kresťanov je v tom, že Kristus je začiatok, stred i cieľ ich života. V tomto živote aj my rozhodujeme o tom, či navždy vkročíme do Božieho kráľovstva. Ježiš nás neodrádza od života. Naopak, chce, aby sme podľa svedomia naplno robili to, čo nám bolo zverené. To, ako sa rozhodujeme a ako konáme sa dá niekedy už ťažko zmeniť. A v jednej chvíli sa náš život pretrhne. Ako budem vtedy pripravený? Bude to vo chvíli konania dobra alebo hriechu?

Je potrebné, aby sme svoje povinnosti vykonávali s pohľadom na budúnosť. Na budúnosť činného záujmu o svoje kresťanské poslanie. Aby sme z dní svojho pozemského života urobili schody zo sveta do večného života s Ježišom. Ten, čo bedlí, vie, aká je jeho zodpovednosť. Každý z nás je zodpovedný za prácu, ktorá mu bola zverená. Čakať na stretnutie s Pánom nie je nejaké neživé civenie do budúcnosti. Chvíľa, do ktorej je postavený každý z nás, je nám daná na to, aby sme ju zodpovedne žili a využívali.

Adventná doba, ktorú dnes začíname, je pre nás novou príležitosťou, aby sme si vyčistili okuliare a pretreli zrak a jasnejšie videli svoje určenie vo večnosti. Život na tomto svete je pre nás bránou do večnosti, venujme mu preto zvýšenú pozornosť. Usilujme sa ho naplniť najlepším úsilím, dobrotivosťou, láskavosťou a zodpovedným plnením povinností. Len takto môžeme obstať pred bránou večnosti.

Bruno Ferrero v jednej zo svojich kníh píše: „Každá chvíľa, ktorú ti Boh dáva, je nesmierny poklad. Nepremárni ho. Nenaháňaj stále ktovie aký zajtrajšok. Ži lepšie, ako môžeš, myslí lepšie ako môžeš, a vydaj zo seba to najlepšie už dnes. Lebo dnešok sa čoskoro zmení na zajtrajšok a zajtrajšok sa čoskoro zmení na večnosť.“³

MY

Príkladom nám môže byť aj mládenec z nasledujúceho príbehu. Majiteľ veľkého hospodárstva potreboval pomocníka, ktorý by sa mu staral o maštale a seno. Vydal sa

³ Porov.: FERRERO, B.: *Spev svrčka*. Bratislava : Don Bosko. 2000, s. 25.

ho hľadať. Všimol si mládenca, ktorý sa potíkal medzi šopami. „Ako sa voláš?“ „Alfréd.“ „Hľadáš niekoho, kto by chcel pracovať na mojom hospodárstve. Vyznáš sa v roľníckej robote?“ „Áno, pane. Viem spať aj vo veternej noci.“ „Čo to má znamenať?“ spýtal sa prekvapený sedliak. „Viem spať vo veternej noci.“ Sedliak potriasol hlavou a odišiel. Večer znova stretol Alfréda a znova mu predložil návrh. Mládenec odpovedal tak isto: „Viem spať vo veternej noci.“ Hľadal ďalej, ale nenašiel nikoho, kto by bol ochotný pracovať na jeho hospodárstve. Tak sa rozhodol prijať Alfréda. Alfréd pracoval na hospodárstve niekoľko týždňov. Sedliak mal iné starosti a nevenoval pozornosť tomu, čo mládenec robil. Raz v noci ho prebudil silný vietor. Sedliak vyskočil z postele a mal strach o svoj majetok. Utekal zabúchať Alfrédovi na dvere, ale nik sa nehlásil. Zabúchal ešte silnejšie. Ale Alfréd spal ďalej. Sedliak nemohol strácať čas. Zbehol schodmi a preletel ako blesk až k hospodárskym budovám. Čakalo ho tam milé prekvapenie. Maštalné dvere a okná boli pevne zatvorené. Seno a slama boli prikryté a zviazané tak, že ich nemohlo odviať. Vonku vystrájal vietor. Vnútri boli pokojné zvieratá a všetko bolo v bezpečí. Zrazu sa sedliak rozosmial. Pochopil, čo chcel Alfréd povedať, keď tvrdil, že vie spať aj vo veternej noci. Mládenec si každý deň svoju robotu urobil dobre. Staral sa, aby bolo všetko v poriadku. Dôkladne zatváral dvere a okná a staral sa o zvieratá. Každý deň sa pripravoval na víchricu, preto sa ničoho nebál.⁴

ADE

Prosme si o silu, aby sme konali svoje každodenné povinnosti tak zodpovedne, ako mládenec z príbehu. Ak budeme tak konať, budeme plniť Ježišovu výzvu k bedlivosti. Prosme si o to vždy, lebo On nás bude posilňovať stále, aby sme boli bez úhony v deň nášho Pána Ježiša Krista (porov. 1 Kor 1,8).

Amen.

Druhá adventná nedeľa cez rok „B“

Mk 1,1-8

Pripravte cestu Pánovi
Príprava na diakonskú vysviacku⁵

AI

Kedysi na Mariánsku Horu v Levoči z mesta viedla stará, poľná cesta. Keď išli ľudia na odpust, na ceste sa veľmi prášilo a veľmi zle sa išlo. Ale v roku 1995, keď mal prísť Svätý Otec, Ján Pavol II., tak tam urobili novú

⁴ Porov.: FERRERO, B.: *Je tam hore niekto?* Bratislava : Don Bosko, 2001, s. 31-33.

⁵ Porov.: BENKO, F.: *Seminár*. Spišská Kapitula : 2005.

asfaltovú cestu. Po nej sa samozrejme oveľa lepšie chodí. Túto cestu urobili kvôli Svätému Otcovi, aby bol lepší prístup na horu.

KE

Aj v dnešnom evanjeliu sme počuli, ako Ján Krstiteľ vyzýval ľudí: **„Pripravte cestu Pánovi, vyrovajte mu chodníky“** (Mk 1,3).

DI

Ján Krstiteľ pripravoval ľudí na príchod Mesiáša. Bol poslom, ktorý hovoril ľuďom, že sa majú prichystať na dlho očakávaného Vykupiteľa. V evanjeliu sme počuli, že Ján Krstiteľ žil na púšti, nosil jednoduchý odev, jedával veľmi málo. Považoval sa za jednoduchého predchodcu a takto žil preto, lebo sám sa cítil byť malým a týmto spôsobom mal ohlásiť príchod toho, kto je oveľa mocnejší ako je on sám, lebo ten, ktorý „prichádza po ňom“ bude krstiť Duchom Svätým a ohňom. A tohto Mocného mal prijať každý človek. Preto Ján hlásal pokánie na odpustenie hriechov a na znak toho krstil každého, kto vyznal svoje hriechy a chcel zmeniť svoj život.

Ján bol pripravovateľ cesty, mal pripraviť ľudí, aby prijali Ježiša. Nebolo potrebné vyrovnať len cesty, po ktorých chodíme, ale bolo potrebné pripraviť aj vnútro ľudí, očistiť sa od hriechu, robiť pokánie, zmeniť svoj život. A toto bola úloha Jána Krstiteľa. On káže celej Júdei o obrátení, každému, kto ku nemu príde, povie, čo má zmeniť v živote, či to boli mýtnici, vojaci, farizejom a saducejom hovoril ostro, a karhal aj samotného Herodesa (porov. Lk 3,7-20). Keď išiel okolo neho Ježiš, tak sám na neho ukázal a povedal: **„Hľa, Boží Baránok“** a poslal svojich učeníkov, aby ho nasledovali (porov. Jn 1,36-37). Jánovou úlohou bolo nielen dať, ale najmä zobrať z človeka všetko, čo tam nepatrilo, aby mohol vzniknúť nový človek v celej svojej kráse a veľkosti.⁶

PAR

Vysvetlime si, čo mal za úlohu taký posol. My poznáme poslov napríklad poštárov. Nieкто pošle nejakú zásielku, list alebo balík a poštár má za úlohu doručiť to na adresu adresáta. Alebo keď niekoho pošleme s nejakým odkazom pre druhého, on sa snaží zapamätať si ho a ponáhľa sa s týmto odkazom, aby ho odovzdal čím skôr.

Kedysi dávno bol zvyk, že keď mal prísť do nejakej krajiny, alebo miesta panovník, tak pred ním išiel jeho posol, ktorý mal oznámiť všetkým jeho príchod. A nestaral sa len o to, aby to všetci vedeli, ale mal sa postarať aj o cesty, ktorými mal panovník prechádzať. Ak bola nejaká cesta zanedbaná, poškodená, zničená alebo bola naj nej nejaká prekážka, tak to mal opraviť, urovnať, aby sa po ceste dalo bezpečne prechádzať. V meste potom posol trúbou ohlásil príchod panovníka a vtedy mal každý vyjsť ku ceste a privítať kráľa pozdravom alebo úkonom.

⁶ Porov.: MARKUŠ J.O.: *Prorok Eliáš a Ján Krstiteľ*. Martin : Matica slovenská. 1998, s. 127.

MY

Aj dnes nám Ján Krstiteľ hovorí, aby sme pripravili cestu Pánovi. My všetci máme sa pripraviť na príchod Ježiša. Všetci sa máme pripravovať na stretnutie s Ježišom.

Sestra Faustína pred večnými sľubmi do svojho Denníčka zapísala: „Už mám bojovať s Ježišom, pracovať s Ježišom, trpieť s Ježišom, jedným slovom – žiť aj zomrieť s Ježišom.“ (*Denn 217*)

Stále máme patriť celý Ježišovi. Preto všetko naše konanie máme začínať u neho, všetko máme konať s ním, všetko máme robiť pre neho, skrze neho a predovšetkým v ňom. Celá naša osoba má patriť jemu, naše oči majú patriť jemu, naše myšlienky sa majú točiť okolo neho, naše srdce, myseľ, slová i city majú byť nasmerované iba na neho.

Je dôležité, aby nám neuniklo, čo nám chce Ježiš dať. On chce nás samých, aby mohol žiť v nás, aby skrze nás mohol iných posilňovať vo viere v jediného Boha. Nedajme sa oklamať Zlým duchom, aby sme prešli okolo tohto veľkého tajomstva prirýchlo, nesústredene, bez úžasu a chladne. Ježiš sa nám dá natoľko, nakoľko sa dáme my jemu. A to závisí od každého jedného z nás, či budeme celí jeho!

Počúvnime výzvu Jána Krstiteľa a pripravme sa na tento náš veľký deň tým, že odstránime všetky prekážky, hriechy a zlo, ktoré bránia príchodu Ježiša do nášho srdca. Veď on jediný je Mocný a jedine on posväť naše vnútro, aby sa naše srdce stalo pre neho nebom (*porov. Den. 237*).

Pán Ježiš sestre Faustíne počas Duchovných cvičení povedal: „Zamysli sa, dcéra moja, kto je ten, s ktorým je tvoje srdce večnými sľubmi spojené...“ (*Denn. 1754*).

Robme to aj my a rozjímajme tieto dni nad tým, s kým sa moje srdce naveky spojí.

ADE

Drahá naša nebeská Matka! Tebe zverujeme túto našu vysviacku a celé svoje kňazstvo. Od teba sa chceme učiť ako máme milovať Ježiša. Ty nás nauč odovzdať sa mu celou svojou bytosťou, aby sme všetko prežívali spolu s Ježišom. Aby nás toto naše spojenie srdc doviedlo do večnosti a tak bolo všetko na väčšiu česť a slávu Božiu.

Amen.

Tretia adventná nedeľa cez rok „B“

Jn 1,6-8.19-28

Svedectvo kresťana

Upriamiť pozornosť na dôležitosť svedectva života kresťana⁷

AI

Vieme, že v dobe chladného holokaustu boli ľudia ukrutne mučení v koncentračných táboroch. Narábalo sa s nimi, ako keby neboli ľudia. Nemali základné potreby, ktoré patria k dôstojnému životu. Týranie nebolo iba fyzické ale aj psychické. Je známe, že ľudia v koncentračných táboroch boli evidovaný podľa čísla, ktoré im vypálili na telo. Podľa toho ich rozoznávali. Títo ľudia neznamenalí nič viac iba číslo a podľa toho sa s nimi nakladalo. Týchto ľudí sa nik nepýtal ako sa voláš, alebo kto si? Pýtali sa ich aké majú číslo a to im stačilo.

Ak by sa nás dnes spýtali kto som ja, ako by sme odpovedali?

KE

Ján Krstiteľ v dnešnom evanjeliu na otázku, kto je, odpovedá: **„Ja som hlas volajúceho na púšti, vyrovnajte cestu Pánovi“** (Jn 1,23; Iz 40,3)!

DI

Evanjelium nám podáva svedectvo Jána Krstiteľa. Židia z Jeruzalema boli veľmi zvedaví kto je Ján. Preto poslali kňazov a levitov, aby sa ho spýtali kto je. Dávali mu postupne otázky: **„Si Mesiáš? On odpovedal: Nie som. Si Eliáš? Hovorí : Nie som. Si prorok? Nie som. Tak čo vlastne si? Ján nevyzdvihuje svoju osobnosť ale v pokore hovorí, že je ten, ktorý prišiel ohlásiť príchod Pána. Ohlásiť, že príde Ten ktorému nie je hodný rozviazať remienok na obuvi. Ten bude krstiť vodou a Duchom Svätým. Tu vidíme, že Ján je verný svojmu poslaniu. Židia čakali, že Ján bude ich vodca, že ich bude viesť. No zmýlili sa. On nie je ten, ktorý by bol na čele Židov proti Rímskej nadvláde, ktorá v tej dobe sužovala Židov. On nie je ten, ktorý by im ukázal cestu ako zvíťaziť nad Rimanmi. Jánovi ide o niečo úplne iné. On myslí na vyššie a podstatnejšie veci. Jemu ide o duchovné dobro a prípravu na Pánov príchod. Preto začal krstiť na druhom brehu Jordána v Betánii. Jánov krst vyjadroval predobraz krstu, ktorým bude krstiť Ježiš Kristus. Ján nabáda svojich súčasníkov, aby zmenili svoj život úplne a začali správne žiť.**

PAR

Jánova výzva sa nedotýka len jeho súčasníkov. Advent znamená očakávanie. Treba sa zamyslieť, koho ja očakávam, alebo čo očakávam od svojho života. Túžim sa mať dobre, byť finančne zabezpečený, zdravý a šťastný? Ak žijeme len pre tieto ideály, sme najsmutnejší ľudia na tejto zemi.

⁷ Porov.: BOČA, M.: Seminár. Spišská Kapitula : 2005.

Vieme ako ľahko sa tieto ideály strácajú. Prichádza menšie utrpenie, smrť blízkeho a toto všetko sa pomíne ako sen. Keď z tohto sna precitneme, zbadáme že náš život sme premárnili hľadaním toho, čo sme skutočne nikdy nedosiahli. Ak máme byť skutočne šťastní, máme hľadať veci ktoré sú večné. Ich hľadaním nebudeme profitovať na tomto svete, nebudeme slávni a bohatí, ale máme pripravené večné šťastie v nebi. Všetci sme pozvaní pripraviť sa na Kristov príchod, aby ani jedného z nás nenašiel nepripravených. Aby sme mu nepovedali, počkaj, Pane, ešte si mám niečo vybaviť a potom sa budem o Teba zaujímať. Nie je to tak. Kristus nás chce celých a úplne. Nemôžeme si povedať, keď budem na dôchodku, tak sa budem modliť, budem chodiť do kostola a podobne. Byť pokrstený znamená dostať novú úlohu. Táto úloha sa dá splniť iba s Kristom. Nie je to úloha ktorá sa dá vyriešiť za jeden deň. Na túto úlohu je potrebný celý život. Je potrebná razantná zmena svojich postojov. Obliecť si nového človeka, vyznať hriechy a žiť v duchu očakávania Pánovho príchodu. Ak sa nás opýtajú, kto sme, podobne ako Jána Krstiteľa, máme povedať, že sme kresťania. Byť kresťanom je naša celoživotná úloha, ktorej sú podriadené všetky ostatné. No nie vždy sa nás budú pýtať kto sme. Je potrebné aby ostatní videli na nás, že kresťanmi sme celou svojou dušou. Že nie sme ľudia, ktorí ináč hovoria a úplne ináč žijú. Naše kresťanstvo sa má odzrkadliť v našich životných situáciách a postojoch. Kde je potláčaná spravodlivosť, vedieť sa postaviť za ňu, aj keď budeme možno sami, kde sa klame, povedať pravdu, kde sa neslušne hovorí napomínať, kde sa ohrozuje naša čistota, vyháňať sa takým miestam a tak ďalej. To znamená na každom mieste, a za každých okolností sa správať ako ten, kto nosí meno kresťan.

MY

Istý neveriaci človek mi raz povedal. Ja sa nikdy nestanem veriacim. Spýtal som sa ho aký má na to dôvod. On mi hovorí. Pracujem v prostredí, kde je veľké psychické vyťaženie a denne pribúdajú stále nové úlohy a nároky na mňa a mojich kolegov. Pri spoločnej práci vidím, ako reagujú moji kolegovia, ktorí hovoria že sú veriaci. Majú veľmi oplzlé reči a nadávky. Niekedy sa to pri nich takmer nedá vydržať. Ak má vyzeráť takto veriaci človek, nikdy sa ním nechcem stať. Títo ľudia hrajú divadlo a vôbec nežijú svoju vieru. Tento človek ma veľmi zarazil a povedal som mu, že, nie je správne ako žijú jeho kolegovia. Po dlhšom čase sme sa stretli a povedal mi, že sa stal kresťanom. Prepustili ho z práce a dostal sa do úplne nového prostredia. Mal tam jedného kolegu, ktorý denne chodieval do kostola a v jeho živote bolo cítiť radosť. Hovorí: Cítil som že tento človek má niečo, čo mne chýba. Raz sa ma spýtal, či nechcem ísť s ním do kostola. Neviem, prečo som súhlasil. Keď som tam prišiel, zostal som udivený. Svedectvo veriacich ma doslovne chytilo za srdce. Ich sústredenosť a modlitba mi zmenila celkový pohľad na kresťanstvo. Vtedy som pochopil, že všade sa nájdu aj takí, ktorí robia hanbu kresťanom. Potom som prijal krst a ostatné sviatosti. Prišiel som na to, čo by som predtým vďaka pohoršeniu kolegov nikdy nedosiahol, Teraz som veľmi šťastný.

Tento životný príbeh je len jeden z mnohých. Každý z nás nesie obrovskú zodpovednosť za spásu svojich bratov. Nemôžeme si povedať, ja sa starám o seba a ostatní ma nezaujímajú. Svojim životom svedčíme na každom mieste o tom, čo sa skrýva v našom srdci. Ak vieme, že to celkom nie je v poriadku, zmeňme svoje postoje.

ADE

Buďme skutočnými svedkami viery, aby v nás ľudia Krista našli a tiež, aby sa vďaka nám rozvíjalo Božie kráľovstvo. Aby sa to skutočne stalo, je potrebné skúmať svoje srdce, či je pripravené na Pánov príchod. Neváhajme! Pán je už blízko.

Amen.

Štvrtá adventná nedeľa cez rok „B“

Lk 1,26-38

Plniť Božiu vôľu

Cieľ: *Motivovať ku plneniu Božej vôle cez pokoru a poslušnosť.*⁸

AI

Každý z nás už v živote zažil alebo zažije určitú situáciu, ťažkú životnú chvíľu, ktorá ho prekvapí, zaskočí a zmení jeho život. Vtedy si človek kladie otázky: Prečo sa to stalo?, Ako to zvládnuť?, Kto mi pomôže?, Ako sa s tým vyrovnáť?

KE

Aj Panna Mária zažila takýto zlom vo svojom živote. Bolo to pri zvestovaní Pána, ktoré sme práve počuli. Aj ona bola prekvapená a zaskočená, ale vyrovnala sa s tým. Potvrdzujú to jej slová: **„Ako sa to stane, keď ja muža nepoznám?“ a „Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova.“** (Lk 1,34.38).

DI

V prvej vete je vyjadrený údiv. Panna Mária položila anjelovi otázku: **„Ako sa to stane, keď ja muža nepoznám?“** Biblisti usudzujú, že Mária mala zložený sľub trvalej čistoty a panenstva. Mala svoju konkrétnu predstavu o živote, že bude zákonnou manželkou Jozefa, ale nebudú spolu žiť manželsky. Budú spolu žiť ako brat a sestra. Predpokladala, že jej vôľa je v zhode s Božou vôľou. Preto teraz nerozumie, že Boh chce, aby sa stala matkou. Neskrýva svoje prekvapenie a kladie otázku. Anjel jej vysvetlil, že počatie bude dielom Ducha

⁸ Porov.: HOLÍK, M.: *Seminárna práca*. Spišská Kapitula : 2005.

Svätého, bude aj pannou, aj matkou. Panna Mária, napriek tomu, že jej to radikálne mení plány a predstavu o živote, prijíma anjelovo posolstvo a pokorne súhlasí: **„Hľa služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova.“** Svoju vôľu, svoje predstavy a plány opúšťa a podriaďuje sa, prijíma Božiu vôľu.

PAR

Božia vôľa a ľudská vôľa. Tieto dve vôle môžu, ale i nemusia byť zhodné. Prečo je však potrebná zhoda ľudskej a Božej vôle? Prvý dôvod je ten, aby sme boli spasení, aby sme žili tu na zemi tak, aby sme prišli do neba. Druhý dôvod je ten, že Boh stvoril človeka a vie čo je pre neho dobré. Vie čo má človek robiť, aby bol šťastný a pokojný i napriek utrpeniam, ktoré na neho doliehajú.

Ale prečo to nie je vždy tak, prečo sa nezhoduje ľudská vôľa s Božou? Tak ako Boh, aj človek má slobodu. Sme slobodní, máme slobodnú vôľu. Preto si môžeme naplánovať život, mať vlastné predstavy a postoje. Mnohí však svoje plány nekonzultujú s Bohom v modlitbe. Svoje plány predkladajú Bohu ako hotovú vec, ktorú má Boh len schváliť, dať pečiatku, nemať žiadne pripomienky a návrhy na zmenu.

Boh nie figúrka, bábka na špagátiku. On vie, čo je pre nás dobré. Boh svojimi prikázaniami a riadením chce pre nás to najlepšie. Božia vôľa je, aby sme dodržiavali desatoro, navzájom sa milovali, odpúšťali si, nerobili si zle, modlili sa, prijímali sviatosti a pod. A na základe týchto pilierov si robili plány do života. A ak do nášho života príde zmena, ktoré poznačia a zmenia náš život, ako napríklad choroba, choroba dieťaťa, smrť príbuzných, priateľov, strata zamestnania, živelné katastrofy, nešťastia, máme ich prijať s pokorou, tak ako Panna Mária. Nereptala, nenadávala na Boha, na svet, ľudí. Nepýtala sa prečo: Prečo práve ja?, Prečo to tak má byť? Ona s pokorou prijala Božiu vôľu, prijala zmenu do svojho života. Božím plánom povedala áno: **„Hľa služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova.“**

Ako to, že Mária dokázala Bohu povedať áno? Z čoho pramenila jej sila a odvaha?

Páter Elias Vella vo svojej knihe Zakotviť svoj život v Bohu, opisuje svoju skúsenosť exorcistu, hovorí: „Raz som vykonával modlitbu exorcizmu nad človekom, ktorý bol posadnutý zlým duchom. Vtedy som mu položil otázku: „Prečo sa tak bojíš Panny Márie?“ A odpoveď bola veľmi jasná: „Pretože ona je pokorná.“

Pokora je silná zbraň proti zlu, niečo, čoho sa diabol bojí. Diabol sa bojí pokorných ľudí. Boh po páde prvých ľudí hovorí: **„Nepriateľstvo ustanovujem medzi tebou a ženou, medzi твоjim potomstvom a jej potomstvom, ono ti rozšliape hlavu a ty mu zraníš päťu“** (Gn 3,15).

Stavia proti sebe pokoru a pýchu, poslušnosť a neposlušnosť.

Ruka v ruke s pokorou ide práve poslušnosť. Diabol bol zvrhnutý práve pre svoju neposlušnosť. Mária sa nazýva služobnicou Pána, ktorá poslušne prijíma, aby sa všetko stalo podľa slov anjela. Spoznáva Božiu vôľu a prijíma ju, hoci si určite nedokáže dopredu predstaviť, čo všetko sa vďaka fiat, ktoré povedala anjelovi, zmení v jej živote. Nevie, čo ju čaká, ale vie, že ten kto ju oslovil je Boh, a to stačí. Nevie kam ide, ale vie s kým a úplne sa spolieha na neho.

MY

Carlo Caretto v jednej so svojich kníh píše: „Spoliehať sa na Boha znamená prijímať danú skutočnosť, prijímať ju ako oslobodzujúcu Božiu vôľu, prijímať ju s láskou a trpezlivosťou.“

Tieto svoje slová podopiera udalosťou zo svojho života:

Raz prišla ku mne žena, ktorá mala mongoloidné dieťa. Požiadala ma o radu, nevedela, či má svoje dieťa dať do ústavu alebo si ho nechať pri sebe.

„Prečo nie?“, hovorím. No potom som si spomenul na všetky tie návštevy v takýchto ústavoch, z ktorých som sa vždy vracal zdesený. Nevedel som si tam Andreja predstaviť. Preto som jej povedal: „Nie Marcela, Andrej musí ostať s tebou, ty si jeho život.“

Žena odpovedala mlčaním. Požiadala ma o útulok v pustovni, aby sa v tichu pokúsila o modlitbu. Hovoril som jej: „Marcela, pokús sa Bohu niečo povedať.“ „Nevládzem,“ odpovedala, „ak by som ho oslovila, vždy by som ho prosila len o jedno, aby ma zbavil tejto hroznej ťarchy.“ Často sa vracala, no ešte dlhý čas hovorievala: „Vieš, chcela by som Bohu povedať: Nech sa stane tvoja vôľa, ale ešte nevládzem. Povedz mu ti namiesto mňa.“ Teraz Marcela už sama hovorí: „Nech sa stane tvoja vôľa.“ Keď sa jej to konečne po prvý krát podarilo, cítila ako sa zbavila ťarchy, ktorá ju oberala o pokoj. Bolo jej samozrejmé, že syn má zostať pri nej. A mala pocit, ako by ho porodila druhý krát.

Ak do nášho života prídu ťažké chvíle, odovzdajme sa do rúk toho, od ktorého sme všetko dostali. Človek sa musí ustavične obracať k Pánovi v každodennej modlitbe, adorať, prijímať sviatosti a počúvať jeho slovo i bratov a sestry, ktorých nám posielal na cestu. Nemožno z toho vyjsť vlastnou silou, ale Bohu nič nie je nemožné, On z nás robí nových ľudí.

ADE

Bratia a sestry, život Panny Márie bol preniknutý hlbokou pokorou a poslušnosťou, ktorá vyústila do úplného odovzdania sa Bohu. Mária prijíma vo svojej poslušnosti a pokore Božiu vôľu a úplne sa odovzdáva do Božích rúk. A Boh odmeňuje jej dôveru tým, že ju utvrdzuje v jej rozhodnutí. Aj my odovzdajme podľa vzoru Panny Márie svoje životy do Božích rúk. Ako? Cez modlitbu a vieru. Cez modlitbu, ktorá je pokorou, vyjadrujúcou našu závislosť na Bohu a cez vieru, vyjadrujúcu pokoru, neklaňajúcu sa ľudskému rozumu, ale nekonečnej Božej múdrosti. Toto je zdroj pravej múdrosti a pokoja, ktorý potrebuje každý z nás. Amen.

Narodil sa pre nás

Príchod Božieho Syna na tento svet je pre človeka veľkým darom. Ak si človek uvedomí hodnotu tohto daru, jeho srdce sa naplní radosťou a je schopný odvdáčiť sa vlastným sebadarováním pre Boha a iných.

AI

Vianoce. Pre mnohých ľudí je to čas, kedy deti rozídené do sveta za prácou alebo školou sa vracajú do svojho rodičovského hniezda, otcovia prichádzajú z práce za svojimi manželkami a deťmi, je to čas, kedy sa stretne celá rodina. Pre mnohých z nás sú Vianoce obdobím darov a srdečných prání. Je to čas, kedy si ľudia navzájom, vo väčšej miere ako inokedy, prejavujú lásku a porozumenie, sú voči sebe pozorní a obetaví. Mnoho nadácií pred Vianocami a počas nich zháňajú peniaze pre chorých, nevládných, pre deti z detských domovov, aby im uľahčili počas týchto nevšedných dní ich ťažký život. Je na mieste položiť si otázku: Prečo to vlastne robia? Prečo práve cez Vianoce si ľudia preukazujú lásku a zhovievavosť viac ako inokedy?

Štyri týždne sme očakávali príchod Vianoc a pripravovali sme sa na príchod Božieho Syna. Štyri adventné nedele a štyri sviečky na adventnom venci nám poukazovali na blížiaci sa príchod sviatku Narodenia Pána. Pre nás kresťanov je to druhý najväčší sviatok cirkevného roka. Je to čas, keď si pripomínáme veľkú lásku, ktorou milosrdný Boh obdaroval nehodného človeka.

KE

Dnes, na slávnosť Narodenia Pána, si pripomíname príchod Božieho Syna na tento svet. „***A slovo sa telom stalo a prebývalo medzi nami. A my sme uvideli jeho slávu, slávu akú má od Otca jednorodený Syn, plný milosti a pravdy***“ (Jn 1,14). Dnes, na slávnosť Narodenia Pána, si pripomíname príchod Božieho Syna na tento svet.

DI

Aj keď je malý Ježiš veľkým darom pre všetkých hriešnych ľudí, nie všetci sú schopní poznať tento veľký Boží dar a prijať ho. Ani za čias Pána Ježiša tomu nebolo ináč. Jednoduchí a chudobní rodičia sv. Jozef a Panna Mária musia cestovať, ako iní ľudia z Dávidovho rodu, z Nazareta do Betlehema na sčítanie ľudu, ktoré nariadil cisár Augustus. Dokonca si po tejto namáhavej ceste, ktorá meria až 100 km, nemohli oddýchnuť na slušnom mieste. Museli sa utiahnuť do maštale na okraji Betlehema, a práve v takýchto ťažkých podmienkach sa narodil malý Ježiš, Boží Syn, Spasiteľ. Politici vynaložia mnoho námahy a peňazí na svoju propagandu, aby sa stali pre iných atraktívnymi, známymi a obľúbenými. Malý Ježiš prišiel na tento svet v tichosti,

v chudobe, pokore a poníženosti. Nemal žiadnu ohromnú propagandu. Mohli by sme povedať, že v čase príchodu na tento svet bol neznámy a neatraktívny.

PAR:

Je v našej prirodzenosti, že voči človeku, ktorý nás obdaroval, pociťujeme určitú vďaku. Chceme sa odvdáčiť. Dary časom stratia lesk, nádheru a neskôr sa pokazia. Ale aj napriek tejto nedokonalosti si vieme tieto dary vážiť, lebo pochádzajú od ľudí, ktorých máme radi, ku ktorým máme bližší vzťah. Preto je cena týchto darov pre nás taká veľká.

O čo väčšiu vďaku si zaslúži Boh za svoj dar. Boh Otec dal človeku to najcennejšie a najdokonalejšie, čo mal, svojho jednorodeného Syna a neprestáva nás dennodenne obdarovávať mnohými inými darmi. Je dôležité mať cit pre Božie dary. V každom prežitom dni nájdeme aspoň jeden prejav Božej lásky voči nám. Boh je náš Otec, ktorý nás neprestajne obdarúva. Je potrebné len jedno, mať otvorené srdce.

Aj Pán Ježiš nás uisťuje o štedrości svojho Otca: **„Keď teda vy, hoci ste zlí, viete dávať dobré dary svojim deťom; o čo skôr dá váš Otec, ktorý je na nebesiach, dobré veci tým, čo ho prosia“** (Mt 7,11). Boh si našu vďaku zaslúži a dokonca má na ňu právo. Je namieste položiť si otázku: Akým spôsobom ja nedokonalý človek môžem prejaviť vďaku svojmu Bohu a Stvoriteľovi? Na to nám dáva taktiež odpoveď jednorodený Boží Syn: **„Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojim srdcom, celou svojou dušou a celou svojou myslou a svojho blížneho ako seba samého“** (Mt 22,37-39).

Keď si človek dokáže uvedomiť to množstvo darov, ktoré dostáva od Boha aj prostredníctvom svojho okolia, nemôže zostať nevďačným. Chcime „obdarovať“ Boha, a tak sa mu zavďačiť. Vďakou môže byť aj sviatosť zmierenia vykonaná pred pár dňami a snaha, čo najdlhšie zostať v posväcujúcej milosti a spoločenstve s Bohom. Môže to byť taktiež úprimná a pravidelná modlitba, skutky telesného a duševného milosrdenstva, otvorenosť pre potreby iných. Každý z nás žije v konkrétnej okolnosti života a spôsob prejavu tejto vďaky môže byť rôzny. Netreba chodiť ďaleko za veľkými skutkami. Ohliadnime sa okolo seba a pozorujme potreby nášho okolia. Je dôležité uvedomiť si hodnotu ľudí žijúcich v našej blízkosti.

Ak si človek neuvedomuje veľkosť daru, ktorý dostal, nie je schopný zaň ďakovať. Najprv si človek musí uvedomiť hodnotu daru, až potom sa jeho srdce naplní pocitom vďačnosti. Ako je Boží Syn darom pre nás, tak aj my môžeme byť darom pre iných. V tomto je nám veľkým príkladom. Keď pochopíme túto veľkú lásku Boha voči nám, naše srdce sa naplní radosťou, a to nielen z prijatých darov ale v hojnejšej miere z možnosti obdarovať a potešiť iných.

MY

To ako je dôležité pochopiť zmysel Vianoc a darovania, nám môže pomôcť pochopiť jedna poviedka o tom, čo zažil Číňan vo veľkomeste. Chcel študovať

kresťanskú kultúru. Vyletel lietadlom z ríše ticha a pristál v jednom európskom veľkomeste. V hoteli sa prezliekol a vyšiel na ulicu. Bola veľmi rušná. Ľudia obťažaní balíkmi sa ponáhľali za svojím cieľom. „Čo sa to tu deje?“ spýtal sa Číňan vrátnika. „Zdá sa mi, že ste zďaleka, keď neviete, že dnes sú Vianoce“, odpovedal mu vrátnik. „Vianoce? Čo to je?“ „No sviatky darčiekov“ odpovedal ďalej strážnik. „A prečo sa dávajú darčeky?“ pýta sa Číňan. Strážnik pokrčil ramenami a taktiež niekoľko poslucháčov stojacich obďaleč počúvajúcich ich rozhovor.

Aby tento cudzinec prežil pravú vianočnú náladu a poznal aj príčinu, musel by ísť do kresťanských rodín. Tam sa prežíva starý kresťanský zvyk, tam sa deti pred Štedrým večerom pomodlia a Ježiškovi poďakujú. Poďakujú mu za to, že prišiel na tento svet, že im dal dobrých rodičov, že sa o nich celý rok staral a nič zlého sa im nestalo. V tomto prejave vd'aky nie je len symbolika. Keď človek vie úprimne poďakovať za všetko, jeho srdce sa naplní radosťou a je pripravený každodenne obdarovávať svoje okolie.

ADE

Vianoce a s nimi spojené narodenie Božieho Syna Ježiša, sú príležitosťou pre každého z nás zamyslieť sa nad hodnotou daru v našom živote, nech už je akýkoľvek. Či je to dar života, rodičov, priateľov alebo viery. Narodenie malého Ježiša je príkladom spôsobu darovania sa. Nemyslieť na vlastné pohodlie a výhody, ale každý deň sa snažiť byť darom pre iných a tým, čo sú darom pre nás, preukazovať príslušnú vd'aku a lásku. Ježiš je Bohom, ale aj veľkým pomocníkom na našej ceste života. Len ho prosme o silu nasledovať ho v darovaní sa a prejavovaní vd'aky.

Amen.

Sviatok sv. Štefana diakona

Mt 10,17-22

Pomoc Pána v našich ťažkostiach a bolestiach

Poukázanie na trpezlivé znášanie našich krížov v príklade sv. Štefana.⁹

AI

Pred niekoľkými rokmi prišiel do Európy vyprosiť pomoc pre svoju krajinu biskup z Indie. Obklopili ho ľudia z charity a dobročinných organizácií, sponzori a dobrodinci a pýtali sa ho čo najskôr potrebuje? Chcete stavať studne pre ľudí? Je vraj u vás veľký smäd. Chcete stavať nemocnicu? Je tam veľa ľudí bez odbornej pomoci. Chcete stavať

⁹ Porov.: JURČÁGA, P.: Seminárna práca. Spišská Kapitula : 2005.

školu pre nevzdelané deti a dospelých? Chcete stavať seminár? Povedzte pošleme nutné. Biskup sa zamyslel a povedal: Čo najprv? Chcel by som modliacu sa komunitu sestier či bratov, aby sa za nás modlili, keď budeme rozbiehať rôzne aktivity. Ak bude toto, ostatné príde samo.

KE

Svätý diakon Štefan je svojou smrťou pre nás výzvou prehodnotiť príkaz lásky k blížnemu. Diakon Štefan nemal problém komunikovať s Ježišom. Uveril všetkým slovám Krista, a preto nielen slovami ale aj skutkami svojho života je svedkom Ježišových slov, ktoré sme počuli v dnešnom evanjeliu: „**Kto vytrvá dokonca bude spasený**” (Mt 10,22).

DI

Matúšovo evanjelium je súčasťou reči o prenasledovaní a prináša niekoľko poučení, ktoré Ježiš dával svojim učeníkom o skúškach a utrpeniach, ktorými bude musieť prejsť Cirkev počas svojich dejín existencie. Ježiš v dnešnom úryvku evanjelia popisuje túto situáciu tak živo a konkrétne, že sa zdá, akoby popisoval prvotnú Cirkev. Kresťania vtedy prechádzali množstvom vnútorných i vonkajších skúšok a hrozilo, že stratia odvahu a vieru v Ježiša Krista. V snahe zaistiť, aby sa jeho dielo neustále rozvíjalo, Ježiš už dopredu oznamuje akým udalostiam a znameniam budú musieť kresťania vo svete čeliť. Týmto slovami pomáha apoštolom prekonať pohoršenia kríža, ktoré sú pre každého kresťana vážnou prekážkou na ceste viery.

Ježiš v evanjeliu niekoľkokrát opakuje slová: „Nerobte si starosti a nebojte sa”, čím povzbudzuje svojich učeníkov, aby ich nepremohol strach, ktorý bráni radostnému zvestovaniu evanjelia. Evanjelium má byť hlásané s odvahou a radostným svedectvom. Pred kráľmi a súdnymi tribunálmi bude miesto učeníkov hovoriť Duch Otca. Taktiež nenávisť známych a priateľov pre Ježišovo meno bude vynahradená tým, že Otec všetko vidí a tým, ktorí mu zostanú verní dá spásu a pravý život. Hlavnou témou spomínaného úryvku evanjelia, je identita medzi Ježišom a učeníkmi v prenasledovaní a utrpení. Táto identita nesie na jednej strane výzvu a aj pomoc.

PAR

Nie je to trochu paradox? Neraz v médiách počujeme, že Vianoce sú najkrajšie sviatky roka. Rozmýšľali sme už niekedy nad tým, prečo nám Cirkev hneď po Narodení Pána predkladá sviatok sv. Štefana prvého mučeníka?

Sv. Štefan sa narodil a vyrástol mimo Palestíny a jeho materskou rečou bola gréčtina. Ako helenista očakával Mesiáša, ktorého spoznal v Ježišovi Kristovi. Pri vzraste počtu veriacich stal sa jedným zo siedmich diakonov, na ktorých apoštoli položili ruky a vysvätili ich.

Skutky apoštolov vydávajú o ňom svedectvo, ktoré sme počuli aj v dnešnom čítaní. Sv. „**Štefan bol plný milosti a sily, robil veľké divy a znamenia medzi ľuďmi. Porov**“ (Sk 6,8).¹⁰

Štefanovi odporcovia považovali jeho konanie za rúhavé, ale nedokázali odporovať jeho argumentom, pretože bol plný Ducha Svätého. Preto vykonštruovali falošné udanie proti Štefanovi a jeruzalemská veľrada, ktorá mala neobmedzenú moc v náboženských otázkach a tiež veľkú právomoc v politicko-spoločenských otázkach, dohodla sa na jeho usmrtení. Štefanova smrť sa však stala semenom kresťanstva. Mnohí židia vtedy uverili v Krista ako v očakávaného Mesiáša. Štefanova smrť je významná vo vzťahu k nepriateľom Krista, keď sa pri svojej smrti modlil: „**Pane nezapočítaj im tento hriech**“ (Sk 7,60). A ešte jedna pozornosť: Nie Štefan, ale Boh koná cez Štefana, ktorého naplnil svojimi milosťami, silou, že konal divy a znamenia. Toto je výzva aj pre nás.

MY

Hovorí sa, že kresťan má konať tak, aby videl v každom bratovi či sestre Krista tak, ako to robil svätý Štefan. Dnešný svätec je svedok. Aj Slovensko i celý svet potrebuje dnes svedkov Krista.

Dvadsaťšesťročná matka sa uprene zadívala na svojho syna, ktorému leukémia ukrajovala posledné dni zo života. Hoci jej srdce bolo plné bolesti, predsa sa v ňom našlo miesto pre silné odhodlanie. Tak ako každý rodič aj ona chcela, aby jej syn vyrástol a aby sa mu splnili všetky jeho sny. Teraz to už nebolo možné. Zapríčinila to leukémia. Ale matka ešte stále dúfala, že sa synove sny splnia. Vzala jeho ruku do svojich a opýtala sa ho: „Bobsy, rozmýšľal si niekedy o tom, čím by si chcel byť, keď vyrastieš? Mami vždy som chcel byť požiarnikom. Žena sa usmiala a povedala tak sa pokúsime tvoje želanie splniť.

Ešte v ten deň navštívila požiarny zbor mesta Phoenix v štáte Arizona. Zoznámila sa s človekom, ktorého srdce bolo také veľké ako celý Phoenix. Volali ho požiarnik Bob. Vysvetlila mu synove posledné želanie a poprosila, či by bolo možné previezť ho na požiarnickom aute okolo domu. Požiarnik Bob povedal: Pozrite mám lepší nápad. Navrhujem aby váš syn absolvoval jeden deň s nami všetky výjazdy. A stalo sa. Splnenie sna, všetka láska a pozornosť, ktorými ho zahrnuli, ho tak hlboko dojali, že sa mu život predĺžil o niekoľko mesiacov, s čím nerátali ani lekári.

Jedného dňa sa však život z neho začal neuveriteľne rýchlo vytrácať. Vrchná sestra v presvedčení, že nikto by nemal zomierať sám, obtelefonovala členov rodiny, aby prišli do nemocnice. Potom si spomenula na deň, ktorý Bobsy strávil s požiarnikmi. Zavolala ich veliteľa a požiadala ho, či by bolo možné poslať do nemocnice požiarnika v uniforme, aby s Bobsym strávil posledné chvíle života. Veliteľ odpovedal: Môžeme to

^{10 10} ZEVINI, G.: *Lectio divina – Doba vánočná*. Kostelní Vydří : Karmelitánské nakladatelství, 2001, s. 86-8

urobiť lepšie. Budeme tam o päť minút. Urobíte mi jednu láskavosť? Keď budete počuť naše sirény a vidieť naše svetlá, povedzte pacientom, že nikde nehorí. Povedzte, že to len požiarny zbor ide ešte raz navštíviť jedného zo svojich najlepších členov. A otvorte, prosím Vás okno do jeho izby. Vďaka.”

Asi o päť minút dorazilo k nemocnici požiarnické auto, rebrík sa vysunul k otvorenému oknu na treťom poschodí a šesťnásť požiarnikov - štrnásť mužov a dve ženy - vystúpilo po ňom do Bobsyho izby. Potom s matkiným dovolením všetci objali, podržali za ruku a povedali, ako ho majú veľmi radi. Umierajúci Bobsy pozrel na veliteľa požiarnikov a povedal: “Veliteľ, teraz som naozajstný požiarnik?” “Áno, Bobsy si ozajstný požiarnik,” povedal veliteľ. Po týchto slovách sa Bobsy usmial a zatvoril navždy oči.

Matka splnila svojmu synovi jeho najväčšie prianie. Nesklamala ho. Sv. Štefan bol Kristovým svedkom až do vyliatia krvi, nesklamal ho. Boh od nás čaká to isté. Chce, aby sme ho nesklamali a nikdy nezapreli. Chce, aby sme tešili blížnych, aby sme im pomáhali.

ADE

Miesto šťastia na Zemi neexistuje. Odkedy sa v Betleheme narodil a prebýval Ježiš Kristus, Boží Syn, každý človek môže prijať Božie pozvanie k novému životu a večnému šťastiu, a môže ho aj s Božou pomocou dosiahnuť. A tak každé mesto, dedina, či samota, kde žijeme v nádeji, môže byť pre nás miestom šťastia. Boh nám dáva počas Vianoc mnohé a nové milosti. Keď kľakáme k jasliam, bez akéhokoľvek rozdielu všetci prosme o to, aby sme vo svojom živote vedeli plniť to, čo od nás očakáva Boh.¹¹

Amen.

Druhá nedeľa po Narodení Pána „A“

Jn 1,1-18

Slovo je medzi nami a dáva nám seba

Poukázat' a motivovať k zmyslu pozemského života, k láske a k nebeskej sláve pochádzajúcej zo života s Ježišom v Eucharistii.

AI

Malé dieťa leží v kolíske a my sa dívame na jeho krásnu, nevinnú, čistú, jemnú tvár. Z neho bude raz veľký človek, ktorý bude milovať Boha, možno bude z neho aj kňaz... Keď nás chytí celou silou za prst, neubránime sa dojatiu koľko lásky a sily má toto drobné stvorenie.

^{11 11} CARVAJAL, F.: *Hovoriť s Bohom*. Bratislava: LÚČ, 1999, s.192

KE

Takéto dieťa leží aj tu v jasliach, je to malý Ježiš. Pred nedávnom sme oslavovali jeho narodenie. Sv. Ján hovorí vo svojom par excellence prológu: „***A Slovo sa telom stalo a prebývalo medzi nami. A my sme uvideli jeho slávu, slávu, akú má od Otca jednorodený Syn, plný milosti a pravdy. Z jeho plnosti sme my všetci dostali milosť za milosťou***“ (Jn 1,14. 16).

DI

Slovo nám darovalo túto slávu a milosť. Ježiš prišiel medzi nás, stal sa Emanuelom, to znamená, že je „Boh s nami“. Vždy sa pred týmto tajomstvom skláňame pri vyznaní viery. Ale nevidíme v tomto malom Dieťati len malé dieťa, ale aj jeho slávu, jeho moc. Ved' ktorý z ľudí bol takou „hviezdou“, ako tento malý Ježiš v jasliach? K nemu prišli anjeli, pastieri, králi z Východu a dokonca aj my.

PAR

Áno, aj my, ale ako? Ako sa mu my prideme pokloniť? Nemusí to byť ani navonok. Pomôže nám k tomu aj tento príbeh, ktorý vám, bratia a sestry, porozprávam.

Dievča sa volalo Janka, pochádzalo zo Slovenska a stala sa mučeníčkou. Rodičia ju ubili k smrti, lebo bránila starkú, ktorá ju pripravila tajne k prvému svätému prijímaniu. Matka – učiteľka jej spálila katechizmus a niekoľko svätých obrázkov, ktoré jej našla medzi knihami. Starkú v tuhej zime vyhnali. Otec bol taký nazlostný, že v hneve asi desať ročnú dcérku Janku zbil tak, že jej ťažko ublížil na tele. Janka trpezlivo znášala bolesť pre Ježišova meno. Od tých čias chradla. Dali ju do nemocnice ďaleko od domova. V nemocnici sa stretla po štyroch rokoch s dievčinou – budúcou zdravotníčkou. Spoznali sa ihneď „v Ježišovi“. Janke od silného bitia začal rásť nádor na hlave. Ostali jej aj iné stopy nerozvážneho šľahania. Po operácii napísala priateľke: „Predstav si, boli tu naši. Nemohli sme sa dohovoriť, lebo ja som pri operácii stratila sluch. Otec vtedy vytiahol z náprsnej tašky obrázok trpiaceho Krista. Na obrázok napísal toto: Janka, ty si náš trpiaci Spasiteľ. Ty si náš záchranca. Odpusť nám! Mama už nie je učiteľkou, ale predavačkou. Ja nie som už vedúci, ale skladník.“

Drahá moja Mária, ja umieram... Nevládala by som ti ani napísať sama. Ty si mi však sprostredkovala druhé sväté prijímanie v živote. Pán Ježiš mi dal silu napísať ti to. Som šťastná! Rada umieram, lebo moji rodičia sú zachránení.“

O týždeň študentka už svoju mladučku priateľku na oddelení nenašla. Umrela. Pre jedno sväté prijímanie platila ťažkú daň. Čo na tom! Veľmi dobre pochopila, čo znamená spoznať Ježišovu slávu a klaňať sa mu aj prostredníctvom utrpenia.¹²

¹² Porov.: LIPTOVSKÁ, M.: *Príprava na Turíce*. Nitra: Misijný dom Matky Božej, 1995, s.79.

To znamená, že naša častá účasť na Eucharistii je poklonou Ježišovi, je to poklona srdca. Ako sa mu však musela klaňať Panna Mária, keď trpela a adorovala pri Ježišovej kolíske spolu so sv. Jozefom...

Veľmi dobre to poznáme. Klaňala sa mu vo svojom srdci láskou, jej láska bola poklonou Ježišovi v jasliach. Mária chcela najviac to, aby milovala Boha celou bytosťou.

Jej láska bola odpoveďou na Božiu lásku, ktorú jej Boh sprostredkoval a pretlmočil prostredníctvom anjela Gabriela. Bola prekvapená, keď jej anjel povedal, že počne a porodí syna. Lenže to sa predsa nedá bez manželstva a bez prirodzeného splodenia. Ale Boh to vyriešil za ňu.

Mária miluje Boha a Boh miluje ju, dá sa povedať, že výsledkom ich lásky je ako hovorí anjel: „**Duch Svätý zostúpi na teba a moc Najvyššieho ťa zatieni. A preto aj dieťa bude sa volať svätým, bude to Boží Syn**“ (Lk 1,35). Mária prijíma tento plod lásky, ktorý jej dal Boh. A za tým všetkým anjel dopĺňa: „**Lebo Bohu nič nie je nemožné**“ (Lk 1,37).

Nebolo to hocikaké dieťa, ale dieťa, ako hovorí Ján, so slávou, ktorú Boh v ňom zjavil. Mária bola milostiplná, i Ježiš bol plný milosti a pravdy. Ježišova Matka to pochopila, lebo aj ona uvidela jeho slávu, jeho moc a lásku, akú má Ježiš od Otca. Ježiš však neprišiel len kvôli tomu, aby Otec zjavil jeho slávu. Na to bol predsa úplne iný dôvod: Ježiš prišiel kvôli nám a ukázal, že táto sláva je pre nás. Lenže náš život sa má podobáť Ježišovmu, od začiatku až do konca, od krstu až po kríž. My nemáme túžiť po sláve, ale po tom, aby sme žili a zmýšľali ako Kristus Ježiš (porov. Flp 2,5). Tým, že denne alebo často prijímame jeho Telo, stávame sa mu podobní. Kristus je nádej slávy (porov. Kol 1,27). A apoštol Pavol hovorí: „**S Kristom som pribitý na kríž. Už nežijem ja, ale vo mne žije Kristus**“ (Gal 2,19–20). Jedine život pre Krista, v službe Kristovi a s Kristom prídeme a uvidíme slávu.

Len tak pre zaujímavosť – po grécky sa povie „sláva“ – „doxa“ a v evanjeliu podľa Jána je najčastejšie používaná – až 19 krát. V Písme veľaokrát čítame o Ježišovej sláve, sláve prichádzajúcej z kríža.

Božia sláva je a prebýva tam, kde jej dovoľia ľudia. Boží Duch prichádza v sláve tam, kde ľudia po ňom túžia a ho očakávajú. Po mnohé roky sme si mysleli, že by sme mali sedieť a čakať, dívať sa na to, čo Boh urobí, ale my máme po Bohu túžiť v očakávaní.¹³

MY

Mária vedela o Božej sláve a ona o nej stále premýšľala (porov. Lk 2,19). Divili sa všetci nad slávou, ktorú dal Boh Ježišovi. Mária túžila po Božej sláve, ktorá je v nebi, jej život patrila celkom Bohu a ona chcela, aby každý miloval Boha a každý ho oslavoval vo svojom srdci.

¹³ Porov.: BRAZEE, M.: *Příprava na Jeho Slávu*. Dobříž: Henoch, 1997, s. 70.

Predstavme si, ako sa Panna Mária díva na svoje dieťa, ani neodtrhne svoje oči od neho. Čo vidí na jeho tvári? Lásku, dobrotu, štedrosť, láskavosť, jemnosť, pokoru, úžasnú čistotu... To je len časť z toho, vidí v ňom Boha. Boha drží vo svojom náručí. Ona to nielen vedela rozumom, keď jej to povedal Pán prostredníctvom anjela, ona to vidí svojím nepoškvrneným Srdcom. Matka pozná svoje dieťa a ona sa s ním rozpráva najmä cez srdce. Ved' srdce tohto dieťaťa pred niekoľkými mesiacmi začalo biť pod jej srdcom. Je to úžasné, matka, obrazne povedané, tak silno dokáže milovať, že na to potrebuje až dve srdcia! To je úchvatná láska matky. O čo viac Márie... Aj keď sa dieťa narodí a ono žije samostatne, matka má už predsa vo svojom srdci zapísanú túto lásku, nikdy ju nestratí, vždy ju bude cítiť.

V jednej knihe som čítal, že jeden z ranných mystikov povedal, že my, ľudia, sme boli stvorení zo smiechu Trojice, z lásky, ktorá je medzi Božskými osobami – medzi Otcom, Synom a Duchom Svätým. Boh si nás zamiloval a on sám si vložil do svojho Srdca naše mená, naše tváre. Z toho poznáme, že Boh je srdcom milenec, večný milenec, ktorý nás nekonečne miluje a daroval nám seba vo Sviatosti Lásky - Eucharistii.¹⁴

Panna Mária nám ukázala, ako máme tohto večného Milenca milovať a nechať sa ním uchvátiť tak, ako sa nechali napr. pastieri, alebo aj Svätý Otec Ján Pavol II. Veľký. Byť otvorený pre Boha, pre jeho Slovo, pre Ducha je začiatok našej slávy tu na Zemi, ktorá vyvrcholí v nebi.

ADE

Takže, ako sa my prideme pokloniť malému Dieťaťu uloženému v jasliach? Každý si teraz možno pomyslíme na rôzne prejavy, gestá, na štedrosť. Sv. Otec to hovorí v láske a zamilovanosti do Krista za nás: „Zotrávajme dlho na kolenách pred Ježišom prítomným v Eucharistii. Ruženec môže byť osobitne vhodným spôsobom eucharistickej kontemplácie, prežívanej v spoločenstve s Máriou a v jej škole.“¹⁵ Nech nás pritiahne navždy Ježišova láska až k svätému životu v sláve, ktorá sa očisťuje a prechádza utrpením, láskou a milosrdenstvom.

Amen.

¹⁴ Porov.: CURTIS, B., ELDREDGE, J.: *Posvätná Romanca*. Podolíneec: Rieka Života, 2005, s. 71 – 72.

¹⁵ Ján Pavol II.: *Mane nobiscum Domine* 18.

Bohorodičky Panny Márie 1. januára

Lk 2,16-21

Materstvo Panny Márie
*Panna Mária Matka všetkých národov.*¹⁶

AI

Byť dobrou matkou neučia v nijakej škole. Na to netreba veľké knihy, ale veľké srdce.

KE

„Keď prišla plnosť času, Boh poslal svojho Syna, narodeného zo ženy, narodeného pod zákonom, aby vykúpil tých, čo boli pod zákonom, a aby sme dostali adoptívne synovstvo. Pretože ste synmi, poslal Boh do našich srdiec Ducha svojho Syna a on volá: „Abba Otče!“ a tak už nie si otrok, ale syn; a keď syn, tak skrze Boha dedič“ (Gal 4,4-7).

DI

Na začiatku cirkevného roku, v advente, si veriaci katolíci pripomínajú očakávanie príchodu Ježiša Krista, Spasiteľa sveta. Sviatky na oslavu tohto príchodu sú Vianoce, čiže sviatok Narodenia Pána.

Začiatok občianskeho roku pripadá práve na ukončenie oktávy sviatku Narodenia Pána. Vtedy nám Cirkev kladie pred oči ženu, ktorú Boh vyvolil za matku nášho Spasiteľa. V nej si uctieame nielen mimoriadne omilostenú osobu, ale aj najbližšiu a vernú spolupracovníčku na diele vykúpenia.

Starí kresťania, ktorí si uctievali Ježiša Krista, ako vteleného Božieho Syna, nemali ťažkosti nazývať jeho matku Bohorodičkou (po grécky Theotokos). Niektorým vtedajším teológom sa zdal byť tento názov prisilný; pripúšťali iba názov Kristova rodička (Christotokos). Tento názov je sám osebe správny, ak nevylučuje skutočnosť, že v osobe Ježiša Krista sa neoddeliteľne spájali ľudská i božská prirodzenosť. No v takom prípade by sa mohla jeho matka nazývať i Bohorodička. Ale práve to nechceli spomenutí teológovia pripustiť. Preto začali v Kristovej osobe oddeľovať božstvo od človečenstva.

Najznámejším predstaviteľom takýchto náhľadov bol teológ Nestorios, ktorý bol v rokoch 428 - 443 carihradským patriarchom. Podľa Nestoria, v Kristovej osobe bolo božstvo a človečenstvo oddelené, spojené iba morálnym zväzkom lásky. Takto potom dôsledne pokladal Pannu Máriu iba za matku Kristovho človečenstva.

Nestoriovu náuku odsúdil v r. 431 Efezský koncil (3. všeobecný) pod vedením alexandrijského patriarchu sv. Cyrila. Ten zdôraznil, že Kristova osoba je jedna; nemožno v nej oddeľovať božstvo od človečenstva. Preto možno aj Kristovu

¹⁶ Porov.: MÓRES, R.: Seminár. Spišská Kapitula : 2005.

matku nazývať Bohorodičkou. Veriaci v Efeze privítali koncilové vyhlásenie s nadšením a usporiadali na počesť Spasiteľovej Matky slávnostný sprievod.

Dôkazom pradávnej úcty Panny Márie ako Bohorodičky je aj najstaršia zachovaná mariánska modlitba (zo 4. stor.): „Pod tvoju ochranu sa utiekame, svätá Božia Rodička“.

Avšak napriek dávnej úcte liturgické slávenie božského materstva Panny Márie je novšieho dáta. Sviatok tohto tajomstva ustanovil v r. 1931 pápež Pius XI. pri príležitosti 1500. výročia Efezského snemu. Sviatok pripadal na 11. októbra.

V rámci poslednej liturgickej obnovy (po Druhom vatikánskom koncile) sviatok Bohorodičky dostal významnejšie miesto a slávnostnejší charakter. V prvý deň občianskeho roku sa osobitným prejavom úcty ku Kristovej Matke, dôstojne zakončuje oktáva sviatku jeho narodenia. Okrem toho si na začiatku občianskeho roka v Máriinom božskom materstve pripomíname počiatok našej spásy a osobitnú výsadu, ktorá je východiskom ostatných jej výsad.

Sv. Irenej a iní cirkevní otcovia zdôrazňovali, že Panna Mária nebola len biologickým nástrojom alebo prostriedkom Vtelenia, ale že spolupracovala s Bohom dobrovoľnou vierou a poslušnosťou. Známe sú ich výroky: Uzol Evinej neposlušnosti rozviazala Máriina poslušnosť; čo zviazala Eva neverou, to rozviazala Mária vierou. Skrze Evu prišla smrť, skrze Máriu život.

Konštitúcia 2. vatikánskeho koncilu o Cirkvi „Lumen gentium“ hovorí: „Pannu Máriu, ktorá pri anjelskom zvestovaní prijala Božie Slovo do srdca i lona a priniesla na svet Život, uznávame a uctievame ako pravú Matku Božiu a Vykupiteľovu. Vzhľadom na zásluhy svojho Syna bola vykúpená vznešenejším spôsobom, a je s ním spojená úzkym a nerozlučným zväzkom. Dostalo sa jej tej najvyššej úlohy a hodnosti byť matkou Božieho Syna, a preto aj milovanou dcérou Otca a svätýňou Ducha Svätého. Tým vynikajúcim darom milosti značne prevyšuje všetky ostatné nebeské i pozemské stvorenia ...“ (LG 53)

Cirkev sa vo sv. omši sviatku modlí: „Večný Bože, narodením tvojho Syna z Panny Márie poskytol si ľuďom večnú spásu; prosíme ťa, aby sme vždy pociťovali účinky jej orodovania, veď skrze ňu sme dostali pôvodcu života Ježiša Krista ...“

PAR

„Boh poslal svojho Syna“ (Gal 4,4), ale aby mu „dal telo“, chcel slobodnú spoluprácu jedného stvorenia. Preto si od večnosti za matku svojho Syna vyvolil jednu z dcér Izraela, židovské dievča z Nazareta v Galilei, pannu zasnúbenú **„mužovi z rodu Dávidovho, menom Jozefovi. A meno panny bolo Mária“** (Lk 1,26-27).

Počas celej Starej zmluvy bolo Máriino poslanie pripravované poslaním svätých žien. Na samom začiatku je Eva: napriek svojej neposlušnosti dostáva prisľúbenie potomstva, ktoré zvíťazí nad Zlým, a prisľúbenie, že bude matkou

všetkých žijúcich. Na základe tohto prisľúbenia Sára počne syna i napriek svojmu vysokému veku. Boh si proti všetkému ľudskému očakávaniu volí to, čo svet považuje za bezmocné a slabé, aby ukázal, že je verný svojmu prisľúbeniu: Annu, Samuelovu matku, Deboru, Rút, Juditu, Ester a mnohé iné ženy. Mária „vyniká medzi poníženými a chudobnými Pána, ktorí od neho s dôverou očakávajú a prijímajú spásu. Ňou, vznešenou dcérou sionskou, sa konečne po dlhom očakávaní prisľúbenia napĺňa čas a nastoľuje sa nový poriadok spásy.“

Na zvesť, že mocou Ducha Svätého porodí „Syna Najvyššieho“ bez toho, že by poznala muža, Mária odpovedala s „poslušnosťou viery“ a v istote, že „Bohu nič nie je nemožné“: **„Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova“** (Lk 1,37-38). A tak Mária dala svoj súhlas Božiemu slovu, stala sa Ježišovou matkou a nezdržiavaná nijakým hriechom prijala celým srdcom spasiteľnú Božiu vôľu a celkom sa zasvätila osobe a dielu svojho Syna, aby v závislosti od neho a spolu s ním s pomocou Božej milosti slúžila tajomstvu vykúpenia.

Mária, nazývaná v evanjeliách **„Ježišova matka“** (Jn 2,1;19,25), je z vnuknutia Ducha, ešte pred narodením svojho Syna, radostne pozdravovaná ako **„matka môjho Pána“** (Lk 1,43). Veď ten, ktorého počala ako človeka z Ducha Svätého, a ktorý sa skutočne stal jej Synom podľa tela, nie je nikto iný, ako večný Syn Otca, druhá osoba Najsvätejšej Trojice. Cirkev vyznáva, že Mária je skutočne Bohorodička (po grécky Theotokos).

Cirkev už od prvých formulácií viery vyznávala, že Ježiš sa počal v lone Panny Márie jedine mocou Ducha Svätého, pričom zdôrazňovala aj telesný aspekt tejto udalosti: Ježiš sa počal „bez (mužského) semena z Ducha Svätého ...“. V panenskom počatí vidia Otcovia znak, že to naozaj Boží Syn prišiel v takej ľudskej prirodzenosti, ako je naša.

Evanjeliové texty pokladajú panenské počatie za Božie dielo, ktoré prevyšuje každé ľudské chápanie a každú ľudskú možnosť: „To, čo sa v nej počalo, je z Ducha Svätého“ (Mt 1,20), povedal anjel Jozefovi o Márii, ktorá mu bola zasnúbená. Cirkev v tom vidí splnenie Božieho prisľúbenia daného prostredníctvom proroka Izaiáša: **„Hľa, panna počne a porodí syna“** (Iz 7,14 podľa gréckeho prekladu Mt 1,23).

Pohľad viery môže v kontexte celku Zjavenia odhaliť tajomné dôvody, pre ktoré Boh vo svojom pláne spásy chcel, aby sa jeho Syn narodil z panny. Tieto dôvody sa týkajú tak Kristovej osoby a jeho vykupiteľského poslania, ako aj Máriinho prijatia tohto poslania v prospech všetkých ľudí.

Máriino panenstvo ukazuje, že pri vtelení mal absolútnu iniciatívu Boh. Ježišovým Otcom je iba Boh. „Nikdy sa pre ľudskú prirodzenosť, ktorú prijal, neodcudzil Otcovi ... Jeden a ten istý je Syn Boha a Syn človeka. Od prírody je Otcov Syn čo do božstva, od prírody je matkin syn čo do ľudskej prirodzenosti; ale Otcov vlastný (Syn) v obidvoch (prirodzenostiach).“

Ježiš sa počal z Ducha Svätého v lone Panny Márie, lebo je Nový Adam, ktorým sa začína nové stvorenie: „**Prvý človek zo zeme je pozemský, druhý človek je z neba**“ (1 Kor 15,47). Kristova ľudská prirodzenosť je už od svojho počatia naplnená Duchom Svätým, pretože Boh mu dáva Ducha v neobmedzenej miere. „**Z jeho plnosti,“ vlastnej tomu, ktorý je hlavou vykúpeného ľudstva, „sme ... dostali milosť za milosťou“** (Jn 1,16). Ježiš, nový Adam, svojím panenským počatím začína nové narodenie adoptívnych detí v Duchu Svätom skrze vieru. „**Ako sa to stane?**“ (Lk 1,34). Účasť na Božom živote nepochádza „**z krvi ani z vôle tela, ani z vôle muža, ale z Boha**“ (Jn 1,13). Prijatie tohto života je panenské, pretože ho človeku úplne dáva Duch Svätý. Zásnubný význam ľudského povolania vo vzťahu k Bohu, sa dokonale uskutočňuje v Máriinom panenskom materstve.

Mária je panna, pretože jej panenstvo je znakom jej viery, ktorá „nebola narušená nijakou pochybnosťou“, a jej výlučného odovzdania sa do Božej vôle. Jej viera jej umožňuje stať sa Matkou Spasiteľa: „Mária je blahoslavenejšia preto, že uverila v Krista, ako preto, že počala Kristovo telo.“

Mária je zároveň pannou i matkou, lebo je obrazom a najdokonalejšou realizáciou Cirkvi: „Aj Cirkev ... sa stáva matkou tým, že verne prijíma Božie slovo: ohlasovaním totiž a krstom rodí pre nový, nesmrteľný život deti počaté z Ducha Svätého a narodené z Boha. A je aj pannou, ktorá neporušene a čisto zachováva vernosť sľúbenú (svojmu) Ženíchovi.“

MY

Ospevujte ho v očakávaní svitania, ospevujte ho jemným hlasom, šepkajte do zatemnených uší sveta! Ospevujte ho na kolenách, ospevujte ho zahaleným závojom, ako spievajú ženy v požehnanom stave. Mocný Kráľ sa stal bezmocným dieťaťom, Nekonečný prišiel ako maličký, silný prijal slabosť, Zvrchovaný sa stal pokorným ... Dieťa, ktoré prichádzaš od večnosti, chcem spievať tvojej Matke! Táto moja pieseň musí byť krásna ako sneh, ožiarený prvými paprskami slnka! Raduj sa Panna Mária, dcéra mojej rodnej zeme, sestra mojej duše, raduj sa radosť mojej radosti! Blúdím temnotou noci a ty si mojím prístreším pod hviezdnu oblohou! Som žíznivým pohárom, ale ty si otvoreným morom Pána! Raduj sa Panna Mária! Blažení sú tí, ktorí ťa blahoslavia! Žiadne ľudské srdce sa nemusí báť! Som jednou veľkou láskou, chcem opakovať všetkým: jedna z vás bola vyvolená od Pána! Blažení sú tí, ktorí ťa blahoslavia.

ADE

Buďme vďační našej nebeskej Matke za jej materinskú starostlivosť a prosíme ju, aby sme boli vždy verní a poslušní jej Synovi Ježišovi Kristovi.

Amen

Otvorené srdce¹⁷
Zjavujem si navzájom Krista.¹⁸

AI

Kto vás naposledy prekvapil? Podarilo sa vám v poslednej dobe niekoho prekvapiť? Možno si spomínate na meniny, či narodeniny. Niektorí aj na nemilé prekvapenia. Dnes ostal prekvapený Herodes.

KE

Počuli sme slová evanjelia: „**Videli sme jeho hviezdu na východe a prišli sme sa mu pokloniť. Keď to počul kráľ Herodes, rozrušil sa a celý Jeruzalem s ním**“ (Mt 2,2–3).

DI

Prečo ostal Herodes zarazený? Čo ho tak prekvapilo, rozrušilo? Pred sebou mal troch mudrcov. Po grécky povieme „magoi“, teda „mágovia“. Zaoberali sa prírodnými vedami, najmä skúmaním hviezd. Keďže to bola vtedy dôležitá a dôstojná činnosť, volali ich kráľmi. Oni boli ale viac, než králi. Králi rozkazovali národom, ale mudrci kráľom, lebo boli ich radcami, ministrami.¹⁹ Čo vírilo Herodesovi hlavou, keď videl, že tak vysoko postavení ľudia, ktorí sa nemuseli priam nikoho obávať, sa prišli pokloniť niekomu vyššiemu do Betlehema. Hovorím niekomu vyššie postavenému, lebo historik Herodot píše, že keď sa na Východe stretnú dvaja muži, ľahko sa dá rozoznať ich dôstojnosť. Ak sú rovnocenní, objímu sa; ak je jeden z nich vyššie postavený, ten druhý kľakne a pokloní sa mu.²⁰ Mágovia už pred Herodesom vyznali, že nie sú tí najvyšší. Traja králi vyznali, že dieťa, ktorému sa idú pokloniť je viac, ako oni.

Čo ich k tomu viedlo? Bol to len ich rozum? Kým ostatní ľudia spokojne spali, oni skúmali nebeskú oblohu. Jednej noci uvideli neobyčajnú hviezdu, ktorá prevyšovala všetky ostatné svojím leskom. Čosi im našepkávalo, že je to hviezda očakávaného Mesiáša, ktorý sa mal narodiť. Nechali sa tak preniknúť touto myšlienkou, že ihneď osedlali ťavy, prichystali dary a boli ochotní znášať nebezpečenstvá púšte. Ich cestu predpovedal už prorok Izaiáš: **Počuli sme to v prvom čítaní: „Záplava tiav ťa pokryje, ťavätá z Madiánu a Efy, všetci prídu zo Sáby, zlato a tymian prinesú, a zvestujú slávu Pánovu“** (Iz 60,6).

Mudrci pokľakli pred Ježišom a dali mu zlato, kadidlo a myrhu. Dnes by sme si mohli povedať – zvláštne dary – pre malé dieťa. Veď deťom sa kupujú zvyčajne dupačky, či cumlíky. Možno ešte to zlato áno, keď sa kúpia náušnice.

¹⁷ Porov.: PIATAK, J.: *Seminárna práca*. Spišská Kapitula : 2005.

¹⁸ Porov.: PIATAK, J.: *Seminár*. Spišská Kapitula : 2005.

¹⁹ Porov.: MEČIAR, K.: *Životy víťazov*. Bratislava : Lúč, 1997, s. 47.

²⁰ Porov.: MEČIAR, K.: *Životy víťazov*. 1997, s. 49.

Traja králi mu dali to, čo si sami najviac cenili. Zlatom mu ukázali, že ho považujú za kráľa. Myrhou si uctili jeho človečenstvo, ktoré je určené na smrť a kadidlom, že si ho uctievať ako boha. Ľudia sa v tom čase klaňali mnohým modlám. Jedine židovský národ mal jedného Boha. A tu nastáva zlom!

PAR

Dnešným sviatkom Cirkev ohlasuje zjavenie sa Pána všetkým ľuďom. Bez rozdielu rás a národností²¹ Dnes sa zjavuje Svetlo všetkým národom, všetkým pohanom. Mudrci i Herodesovi. Boh prehovoril k pohanom cez prírodu a filozofov, k Židom zasa cez proroctvá.²²

Mudrci skúmali prírodu, pýtali sa, objavovali. Herodes sa tiež vypytoval na Mesiáša prorokov. Mudrci, ani Herodes nemali vieru v jedného Boha. Aký to ale rozdiel, medzi nimi. Mudrci skúmali prírodu s otvoreným srdcom. Vďaka tomu boli ochotní vydať sa na ďalekú cestu a pokloniť sa. Vzdať sa pohodlia a bezpečia. Herodes mal srdce zatvrdené. Vypytoval sa na Ježiša, ale len zo strachu pred ním. Povedal, že sa mu chce ísť pokloniť, no chcel ho zabiť.

Boh sa zjavuje každému z nás. Môžeme ho poznávať ako mudrci, cez prírodu, vedu; alebo ako Židia, cez Sväté Písmo. Niekedy si ľudia mysleli, že viera a veda si odporujú, protirečia. Dnes už vieme, že to tak nie je. Svätý otec vysvetľuje, že filozofické myslenie a prírodovedecké bádanie, sú nástroje kontaktu a dorozumievania s neveriacimi.²³ Vo svojej encyklike *Fides et ratio* píše: „Filozofické myslenie je často jediným priestorom dorozumenia a dialógu s tými, čo nemajú účasť na našej viere.“ Ďalej zdôrazňuje, že kresťanský filozof argumentuje vo svetle rozumu a podľa jeho pravidiel, ale vždy sa pritom nechá viesť ďalšou chápacosťou, ktorú mu dáva Božie slovo.²⁴

Všimli sme si tú podobnosť? Traja králi skúmali prírodu s otvoreným srdcom. Vďaka tomu sa zmenil ich život. Do ich života vstúpil Boh. Svätý otec nás rovnako pozýva skúmať s otvoreným srdcom.

Každý z nás má svoju cestu k Bohu. Každý z nás by vedel hovoriť svoj príbeh, ako Boh vstúpil do jeho života. Vďaka skúmaniu, Svätému Písmu, rodine, spoločenstvu, bolesti, či radosti. Niektorí sme prešli dlhou cestou, púšťou, kým sme spoznali Boží hlas vo svojom srdci. Iní možno rástli každý deň s Božím slovom na perách. Každý z nás má svoju cestu k Bohu.

MY

Boh chce zjaviť svetlo večného života všetkým ľuďom. Každý z nás sa môže zachovať, ako mudrc. Dnes môžeme prekvapiť tým, že vyznáme svoju vieru, ako mudrci. Koľkí ľudia z vášho okolia sú prekvapení, keď vyznáte vieru? Pred kamarátmi v škole, kolegami v práci, či dokonca v rodine. Mnoho

²¹ Porov.: CARVAJAL, F.F.: *Hovoriť s Bohom, advent a vianoce*. Bratislava : Lúč, 1999, s.278.

²² Porov.: SHEEN, F.J.: *Život Krista*. Trnava : Dobrá kniha, 1998, s. 44.

²³ Porov.: KREMPASKÝ, J.: *Kresťanstvo a fyzika*. Trnava : SSV, 1999, s. 7-8.

²⁴ Porov.: JÁN PAVOL II: *Fides et ratio*. Bratislava : Don Bosco, 1998, 104.

krát si preto určite vyslúžime aj rôzne posmešky, či odvrhnutia. Nemusíme ísť ani do ďalekých krajov ako mudrci, aby sme zažili dobrodružstvo viery.

Nebojme sa! Vytrvajme! Boh si nás bude viesť aj naďalej. Bude nám ukazovať cestu, ako ju ukazoval trom kráľom. Bude k nám hovoriť a my ho budeme počuť, pretože máme otvorené srdce. Veď sme prišli až sem, ako traja králi – pokloniť sa mu. Načerpajme novú silu pri Večnom kráľovi. Kľaknime si k jeho jasliam a položme mu k nohám všetky naše dary a talenty. Povedzme mu, že všetko čo máme je Jeho. Všetko chceme využiť pre šírenie jeho kráľovstva lásky. On jediný nás môže posilniť, aby sme po tejto svätej omši mohli prísť späť domov, do školy, do práce a svedčiť opäť celým svojím životom.

ADE

A tak sa spoločne modlime! Pane Ježišu! Prišli sme sa ti pokloniť, ako traja králi. Ďakujeme ti, že nás denne posilňuješ svedčiť o tebe. Chceme ti ostať verní, aj keď sa nám budú všetci čudovať.

Amen.

Krst Pána

Mk 1,6-17

Krst ako dar

Povedať ľuďom o dôležitosti milosti nadobudnutej pri krste.²⁵

AI

V akváriu si žili dve červené rybky. Lenivo si plávali stále dookola, a tak mali dosť času trochu si aj zafilozofovať.

Raz sa jedna ryбка spýtala druhej: „Veríš v Boha?“ Tá jej odpovedala: „Samozrejme.“ „A ako vieš, že existuje?“ pokračovala prvá v rozhovore a kladení otázok. Druhá jej s úsmevom odvetila: „Čo myslíš, kto nám každý deň vymieňa vodu?“ A plávali ďalej.²⁶

Možno trochu úsmevný príbeh hneď na začiatok, ale vyjadruje veľkú pravdu: „Boh sa o nás stará. Osobitne svojou milosťou a svojim Duchom.“ Aj keď si to často neuvedomujeme, podobne ako rybky v akváriu pokladali výmenu vody za samozrejmosť. Zvlášť do okamihu sviatosti krstu sme s Bohom osobitne spojení. Aj to si pripomíname v tejto vianočnej dobe, ktorá sa dnes končí. Ján

²⁵ Porov.: POLÁK, V.: *Seminár z homiletiky*. Spišská Kapitula : 2005.

²⁶ Porov.: FERRERO, B.: *Tajomstvo červených rybiek, Malé príbehy na potešenie duše*. Bratislava : Don Bosco, 2003, s. 5

Krstiteľ, ktorý v advente poukazoval na Božieho Baránka a na svojho Nástupcu, dnes ho verejne predstavuje svetu a krstí ho v rieke Jordán.

KE

Už na púšti pred zástupmi ľudí v svojej pokore Ján hlásal, čo sme počuli aj v dnešnom evanjeliu: „***Ja som vás krstil vodou, ale on vás bude krstiť Duchom Svätým***“ (Mk 1,8).

DI

Evanjelista Marek hneď na začiatku evanjelia o Kristovom poslaní, ako Božieho Syna, opisuje udalosti Predchodcu. Na základe prorokových slov: „***Hlas volajúceho na púšti: Pripravte cestu Pánovi, vyrovnajte mu chodníky!***“, ktoré sme v adventnom čase počúvali v liturgii slova. Ján je povolaný. Jednoduchými slovami je predstavená jeho charakteristika. Všetko na ňom kázalo: jeho spôsob života, jeho obydlie, správanie i oblečenie.²⁷ Svoju úlohu plní s oddanosťou v neobývaných územiach pri Jordáne. Do tohto prostredia za Jánom prichádzala celá judejská krajina a všetci Jeruzalemčania (porov. Mk 1,5). Nábožensky to má veľkú symboliku – v nehostinnej krajine Boh pôsobí a povoláva k pokániu. V svojom veľkom milosrdenstve, v krajine spustošenej hriechom, je prameň vody na odpustenie hriechov. Krstiteľ volá k obráteniu s takou plnou mocou, že všetci prichádzajúci vyznávajú hriechy a dávajú sa pokrstiť.²⁸ A pri tom všetkom badať veľkú pokoru Predchodcu, lebo nie na seba upozorňuje, ale na Mesiáša, ktorý je medzi ľuďmi na tejto zemi, ktorého nepoznajú (porov. Jn 1,26).

Jánov krst pokánia nemožno stotožňovať s dnešným chápaním sviatostného krstu, ktorý sa vysluhuje v mene Trojosobného Boha. Jánov krst je len jeho predobrazom, krstom pokánia, pri ktorom množstvo ľudí vyznávalo svoje poklesky. Takýto obrad má podobnosť so židovskou kultúrou a kultovým očisťovaním. Pred prinášaním predpísanej obety v jeruzalemskom chráme sa musel veľkňaz obmyť vodou (porov. Ex 40,12). V Deň zmierenia bolo dokonca veľkňazovi nariadené očistenie vodou tak, ako pred obetovaním (porov. Lv 16 4) rovnako aj po ňom (porov. Lv 16,24).²⁹ Podobnosti nájdeme aj pri skúmaní kumránskych spisov. V tejto náboženskej obci boli známe rituálne umývania, ktoré sa museli opakovať a týkali sa rituálnej čistoty. Dokonca jej členovia – eséni – vytvorili premyslený systém kanálov, aby sa obmývali v tečúcej vode. Dokonca je tu už posun od chápania kultového očisťovania pri obradoch v Jeruzalemskom chráme a v Kumránskej náboženskej obci, lebo existuje dôkaz, že v Kumráne sa kládol dôraz na vnútornú dispozíciu toho, kto podstupoval

²⁷ Porov.: REINECKER, F.: *Evanjelium podľa Marka. – Wuppertálska študijná biblia, Nový zákon*. Bratislava : CREATIVPRESS, 1993, s. 45.

²⁸ Porov.: REINECKER, F.: *Evanjelium podľa Marka. – Wuppertálska študijná biblia, Nový zákon*. Bratislava : CREATIVPRESS, 1993, s. 46.

²⁹ Porov.: HARRINGTON, D. J.: *Evanjelium podle Matouše. – Sacra pagina*. Kostelní Vydří : Karmelitánské nakladatelství, 2003, s. 80.

obmytie, a na úlohu Ducha pri očistení od hriechu. Toto obmytie malo byť spojené s morálnou čistotou.³⁰ Narážky na krst nachádza biblická veda aj v rabínskych prameňoch. Keď sa pohan rozhodol stať Židom, najprv podstúpil rituálne ponorenie do vody. Znamenalo to oddelenie od ostatných „neobrezaných“.³¹

Z toho všetkého vidíme, že Ján mal vo svojom okolí dosť príkladov a pohnútok, aby na príchod Mesiáša poukázal práve pokáním a očistením srdca, čo naznačoval pri vonkajšom obmytí tela. Bol to však jedinečný zjav v tej dobe, lebo chrámové obrady vykonával ten, koho sa to týkalo. Išlo spravidla len o rituálne očistenie, ktoré nemalo rozmer spásy a budúceho vykúpenia, na ktorý poukazoval Ján Krstiteľ. Všetci, ktorí prišli za Jánom na púšť k Jordánu, nevykonávali očistenie sami. Bol to jednorazový úkon pripravujúci na príchod Božieho kráľovstva. Ján vyzýval na morálnu čistotu a kládol dôraz na obrátenie nie na rituálne očistenie.³²

PAR

Práve v tejto súvislosti je pozoruhodné, že Ježiš, hoci bol bez hriechu, zaradil sa medzi hriešnikov na brehu a pristúpil ku Krstiteľovi. Tak ukázal pokoru, s akou bude učiť a šíriť svoje kráľovstvo lásky a milosti. Preto aj znamenie holubice a Otcov hlas z neba. Ukazuje sa nám pred zrakom Najsvätejšia Trojica. A zároveň, Ježiš je prvý, ktorý je pomazaný Duchom Svätým. Je Mesiášom. Ján Krstiteľ často poukazoval na skutočnosť, že po ňom prichádza mocnejší, ktorý bude krstiť Duchom Svätým. On milosť nikomu neodoprie, ale ju hojne dáva každému človeku bez rozdielu.

Aj mňa, aj teba, všetkých nás naplní Boží Duch. Zvláštnym spôsobom sme to prežili pri sv. krste, opakovane to prežívame pri každej sv. omši. Prijímame Kristovo telo a s ním hojnosť milosti ničím nezaslúženej. Každý môj krok na tejto zemi vedie Ježiš. Všetko pozoruje a od prvej chvíle krstu o to viac naplní milosťou a svojim Duchom. Pravdivo o ňom povedal Ján, že bude krstiť Silou, akou je jedine Posvätitel' všetkých ľudí. Ján vedel, že musí prísť niekto väčší a mocnejší, ktorý dá Ducha a naplní človeka milosťou. Zmení tak vonkajší skutok na vnútorne naplnenie, pokánie na silu Ducha Svätého, hriech na množstvo milostí, nehodného človeka na Božie dieťa, hriechom vyprázdnené stvorenie na dediča nebeského kráľovstva, odriekanie modlitieb na nevýslovné vzdychy životodarného Božieho Ducha.

³⁰ „A poslušnosťou svojej duše voči všetkým Božím nariadeniam bude jeho telo očistené pokropením očistnou vodou a posvätené vodami pokánia“ (1QS 3, 8-9). Porov.: HARRINGTON, D. J.: *Evangelium podle Matouše*. – *Sacra pagina*. Kostelní Vydří : Karmelitánské nakladatelství, 2003, s. 81.

³¹ Porov.: HARRINGTON, D. J.: *Evangelium podle Matouše*. – *Sacra pagina*. Kostelní Vydří : Karmelitánské nakladatelství, 2003, s. 81.

³² Porov.: HARRINGTON, D. J.: *Evangelium podle Matouše*. – *Sacra pagina*. Kostelní Vydří : Karmelitánské nakladatelství, 2003, s. 81.

Uvedomme si to, drahí bratia a sestry! V krste nás Kristus pomazal pre seba a pre svoje kráľovstvo. Tak dal náplň našim skutok a nášmu životu. Dal nám seba a svojho Ducha od Nebeského Otca. Je to nevýslovná milosť a ničím nezaslúžená. Duch zla na nás nemá právo. Sme pokrstení a patríme Kristovi. Krstom je zapečatené naše spolužitie v Kristovi, ktoré nemôže ostať v jednom bode, ale má postupovať na ceste svätosti. Veľkými pomocníkmi pre nás sú sviatosti a zvlášť Eucharistia. Tak sme už od krstu ponorený do Krista a mora jeho milosti, posvätenia a pomazania. Snažme sa každý, ako tu sme, aby sme nekazili túto výsadu a vo všetkom, čo robíme, vedome čerpali zo síl svojho krstu. Je to nevyčerpatel'ný prameň milosti, do ktorého sme boli ponorení celí a celí aj očistení. Nech tak živý Kristus skutočne presiahne nie len našu modlitbu, ale celý náš náboženský život.

MY

V úvode sme začali rozprávkou, teraz pripojím ešte jedno rozprávanie, hoci vymyslené – ale skrýva v sebe zrnko múdrosti a inšpirácie pre náš život.

Malý uhlík si myslel, že je špinavý, škaredý a úplne zbytočný. Rozhodol sa, že sa chce stať bielym a jagavým. Vyskúšal množstvo chirurgických operácií, ale nič mu k tomuto cieľu nepomáhalo. Bol sklamaný a znechutený, že už vynaložil toľko prostriedkov a stále je taký, aký bol. Priatelia mu ešte poradili poslednú možnosť, ktorá však bola nebezpečná. „Je tu ešte oheň,“ povedali mu. Uhlík považoval, a keďže bol už otrasený výsledkom predchádzajúcich pokusov a veľmi túžil žiariť, z posledných síl sa vrhol do ohňa, ako keď sa topiaci chytá každej slamky na záchranu. Zrazu pocítil, ako sa mení a je iný. Rozžiaril sa, skrášnel a sálalo z neho príjemné teplo.

Priatelia mu však rýchlo dohovárali a upozorňovali ho: „Je ťa stále menej!“ Rozradostený uhlík však na to nedbal a ešte viac sa radoval. Konečne našiel to, po čom už tak dlho túžil a čo hľadal celý svoj život. Bol šťastný, že žiari a šíri teplo. Preto priateľom odpovedal: „Nech, ale vydávam svetlo a teplo.“ Konečne bol jasavý a radostný.³³

Autor k tejto krátkej rozprávke pridáva aj povzbudenie a ponaučenie: „Daj sa uniesť slnkom a ohňom Ducha. Budeš žiariť ako hviezda na nebeských končinách Nekonečna.“³⁴

Ako jednoducho sa dá vyjadriť nádhera a úžas z odovzdania sa do Božích rúk. On nás naplňa svojou milosťou a Duchom Svätým. Presne tak, ako pri Ježišovom krste v Jordáne sa otvorilo nebo a počul hlas Otca, pričom Duch Svätý zostúpil v podobe holubice. Každého pokrsteného Boh vedie takou cestou. Teba, otec rodiny, aby si svojim deťom dával príklad svojej viery a lásky. Veľa

³³ Porov.: FERRERO, B.: *Tajomstvo červených rybiek, Malé príbehy na potešenie duše*. Bratislava : Don Bosco, 2003, s. 39.

³⁴ FERRERO, B.: *Tajomstvo červených rybiek, Malé príbehy na potešenie duše*. Bratislava : Don Bosco, 2003, s. 39.

si od teba detí berú pre svoj život, jednoducho si ťa všímajú a považujú ťa za najlepšieho a najdokonalejšieho na svete. Využi túto milosť Božiu, a buď im dobrým príkladom. Matka rodiny, ty zas veď a sprevádzaj svoje deti modlitbou a ochotnou službou. Ty si srdce rodiny a rozdávaš lásku, zháraj sa pri výchove a starostlivosti o deti. Ale ani vy, deti, nie ste tu zbytočne. Aj vám dal Boh milosť cez rodičov a ich vzájomnú lásku. Povedzte im, keď dnes prídete domov, ako ich máte radi a pomôžte im. Počúvajte ich a nezarmucujte. Veď oni vás priniesli do chrámu a dali vás pokrstiť, aby ste sa stretli s Ježišom. Množstvo milostí dáva Boh aj tebe, babka a dedko, stará mama a starý otec. Veď sa len pozri na tieto svoje vnúčatá. Nenapĺňa ťa radosť a pokoj v duši, za ich pozornosť a lásku? A tvoje venovanie sa im aj napriek vysokému veku a pamätanie na ich sviatky, alebo len jednoduché obdarovanie cukríkom, ktorý im rozžiari očka a srdce...

ADE

Prosme pri tejto najsvätejšej obete, milovaní bratia a sestry, o odovzdanosť do Božích rúk. Dôverujme mu, veď je náš milosrdný a milujúci Otec, a my sme jeho deti. Spolupracujme s jeho milosťou a láskou, aby sme žiarili a šírili príjemne teplo vôkol seba, ako uhlík z nášho dnešného príbehu. Nesnažme sa sami presadiť, lebo sami nič nezmôžeme. Ježiš nám dáva svoju milosť aj vlastným príkladom, keď sa zaradzuje medzi ostatných hriešnikov a stojí v rade na Jánov krst. On sa o nás stará nech sme kdekoľvek a čokoľvek robíme. A my si to možno ani neuvedomujeme.

Pane a Bože náš, svojou milosrdnou láskou pritiahni k sebe naše srdcia, lebo bez tvojej milosti sa nemôžeme páčiť tebe, ktorý si prameň všetkej svätosti.³⁵

Amen.

Druhá nedeľa cez rok „B“

Jn 1,35-42

Životné povolanie človeka

*Poukázat' na životné povolanie a plnenie si povinnosti v každodennom živote.*³⁶

AI

Pre veriaceho človeka nie sú v živote náhodné situácie. Každá časť úseku života má svoj pôvod v našom Stvoriteľovi, lebo **„v ňom žijeme, hýbeme sa**

³⁵ Liturgická modlitba dňa na sobotu v štvrtom pôstnom týždni. Pozri: POSVÄTNÉ OFÍCIUM: *Liturgia hodín podľa rímskeho obradu II – Pôstne obdobie, Veľkonočné torjdníe, Veľkonočné obdobie*. Vatikán : Typis polyglottis Vaticanis, 1996, s. 308.

³⁶ Porov.: RATAJ, A.: Seminár. Spišská Kapitula: 2005.

a sme“. To, že sme každý jeden z nás na tomto svete, je darom od Boha. Boh nás chce mať na tomto svete, lebo má rád každého jedného z nás, má s nami plány, ktoré chce vykonať v spolupráci s nami i s našim povolaním. Cez svoje povinnosti môžeme hlbšie vnímať Boha. V každom jednom z nás, čo sme na tomto svete, je prítomný Boh, len si to potrebujeme uvedomiť cez svoje povolanie. Cieľ, ktorý má Boh s človekom, je daný samým Stvoriteľom. Človek vo svojom povolaní je prostriedkom, cez ktorý chce Boh darovať spásu každému človekovi. Cez povolanie človeka chce Boh meniť dejiny sveta, meniť zlo na dobro.

KE

V evanjeliu sme počuli, ako Ján stál s dvoma učeníkmi a keď videl Ježiša zvolal: „**Hľa, Boží Baránok.**“ **Títo dvaja učeníci to počuli a išli za Ježišom. Keď Ježiš videl, že idú za ním, opýtal sa ich: „Čo hľadáte?“ Oni mu odpovedali: „Učiteľ, kde bývaš?“ Odpovedal im: „Pod’te a uvidíte“** (Jn 1,35-39).

DI

Čo chce Ján Krstiteľ povedať tým, že Ježiša nazýva: „Boží Baránok“? Poukazuje na predpoveď prorokov o „veľkonočnom baránkovi“. V Ježišovi spoznáva toho, ktorý preliť svoju krv, aby ľudom sprítomnil Boha exodu, darcu nového života. Dvaja učeníci počuli tieto Jánove slová a odchádzajú za Ježišom, aby ho lepšie spoznali. A toto ich pranie sa im plní. Ježiš sa k nim obracia a pýta sa: „Čo by ste chceli?“ Túto otázku im kladie potom, čo si ich premeral, zatiaľ, čo ho nasledovali. Ježiš, akoby bol prekvapený a bol plný údivu nad zázrakom, že ho títo učeníci nasledujú. Prichádza otázka hodná pravého učeníka: „Učiteľ, kde bývaš?“ Najdôležitejšie je to, čo Ježiš učí. A to môžu učeníci vidieť, keď spoznajú, kde býva. Jeho prítomnosťou je to, že vytvára vzťah s Otcom. Kto sa chce stať Ježišovým učeníkom, musí vstúpiť do vzťahu lásky, podobnému, aký On vytvára so svojim Otcom. Ježiš pozýva Ondreja a Šimona Petra, aby šli a videli, a na vlastnej skúsenosti mohli poznať Jeho, i učenie ktoré hlasá.

Položme si otázku. Prečo títo dvaja učeníci opustili Jana Krstiteľa, svojho majstra? Odpoveď nachádzame v slovách Jána: „Hľa, Boží baránok.“ Týmto slovami chce Ján ukázať na Ježiša, ako na pravého Mesiáša hodného nasledovania. Za ním mali ísť učeníci, ale aj každý jeden z nás.

PAR

Životné povolania sú rôzne. Aj nás tu prítomných, povoláva Ježiš do vzťahu s Ním cez naše životné povolania, ktoré si vyberáme už ako mladí alebo neskôr v dospelosti. Ježiš túži sa stretnúť s každým cez povolanie, ktoré si daný človek vyberie. Chce nám darovať lásku a pokoj, chce nám pomôcť každému jednému z nás nájsť životnú cestu. Vo svete môžeme stretnúť rôzne povolania. Najčastejšie sa stretávame s povolaním do manželstva, môžu tiež byť spoločenské povolania ako lekár, učiteľ, vojak, kňaz. Povolanie, to je výzva pre

daného človeka, ktorú dáva Boh, aby nadviazal človek v danom povolání vzťah s Ním. Povolanie, to nie je iba zapojenie svojich rúk, svojich peňazí, svojho voľného času, svojich dobrých vlastností. Pri výbere povolania treba mať zapojené aj srdce, lebo cez srdce pôsobí láska k povolaniu, čo chcem robiť celý svoj život, musím robiť z lásky k povolaniu i k Bohu. Život v každom povolání, keď sa opiera o lásku a rozumné rozhodnutie, je ľahší, aj keď niekedy prídu ťažké chvíle, ale ako prichádza dážď a nastáva slnko, tak je aj s ťažkosťami v živote. Život v povolání sa musí opierať o lásku, lebo ona nám prináša pokoj a dáva zmysel našim skutkom. Životné povolanie sa nám stáva zmyslom nášho života, v ňom sa rozvíjajú naše dary, ktorými nás Boh obdaroval, a nimi i svojim povolaním obohacujeme aj tých druhých. My ľudia snažíme sa považovať svoje povolanie otca, matky ako zamestnanie.

V dnešnom svete sú vydatené povolania, ktoré sú hodné nasledovania, aby sme sa od nich učili žiť vo svojom povolání.

V manželskom živote nám môžu byť príkladom manželia Quattrocchiovcí, ktorí žili v Ríme v prvej polovici 20 storočia. Svätý Otec Ján Pavol II. ich v prítomnosti dvoch synov kňazov vyhlásil za blahoslavených. Je to prvý kresťanský pár moderného veku, vyzdvihnutý na oltár za manželské a rodinné čnosti. Mali štyri deti, Filipa, Stefaniu, Cezara a Henrietu. S odvahou a dôslednosťou žili svoje povolanie manželov a rodičov. Nežne sa milovali a podporovali sa vo vzájomnom ľudskom, duchovnom a intelektuálnom rozvoji. Vychovávali deti v kresťanskom duchu. Nezabúdali však ani na spoločnosť, prácu, domácnosť, priateľstvá a prázdniny.

Nám mladým môže byť vzorom Dominik Savio, ktorý, ako by mal zhrešiť radšej chcel zomrieť. Patrónom nás kňazov je Ján Maria Vianney, v poníženosti a v pokore vysluhoval sviatosť zmierenia a iné sviatosti. Rehoľné sestry svojím životom sa môžu pripodobňovať sestre Faustine Kovalskej, ktorá svoje utrpenia vkladala do Božích rúk a zjavila nám tajomstvo Božieho milosrdenstva.

MY

Predstavme si príbeh jednej Nemky židovského pôvodu, Edity Steinovej, ktorá ako dvojročná stratila otca. Keď mala dvadsaťosem rokov, nastal zlom v jej živote. Keď bola na dovolenke u známych, kde náhodou našla autobiografiu svätej Terézie z Avili, čítala ju celú noc ako očarená. Keď zatvárala knihu povedala: „To je pravda.“ Edita porozumela, že Boh nie je Bohom filozofom. Dáva sa poznať tým, ktorí ho milujú a dôverujú mu. Nasledujúci deň našla v katolíckej knižnici katechizmus a vreckové vydanie Rímskeho misála a začala študovať. Po prvý krát vstúpila do katolíckeho kostola a sledovala svätú omšu. Prijala krst s menom Terézia, prvé sv. prijímanie a birmovku. Najväčšiu radosť svojho života našla v karmelitánskom kláštore. Na tomto životnom povolaní môžeme vidieť aj naše povolanie v láske k Bohu, k vlastnému povolaniu, cez

ktoré chce Boh pôsobiť vo svete. Aj on chce, aby sme boli šťastní v živote a cez svoj život oslavovali Otca, ktorý je na nebesiach.

ADE

Na začiatku sme si spomenuli, že v živote veriaceho človeka niet náhod, tak i životné povolanie tiež nie je náhodné. Boh pomáha človekovi pri výbere životného povolania a je na človekovi, či sa mu odovzdá pri jeho výbere, alebo nie a bude počas života nešťastný. My, ktorí hľadáme ešte svoje životné povolanie, prosme Boha, aby nám pomohol ho objaviť a my ktorí sme ho našli, aby sme naplnili svoj cieľ, ktorý máme, a to oslavovali Boha i prišli do nebeského kráľovstva. Svoje povolanie môžeme naplniť jedine s Bohom v modlitbe a rozjímaní.

Amen.

Tretia nedeľa cez rok „B“

Jn 1,14-20

Dôvera v Boha.

Povzbudiť veriacich k väčšej dôvere a spolupráci s Bohom³⁷

AI

Asi každý z nás pozná charizmatickú osobnosť predminulého storočia, ktorá v dejinách cirkvi urobila veľmi veľa dobra – hlavne vo výchove mladých chlapcov. Tou osobnosťou bol Don Bosco – svätec, ktorý bol obľúbený medzi mnohými ľuďmi minulosti ale aj súčasnosti. Tento svätý muž urobil toho pre Cirkev fakt veľmi veľa. Bol ako výkonný motor, ktorý pracuje vždy na plné obrátky. No napriek tomu na konci svojho života vyznal: „Mohol som urobiť viac, keby som viac dôveroval Bohu.“ To povedal svätec na konci svojho života, keď už bolo jasne vidieť, koľko dobra urobil, koľko ovocia sa urodilo z jeho dlhoročnej práce. A on len pokorne vyznal: „Mohol som urobiť viac.“

V čom tkvie dôvera? Čo robiť, aby som viac dôveroval Bohu?

KE

V evanjeliu sme počuli, ako si Ježiš povolal svojich prvých učeníkov. Dnešného človeka až zaráža tá strohosť s akou to urobil: **„Pod’te za mnou! A oni zanechali siete a šli za ním“** (Mk 1,17-18).

DI

Z Lukášovho a Jánovho evanjelia vieme, že Ježiš týchto učeníkov spoznal už prv. No a teraz ich povoláva - keď už vnútorne boli Jeho nasledovníkmi.

³⁷ RIMBALA, J.: Seminár. Spišská Kapitula : 2005.

Teraz ich povoláva, aby Ho nasledovali aj navonok. Iba Boh určuje vhodný okamih, kedy má človek všetko zanechať a ísť za Ním.

Vidíme, že Ježišovi nejde len o vonkajšok, formu či zdanie. On nechce, aby Ho učeníci nasledovali len navonok. Ježiš chce, vnútro človeka. A keď je vnútro, potom nasleduje vonkajšok - nie naopak.

A môžeme pozorovať, ako učeníci reagovali na túto výzvu. Niektorých nás táto reakcia možno aj zahanbuje. Ako ochotne, odhodlane a isto, bez pochybovania a vykrúcania **„zanechali siete a išli za ním“** (Mk 1,18). Táto strohosť nám naznačuje, že v niektorých situáciách netreba veľa slov. Stačí jednoducho skutok, čin – a trebárs aj úplne bez slov.

PAR

Ježiš pri povolaní svojich učeníkov nehovorí veľa, nepresviedča ich, nenúti, nezavalí ich množstvom argumentov - len jednoducho vyzýva. Ukáže, čo by som mal robiť, na čo sa zamerať, ako začať... Ale to, či tak urobím, záleží len a len na mne. Boh mi dal slobodu a tak na mne záleží, ako sa rozhodnem. Ježiš len ponúka. A keď verím, že mi chce len dobre, keď naozaj verím, že ma nesmierne miluje a keď verím, že On je Boh, bol by som chudák, keby som neurobil podľa toho, ako chce On. Čiže veľmi veľa záleží od mojej viery.

Aj učeníci museli akosi tušiť, že Ten, kto s nimi hovorí nie je hocikto. Ved' už len jeho zjav pôsobil podmaňujúco. Len čistý zjav bez slov, čistý pohľad. A čo potom situácia, keď niečo ponúka či vyzýva...?

Odpoveď vidíme v reakcii učeníkov: **„Oni hneď zanechali siete...“** (Mk 1,18). Vidíme, čo dokáže urobiť veriaci človek – opravdivo veriaci. Vidíme, čoho je schopný. Takýto človek dokáže konať HNEĎ. Nevykrúca, nekalkuluje, neprepočítava: Oplatí sa to – neoplatí, získam – stratím?... ale HNEĎ zanechá všetko tak, otočí sa za Ježišom a ide za Ním. Robí akoby krok do neznáma, riskuje.

Dnešný človek chce mať vo všetkom istotu a tak, keď je pre niečo vyzvaný, kalkuluje, prepočítava, zvažuje... Iste, je dobré, keď človek robí s rozumom, keď si pred náročnou prácou premyslí, ako to prevedie... No v dnešnej dobe veľa ľudí často len zbytočne teoretizuje. A to nehovoríme len o veriacich. A tak, keď Boh vyzve človeka: „Pod' za mnou!“, málokedy sa stane, že človek buď odpovie: „Idem.“ alebo jednoducho bez slov za Ním pôjde.

Prečo je to tak? Prečo sa človek cíti taký neistý? Prečo tak prehnane kalkuluje? Pretože málo verí. Viera neznamená popretie rozumu. Ale viera sa dostane na miesta, kam rozum nemá šancu preniknúť. Učeník nemohol rozumom vedieť, čo to znamená ísť za Ježišom. Mohol to „vidieť“ len vierou. Viera prináša pokoj a dôvera lieči človeka z neistoty.

MY

Ježiš ma vyzýva veriť a nepochybovať, nekalkulovať, neprepočítavať, či sa to oplatí. Vyzýva ma urobiť krok do neznáma. Ako odpoviem na Jeho výzvu?

Verím tomu, že mi chce dobre? V každej situácii, v každej jeho výzve, v každom okamihu?

Múdrost' je v tom, že budeme počúvať Ježišove výzvy. Ved' kto nám chce lepšie ako On? Kto nám chce lepšie ako Ten, čo nás stvoril, aby sa s nami podelil o svoje šťastie?

Tragédia je však v tom, že človek svoje šťastie často berie do svojich rúk a bojí sa ho nechať v rukách Božích. „Nie ako chce Boh, ale ako chcem ja.“

Keď ti Ježiš povie: „Pod' za mnou“, moja jediná správna odpoveď bude, že naozaj pôjdem. Nie odpovede: „Počkaj ešte..., A prečo?, Oplatí sa to?...”

Natiahnuť svoju ruku, chytiť sa Ježišovej a urobiť krok. Ježiš aj tebe dôverne hovorí: „Pod'! Dôveruj mi. Neobzeraj sa – ani naľavo, ani napravo, ani dozadu. Pozeraj sa na mňa a pod'. Niečo ti v tom bráni? Tak to pretrhni. Pod' a neboj sa. Pretrhni to puto, čo ti nedovolí vykročiť, čo ťa zväzuje... Pod' a uvidíš, že tvoja dôvera vo Mňa sa oplatí.“

ADE

Prosme Ježiša o silu a odvahu vykročiť bez pochybovania. Prosme o živú vieru, ktorá sa dostane aj tam, kde rozum nemá prístup.

Prosme o úprimnosť ku sebe, aby sme sa dokázali pozrieť na seba a odhaliť, čo nás zdržuje, čo nám bráni urobiť ten prvý krok dopredu.

Ježišu, daj mi silu pretrhnúť všetky zväzky, ktoré ma od teba odvádajú, ktoré mi bránia ísť za Tebou, ktoré mi bránia urobiť ten prvý krok ku Tebe. Tak nejako, ako to urobili prví apoštoli.

Amen.

Štvrtá nedeľa cez rok „B“

Mk 1,21-28

Moc Božieho slova

*Viera v Božie slovo, ktoré má moc.*³⁸

AI

Počuli, alebo videli ste ničivú silu, ktorá sa prevalila Vysokými Tatrami, alebo mocnú silu zemetrasenia a následné silné prílivové vlny, ktoré zmietli pobrežia v Juhovýchodnej Ázii v roku 2004. Bola to moc, ktorá ničila všetko čo jej stálo v ceste.

KE

³⁸ Porov.: SAKMÁR, P.: Seminárna práca. Spišská Kapitula. 2005.

Dnešné Božie slovo nám ukazuje inú moc, ukazuje nádhernú líniu jednej myšlienky. V prvom čítaní sme počuli ako Boh povedal Mojžišovi: „**Vzbudím im proroka a vložím mu do úst svoje slová**“ (Dt 18,18). Žalmista pokračuje v tejto myšlienke, keď hovorí: „**Čujte dnes jeho hlas, nezatvrdzujte svoje srdcia**“. A evanjeliom táto myšlienka vrcholí: „**I žasli nad jeho učením, lebo ich učil ako ten čo má moc**“ (Mk 1,22).

DI

Slovo prorok má svoj pôvod v akadskom slove „nabú“ a znamená volať, povolať. Menom „nabí“, prorok sa označoval ten, kto bol povolaný. Proroci boli Bohom povolaní muži. To povolanie si nemohli dať sami. Izraelský ľud si mohol zvoliť kráľa, panovníka, úradníkov, no nie však proroka. A tak to boli muži, ktorí vystupovali v mene Jahveho a autoritatívnym spôsobom tlmočili jeho vôľu. Ich poslaním bolo ohlásiť Božie slovo Izraelskému národu. Jerermiáš vyznáva: „**Vtedy vystrel Pán ruku a dotkol sa mi úst. A pán mi riekol: Hľa, vložil som svoje slová do tvojich úst**“ (Jer 1,9)! Často museli tvrdo zasahovať proti prestupovaniu a prekrúcaniu zákona. Avšak zvlášť tvrdo zasahovali proroci proti kňazom a všetkým zodpovedným, ktorí držali v rukách predpisy a falšovali ich. Zákon bol vtedy voči takejto situácii bezbranný. A tak, kde sa znamená prekrúcajú, tam je jediné útočisko v rozlišovaní dvoch duchov, ducha zla a ducha Božieho: je to situácia, v ktorej vidíme, že sa prorok stavia proti falošnému prorokovi. Za prorokom stojí sám Boh. Keď k nám hovorí Boh, vždy žiada niečo, čo presahuje naše možnosti, žiada nás o niečo väčšie, než sme my sami. Všimnime si poslanie, ktoré dal Boh Márii, čo čakalo Zachariáša, ktorému oznámili, že jeho žena, ktorá - podľa niektorých autorov - už mala vyše osemdesiat rokov, bude mať dieťa. Všimnime si poslanie, ktoré dal Boh Mojžišovi, aby vyviedol Izraelský ľud z Egypta. Keď nám dá Boh poslanie, bude to vždy nad naše sily. Je úplne prirodzené, že dostávame strach. Prečo s nami Boh zaobchádza takýmto spôsobom? Pretože nás chce presvedčiť, že sme iba nástrojom v jeho rukách, a že on je ten, ktorý všetko koná. Ja vám kážem, ale nemám nijakú moc nad vašimi srdcami, alebo nad vašou myslou. Ak sa niekto z vás cíti byť oslovený, tak sa ho nedotkli moje slová, ale Božia moc. Žiadne slovo nemôže byť také silné, aby zmenilo človeka. Iba Boh sa môže dotknúť človeka a zmeniť ho. Jeremiášovi Boh hovorí: „**Neboj sa ich ved' ja som s tebou, aby som ťa vyslobodil**“ (Jer 1,8). Slovo proroka malo moc. Preto boli proroci tvrdo prenasledovaní a zabíjaní. „**Jeruzalem, Jeruzalem, ktorý zabíjaš prorokov a kameňuješ tých, čo boli k tebe poslaní... tvoj dom spustne**“ (Mt 23,27-28). Dôsledok zatvrdnutého srdca. Smrť prorokov je korunou všetkých ich prorocietv v čine a završuje sa v mlčaní baránka, ktorého zabíjajú. Boží baránok, kráľ prorokov ukazuje svetu Pravdu, za ktorú položí svoj život. Ježiš, ako Boží Syn je poslaný predovšetkým hlásať Božie slovo a skrze toto slovo dochádza k oslobodzovaniu, zachraňovaniu a uzdravovaniu ľudí. Evanjelium

nevyhnutne obsahuje moc oslobodzovať, zachraňovať a uzdravovať. Oslobodzovanie úzko súvisí s ohlasovaním, pretože potvrdzuje Božie slovo a samotné oslobodzovanie sa deje skrze slovo. Božie slovo je tým prostriedkom, ktorým môžeme poraziť diabla. Ježiš ukazuje na príchod Božieho kráľovstva. Čo je to za moc, ktorou Ježiš učí? Všimnime si, že keď vyučoval v synagóge diabol nevydržal v jeho prítomnosti. Bola to Božia moc, ktorú diabol vo svojej prítomnosti nezniesol. Musel odísť, lepšie povedané zutekal.

PAR

Aj nám je zverené Božie slovo tak, ako bolo zverené starozákonným prorokom. Medzi nami a starozákonnými prorokmi nie je žiadny rozdiel. Ich, ako aj nás posielala ten istý Boh. Od nás sa však žiada oveľa viac, máme oveľa väčšiu zodpovednosť pred Bohom ako proroci, pretože sme dostali väčšie poznanie. Boh nám zjavil skrze svojho Syna celú Pravdu, a my sme povinní pevne stáť v tejto Pravde. Za túto Pravdu nás Boh raz bude brať na zodpovednosť. Budeme sa zodpovedať nielen za seba, ale aj za ľudí, ktorých nám On zverí. Nestačí prijať zodpovednosť. Bolo by to v našom prípade málo. Máme sa snažiť túto zodpovednosť pozitívne naplňať. On bude stáť pri nás, ale len vtedy, ak budeme plniť jeho vôľu celú. Pevne stáť v jeho Pravde znamená spolupracovať s jeho milosťou, žiť v jeho požehnaní. A tak, keď budeme stále v jeho prítomnosti, potom ani diabol v našej blízkosti nevydrží. Pretože Ježiš odovzdal svoju moc nielen apoštolom, ale dal ju aj tým, ktorí v neho uveria: „**A tých, čo uveria, budú sprevádzať tieto znamenia: v mojom mene budú vyháňať zlých duchov, budú hovoriť novými jazykmi, hady budú brať do rúk a ak niečo smrtonosné vypijú, neuškodí im**“ (Mk 16,17). Nemalo by zmysel odovzdávať túto moc, keby nebol dôvod použiť ju. Ježiš je ten, ktorý má plnú moc. Moc potvrdzuje slovom a činom. My túto moc dostávame od Boha tým, že sme povolání. Nemáme si zatvrdzovať svoje srdcia, hovorí žalmista. On nás povoláva a žiada od nás vieru, pretože ju dáva len tým, ktorí v neho uveria. Svätý Peter to v prvom liste len potvrdzuje: „**Vás Božia moc vierou chráni pre spásu**“ (1 Pt 1,5). Často krát sa však stáva, že ohlasujeme niečo, čomu ani úplne neveríme, a o čom vo svojom vnútri pochybujeme. Chýba nám zápal a odhodlanosť, akú mali apoštoli, keď ich Ježiš prvý krát posielal ohlasovať Božie kráľovstvo. „**Zvolal Dvanástich a dal im silu i moc nad všetkými zlými duchmi a liečiť neduhy. Potom ich poslal hlásať Božie kráľovstvo a uzdravovať chorých**“ (Lk 9,1-2). Najprv im dal silu i moc, a potom ich poslal hlásať. Len keď sme schopní oslobodzovať utláčaných, uzdravovať trpiacich z prekliatia, choroby, môžeme skutočne kázať Kristovo základné poslanstvo. Priblížilo sa Božie kráľovstvo a kráľovstvo Satana je zničené.

MY

Uveriť mu a žiť túto vieru, je podmienkou toho, aby sme boli s ním. Postaviť sa pred Boha takí akí sme, v pokore a pravde stáť pred ním. Boh potom

zoberie našu slabosť i neschopnosť a začne konať. Ľudia spoznajú a uveria nášmu slovu, pretože budú cítiť Božiu moc a budú vidieť, že za nami stojí Boh tak, ako stál za prorokmi Starého zákona. Lenže Boh sa postaví len za pokorných a poslušných jeho slovu. Vtedy sa stane, hovorí sv. Pavol že **„ked' sa osvedčíte v tejto službe, budú oslavovať Boha za vašu poslušnosť, s akou vyznávate Kristovo evanjelium, budú sa za vás modliť a túžiť po vás pre nesmiernu Božiu milosť, ktorá je vo vás“** (2 Kor 9,13). Túto moc dostáva každý, kto je verný jeho poslaniu a stojí pevne v pravde.

ADE

A tak, keď stojíme pevne v Bohu, nemusíme sa ničoho báť, lebo **„ak je Boh za nás, kto je proti nám?“** (Rim 8,31) Boh je ten, ktorý vkladá do úst proroka slová. Boh je ten, ktorý obmäkčuje zatvrdnuté srdcia. Boh je ten, ktorý potvrdzuje slová svojou mocou a činom. Boh všetko koná, my sme len nástroj. Akým nástrojom som v Božích rukách? Odpoveď nájdem pokorným hľadaním v hĺbke svojho vnútra. Nech nám v tom pomáha i Panna Mária, v ktorej Boh mocne pôsobil a ktorá napriek všetkému zostala pokorná a verná takejto veľkej milosti.

Amen.

Piata nedeľa cez rok „B“

Mk 1,29-39

Nedeľa čas zasvätenia Bohu, oddychu, rozvíjania vzťahov a služby bližným³⁹
Poukázať na význam nedeľného odpočinku a zasvätenia tohto času Bohu

AI

V roku 2002 sa v našej spoločnosti rozpútala veľmi silná diskusia a ustanovil sa zákon o nedeľnom predaji. Spoločnosť sa postavila k tomuto problému rôzne. Jedni boli proti tomuto predaju, iní za nedeľný predaj. Myslím, že nemôžeme povedať, že za boli všetci neveriaci či súkromný podnikatelia, a že proti boli všetci veriaci a pracujúci u súkromných podnikateľov. Postoj každého jedného z nás bol ovplyvňovaný zázemím v akom vyrastal a v akom sa v tejto dobe pohyboval.

Nechcem hovoriť o samotnom zákone, ani o vtedajších postojoch a ich kritizovať, alebo zastávať, lež pozrime sa na nedeľu ako takú. Na nedeľu, ako je potrebné ju vnímať nielen z náboženského, ale aj spoločenského významu.

³⁹ Porov.: TONDRA, P.: Seminárna práca. Spišská Kapitula : 2005.

Uzdravenia, ktoré sú opísane v dnešnej stati evanjelia sa odohrali práve v dni zasvätenom Bohu, čiže v sobotu.

KE

V evanjeliu sa hovorí, že „*Len čo vyšli zo synagógy, Ježiš vošiel... ..do Šimonovho a Ondrejovho domu. Šimonova testiná ležala v horúčke. Pristúpil k nej,... Horúčka ju opustila a ona ich obsluhovala. Keď sa zvečeralo,... ..uzdravil mnohých,... ..a vyhnal mnoho zlých duchov... „Ježiš na druhý deň pokračuje vo svojej činnosti. „Pod’me inde, do susedných dedín, aby som aj tam kázal,v ich synagógach a vyhánal zlých duchov“ (Mk 1,29–39).*

DI

Ježiš vychádza zo synagógy v ktorej učil. Avšak slovo, ktoré kázal aj zároveň praktizuje. Učil ako ten, ktorý ma moc. Zároveň túto moc využíva v náš prospech, aby svoje slovo potvrdil zázrakom a aby zázrakom upevnil svoje slovo a našu vieru.

Petrova testiná „*Hned’ vstala... „*Touto vetou je poukázane na okamžité uzdravenie. Ježišove slová majú okamžitý účinok. Ježiš sa prihovára aj nám v nedeľu, tak ako sa prihovoril chorej žene. Majú jeho slová okamžitý účinok pre nás? Ježišove slova, ktoré počúvame každú nedeľu sú nám ponúkané na uzdravovanie našej chorej duše od hriechu, a zároveň obsahujú milosť pomáhajúcu pre náš každodenný život.

„*...a obsluhovala ich.*“ Služba tejto ženy aj nás povzbudzuje k službe voči blíznym aj v nedeľu, ale za účelom vlastnej a blížneho spásy a nie za účelom dobrého zárobku.⁴⁰

Stretnutie s Ježišom, ma byť tak ako pre jeho súčasníkov, stretnutím uzdravujúcim. Ježiš neuzdravuje iba z telesných chorôb, ale hlavne z duchovných, z hriechu. Nedeľne slovo evanjelií nie je nato, aby sme ho začali uskutočňovať až cez týždeň, alebo dokonca proti nemu v nedeľu brojili.

PAR

Ježiš vykonáva túto činnosť v sobotu. Mnohým popredným Židom sa to nepáči. Ježiš je však Pánom aj nad sobotou (porov.: Lk 6,5). On ju stvoril a určil jej obsah. Sám hovorí, že sobota je tu pre človeka, nie človek pre sobotu. Sobota je tu preto, aby človek oslavoval Boha a aby si oddýchol, nielen od telesnej záťaže ale aj od psychickej. Boh určil jasný cyklus prírody, čiže aj človeku, aby šesť dní pracoval a siedmy zmenil činnosť. A zasvätil ho Bohu.

Keď počas francúzskej revolúcie chceli zaviesť desať dňový pracovný týždeň, tak po nejakom čase ľudia prichádzali k revolucionárom a žiadali prinavrátiť sa k sedemdňovému cyklu. Dôvodom bolo to, že ťažný dobytok nevládal pracovať, nevládal a nebol schopný sa preorientovať podľa ľubovôle človeka. Ľudia hlúpym nariadením

⁴⁰ Porov.: MÜLLER, G.: *Evangelium Sv. Lukáše*. Kostelní Vydří : Karmelitánské nakladatelství, 1998, s. 55.

chceli ísť proti prírode, proti sebe a Bohu. A dnes, ako sa zdá už nechceme len desať dňový pracovný týždeň, ale už vôbec nechceme ani oddychovať.

Boh vložil poriadok do prírody kvôli nám, a my ho nechceme ani dodržiavať. Tým nejdeme len proti Bohu, ale aj sami proti sebe, lebo aj naše ľudské telo potrebuje oddych. A človek vie veľmi dobre, že postaviť sa proti prírode znamená škodiť sám sebe. (Skúste vložiť železnú tyč medzi ozubené kolesa?) Zároveň Boh si vyhradzuje právo na čas, v ktorom ho stvorenia budú oslavovať. Sväté písmo nám jednoznačne poukazuje na to, že človek musí venovať svoj čas na poznanie a uctievanie Boha. A práve existencia Boha je najvyšším dôvodom svätenia nedele. Morálna teológia nám hovorí, aby človek zo svojho času, ktorý je i tak Božím darom, venoval nejakú časť na Boží kult. Tento čas je vyhradený pre poznávanie právd, s ktorými sa v nedeľu oboznamujeme, a ktoré sú podkladom a prostriedkom pre naše vnútorné posvätenie.

Nesmieme sa nazdávať, že samotný odpočinok od práce má v sebe posväcujúcu moc. Odpočinok sám v sebe neposväcuje ani nepribližuje človeka k Bohu. Odpočinok je len prostriedkom a nie cieľom. Je len prostriedkom a pomocou k vnútornému sa priblíženiu k Bohu.⁴¹

MY

V rodine sa schyľovalo k oslave. Otec sa chystal oslavovať svoje okrúhle sedemdesiate narodeniny. Jeho manželka už bola nebohá. Do rodinného domu sa zišla celá rodina. Opäť po dlhom čase sa stretli všetci súrodenci. Otec rodiny bol veľmi šťastný, že sú všetky deti opäť spolu okolo jedného stola aj zo svojimi rodinami. Po slávnostnej chvíli blahoželania, otcovi sa vtláčili slzy do očí a povedal: „Deti moje mám veľkú radosť z tohto stretnutia nás všetkých. Zároveň mám však aj prosbu voči vám. Chcem, aby sme sa odteraz vždy všetci stretávali na oslavách narodenín každého jedného z nás v tomto rodinnom dome“. U všetkých to vyvolalo veľké prekvapenie, lebo si vyžadovalo zmenu životného programu nielen na určitú dobu, ale už na celý život. Otec sa o tri roky pominul, ale u deti zostal dobrý návyk, ktorým im pomohol opäť nanovo objavovať a budovať vzťahy, ktoré sa nepravidielným stretávaním ochladzovali.

Aj naše pravidelné stretávanie sa v nedele s Bohom a ľuďmi, pomôže nám nanovo si vybudovať vzťahy, ktoré sme si naštrbili, alebo na ktoré sme zabudli. Nedeľa nie je len čas na stretnutie s Bohom, ale aj na stretnutie sa s ľuďmi. Ale taktiež nie je len vyhradená na stretnutia s ľuďmi. Je potrebné sa stretnúť aj s Bohom.

Nedeľa je aj čas poslúžiť chorým a nevládnym v hlbšom rozmere lásky. To nie len profesionálne navštevovanie chorých, aby im nebolo dlho, ale vnímanie

⁴¹ TONDRA, F.: *Morálna Teológia*. Spišské Podhradie : Kňazský seminár biskupa Jána Vojtaššáka – Spišská Kapitula, 1996, s. 64 – 66.

chorého blížneho, ako potrebného pre nás, pre rozvoj našej lásky a pre potrebu našej spásy. Takto vzájomne rozvíjame svoje zriekanie seba samého, rozvíjame askézu a zabúdame na seba. I Ježiš mohol povedať: „Už som bol v synagóge, teraz si už budem len oddychovať a zajtra spravím niečo dobre, zajtra uzdravím Petrovu svokru“. On však ide ďalej v zmýšľaní voči blížnemu.

Je potrebné sa naučiť rozlišovať činnosti, ktoré je potrebné vykonať v dni zasvätenom Bohu, ktoré sú užitočné pre nás a pre našich blížnych, ktoré sú nepotrebné, a ktoré sú zakázané.

ADE

Preto prijmime nedeľu, ako čas nielen oddychu a ako čas zastavenia svojej činnosti v tomto horúčkovitom svetovom zhone. Prijmime ju, ako čas na naše osobné posvätenie a hlavne, ako čas, ktorý nám daroval Boh na osobné stretnutie sa s Ním.

Sv. Ján z Kríža hovorí: „Ak vieš, že v hodine zúčtovania ťa bude ťažiť nevyužitie prítomného okamihu na službu Bohu, prečo nerobíš teraz tak, ako by si si to želal vo chvíli, keď budeš zomierať?“ Ved’ práve v tomto živote sa rozhoduje o tvojej večnosti. Uvedomme si, že nemáme nič, okrem týchto krátkych okamihov, aby sme milovali Ježiša. Diabol to veľmi dobre vie, a preto hľadá všetky spôsoby, ako by sme ich stratili v bezúčelnom míňaní.⁴²

Amen.

Šiesta nedeľa cez rok „B“

Mk 1,40-45

Malomocenstvo

*Aký význam má v živote človeka obrátenie sa od hriechu.*⁴³

AI

„**Ak chceš, môžeš ma očistiť**“ (Mk 1,40) – slová, ktoré sme práve počuli. Koľko ľudí dnes niečo chce. Chcú nejaký tovar, chcú byť takými či onakými. Zväčša sa to končí pri tom, čím človek chce byť a čo chce mať, inak povedané po čom túži.

KE

„**Chcem, bud’ čistý**“ (Mk 1,41), takto Ježiš reaguje na slová malomocného.

DI

⁴² Porov.: MÜHS W.: *Tajomstvo času*. Bratislava : Vydavateľstvo Nové mesto, 2002, b. 329, 332, 343.

⁴³ Porov.: KERDÍK, M.: *Seminár*. Spišská Kapitula : 2005.

Treba povedať, že Starý zákon chápal malomocenstvo, ako nákazlivú nečistotu; preto je malomocný vylúčený zo spoločenstva až do svojho uzdravenia a rituálneho očistenia, ktoré si vyžaduje obeť za hriech. Malomocenstvo je pligou, ktorou Boh postihuje hriešnikov. Ono je teda v zásade znakom hriechu. Avšak keď trpiaceho Služobníka zraní Boh, takže sa od neho odvracajú ako od malomocného, znamená to, že aj keď je nevinný, nesie hriechy ľudí, ktorí budú uzdravení jeho ranami.⁴⁴

Zvyčajne, keď počujeme slovo malomocný, zhrozíme sa. Etymologicky môžeme odvodiť toto slova od malomocný „málo mocný“, slabý. Je to ale človek, ktorý sa rozpadá zaživa. V prvom čítaní sme počuli, aké sú sprievodné znaky malomocenstva: opuchliny, pľuzgiere alebo biele škvrny. Postupne mu odumierajú údy až napokon zomrie. Ide zväčša o ľudí, ktorí žijú v biednych podmienkach, nemajú dostatok čistej pitnej vody, nemajú zabezpečenú pravidelnú hygienu, stravu a ľudia sa ich stránia.

V tomto príbehu sa dokonca malomocný priblížil k Ježišovi, na kolenách ho prosil, aby ho uzdravil. Čiže veľmi ho prosil – bol na kolenách. Svätopisec nepoužil slovo „prosím“, ktoré je pre nás typické keď niečo žiadame, ale použil slovo „chcieť“, ak chceš. Ale ten slovník je priliehavý vtedajšej dobe. Ježiš sa nad ním zľutoval, vyslovil slovo moci „chcem“, a malomocný bol hneď čistý. Prikázal mu však, aby o tomto mlčal, dokonca ho ihneď poslal preč s jasným príkazom, aby sa predstavil kňazom a priniesol obeť, ktorú predpisuje zákon. Ježišovi totiž záležalo, aby sa urobilo zadosť platným predpisom a aby malomocný bol teraz aj verejne vyhlásený za uzdraveného.⁴⁵ A tá radosť z uzdravenia bola zrejmá: Len čo odišiel, začal všade hovoriť a rozchyrovať, čo sa stalo, hoci mu to Ježiš zakázal. Mal radosť z toho, lebo bol čistý a chcel sa ňou podeliť. Evanjelista píše, že Ježiš už po tomto nemohol verejne vojsť do mesta. Vidíme, čo všetko sa môže stať, keď človek nevie mlčať v správny čas.

PAR

Koľkí malomocní by boli radi, keby mohli byť uzdravení zo svojej choroby?! Jedno zázračné slovo a choroba je preč. Toto je telesné malomocenstvo. Lenže my poznáme aj duchovné malomocenstvo, to je vtedy, keď sa človek nachádza v hriechu. Ide o chorobu duše. Prejavuje sa podobne ako telesné malomocenstvo, začína pomaly, človek je viac a viac vlašnejší, až nechce mať s Pánom Bohom nič spoločné, až napokon v takomto vzťahu aj zomiera. Hovoríme, že duša trpí hriechom, ktorý ju ťaží a nemôže sa od neho odpútať. Ale na rozdiel od telesného malomocenstva, ktoré si vyžaduje vážne liečenie, zmenu prostredia, dobrú stravu, vhodné podmienky pre existovanie, duchovné malomocenstvo sa dá liečiť. Treba si uvedomiť svoju vinu a vstať z hriechu. Bohužiaľ, mnohí z tohto malomocenstva nechcú vstať, pretože sa v

⁴⁴ LÉON-DUFOUR, X. & kol.: *Slovník Biblickej teológie*. Trnava : Dobrá Kniha, 2003, s. 357.

⁴⁵ Porov.: RIENECKER, F.: *Evanjelium podľa Marka*. Bratislava : Creativpress, 1993, s. 61 – 62.

ňom cítiť príjemne, čo je veľmi pokorujúce – lebo nič nie je horšie, ako keď sa v hriechu cítim príjemne a chcem v ňom zostať.

Ale keď sa človek odhodlá vstať, Pán mu pomôže. On na neho čaká, lebo ho nesmierne miluje. Boh ho chce uzdraviť z tohto malomocenstva, veď vlastne kvôli nemu – hriešnikovi poslal svojho Syna, aby nik kto v neho verí nezahynul, ale mal večný život. A tá radosť býva podobná ako sme počuli v Evanjeliu, sotva odišiel a začal hovoriť a rozchyrovať všetko, čo sa stalo; tak aj ten, kto zo seba zhodí ťažobu hriechu a chce znova začať, tak môžeme povedať, že je na najlepšej ceste k spásu. Lebo o to v kresťanstve ide, vyhýbať sa hriechu a konať dobro. Isteže môžeme znova padnúť, ale vždy majme odvahu znova vstať. Aj malomocný z Evanjelia prosil Pána o uzdravenie z choroby, nebojme sa teda aj my ísť k Pánovi a poprosiť ho o uzdravenie našej duše.

MY

Populárny nemecký životopisec svätých Wilhelm Hünermann v knihe Na ostrov smrti, v životopise p. Damiána de Veuster rozpráva o osude tohto človeka, ktorý bol kňazom a obetoval prevažnú časť svojho života v starostlivosti o malomocných na ostrove Molokai – na ostrove smrti. Je paradoxom, že kto vstúpil na tento ostrov, už sa z neho nemohol vrátiť späť, musel zomrieť na tomto ostrove. Autor opisuje snahu tohto kňaza pomôcť týmto chorým. Krátko po vysviacke sa tam dostáva na svoju vlastnú žiadosť. Cítil, že tým ľuďom, ktorí umrú o istý čas, chce aspoň zmierniť ich biednu smrť a tým, ktorí ešte neboli úplne nakazení touto chorobou, pomôcť ako môže, aby neochoreli. Podarilo sa mu vybudovať na tomto ostrove lepšie životné podmienky, pomohol pri zavádzaní vodovodu, z ktorého tiekla čistá pitná voda, zabezpečil mnohým lieky, minimálnu lekársku starostlivosť, potraviny – všetko toto z ľudského súcitu a iste aj vo svetle svojho kňazského účinkovania. Životopis končí tak, že p. de Veuster zomiera ako malomocný (nakazil sa touto chorobou pri ošetrovaní chorých) v kruhu svojich malomocných.

Príklad, ktorý hovorí za všetko. V malomocných videl Krista chorého a trpiaceho, zomierajúceho na kríži. Môžeme povedať, že tým čo robil, nám pripomína novodobú Matku Terezu. Nerobil nič iného, len to, k čomu ho viedla bratská láska k blížnemu. Aj on chcel pomôcť týmto ľuďom z telesného malomocenstva, „chcel“ podobne ako malomocný z dnešného Evanjelia. Ako kňaz im pomáhal aj pri uzdravovaní z duchovného malomocenstva, z hriechu a dodával nádej, ktorú títo už stratili a strácali.

Milovaní, chráňme sa malomocenstva duše. Liečme samých seba, a aj druhých. Odpúšťajme si navzájom, a aj nám sa odpustí. Buďme jeden voči druhému úprimní, navzájom si pomáhajme, robme jeden druhému radosť a tak premôžeme duchovné malomocenstvo. Majme na zreteli výzvu nášho Pána Ježiša Krista, čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich bratov, navštívili ste ma, dali ste sa mi napiť..., zachránili ste človeka od duchovného malomocenstva

a pomohli ste mu, aby prišiel na správnu cestu života, mne ste to urobili. To je naša úloha a o toto sa usilujeme.

ADE

„Blažený, komu sa odpustila neprávosť a je oslobodený od hriechu“ (Ž 32,1), – počuli sme pred chvíľou v responzóriovom žalme. Človek oslobodený od hriechu, v hodine smrti ide rovno do neba. **„Ak chceš, môžeš ma očistiť.“** Prosme pri dnešnej svätej omši aj my s malomocným – „Očisť ma, Pane“ a budeme očistení od hriechu a od každej neprávosti.

Amen.

Siedma nedeľa cez rok „B“

Mk 2,1-12

Môj blížny a obeť i láska

*Povzbudiť ľudí k obeť a láske k blížnym.*⁴⁶

AI

Každý z nás sa ocitol v situácii, keď bol odkázaný na pomoc blízneho, alebo keď si nevedel s niečím poradiť. V určitých situáciách potrebujeme pomoc od tých, ktorí nás majú radi, alebo im na nás záleží. Takou situáciou je napríklad choroba alebo zdanlivo bezvýchodisková situácia.

Mnohí starí ľudia sú odkázaní na pomoc od svojich najbližších. To si od príbuzných vyžaduje veľa obety.

KE

K Ježišovi prišli s ochrnutým človekom, niesli ho štyria. A keď ho pre zástup nemohli priniesť až k nemu, odkryli strechu tam, kde bol a otvorom spustili lôžko, na ktorom ležal ochrnutý (porov. Mk 2,3–5)

DI

To, čo motivovalo štyroch mužov, aby priniesli ochrnutého k Ježišovi, bola túžba mu pomôcť a priateľská láska. Táto láska a aj ich viera ich motivovala až tak, že ich nedokázal odradiť ani veľký zástup ľudí, cez ktorý sa nemohli dostať. Neváhali vyjsť na strechu, odkryť hlinené tehly strešnej plochy palestínskeho typu domu, prelomiť strop a spustiť lôžko s ochrnutým priamo pred Ježiša. Tí štyria boli pravdepodobne jeho priatelia alebo známi. Na tom, že chorí boli prinášani priateľmi alebo známymi, nebolo v tej dobe nič výnimočné. Výnimočný je len spôsob, akým sa ochrnutý dostal pred Ježiša. Je zaujímavé, že Ježiš tu nekoná na základe viery ochrnutého, ale s ohľadom na vieru tých, ktorí

⁴⁶ Porov.: GURČÍK, R.: Seminárna práca. Spišská Kapitula : 2005.

ho niesli. Určite muži, ktorí ho niesli, boli plní očakávania. Na základe svedectiev verili, že Ježiš ich ochrnutému pomôže a skončí sa jeho trápenie. Ochrnutému nebolo iste ľahké byť odkázaný na pomoc druhých. Uvedomoval si svoju závislosť na svojich blízkych, a predsa neveril. Už veľa rokov bol pripútaný na lôžko a pomaly strácal nádej. Tu prichádza do jeho života Ježiš a uzdravením mu ju vracia.

PAR

Vo svete je mnoho ľudí, ktorí potrebujú pomoc, ako ju potreboval ochrnutý. Tých, ktorí tiež strácajú nádej a nevedia si poradiť. Určite poznáte výstredné správanie niektorých mladých ľudí. Prečo sa tak správajú? Určite ste nad tým už premýšľali. Je to preto, lebo chcú upútať na seba pozornosť, chcú nám povedať, že sú tu aj oni a že potrebujú našu pomoc. Koľko je na svete týraných detí a žien. Nebuďme nevšímaví k ich nešťastiu. Niekedy stačí len úsmev alebo pár povzbudzujúcich slov.

Najčastejšie sa snažíme pomôcť tým, na ktorých nám záleží. Sú to naši blízki, súrodenci a aj rodičia, ktorí sú mnohokrát v starobe odkázaní na našu pomoc. Pomoc je veľmi úzko zviazaná s láskou, je to vlastne jeden z prejavov našej lásky. Ježišova pomoc ochrnutému je prejavom jeho lásky k nemu, a to i napriek tomu, že ho nepoznal. Ježiš miluje všetkých. Nebojme sa pomáhať aj my. Plodom pomoci je pokoj a pocit šťastia, po ktorom každý túži. Tým, že niekomu pomôžeme, robíme šťastnejšími nielen seba, ale aj našich blízkych. Pomoc si vyžaduje aj obeť z našej strany. Koľko zdravotných sestier sa obetuje pre chorých. Nie je to jednoduché, ale dá sa to zvládnuť. Treba len byť ochotný a vnímavý na potreby dnešných ľudí.

Vo veľkomestách sa mnohokrát stretávame s ľuďmi, ktorí ostali bez domova. Stoja pri verejných budovách a čakajú na našu pomoc. V tejto situácii sa mnohokrát ocitli vlastnou vinou. Buď sú závislí na alkohole alebo na drogách. O týchto ľudí sa stará charita, ktorá im poskytuje teplú stravu a lôžko. Našou konkrétnou pomocou im môže byť darovanie šatstva, stravy. Mnohým stačí dať druhú šancu na lepší život a oni sa jej môžu chytiť.

Stáva sa, že naša pomoc je odmietnutá. Toto poukazuje na našu občasnú neschopnosť prijať pomoc od priateľa alebo známeho. K tomu, aby sme sa mohli rozvíjať potrebujeme spoločenstvo. Odhodme preč našu hrdosť, lebo mnohé veci sa ľahšie riešia dvom ako jednému.

Slepého a chromého prekvapil na kraji lesa požiar. Prepadli panike. Slepý sa rozbehol, ale utekal rovno do ohňa. „Nebež tam!“ Slepý sa opýtal: „A kam sa mám obrátiť?“ Chromý na to: „Mohol by som ti ukazovať cestu, ale keďže som chromý, musel by si ma vziať na plecía, aby som ti mohol hovoriť, kade máš ísť a vyhnúť sa hadom a trňom, ohňu a iným nebezpečenstvám, a tak ťa šťastne nasmerovať do mesta.“

Slepý urobil, ako mu chromý povedal a obidvaja sa šťastlivo dostali do mesta. Aj na ceste k Bohu potrebujeme pomoc, lebo iba s pomocou Ježiša môžeme byť spasení.

Aj my sme akoby slepý a potrebujeme pomoc od Ježiša. On nám môže pomôcť len vtedy, ak to my budeme chcieť. On sa nikomu nevnučuje. Ježiš nám tu pomáha cez milosti a sviatosti. Nebojme sa pomáhať a prijímať pomoc, lebo pomocou pomáhania sa môžeme stávať lepšími a robiť tento svet lepším.

Na to, aby sa nám pomoc stala prostriedkom ku spásu, je potrebné mať dobrý úmysel. Nie je pomoc ako pomoc. Je rozdiel medzi pomocou z vypočítavosti a nezištnou pomocou. Práve tá nezištná pomoc je pomocou, ktorá nás môže viesť ku spásu a vďaka ktorej môžeme rásť. Pokúsme sa aj my nezištne pomáhať. Takto pomáhal aj Ježiš. Aj Ježiš pomohol nezištne ochrnutému a aj jeho štyrom priateľom. Nečakajme za našu pomoc odmenu, lebo odmenou nám bude večný život. Skúsme, aby naša pomoc bola zameraná na našu spásu a nie len s vypočítavosti. Snažme sa do pomoci dostať aj naše srdce ako to urobil mladík v nasledujúcom príbehu.

MY

Na rušnej Dopravnej tepne v jednom veľkomeste, ťažké nákladné auto narazilo do osobného auta a celkom ho pomliaždilo. Mladá žena za volantom prišla o život. Jej malý synček na zadnom sedadle žil, ale bol zaklieštený medzi osobným a nákladným autom, z ktorého odrazu vyšľahli plamene. V tom jeden jediný z pomedzi okolostojacich podišiel k horiacemu vraku, prestrčil ruku cez rozbité sklo, hladkal dieťa, prihovárал sa mu, povzbudzoval ho, aby sa nebálo. Hasiči potrebovali štyridsať minút na uhasenie ohňa. Po celý ten čas ostal pri chlapčkovi, v tej žeravej páľave, hoci všetko mohlo každú chvíľu vyletieť do vzduchu. Chlapec bol zachránený. Mal popáleniny na obidvoch nôžkach, ale prežil. Slová toho mladého chudého muža, ktorý stál pri dieťati, citovali na druhý deň miestne noviny: „Predsa tam nemohol ostať sám.“

Vedzme, že keď nám bude ťažko, a keď sa nám bude zdať, že nás všetci opustili neostaneme sami. Vtedy bude s nami Ježiš. Skúsme si navzájom pomáhať a byť ochotní pomôcť, veď tak môžeme prejavíť svoju snahu byť lepšími.

ADE

Pane daj nám silu, aby sme dokázali byť vnímaví na utrpenie druhého. Aby sme si pred utrpením nezakrývali oči. Pomôž nám, aby sme aj my dokázali pomáhať tak, ako pomáhaš ty, nezištne a s láskou.

Amen

Púšť

Objaviť svoju púšť.⁴⁷

AI

Škorpióny, jedovaté hady, divoké šelmy - aj takéto stretnutia môžu spestriť naše putovanie po púšti. Sú tam zvieratá agresívne, lačné, neľútostné. Komu by sa nepodlomili kolena pri pohľade na ich otvorené tlamy? Kto z nás by sa nezachvel pri pohľade na jedovateho hada? Vydať sa na púšť predpokladá veľkú odvahu, statočnosť...alebo bláznovstvo. Alebo – ešte je možné zvoliť inú variantu, vybrať si schopného a vybaveného sprievodcu. So sprievodcom sa človek nestratí a nemusí sa tak obávať nečakaných prekvapení. A túto variantu si zvolil Ježiš. Nevydal sa sám do púšte, ale zvolil si sprievodcu, skôr naopak - najskôr si zvolil sprievodcu, ktorý ho potom do nej zaviedol. Sprievodu s veľkým „S“ – Ducha Božieho.

KE

„Duch hnal Ježiša na púšť“ (Mk 1,12).

DI

Ježišov model z evanjelia je schodný aj pre nás. To znamená, že by sme sa mali vydať na Saharu, či nejakú inú púšť, ak chceme nasledovať Ježiša? Asi ťažko. A tiež to neznamená, že by sme sa mali uchýliť na nejaké opustené miesto. Aj tak platí, že by sme sa mali vydať na púšť, prinajmenšom (a tým skôr) teraz na prahu pôstneho obdobia. Aká je to teda táto záhadná púšť, o ktorej hovorím, a kam hnal Duch Boží Ježiša? Je to miesto, kde je človek naozaj sám pred Bohom aj pred sebou – práve tak, ako na púšti. Miesto, kde sú divoké šelmy, ale zároveň je to priestor, kde je možné zažiť Boží dotyk, jeho blízkosť a jeho starostlivosť o nás (Ježiš tu žil vďaka anjelom). Asi nie je ťažké uhádnuť, že vravím o púšti nášho vnútra, nášho srdca. Ísť do takejto púšte, ale môže byť omnoho ťažšie, ako vydať sa na tú naozajstnú púšť. Prečo? A nie je nám snád bližšie vydať sa do mesta medzi ľuďmi, na tržnicu, do krčmy?... Ved' už samotný nápad zostúpiť do vlastnej púšte, úbohosti nášho života, je pre niekoho naozaj sklúčujúca udalosť. Prijemnejšie je predsa zapnúť telku, pustiť rádio, aby človek zabudol na vlastnú púšť. Ved' čo tam môže taký bežný, obyčajný človek ako ja, očakávať? Pustotu, prázdnotu, samotu, suchu ani kvapku životodárnej vody. A ešte k tomu tie šelmy! Aké šelmy vlastne mám na mysli? Šelmy našich neskrotených túžob: hnev, neznášanlivosť, pomstychtivosť, agresia, pýcha, lakomstvo, závisť, lačnosť - po technike, po jedle po úspechu, po tom byť prvý a slávny, po nových vzrušeníach, po komforte života – a lenivosť. Nezatvárať

⁴⁷ Porov.: BELÝ, P.: Seminárna práca. Badín : 2005.

oči pred takýmito šelmami vyžaduje veľkú pravdivosť. A dívať sa do očí takejto zveri, to chce veľkú odvahu.

PAR

Podniknúť takúto výpravu do „vlastnej púšte“, by naozaj bolo šialenstvom. Ale veď my nemusíme, ba dokonca nemáme ísť sami, máme ísť s Duchom tak, ako Ježiš! Duch Boží má byť našim sprievodcom kráčajúcim po našom boku. S ním sa nemusíme báť, že nás tieto šelmy pohltia. Čo to znamená konkrétne? Kedykoľvek sa snažím pravdivo pozrieť na púšť svojho vnútra, tak mám konať svoje skutky v Božej prítomnosti, akoby pred jeho očami. Inak sa asi ľahko stane, že ma množstvo zla schovaného vo mne, poriadne vydesí. Možno sa naozaj vydesím, alebo sa sám sebe znepáčim a znenávidím sa preto. Ale to by znamenalo, že ma už šelmy premohli. Ako nepodľahnúť týmto dravcom? Nepremôžu ma, ak sa budem verne držať blízkosti Pána a budem mať v neho dôveru (aj napriek hrozivej blízkosti šeliem). Čím pravdivejší pohľad na seba, na svoju púšť, tým budem mať väčšiu dôveru v Božiu starostlivosť o mňa.

MY

Toto nie všetko! So sprievodcom sa nemusíme nielen báť kráčať po púšti, ale s ním dokonca môžeme tieto šelmy skrotiť. Ak budeme pozývať Ducha do týchto našich púštnych krajov, obývaných touto divokou zverou, môžeme zažiť postupný zázrak. Že tieto šelmy prestávajú byť našimi nepriateľmi (ktorí nás vnútorne rozorvávajú), ale stávajú sa našimi spojencami, prítulnými priateľmi. Hnev a lačnosť sa utíšia ako búrka na mori. Prestanú nami zmietat' a páchať na nás násilie. Šelmy nám začnú slúžiť a obnoví sa ten zázrak, ktorý sa udial pri Ježišovom pobyte na púšti – návrat do raja, úsvit nového stvorenia, kde lev leží vedľa baránka.

Možno nás k tomuto kroku povzbudí i toto svedectvo:

Vedec Richard Beer napísal knihu s názvom *Sám a sám*. Píše tam, že sa rád zúčastnil na vedeckých výpravách do púští, pretože bol presvedčený, že zmyslom jeho života je veda, a vede holdoval ako neveriaci, ako ateista. Na jednej takej výprave bolo potrebné zariadiť pozorovaciu stanicu ďaleko od základného tábora. Dopravili tam skladáciu chatku, zakopali ju, umiestnili v nej vedecké prístroje, uložili v nej potravinové zásoby pre jedného človeka a rozhodovali sa, kto tam zostane. Nikto nechcel. Mali žrebovať. Napokon sa však Richard sám ponúkol z lásky k vede. Ostatní sa vrátili do základného tábora. Ďalej píše, že tam zostal sám, a že musel prekonávať nadľudské ťažkosti. Púštne búrky, prach, piesok, sucho, obrovské horúčavy, výkyvy teplôt. A predsa hovorí vo svojej knihe, že v tom tichu a v tej samote veľa získal, pretože tam veľa premýšľal. Napríklad, keď sa pozeral na hodinky, premýšľal, že ich ručičky sa pohybujú nie náhodne bez príčinných súvislostí, ale podľa určeného plánu a zámeru. A takisto si pri svojom vedeckom pozorovaní uvedomoval, že presný pohyb, súlad a harmónia v ohromnom vesmíre sa nedeje náhodne, ale sa tu predpokladá všadeprítomná

inteligencia, ktorú ten vedec nazval Božia vôľa. Takže, keď sa po dlhšom čase vedeckého pozorovania vrátil zasa medzi ľudí, povedal: „Zanechal som na púšti všetku svoju márnivosť a pýchu, a prinášam si z tamojšieho ticha a samoty vieru v Boha.“

ADE

Kiež by sme aj mohli po tomto pôstnom období povedať to isté. Toto však nie je jednorazová záležitosť iba na túto nedeľu. Toto púštne dobrodružstvo je celopôstne, dokonca pre niekoho aj celoživotné. A cieľom má byť novo nájdený raj, novo nájdená harmónia, skrotenie šeliem a nakoniec nové stvorenie - na nedeľu Vzkriesenia.

Amen.

Druhá pôstna nedeľa cez rok „B“

Mk 9,2-10

Premeňme svoje vnútro tichom a modlitbou

*Povzbudiť veriacich, aby si našli čas na Boha v hluku tohto sveta.*⁴⁸

AI

Pred chvíľkou sme počuli stať o premenení. Malo utvrdiť apoštolov v ich viere. Nebolo to žiadne kúzlo, alebo premena akú dnes často môžeme vidieť v televízii a vo filmoch. Vo filmoch alebo predstaveniach ide väčšinou o to, aby sa niekto ukázal veľkým, mocným. Čaká od tých druhých obdiv, obdiv ktorý je až nezdravo prehnaný. Opravdivo veľkí ľudia to nepotrebujú o sebe hovoriť, lebo to o nich povedia iní.

KE

„O šesť dní vzal Ježiš so sebou Petra, Jakuba a Jána a len ich vyviedol na vysoký vrch do samoty“ (Mk 9,2).

DI

Skúsme si predstaviť, že apoštoli videli Pána Ježiša každý deň, a keď sa s niekým alebo s niečím stretávame každý deň, môže nám to zovšednieť. To bolo i v prípade Petra, určite by ho nenapadlo len tak bežne, keď bol s Pánom zvolať: ***„dobre je nám tu.“*** Môžeme si vysvetliť niektoré aspoň základné znaky, ktoré sme v Evanjeliu počuli, aby sme ho lepšie pochopili. Svätý Marek zrejme zápasí so slovami, aby vyjadril aspoň čosi z krásy premenenia.

Počuli sme, že Ježiš vyšiel do samoty a tam sa modlil a premenil. Aj my, keď sa modlíme, nemáme sa modliť ako farizeji ktorí sa modlili aby ich ľudia videli,

⁴⁸ Porov.: LIKAVČAN, R.: *Seminár*. Spišská Kapitula : 2005.

ale preto, aby nás videl v prvom rade sám Boh, a na to nie je potrebné aby nás videli ostatní. Jeho odev žiaril – tu nastalo premenenie a to v tej chvíli, keď sa modlil. Každá modlitba človeka akoby premieňa o kúsok k lepšiemu. Ale na to, aby sme boli čistý a žiarili je treba neustále spolupracovať a prosiť o milosť. Utvoril sa oblak a zahalil ich. Tu nejde o zahalenie týchto troch postáv, lebo zahalenie by bolo zbytočné. Ide tu o zobrazenie Božej prítomnosti a aj toho, že človek nikdy nemôže vidieť nekonečného Boha. Na potvrdenie skutočnej Božej prítomnosti, zazneli aj slová: „Toto je môj milovaný Syn, v ktorom mám zaľúbenie, počúvajte ho.“ Ježiš doprial svojim apoštolom pocítiť, ako chutí pravá viera a radosť z nej.

PAR

Počuli sme ako Ježiš zobral Petra, Jakuba a Jána aby sa modlil, a tam a pred nimi premenil. Videli, ako sa zhovára s Eliášom a Mojžišom, ktorí sa zjavili v sláve a hovorili mu o jeho smrti, ktorá sa mala uskutočniť v Jeruzaleme. Apoštoli boli vo veľkom úžase. Ježiš im, dá sa povedať, vždy doprial v ťažkostiach potechu, aby sa mohli posilniť a ísť ďalej. Tento záblesk božskej slávy, priviedol apoštolov k takej radosti, že apoštol Peter až vykrikol: „**Učiteľ dobre je nám tu urobme si tu tri stánky**“ (Mk 9,5). Tu môžeme vidieť, že Peter si tento moment šťastia a radosti chcel akoby predĺžiť. Tu to môžeme chápať ako, nie zotrvanie na jednom mieste, keď nám je dobre, keď pociťujeme Božiu prítomnosť, ale zotrvať v tom stave v ktorom sa nachádzame, mať vždy spoločenstvo s Ježišom v každej chvíli v každej situácii. Premenenie na hore má mať aj v našom živote dôležité miesto. Centrálna otázka znie: Ako mám poznávať Krista, aby som sa premenil? Aby som zažil stretnutie na „mojej hore premenenia“? Azda my potrebujeme vidieť Mojžiša, alebo niektorých prorokov? Radšej k nám ty, Pane, hovor a my v tichosti srdca budeme načúvať a podľa toho aj konať. Ale aby sme mohli pociťovať takú radosť, ako apoštoli, keď videli Pána pri premenení, nesmieme sa znepokojovať o stratu toho, čo vlastnime.

MY

Môžeme vidieť, že aj my môžeme pocítiť takú radosť, šťastie ako apoštoli v dnešnom Evanjeliu. Modlitba je nevyhnutná, lebo keď zanedbávame spojenie s Bohom, náš duchovný život postupne zoslabne. Ten, kto sa prestane modliť, môže žiť ešte zo svojich duchovných rezerv, ale verte nie na dlho. Treba sa modliť vytrvalo a v každých situáciách. Ale musíme sa vzdialiť spomedzi hluku tohto sveta, aby sme sa mohli sústrediť. Samota a ticho je podmienkou hlbokkej modlitby. Ježiš účinkuje ticho a jemne v našich srdciach, ak sme sa naučili byť tichými poslucháčmi jeho Slova. Je ticho prítomný a mocne v nás pôsobí skrze svoje sviatosti. Pokojne hovorí vo vyučovaní jeho Slova v chrámoch. Je tichý ako kvások vložený do cesta, ktorý v nás chce utvoriť niečo veľké. Do tohto ticha nikdy nesmieme vstupovať sami, ale spolu s Pánom Ježišom, aby nás

pretvoril, lebo bez neho nemôžeme urobiť nič. Iba v tichu srdca môžeme počuť dobrú zvesť, a byť uzdravení zo svojich chorôb a zranení Božou láskou vyliatou v Kristovi Ježišovi a jeho Duchu. Musíme úplne dôverovať v Božiu prítomnosť, vtedy sa nebudeme modliť iba svojimi ústami, lebo to by bola povrchná modlitba, ale modlíme sa svojím srdcom. Keď sa nám podarí splniť tieto tri spomínané podmienky a to: ticho, byť s Ježišom a dôverovať mu, môžeme zakúsiť Božiu prítomnosť.

ADE

Peter sa zmohol na hore Tábor len na jednu vetu: „*Pane je nám tu dobre*“ (Mk 9,5). O chvíľu budeme svedkami Ježišovho premenenia na oltári. Prajem tak vám, ako i sebe, aby sme vždy pociťovali radosť z premenenia hlavne tým, že pociťujeme čistotu vo svojom srdci, ktorá je síce získaná námahou, ale je tá, do ktorej sa oplatí vložiť všetky svoje sily, lebo z nej plynie niečo úžasné. A tu môžeme nájsť vysvetlenie, prečo niekto, aj keby mal všetky veci na svete, nikdy nebude spokojný. A na druhej strane človek, ktorý má len nejaké základné veci, aby prežil, ale spĺňa tieto tri podmienky, je šťastným teraz a verte, bude šťastný i potom, keď ho Pán povolá do života večného. Skúste to aj vy!

Amen.

Tretia pôstna nedeľa cez rok „B“

Jn 4,5-42

Smäd človeka
Pravé šťastie

AI

Každý z nás má svoju predstavu o šťastí, o tom, čo ho robí šťastným. Jednému sa zdá byť šťastím majetok, veľa majetku, iný túži po peniazoch, z ktorých si môže užívať, ďalšiemu by stačilo, keby sa dostal do politiky, iný ...? Čo ma môže naplniť tak, aby som bol spokojný? Azda to, čo som pred chvíľou vymenoval nám môže zabezpečiť trvalé šťastie? Porozmýšľajme! Aj v dnešnom evanjeliu môžeme vidieť postavu - Samaritánku, ktorá tiež túži po naplnení svojho hľadajúceho srdca.

KE

A práve Ježiš jej ponúka pravé šťastie slovami: „*Kto sa napije z vody, ktorú mu ja dám, nebude žíznit' naveky*“ (Jn 4,14).

DI

Pokúsme sa pozornejšie zahľadiť do tohto príbehu. Táto udalosť začína nadmieru ľudsky. Ježiš unavený prichádza k studni.

Všimnime si tu niektoré dôležité prvky. Keď žena prišla k studni po vodu, Ježiš tam už bol. Ježiš bol na mieste prvý, ešte pred jej príchodom. Všimnime si tohto faktu. Nie je to náhoda! Ježiš je tu pred nami, Ježiš bol smädný. Prišiel na tento svet, lebo bol smädný; bol to smäd po nás. A práve to nám dokázal vtedy, keď sa stal pre nás človekom. Túžil a stále túži po každom z nás, lebo chce, aby bol každý spasený, aby bol každý šťastný. Je mu to jedno, či je to Žid, Grék, alebo Samaritánka. A tomu sa práve ona divila. Ved' Samaritáni sa so Židmi nerozprávali a niežeby si ešte prejavovali nejaké služby. My si často myslíme, že Boha treba namáhavo hľadať a dobýjať. Že Boh je veľmi vzdialený, a že býva v nedobytnom hrade. Ale to On je ten prvý, ktorý nás hľadá. Od nás žiada už len odpoveď.

Žena sa teda čuduje, keď Ježiš povie: „Daj sa mi napit'!“ Ale On na podklade tejto prosby chce ženu priviesť k tomu, že to ona je tá, ktorá má smäd. Aj hneď vykrikla: „Pane, daj mi takej vody, aby som už nebola smädná!“ Odpovedala na Ježišovu výzvu.

V ďalšej časti rozhovoru, Ježiš žene odhaľuje jej život. Dáva jej spoznať oblasť života, kedy si myslela, že našla šťastie. Ale nenašla. Po toľkých sklamaníach, ved' vystriedala piatich mužov, už možno ani nedúfala, žeby sa jej momentálny stav mohol nejako zmeniť. Hľadala uspokojenie na nesprávnom mieste. A predsa je teraz pred ňou muž, na prvý pohľad taký istý ako tí predošlí, ale v skutočnosti jediný, ktorý ju môže a chce naplniť pravým šťastím, nie len chvíľkovým. Ježiš, ktorý jej ponúka pravé šťastie – vodu, po ktorej už nebude smädná. A žena ho s veľkou radosťou prijíma. Spýtame sa, čo veľké urobila? Nič veľké! Nič unikátne a lákavé pre tento svet. Bola len ochotná počúvať a prijať pravdu o sebe. Prijat' pravdu od toho, ktorý je sám Pravdou. Jedine Boh vidí a chápe ľudské srdce. On vidí dovnútra každého človeka. On vie, čo ho môže trvalo urobiť šťastným.

PAR

Položme si otázku: Viem prijať pravdu o sebe, o svojom živote? Túžim ju prijať? Každý z nás v sebe denne prežíva niečo, čo ho trápi. Zoberme si príklad od Samaritánky. Prichádzajme k Ježišovi, aby sme spoznali pravdu, aby sme sa nechali Ním viesť. On nás čaká v denných udalostiach. Čaká, aby v nás uhasil smäd po tom, čo trvá večne, smäd po tom, čo nás urobí trvalo šťastnými. Čerpajme preto vodu s radosťou z prameňa spásy, ktorým je Kristus! Musíme sa Ho naučiť počúvať. Každý, kto úprimne hľadá pravé šťastie, nikdy sa neuspokojí len s chvíľkovým zážitkom. Ľudská duša túži po niečom trvalom. A to dáva len Boh. Ako aj sv. Augustín povedal: „Nespokojné je moje srdce, kým nespočinie v Tebe, Pane.“ V Bohu je to pravé šťastie. K Nemu každý z nás smeruje, On je cieľ každého človeka.

Aj táto pôstna doba je pre nás príležitosťou k tomu, aby sme častejšie prichádzali k živému prameňu, ktorým je Kristus. On nám očistí naše srdce a daruje nám pravé a večné šťastie.

MY

V srdci všetkých nás je základná pravda: ľudské srdce smädí po niečom, čo len Ježiš môže uspokojiť.

Sinclair Lewis v jednom zo svojich románov vykresľuje váženého podnikateľa, ktorý cestuje so svojou dcérkou na vzdialené miesto. Prvýkrát sú tak dlho spolu sami. Prvýkrát majú možnosť dlhý čas sa rozprávať, a tak sa aj lepšie spoznať. Na jednom mieste autor vkladá do úst dievčaťa tieto slová: „Na prvý pohľad sa zdá, že sme dosť rozdielni, ale kdesi v hĺbke sme rovnakí. Obaja sme nešťastní pre niečo – a nevieme, čo to je.“

V každom človeku je táto bezmenná, neuspokojená túžba; táto vnútorná prázdnota; toto Božie vákuum, ktoré môže naplniť len Boh. Musíme ho však hľadať na správnom mieste.

Nič iné neuhasí tento vnútorný smäd. **„Každý, kto pije túto vodu, bude znova smädny“** (Jn 4,13). Jedine Boh má v sebe ten nevyčerpatel'ný prameň, ktorý prúdi do večného života, a ktorý dokáže naplniť našu túžbu pravým šťastím.

ADE

Teraz už vieme, že Boh na nás čaká každý deň a pri bežných udalostiach nášho života. Preto sa k Nemu s dôverou obráťme a prosme slovami: „Pane daj, aby sme počúvali tvoj hlas a nezatvrdovali si srdcia.“ Lebo len Ty nám ponúkaš pravé a trvalé šťastie, ktoré môžeme zakúsiť už tu na zemi. A nezabudnime sa s ním vedieť aj podeliť o svoj zážitok so živým Bohom. Nech nás Pán, ktorý sa pre nás stal zdrojom živej vody, neustále občerstvuje a cez nás aj tých, s ktorými žijeme.

Amen.

Spoved'
*Pravda o sebe.*⁴⁹

AI

Veľká noc sa približuje. Smútok sa postupne mení na radosť. Dnešnú nedeľu prežívame radostnejšie, lebo sa približujú sviatky Pánovho zmŕtvychvstania. Ako prežijeme dni pôstu, tak budeme prežívať Veľkú noc. Preto treba sa nám veľmi dobre pripraviť na blížiacu sa sviatky.

KE

V dnešnom Božom slove sme počuli, že Boh nám posielal svojho Syna na svet, aby nás vykúpil.

DI

Boh ho posielal z lásky, aby nás vykúpil. A Ježiš, spolupracuje na tomto diele vykúpenia a za všetkých podstupuje potupnú smrť na kríži. Bol odsúdený ako nejaký zločinec. Mnohí sa mu posmievali a žiadali prepustiť skutočného zločinca. Jednoducho povedané, neprijali ho. Vliekli ho potupne cez mesto až na kalváriu, kde si sám niesol kríž, na ktorom zomrel medzi dvoma zločincami. Ešte aj jeden z nich ho potupoval. Sledujme, ako Ježiš prijíma všetky tieto udalosti tak, ako nasledovali po sebe. Prijal potupu, odsúdenie i smrť. Skutky mnohých Ježišových súčasníkov boli zlé, preto nešli za svetlom, ktorým je Kristus. Naopak, viac milovali tmu. A Ježiš zomiera práve pre tieto zlé skutky. Boh ho posielal ako výkupnú obeť za hriechy ľudí. Kristus je svetlom a majákom, ktorý svieti a ukazuje cestu.

PAR

Dnes nám chce Božie slovo povedať, aby sme kráčali za týmto svetlom. Aby sme kráčali za Kristom v pravde. Preto je veľmi dôležité, aby sme si ju o sebe povedali. Povedzme si dnes pravdu o našej rodine, o našom vzťahu k blíznym, o našom vzťahu k Bohu. Povedzme si dnes pravdu sami o sebe. Neklamme sami seba. Treba, aby sme sa sami seba opýtali, aké sú naše medziludské vzťahy, naše podnikanie, naša kultúra, výchova a všetky oblasti nášho života. Pýtajme sa na všetky oblasti nášho života. Na otázky si odpovedzme pravdivo. Veľmi vás prosím, pravdivo si odpovedzme, kam smerujeme, a akej slabosti patrí naše vnútro. Pomenujme svoj problém, svoje chyby a hriechy oľutujme a odstráňme vo sviatosti zmierenia, lebo až vtedy sa dokážeme posunúť ďalej, v ktorejkoľvek oblasti nášho života. Ak toto obdobie pôstu prežijeme možno aj o hlade, alebo v sebazaprení, ale v tme hriechu a neočistíme sa, tak neuvidíme svetlo i napriek tomu, že budeme stáť pod

⁴⁹ Porov.: HÝROŠŠ, Š.: Seminárna práca. Badín : 2005

lampou, ktorou je Kristus. Boh chce odpustiť nám, ale aj naším príbuzným. Preto nenechajme si toto poznanie iba pre seba. Šírme ho ďalej. Hovorme o veľkom Božom milosrdenstve. Sami budme príkladom, priznajme si pravdu o sebe, oľutujme svoje hriechy a sviatostným spôsobom sa vráťme na svetlo ku Kristovi.

MY

V týchto pôstnych dňoch máme možnosť pristúpiť k sviatosti zmierenia. Preto ju využime. Nájdime si na seba čas, oľutujme svoje hriechy a vyspovedajme sa.

Pamätám si, na jednu pani, ktorá ležala v Roosveltovej nemocnici v Banskej Bystrici. Táto žena bola pre mňa výnimočná práve tým, že veľmi túžila po svätej spovedi a prosila ma, aby som jej poslal na izbu kňaza a mohla sa vyspovedať. Ja som bol vtedy akolyta, teda nemohol som ju vyspovedať, čo ma mrzelo. Táto žena poznala pravdu o sebe a túžila po odpustení svojich hriechov. Veľmi túžila prijať odpustenie a následne Pána Ježiša v Eucharistii. Brala vážne dielo vykúpenia a uvedomovala si, že Kristus zomrel aj za ňu.

Kristus zomrel aj za nás, za našu farnosť i za naše rodiny, preto prežime tieto dni naplno.

ADE

Nebojme sa prijať pravdu o sebe a v pokore sa zmierme s Bohom i s ľuďmi, aby sme sa mohli dobre pripraviť na sviatky Pánovho zmŕtvychvstania.

Amen.

Sv. Jozefa, ženícha Panny Márie

Mt 1,16.18-21.24

Jozef je muž činu

*Snažme sa plniť Božiu vôľu a budeme šťastní...*⁵⁰

AI

Určite mi dá každý z vás za pravdu, že túžbou otca rodiny je, aby sa zachoval jeho rod, aby jeho rod pokračoval. Mnohí z vás, čo ste tu, sa pripravujú na manželstvo, na otcovstvo. Mnohí o tom ešte len snívate a niektorí už žijete v manželstve a ste otcami, či už kratšiu alebo dlhšiu dobu. V dnešnom žalme

⁵⁰ Porov.: GERA, P.: Seminár. Baďín : 2005.

sme spoločne spievali: „Jeho rod bude trvať naveky.“ To Boh povedal Dávidovi, pretože Dávid bol jeho verným služobníkom a plnil Jeho vôľu.

KE

V evanjeliu sme počuli, že keď sa Jozef prebudil zo sna, ktorý mu poslal Boh, a „**urobil, ako mu prikázal Pánov anjel**“ (Mt 1,24).

DI

Teda Jozef prijal Máriu za svoju manželku, lebo uveril tomu, čo mu povedal anjel vo sne, že ona počala z Ducha Svätého a porodí syna a ten sa bude volať Ježiš a vyslobodí ľud z hriechov. Možno Jozef v tej chvíli ani nechápal, čo všetko to znamená, ale veril Bohu a chcel plniť Božiu vôľu tak isto ako Dávid v Starom zákone. Čo všetko však tomu predchádzalo? Jozef a Mária boli mladí a milujúci sa snúbenci. Jozef mal Máriu veľmi rád, a preto jej dokázal dôverovať. Kto by sa však chcel dostať do situácie, do ktorej sa dostal on? Snúbenica, už skoro manželka, je v požehnanom stave. Mohol by ju nechať. Mohol by ju predstaviť ako pobehticu pred celým mestom. Miesto toho volí tichú, ohľaduplnú cestu. Musel ju mať ohromne rád. Nikto iný by to nedokázal. Chce jej dať slobodu, chce ju prepustiť. Nech si vezme otca dieťaťa a žijú šťastne. Srdce mu bije až v hrdle. Avšak Boh mal iný plán. Do nespavej noci mu poslať anjela a vo sne mu zjavuje svoju vôľu. Čo to má znamenať? A čo ak je to pravda? Boh vo svojom neustálom zázračnom a tajomnom pôsobení, si za pestúna svojho večného Syna vybral jednoduchého tesára. Je to vôbec možné? Obyčajný človek, poverený výchovou Božieho Syna? Z veľkej časti je to pre nás tajomstvo, a predsa vieme, že keď Boh človeka povoláva niečo urobiť, dáva mu všetku milosť, potrebnú pre zverenú úlohu. Jozef bol mužom zrelej viery. Dôveroval Pánovi. Hoci bol tichý, jeho skutky vypovedali viac ako všetky kázne, napomínania a filozofovanie kresťanských dejín. Boh sa Jozefovi prihovril prostredníctvom anjela vo sne. Situácia, v ktorej sa Jozef ocitol, bola veľmi zložitá. Boh cez anjela oznámil Jozefovi svoju vôľu o Máriinom zázračnom počatí a to, že sa nemusí báť vziať si ju za manželku. Určite bol v pokušení pochybovať, alebo sa starať o to, čo si druhí pomyslia či povedia. Konal však rozhodne, bez ďalšieho vypytovania sa – bez jedinej otázky. A to len preto, lebo dôveroval Bohu.

PAR

Skúsme sa pozrieť teraz na seba a nahliadnuť do svojich rodín, a potom znova na svätého Jozefa, ktorý je už viac ako dvetisíc rokov oslavovaný ako spravodlivý. Každá rodina, aj tá naša, by sa mala opierať o dôveru. Aj keď si vždy jeden druhému celkom nerozumieme, mali by sme si dôverovať. Žiadny človek nie je stratený a ani nestráca zmysel života, ak má niekoho, kto mu dôveruje, kto ho má rád. Žena zostáva tak dlho mladá, pokiaľ ju jej muž má rád. Muž tak dlho zostane mužným, pokiaľ má nežnosť a dôveru svojej ženy. A deti si tak dlho zachovávajú radosť a elán mladosti v živote, pokiaľ ich rodičia budú

pevne veriť, že dokážu aj to, čo teraz ešte nevedia. Zoberme si teda dnes príklad z Máriinho muža Jozefa. Jozef bol muž činu. Je pre nás vzorom sebaovládania a správneho vzťahu k žene. To, čo sme počuli v dnešnom evanjeliu, bola len prvá skúška, v ktorej pred Bohom obstál na jednotku. Potom ich prišlo ešte dosť. Ísť do Betlehema na súpis ľudu, v zime, tesne pred pôrodom Panny Márie. Potom za pár dní útek do Egypta. A Jozef to všetko zvláda a robí to, čo chce v danej situácii od neho Boh. Ako to vyzerá s nami? Dokážeme prijať Božiu vôľu a plniť ju v tých každodenných a všedných situáciách dňa? My, muži, ako sa správame k ženám a dievčatám? Otcovia, ako prejavujete dôveru svojim manželkám a deťom? Naozaj majú vo vás oporu? Poriadne sa zahľadáme do seba a porovnávajme sa so svätým Jozefom. Nikde v evanjeliu nemáme slová, ktoré povedal sv. Jozef. Jozef veľa nehovoril, ale vždy včas konal to, čo bolo práve treba. Poviete si, že aj vy dnes máte viac povinností ako dokážete zvládnuť. Či už v práci alebo doma. A teraz nám tu tento kňaz chce pripomínať, aby sme boli poriadnejší v práci a doma láskavejší k manželke či k deťom. A ešte k tomu, aby sme sa zapájali aj do života vo farnosti atď. Ale my nemáme čas! Nemáme na nič čas! A tu je práve ten problém. Ja vám, a tak isto aj sebe chcem dať len jednu radu. Robme to, čo stačíme a môžeme robiť. Čo nemôžeme a nestačíme, s tým sa netrápme. Ani Boh od nás nežiada viac ako sme schopní urobiť. Majme však ochotu a dobrú vôľu urobiť to, na čo stačíme. Keď to budeme robiť s chuťou a v pohode, pôjde nám všetko lepšie a budeme aj dobrým manželom, aj dobrým otcom, aj dobrým pracovníkom. Tak, ako svätý Jozef. Učme sa od tohto dnešného oslávenca, čo je pravá láska, zodpovednosť, dôvera či spravodlivosť.

MY

Básnik Milan Rúfus, v jednej zo svojich esejí spomína životný príbeh istého muža: Vracal sa z prvej svetovej vojny a bolo ho menej o celú nohu, otrhaný. Báľ sa prísť k žene do domu v takomto stave. Zostúpil z voza niže dediny a odkázal jej po furmanovi, že prišiel. „Keď som ju videl prichádzať, zdala sa mi mocná a krásna. Hovorím jej: Báľ som sa prísť do tvojho domu, Mária, lebo štyri roky pre mladú ženu je dlhý čas a potom takéhoto, ako vyzerám, mohla by si ma aj nepriať. A ona, ona si najskôr zakryla tvár rukami, ťažko sa jej asi prizeralo na mňa. No potom ticho povedala: Ako by som ťa, Martin, mohla nepriať, veď si môj muž.“

Vedieť byť na svojom mieste. V každej situácii svojho života. Byť verným Bohu aj ľuďom. To tvorí veľkosť a krásu života, ktorá sa nepomíňa.

ADE

Vidíme, že svätosť sa dá získať aj tu na Zemi. Nemusíme čakať, kým zomrieme, to by vlastne bolo už aj neskoro. Svätým sa nestane len biskup, kňaz alebo rehoľná sestra, ale aj ty – vo svojom živote, vo svojej rodine. Tam, kde práve si. Prosme pri dnešnej svätej omši, na príhovor verného a statočného muža

– svätého Jozefa, aby sme v každej okolnosti nášho života vedeli, kde je naše miesto.

„Pane Bože, ty nás miluješ a máš pre nás úžasný plán, daj nám silu prijať ho a dôverovať Ti.“

Amen.

Piata pôstna nedeľa cez rok „B“

Jn 12,20-33

Vzťah k Bohu v Starej a v Novej zmluve
*Vyzvať k novosti života v Ježišovi Kristovi.*⁵¹

AI

Predstavte si osobu, ku ktorej máte profesionálny vzťah, napríklad šéfa v práci a osobu, ktorú milujete. Šéfa poslúchate preto, lebo musíte. Človeka, ktorého milujete poslúchnete, počúvnate preto, lebo ho milujete. Nikto vám to neprikazuje, ani z toho nič nemáte. Je tam vzťah. Dnešné Božie slovo tiež hovorí o vzťahu, ale používa na to iný pojem, ktorým je slovo – zmluva.

KE

„Hľa, prichádzajú dni, hovorí Pán, keď uzavriem s domom Izraela a s domom Júdu novú zmluvu“ (Jer 31,31).

DI

Je až úchvatné, ako sa Starý zákon naplňa v Novom zákone. Na prvý pohľad sa to nezdá, ale dnešné prvé čítanie a evanjelium veľmi úzko súvisia, tvoria až akúsi paralelu. V prvom čítaní Boh hovorí cez Jeremiáša o zmluve, o novej zmluve, ktorú uzavrie so svojim ľudom. Hovorí aj o starej zmluve, od ktorej sa bude tá nová líšiť a to podstatne! Aj list Hebrejom cituje presne tento úryvok z Jeremiáša a hovorí o tejto novej zmluve ako o lepšej, ***„lebo sa zakladá na lepších prisľúbeniach...“*** (Hebr 8,6c) ***„...čo však je prežité a zostarło, je blízko zániku“*** (Hebr 8,13b). Viete ako toto všetko súvisí s dnešným čítaním?

Uzavretie starej zmluvy prebiehalo asi takto. Ľud sa utáboril naproti vrchu Sinaj. Tri dni sa očisťoval, lebo tak to Pán prikázal Mojžišovi. Na tretí deň ***„začalo za rána hrmiť a blýskať sa. Hustý mrak zakrýval vrch a silno zaznieval zvuk rohu“*** (Ex 19,16) Mojžiš vyviedol ľud pod vrch a čakal. Vrch sa hrozne triasol. A keď Mojžiš začal hovoriť, Pán mu odpovedal v hrmení!!! (Porov. Ex19,19) A v evanjeliu sme počuli čo? ***„Zástup, ktorý tam stál a počul to, hovoril, že zahrmelo“*** (Jn 12,29a) Boh dnes v evanjeliu prehovoril k novému

⁵¹ Porov.: KARCAGI, A.: *Seminárna práca*. Badín : 2005.

Prostredníkovi, Ježišovi. Čiže dnešný úryvok hovorí o tom, ako Ježiš so svojim Ocom pripravujú svojmu ľudu novú zmluvu – a to nie len Židom, ale aj Grékom, ktorí prišli pozrieť Ježiša, a teda aj nám.

A čo sa odohrávalo ďalej? Boh povedal Mojžišovi všetko, čo mal na srdci, všetko to, čo chcel, aby ľud robil. Mojžiš to spísal, čítal to nahlas ľudu a ten kričal: „**Všetko, čo hovoril Pán, splníme a zachováme!**“ (Ex 24,7) A potom ich Mojžiš pokropil krvou býkov a povedal: „**Hľa, toto je krv zmluvy, ktorú Pán uzavrel s vami na základe všetkých týchto slov!**“ (Ex 24,8) Čo urobili Izraeliti po 40-tich dňoch, kým bol Mojžiš s Bohom na vrchu Sinaj? Urobili si zlaté teľa. „**Pod', urob nám boha, ktorý pôjde pred nami. Ved' nevieme, čo je s tým mužom, Mojžišom, čo nás vyviedol z egyptskej krajiny**“ (Ex 32,1). Veľmi rýchlo zabudli Izraeliti na to, čo pred nedávnym kričali a sľubovali Bohu, že si žiadnych zlatých a strieborných bohov robiť nebudú. Prečo zabudli? Lebo toto bola stará zmluva, napísaná na kamenných tabuliach a nie do ich srdca.

A čo tá nová zmluva? Čo je to za zmluvu? „**Takáto bude zmluva, ktorú po tých dňoch uzavriem s domom Izraela, hovorí Pán: Svoj zákon vložím do ich vnútra a vpíšem ho do ich srdca; ja budem ich Bohom a oni budú mojim ľuďom**“ (Jer 31, 33) Je to vnútorná zmluva, zmluva vpísaná do srdca, nie do kamenných tabúl. A kto je tým novým zákonom? No predsa Duch! Je to Duch Svätý! To je to, čo hovoril prorok Ezechiel: „**Svojho Ducha vložím do vášho vnútra a spôsobím, že budete kráčať podľa mojich nariadení, zachovávať moje výroky a plniť ich**“ (Ez 36,27). A ako to súvisí s dnešným evanjeliom? Ježiš v celej tejto stati hovorí o svojej smrti na kríži. Hovorí o tom, že keď bude vyzdvihnutý od zeme, všetkých pritiahne k sebe. To je to, čo hovoril prorok Jeremiáš: „**Nik nebude poučat' svojho blížneho ani brat brata slovami: ,Poznaj Pána!', lebo ma budú poznať všetci, malí i veľkí, hovorí Pán. Odpustím im ich neprávost' a na ich hriech si už nespomeniem**“ (Jer 31,34). Takto pripravuje svojmu ľudu novú zmluvu. Ako ukrižovaný Baránok sa dáva poznať maličkým, ako Boh, odpúšťa nám viny a z jeho prebodnutého boku nám dáva novú zmluvu, ktorou je Duch Svätý, ako hovorí apoštol Ján, že Ježiš hovoril o Duchu, ktorého ešte nebolo, pretože Ježiš ešte nebol oslávený (Porov. Jn 7,39). Až na kríži, pretože to bola hodina, v ktorej bol Syn človeka oslávený.

PAR

A toto sú tie dni, o ktorých Boh hovoril, že v tých dňoch uzavrie novú zmluvu so svojim ľuďom. Dnes chce Boh napísať svoje zákony do našich srdca a vložiť ich do nášho vnútra. Dnes, pretože zajtra už môže byť neskoro. Boh nechce, aby sme žili v Starej zmluve, v Starom zákone, ale aby sme boli ľuďom Novej zmluvy. Pretože ľud Starej zmluvy je ľud neverný, ktorý nepozná, nemiluje a neposlúcha svojho Boha. Ale Boh chce byť našim Bohom, on chce, aby sme ho milovali, poznali ho a poslúchali ho, ale nechce to pre seba, ale pre nás, aby sme mali život v plnosti. Preto prijmime Ducha Svätého, majme

otvorené srdcia, hľadáme nášho Boha a vzývajme ho. Nebojme sa! On sa nám dá nájsť.

MY

Pre lepšiu ilustráciu, čo to znamená život v Novej zmluve, jeden príbeh katolíckeho kňaza Ricka Thomasa z Texasu v U.S.A. Bol riaditeľom Mládežníckeho centra Panny Márie. Navonok sa zdalo, že všetko dobre funguje, ale tento kňaz veľmi dobre vedel, že toto spoločenstvo spolu s ním je neplodné, neprináša nijaké duchovné ovocie. Dlho sa boril s touto frustráciou až do dňa, kedy sa v tomto spoločenstve obrátili dve tinedžerky, ktoré boli dovtedy sotva nedeľné katolíčky. Veľmi ho pohla táto zmena a moc, ktorú videl v ich životoch a sám začal hľadať túto moc, ktorá zmenila životy týchto dvoch dievčat. Páter Rick začal prosiť o nového Ducha do svojho života. Niekoľko mesiacov v modlitbách vnútorne zápasil. A Boh mu dal toho, o ktorého tak vrúcne prosil. Duch Svätý oživil jeho život i jeho činnosť. Mládežnícke centrum Panny Márie sa pomaly stalo srdcom duchovného cyklónu vyše sto aktívnych dobrovoľníkov rôzneho veku. Živili chudobných, ohlasovali evanjelium vo väzniciach, rozbehli činnosť škôl a nemocníc.

V jedno skoré chladné a vlhké vianočné ráno, sa pár dobrovoľníkov vydalo na smetiská. Priniesli dostatok šunky a sendvičov pre približne stopäťdesiat ľudí. Lenže na túto hostinu prišlo viac ako tristo ľudí, ktorí prehrabávali smeti ako zvyčajne aj napriek sviatku. Zhromaždili sa vedľa stolov, ktoré postavili dobrovoľníci z preglejky a sudov od nafty. Otec Rick sa ospravedlnil za nedostatok jedla a požiadal, aby sa podelili, ako len môžu. Ľudia sa postavili do radu raz, druhý raz, dokonca si vzali jedlo aj domov a jedlo sa neminulo.

Zázrak? Verím, že áno. Toto je život novozákonných ľudí, život, ktorý má chuť, ktorý je plný.

ADE

Nech toto pôstne obdobie, milovaní, je pre nás skutočne návratom k Bohu, aby sme sa mohli volať „jeho ľudom“.

Amen.

Kvetná nedeľa

Mt26,14-27,54

Trpel za nás
*Kým je pre nás Kristus?*⁵²

AI

Už len týždeň nás delí od slávania najväčších sviatkov roka – zmŕtvychvstania nášho Pána Ježiša, kedy on ukáže, že je Pán nad životom a smrťou, a že prišiel aj nás zachrániť.

KE

Ale zastavme sa pri dnešnej udalosti. Ježiš prichádza do Jeruzalema ako kráľ, a odchádza z neho ako zločinec popravený na kríži.

DI

Ježiš, keď vchádzal do Jeruzalema, tak všade bolo počuť úžasné hosanna. Ľud kladol svoje plášte na zem a mával palmovými ratolesťami. Vítal muža sediaceho na oslici. Môžeme povedať, že v tej chvíli ľud nič nepotreboval. Prichádzal prorok, ich nádej. Prestriet svoj plášť pred niekoho, je znakom veľkej úcty a oddanosti. Dnes, keď príde niekam významný človek, kladú sa mu na cestu koberce. Ježiš bol teda naozaj vítaný v Jeruzaleme ako prorok, dá sa povedať, že priam kráľovsky. Ale máme tu aj druhý obraz dnešnej nedele. Umučenie. Ježiš stojí pred Pilátom a dav, ten, čo ho slávnostne vítal, teraz kričí: „**Preč s ním, ukrižuj ho!**“ Posiela ho na smrť. Ako rýchlo sa zmenila situácia. Ten, čo bol ich nádejou, zrazu je nepotrebný. Kráľovská cesta oslavy sa stáva kráľovskou cestou kríža. Už sa neprestierajú plášte a namiesto ratolestí vidieť zaťaté päste. Aj v dnešnej dobe môžeme vidieť podobnú situáciu. Človek, ktorý má bohatstvo a moc, má stále okolo seba veľa ľudí. Každý sa hrnie k nemu, aby bol s ním za dobré. Ale keď stráca všetko, hneď zaniká aj záujem o jeho osobu.

PAR

Aj my sami sme často v pokušení byť viac pri tých slávnych, ako pri bezvýznamných. Náš záujem o človeka je skôr otázkou prospechu: „Ak môžem z teba niečo vytážiť, tak mám o teba záujem, ak však nie, tak si mi na obtiaž. Ježiš však nechce lacný populizmus, ale chce priateľstvo, ktoré je aj v núdzi. On sám nerozlišoval medzi chudákom a bohatým, ale v každom človekovi videl svojho brata. Osvojme si preto aj my tento postoj Krista. Majme úctu ku každému, nie ako dav, ktorý kričí najskôr hosanna a potom ukrižuj ho. Pre Krista človek nie je prostriedkom vlastného blahobytu, ale cieľom jeho lásky. Aj my sami sme pozvaní vytvárať vzťahy so všetkými a nie iba s tými lepšími a mocnejšími. Boh aj nás posiela ku každému. Často to biedne, nepotrebné má väčšiu hodnotu, ako si myslíme. To, čo je podstatné, očami nie je možné vidieť.

⁵² Porov.: KUŠNÍR, P.: Seminárna práca. Badín : 2005

MY

Nemôžeme povedať, že všetci Krista opustili a ušli, lebo tam ostali Mária a Ján. Oni vydržali. Nenaľakali sa jeho výzoru, ani domnelej bolesti a boli za to odmenení. Mária dostáva syna a tým sa stáva aj Matkou celého ľudstva. Jej materstvo dostáva nové rozmery. Ján zasa dostáva Matku a skrze neho aj my všetci. Ostaňme aj my pri Kristovi v ťažkých chvíľach a nerobme rozdiely voči blíznym, či už vzhľadom na ich postavenie, sympatie, lebo v každej tvári, do ktorej sa pozeráme, je tvár Krista. Majme ku všetkým bez rozdielu lásku a ona sama bude našou odmenou. Ježiš v tomto týždni nám chce pripomenúť, kde vrcholí jeho láska ku každému človeku.

Bol istý rybár, ktorý viackrát zabľúdil na mori, preto mu priatelia darovali kompas. Hovorili mu, aby nikdy bez kompasu nešiel na more. Keď raz vyplával, vzal si so sebou aj kompas, ale opäť zabľúdil. Keď ho priatelia zachránili, pýtali sa, prečo nepoužil kompas. Rybár im povedal, čo sa stalo: „Chcel som ísť na sever, ale akokoľvek som sa snažil otočiť ručičku kompasu tým smerom, kde som chcel ísť, ručička sa otáčala iným smerom.“ Rybár si bol taký istý smerom, kde je sever, že chcel prinútiť kompas, aby ukazoval tam, kam chce on. Keď kompas neposlúchol, odhodil ho.

A tak sa zbavil možnosti, aby mu ukázal správny smer a zachránil ho. Nie sme aj my niekedy ako tento rybár? Nechceme presvedčiť Ježiša, že sa mýli? Ježiš je pre nás tým kompasom, preto sa ho snažme nasledovať.

ADE

Aj my prosme, aby sme dostali od Krista silu mať takýto pohľad, aby človek, ktorý nás stretne, mal v nás istotu, že ho v ťažkej situácii neopustíme. Aby mal istotu našej lásky.

Amen.

Štvrtok svätého týždňa: Na omšu svätenia olejov

Lk 4,16-21

Vykonávanie kňazskej služby v pravej viere⁵³

AI

Zišli sme sa dnes v našej katedrále, aby sme v tento netradičný deň, čo do liturgie doobedňajšej a poobedňajšej, oslávili Boha a ďakovali mu za jeho

⁵³ Porov.: MARKOVIČ, B.: Seminárna práca z homiletiky. Badín : 2005.

požehnanie a pomoc, ktorú nám prejaví i v posvätení olejov, ktoré o chvíľu vykonám.

Chcem sa prihovoriť zvlášť k vám, drahí bratia v kňazskej službe, lebo toto je takpovediac „náš deň“. Chcem vám pripomenúť, aby ste nezabúdali, akú veľkú milosť sme dostali, a spolu s vami prosieť, aby sme jej ostali verní.

KE

V dnešnom evanjeliu Ježiš Kristus prichádza do synagógy, a potom, ako prečíta proroctvo jedného z veľkých prorokov Izraela, pridáva netradičný, šokujúci, ale naskrz pravdivý doslov: „**Dnes sa splnilo písmo, ktoré ste práve počuli**“ (Lk 4,21).

DI

Ak sa toto písmo splnilo na Ježišovi, teda, že on je ten, ktorý slepým vráti zrak, uväznených prepustí, chorých uzdraví a chudobným ohlási radostnú zvesť, tak toto všetko musí platiť aj o osobe každého kňaza, ktorý je alter Christus.

Keby sme si mali vstúpiť do svedomia, kto z nás sa natoľko podobá Kristovi? Už aj spoločnosť silnejšie vníma osobu kňaza z personalistickejšieho pohľadu. Spoločnosť vidí naše ľudské slabosti, odhaľuje naše kňazské pády a právom sa popri tom pýta: Akí sú naši kňazi? Ježiš Kristus nás vyzýva: „Bud'te soľou zeme!“ A keď soľou, tak takou, ktorá nestratí svoju chuť. Ktorá veľmi štípe, keď sa nasype do otvorenej rany, ale túto ranu aj zacelí.

Bratia kňazi, bud'me aj my pre tento svet takouto soľou. Soľou, ktorá uzdravuje. Kto iný okrem nás má na zemi moc odpúšťať hriechy? Kto iný okrem nás zmieri dokonale sviatostným spôsobom padnutého človeka s Bohom? Kto iný okrem nás môže chorým a umierajúcim sprostredkovať sviatostnú úľavu v ich trápení, na tele i na duchu? Myslíme na to, keď sa svätí „oleum infirmorum“. Keď ho vezmete do rúk, vždy si spomeňme, že konáme Kristov úrad, ako sme to počuli dnes v evanjeliu: chudobným zvestuje evanjelium a uzdravuje skrúsených srdcom.

Nezabúdajme však na vykonávanie tohto úradu, keď ľudom vysluhujeme sviatosti. Ved' keď mažeme ľudí, Boh v nich koná preveľké skutky, ktoré nemožno pochopiť rozumom, len v nemom úžase stáť pred ich tajomstvom a chváliť Boha za jeho nesmiernu lásku a milosrdenstvo. Ved' čo iné sa pri mazaní týmito olejmi koná, ak nie opäť to, čo Kristus čítal ako o sebe v synagóge, a čo sme pred malou chvíľou počuli my sami v evanjeliu: Poslal ma oznámiť zajatým prepustenie, slepým vrátiť zrak, utláčaných prepustiť?

PAR

Takíto kňazi bud'me, bratia! Kristovi kňazi, ktorí v jeho mene zmierujú ľudí s Bohom, prinášajú odpustenie, utrápeným poľahčenie a nezrelým svetlo Ducha. Potom aj my sami ostaneme zasiahnutí premocnými zázrakmi, ktoré Boh skrze nás vykoná a naša viera nám nedovolí padnúť tak hlboko, ako by si to azda niektoré z našich médií želali.

MY

Potom aj nás samých naša viera podrží tak, ako mi raz, ešte keď som bol bohoslovec, rozprával jeden muž.

Jeho manželke zistili rakovinu na maternici. Nález potvrdili trikrát po sebe, preto sa rozhodli pre operáciu. V deň operácie prišiel tento muž do nemocnice, aby priniesol manželke veci potrebné na neskoršiu hospitalizáciu. Na izbe ju nenašiel, sedela na chodbe pred ambulanciou. Predoperačné vyšetrenie ukázalo negatívny nález. Rakovina proste zmizla. Tento muž ďalej rozprával: Dlho som sa už nemodlil a nevedel som, ako sa mám za manželku modliť. Večer pred operáciou som si doma otvoril Písmo a s dôverou, že Boh manželku ochráni od rakoviny, som ho čítal celú noc. Ráno, keď mi manželka povedala, že rakoviny niet, pochopil som, že niekto túto spoločnosť riadi...

Tento muž ostal povzbudený Božím zázrakom vo svojej viere.

ADE

Drahí bratia kňazi. Skrz naše ruky Boh koná zázraky každý deň. Posilňujme sa cez ne vo svojej viere, aby z nás mali veriaci takých kňazov, akých si želajú – mužov viery! V tejto viere potom vykonávajme svoju kňazskú službu, a v nej žime svoje kňazstvo podľa príkladu Ježiša Krista – jediného a pravého Veľkňaza.

Amen.

Veľkonočná vigília

Mk 10,1-8

Z mŕtvy vstal

Čo znamená pre nás zmŕtvychvstalý Ježiš?

AI

Christos voskrese. Voistinu voskrese. Kristus resurexit. Ježiš Kristus vstal z mŕtvych.

Pozdravy, ktoré symbolizujú túto veľkonočnú dobu. Zažali sme sviece, odviazali zvony, orgán zaburácal. Tešíme sa, že Kristus je živý.

KE

Naozaj. Kristus vstal z mŕtvych. Smrťou smrť premohol a tým, čo sú v hrobách život daroval – ako sa spieva v jednej antifóne gréckokatolíkov.

DI

Skúsme však vysloviť túto vetu s inými prízvukom, v inom tóne a sami spozorujeme, aký obrovský rozdiel nastane. Predstavte si , že by som dnešnú

kázeň nezačal oznamovacou, ba až víťazoslávne znejúcou vetou : „Kristus vstal z mŕtvych!“ , ale by som začal neisto a s otáznikom : „Kristus vstal z mŕtvych ...?“

Prečo kladiem takúto otázku?

Príliš sme si totižto zvykli na túto vetu. Znie nám už ako niečo normálne a bežné. Čo sa ani moc nevymyká realite. Jednoducho, Kristus vstal z mŕtvych a hotovo. Veľkonočné trojdnie prejde ako voda – štvrtok; piatok; nedeľné ráno.

Skúsme sa však spoločne pozrieť na to, ako asi vnímali apoštoli :

Zelený štvrtok – My si pripomenieme poslednú večeru a pripravujeme sa na to, že Kristus v piatok zomrie na kríži.

Apoštoli to však nevedeli. Sedeli s Ježišom za jedným stolom. Neboli ani slepí ani hluchí ani hlúpi. Všimli si, že On sa s nimi lúči. A najmä na Olivovej hore – keď povedal: „**moja hodina je blízko, bdejte ...**“

Veľký piatok – My sa pri Kristovom križovaní pozeráme už ďalej, vieme, že to nie je naveky. Apoštoli však videli Krista umierať pred svojimi očami. Boli rozutekaní. Počuli o strašnom mučení a smrti na kríži. Ján ho pochovával. Podľa videní blahoslavenej Kataríny Emmerich, Ježišovo telo bolo hrozne doráňané a umučené. Tam nebola žiadna šanca, že by to mohol prežiť. Jednoducho, pred nimi ležala mŕtvola ich Majstra.

Nedeľné ráno – My sa tak ešte vieme povzbudiť. Je tu vzkriesenie, Kristus vstal z mŕtvych. Apoštoli boli zamknutí a zalezení. Nik z nich nevychádzal z domu, kde boli zhromaždení. Ženy priniesli správu. V evanjeliu sa píše : „**So strachom i veľkou radosťou.**“

Vo filmoch z obdobia vojny, sa niekedy podarí režisérovi vykresliť stav človeka so strachom i veľkou radosťou súčasne. Keď sa do dediny dostala informácia, že chlapi sa vracajú z frontu. Ženy ich očakávali, no nevedeli, vráti sa – nevráti sa. Bude celý, alebo bude z neho mrzák. Ako bude vypadať, ako sa zmenil. To bolo očakávanie plné radosti no i strachu súčasne.

Tomu by sa dalo prirovnať to oznámenie z evanjelia : „Kristus vstal z mŕtvych.“
PAR

Neostalo to ale iba pri slovách. Kristus sám prichádza, ukazuje svoje rany, ukazuje sa sám a hovorí krásne slová : „Pokož vám, ja som to. Nebojte sa.“

Prehovára s láskou. Prehovára sama láska a oni ho poznávajú a prijímajú.

Emauzkí učeníci – či nám nehořelo srdce?

Tam skončil ten otáznik a pochybnosť znejúca v otázke. Tam sa zmenilo „Kristus vstal z mŕtvych ... ?“ na „Kristus vstal z mŕtvych!!! ALLELUJA!“

Tak, ako keď ženy čakajúce na mužov, už toho svojho muža držali a videli, že je živý a zdravý.

MY

Nemusíme však ísť po príklad tak ďaleko. Mnohí z nás si pamätajú situácie v živote, kedy nám príchod osoby spôsobil veľkú radosť.

Sám si pamätám udalosť, keď som ako chlapec bol v škôlke. Vedel som, že ma mama príde vyzdvihnúť o čosi neskôr, lebo to ráno povedala učiteľke i mne, no už keď deti začali postupne odchádzať, tak som sa vypytoval každú chvíľku učiteľky, že kedy už pôjdem domov i ja. Zrazu prišlo mladé dievča, ktoré povedalo učiteľke, že ma vezme. Učiteľka ju poznala, dievča mňa poznalo, no ja ju nie a ani ma nenapadlo, že s ňou pôjdem. Tak ani jedna ani druhá ma nedokázali presvedčiť. Až za chvíľu som v diaľke videl známeho chôdzu, no a vtedy to bolo očakávanie s radosťou i strachom, či to už je moja mama, či nie. Bola to ona, a ja si do dnes pamätám na túto udalosť.

Nebolo vtedy dôležité, že i to dievča (čo bola dcéra mamej kolegyne) by ma vzalo domov, ale pre mňa bola dôležitá tá skutočnosť príchodu a stretnutia s milovanou osobou.

Inak správu prijal Peter od žien, ako ju prijali apoštoli od Petra, keď sa vrátil z prázdneho hrobu. A keď hovorili Tomášovi, to už bola istota „On vstal z mŕtvych“

ADE

Christos voskrese. Voistinu voskrese: - Kristus vstal z mŕtvych. Naozaj vstal z mŕtvych. Bratia a sestry, ja vám i sebe prajem, aby nám tieto slová neznali iba ako fráza, iba ako niečo, čo berieme ako fakt, ale aby nám boli každý deň slovami posily, nádeje a lásky. Aby sme pri nich dokázali otvoriť svoje srdcia a nechať sa objasť Láskou vzkrieseného.

Amen.

Veľkonočná nedeľa

Jn 20,1-9

Radosť pre človeka⁵⁴

Zmŕtvychvstanie Krista je výzvou k radosti.

AI

Keď som pozoroval vaše tváre, všímal som si, ako prichádzate do kostola. Uvedomil som si, ako sa vaše tváre menili. Najskôr boli smutné, ale postupne sa premieňali na radostné. Čo je toho dôvodom? Prečo je dnes v našom kostole taká radostná atmosféra? Presne s týmto sa stretli aj apoštoli.

KE

⁵⁴ Porov.: TOPOR, P.: Seminárna práca. Badín : 2005

Apoštoli našli odpoveď v situácii, ktorú opisuje dnešné evanjelium. Ráno prišli k hrobu, „*a keď vošiel dnu učeník, ktorého Pán miloval, uvidel a uveril*“ (Jn 20,8).

DI

Vráťme sa k tomu, čo sme tu prežívali za posledne tri dni. Ako sa volajú tieto tri dni? Kto z vás bol včera alebo predvčerom v kostole?

Viete o tom, že v piatok nebola svätá omša? Bola to spomienka na ukrižovanie Pána Ježiša. Pretože zomrel na kríži, v ten deň nie je svätá omša. Viete povedať, čo bolo zvláštne na tej liturgii? ...

Bola to poklona krížu a tiež také zvláštne prosby, kde sme si klakali a vstávali. V piatok odzneli pašie. V nich sme počuli, že keď Ježiša ukrižovali a pochovali, nezostal pri Pánovi Ježišovi nikto, okrem jeho matky, niekoľkých žien a učeníka Jána. Keď Ježiš zomrel, nastala tma na celej zemi. Takmer všetci prestali veriť slovám, ktoré hovoril Ježiš. Oni ho pochovali a smútili. Ale ich viera sa nezastavila na smrti. Oni išli ďalej. Hoci nevedeli, čo majú robiť.

Potom prišlo nedeľné ráno. Po tme, v ktorej sa nachádzali, prišlo svetlo. Rozprávali sme si už o veľkom piatku. Kto si zapamätal, ako sa začala včera sv. omša? Pred kostolom bol oheň a odtiaľ sme išli do kostola a začali sa čítania. Po sv. omši bol sprievodom so zmŕtvychvstalým Kristom.

Oheň, ktorý kňaz pred sv. omšou posvätil, predstavuje Božie svetlo. Toto svetlo dáva Boh cez Ježiša Krista. Z toho ohňa kňaz zapálil pred kostolom sviecu, ktorá je symbolom vzkrieseného Krista. Na svieci, ktorú voláme „paškál“, je viac symbolov. Kríž, rok, niekoľko písmen a päť klinčekov. Sú to znaky. Kríž je znak smrti na kríži. Tých päť klincov symbolizuje päť rán Pána Ježiša, ktoré mu urobili na kríži klince. Čísla, že on je stále prítomný pri nás. Aj dve písmena alfa a omega sú symbolom. Sú to prvé a posledné písmeno z gréckej abecedy a vyjadrujú, že on je Pán času a dejín.

Pán Ježiš prichádza, aby nám dal svetlo. Liturgia pokračovala vstupom do kostola, v ktorom sa nesvietilo, kde bola tma. Symbol, v akom niekedy žijeme. Nevieme, kde je naša viera, ako máme žiť.

Dominantné miesto, nielen dnes, ale počas celého veľkonočného obdobia má veľkonočná svieca. Pripomína umučenie, smrť a najmä zmŕtvychvstanie Ježiša Krista. To ale nie je ešte všetko. Ona svieti. Jej svetlo je svetlom Krista. Celý paškál nám symbolizuje zmŕtvychvstalého Ježiša. Pozýva nás, aby sme išli za svetlom viery. Toto svetlo nikdy nezhasne, lebo je to aj svetlo nádeje. Svieti nám na cestu, že aj my raz vstaneme z mŕtvych. Nemusíme sa báť ísť ďalej, lebo máme svetlo a vidíme pod svoje nohy. Niečo podobné prežil aj apoštol Ján, keď vošiel do hrobu. Videl a uveril. On tiež našiel svetlo a uveril vo vzkriesenie.

PAR

Možno si povieť, že súčasníci Pána Ježiša, to mali ľahké. Poznali Ježiša a bolo im ľahko veriť. Nemôžeme súhlasiť. Vieme, že apoštoli Ježiša opustili.

Neboli s ním, keď Ježiša odsúdili, ukrižovali a pochovali. Zostala s ním len jeho matka, niekoľko žien a apoštol Ján. V takejto situácii k nim pribehnú ženy a povedia: „Hrob je prázdny.“ Oni tomu neveria a bežia sa presvedčiť. Videli prázdny hrob. A uverili. Oni videli to isté, čo my dnes. Prázdny hrob. Takto je to aj v našom živote. Tiež nevidíme všetko, ale máme veriť. My tiež nevidíme Ježiša, ale máme svetlo, svetlo nádeje, svetlo viery. Ale pre nás je dôležitý ďalší krok, ktorý urobili ženy a apoštoli. Išli a ohlasovali. Ohlasovali, čo sa stalo, že Pán Ježiš vstal z mŕtvych. Ohlasovali svoju radosť a nádej, že smrť na kríži nie je koniec. My máme tú istú úlohu. Dávať nádej tým, čo nemajú zmysel života, tým čo strácajú vieru, nebát sa vyznať pred druhými svoju vieru. Ako to máme vyjadriť? Stačí len tak málo, ísť a povedať: Ježiš vstal z mŕtvych. Pomodliť sa s rodičmi. Byť radostnejšími alebo potešiť niekoho. Často zabúdame na radosť, na nádej, že náš koniec nie je v hrobe, ale pri Bohu v nebi. Nádej osvetľuje tmu a smútok, v ktorom sme. Treba sa snažiť robiť dobré skutky, byť lepšími a nehanbiť sa za vieru. To je naša úloha. To nás urobí pokojnejšími, obľúbenejšími, priateľskejšími. Budeme šťastní, lebo svetlo Krista nám bude dávať radosť a nádej. To som si všimol na vašich tvárach cez sviatky, a uvedomil som si, čo je prameňom premeny vašich tvári.

MY

Poznáte hru na slepú babu? Hrávate ju niekedy? Je to zaujímavá hra. Spomeňte si, ako ste ju hrali. Zaviazali vám oči a nič ste nevideli. Vtedy sa každý snaží rýchlo chytiť niekoho, aby mu odkryli oči a videl. Nikto nechce mať zakryté oči, lebo si nie je istý, kam ide, lebo nič nevidí.

Tak je to aj s naším životom. Ak nevieme, kam ideme a smerujeme, sme nešťastní a smutní. Snažme sa zobrať si to svetlo viery a nádeje, ktoré nám dáva Ježiš. On nám pomôže a posvieti na cestu života.

ADE

Nezabudnime, že Pán Ježiš je svetlom na ceste života. Posilňuje nás a dáva nám radosť, odvahu, vieru, nádej a lásku. To vám aj ja vyprosujem od Boha.

Amen.

Zmŕtvychvstalý v histórii dejín

Skutočnosť zmŕtvychvstania ako dejinná pravda, ktorá otvára veriacemu nové dimenzie.⁵⁵

AI

Skúste teraz v tejto chvíli uviesť vašu fantáziu do najväčšej pohotovosti a predstaviť si mňa, ako reportéra vplyvnej nadnárodnej televíznej stanice. Rozdiel bude iba v tom, že sa Vám prihovorím v slovenčine.

„Mimoriadne správy. Z prísne stráženého väzenia na neznámom mieste v Spojených štátoch severoamerických unikol jeden z najhľadanejších teroristov sveta. Podľa zatiaľ neoverených správ, disponuje jadrovým arzenálom a plánuje rozsiahle teroristické útoky. Prezident ukončil návštevu Číny a z paluby Air Force 1 riadi činnosť rady obrany štátov. V pohotovosti sú všetky bezpečnostné zložky. 11. september sa môže opakovať. Boh žehnaj Amerike. Sledujte nás ďalej.... „

O šokujúce správy menšieho alebo väčšieho charakteru, nie je v médiách a možno aj v našej medzilidskej komunikácii vôbec núdza. Pred 2000 rokmi sa Palestínou jedno ráno začala tiež šíriť šokujúca správa.

KE

Správa, že nepriateľ národných záujmov žije. Že tesár z Galiley, napriek mučeniu a ukrižovaniu, žije. Hrob Ježiša Nazaretského je prázdny.

DI

Ako prázdny? Kde je teda Ježiš? Táto otázka zatriasla všetkými. Najprv ženami. Šli k hrobu, aby urobili poslednú službu svojmu Pánovi – chceli mu nabalzamovať telo. Dotkla sa aj apoštolov – tých, ktorí sa ešte stále nespamätali z najväčšej prehry svojho života. Ich učiteľ rabbi je mŕtvi, Ten, ktorý zmenil ich životy a dal im nádej, je zrazu preč. Dotkla sa aj tých 70-tich z veľrady, ktorí si už dva dni mysleli, že vyriešili ďalší z politických problémov. Krv je vyliata, srdce prebodnuté, hrob je zapečatený a stráže pri hrobe, ale aj prístupových cestách. Tak prečo ten strach pred mŕtvym? Azda červ pochybnosti pracoval silnejšie ako istota smrti. Chceli mať maximálnu istotu človeka. Až potom môžu pokojne spať. Ale...

„Kajfáš, hrob je prázdny...“ oznamuje vojak. Mestom Jeruzalemom sa nesie správa od žien a nesie sa rýchlo. Situácia sa znova začína komplikovať. Žeby bol Ježiš skutočne mesiáš, ktorého nezastaví ani smrť, ani hrob a kameň? Nie, riešenie je pohotové. Zmes korupcie a klamstiev. „Dostanete peniaze

⁵⁵ Porov.: JANCURA, M.: *Seminár*. Badín : 2005.

a budete hovoriť lži, ktorým ani vy nebudete veriť. Poviete, že mŕtve telo odniesli učeníci, kým ste vy spali..." „Ale veď za spánok vo vojenskej službe je trest smrti a tak to ani nebolo!“ „My máme v rukách moc, my vieme ovplyvniť verejnú mienku i prokurátora..." „Ale sú tu ešte jeho učeníci, veď sú v meste..." „Peňazí je dosť, ale nájdite vôľu klamať a všetko sa vyrieši...Klamte s takým presvedčením, že klamstvo bude presvedčivejšie ako pravda!“

PAR

Tento dejinný príbeh sa opakuje stále v nových mutáciách. Vždy, keď v dejinách vystúpi triumfálna pravda, vyjde jej v ústrety bezočivá ľudská lož. A netreba vždy len podplácať. Slabých stačí zastrašiť, predajných si kúpiť, svedectvo možno sfalšovať, doklady je možné vyrobiť, nepohodlného odstrániť, nepozorného úplne zmiast'ovať, pravdu umlčať. Ako hovoril Voltaire: „Klamte, len klamte, z toho klamstva vždy niečo zostane.“ A čím oslobodzujúcejšia pravda príde k človeku, tým viac sa zlo v človeku búri. Zvest' Ježišovho vzkriesenia, fakt prázdneho hrobu, rozdelili ľudí na dva nezmieriteľné tábory. Táborníci ľudí. Ktorí tu budú do konca sveta. Ženy a apoštoli, ktorí prijali nádej vzkriesenia a novú oslobodzujúcu dimenziu tejto pravdy na jednej strane, a veľrada s vojakmi na druhej strane. Títo cítili existenciálne ohrozenie. Báli sa Ježiša živého alebo mŕtveho. Nedokázali prijať pravdu vzkriesenia, pravdu, ktorá mohla radikálne a úplne nanovo zmeniť ich život k lepšiemu. Tí, čo klamali boli schopní maximálne obetovať peniaze (a mnohokrát ani nie svoje), a dať do služieb zla svoj intelekt. Ozajstní svedkovia zmŕtvychvstalého Ježiša Krista, však za túto pravdu položili svoje životy.

MY

Keby sme spolu s Máriou, Jánom a ženami stáli na Veľký piatok pod krížom, asi by sme nechápali zmysel tohto hrozného Ježišovho utrpenia. Ale ešte viac by sme asi nechápali, keby sme stáli pred prázdny hrobom. A práve tu sa začína odhaľovať nekonečná moc Krista. Až keď zostúpil do hĺbín smrti, začala sa odhaľovať jeho skutočná moc nad životom i smrťou. Práve tou smrťou, ktorá dáva na jednej strane ľudskému životu zmysel, no na strane druhej, bez zmŕtvychvstania by bola najväčšou absurditou ľudského života. Bol to Ježiš Kristus, bratia a sestry, ktorý prvý v dejinách pokoril smrť. Zvíťazil, aby sme aj my mohli zvíťaziť spolu s ním.

Pred stovkami rokov sníval Leonardo da Vinci svoje sny o živote, ktoré sú dnes bežnou vecou napr. v podobe lietadla, či automobilu. Pred sto rokmi sníval Jules Verne svoje sny, ktoré sú dnes realitou napr. v podobe Kozmických lodí, alebo super ľahkých a odolných ponoriek. Na obletenie zemegule nepotrebujeme 80 dní ale niekoľko hodín. Za polárnym kruhom vieme pomocou súčasnej techniky celkom slušne žiť.

Všetky tieto, ale aj budúce sny sa s najväčšou pravdepodobnosťou uskutočnia. No niekedy, akoby sme sa báli snívať za horizontom ľudského. Bratia a sestry, Ježiš nám však dnes otvoril úplne novú perspektívu života, života večného. Odvalil ten najväčší kameň strachu, pochybnosti a obmedzenosti ľudského života a pozval nás, ako Víťaz do kráľovstva, o akom ani ucho nepočulo, a ktoré ani oko nevidelo.

ADE

Prajem Vám, aby vás nádej prázdneho hrobu urobila horlivejšími ohlasovateľmi najväčšej dejinnej udalosti. Aby sme pred prázdny hrobom nestáli ako neveriaci, ale ako veriaci. Aby táto veľkonočná radosť vždy pohýnala vaše srdcia i mysle.

Amen.

Druhá Veľkonočná nedeľa

Jn 20,19–31

Majme vieru

*Chcem poukázať, že viera je dar, ktorý pochádza od Boha a patrí človeku.*⁵⁶

AI

Čím je človek starší, tým menej prijíma nové veci, nové spôsoby, či nové myšlienky. Nie preto, že by bol proti pokroku, ale jednoducho za každou novotou vidí námahu, ktorú musí podstúpiť pri jej prijatí. Preto radšej ostáva, kde je už všetko zavedené, kde už nie je potrebné vynakladať určitú námahu. Tak podobne to bolo aj u Tomáša. On neprijíma novú pravdu. Chváli iba svoju múdrosť a odmieta všetko nové.

Drahí bratia a sestry. Každoročne, na druhú nedeľu po zmŕtvychvstaní Ježiša Krista, môžeme počuť túto evanjeliovú udalosť, ktorú môžeme jednoducho nazvať, že ide o udalosť nevery. Ježišove slová, ktoré vyriekol počas svojho pozemského pobytu tu na zemi, boli veľmi vážne. Ale slová, ktoré nám dnes podáva Tomáš, sú slova nevery.

KE

Tomáš hovorí v kruhu učeníkov: ***„Ak neuvidím na jeho rukách stopy po klincoch a nevložím svoj prst do rán po klincoch, a nevložím svoju ruku do jeho boku neuverím“*** (Jn 20,23).

DI

⁵⁶ Porov.. BEBKO, F.: *Seminár*. Spišská Kapitula : 2005.

Mohli by sme diskutovať o slovách, ktoré povedal jeden z blízkych Ježišových spoločníkov, „**ak neuvidím, neuverím**“. Prečo? Musíme uznať, že to, čo Ježišovi učeníci prežívali z príchodu Ježiša, bolo neobyčajné stretnutie.

Apoštoli sa stretávali za zatvorenými dverami, zo strachu čo ich čaká. Ježišov príchod medzi apoštolov priniesol radosť, útechu a pokoj. Stretnutie so vzkrieseným Ježišom, vrcholilo nie v zrkovom videní, lež vo viere, a teda v srdci a v duši. Iba apoštol Tomáš nebol s nimi, keď sa im Ježiš prvýkrát zjavil. Ježišovo stretnutie s Tomášom, odstraňuje jeho nedôverčivosť.

Všetci mohli vidieť a počuť Ježišove slová a zázraky, ktoré ohlasoval o príchode kráľovstva.

Ježiš im rozprával (ukázal), že v Mojžišových knihách, v žalmoch, či u prorokov je písané práve o ňom, že bude trpieť, bude zradený, usmrtený a vstane z mŕtvych.

Ale aj napriek tomu, Tomáš neuveril o Ježišovom zmŕtvychvstaní. Po oznámení učeníkov, videli sme Pána, Tomáš neuveril. Ježiš mohol jednoducho odmietnuť neveriaceho Tomáša. Mohol mu povedať: tri roky si so mnou chodil, videl si na vlastné oči divy a znamenia, ktoré som robil, počul si všetky moje slová a neuveril si?

Ale napriek tomu, Ježiš sa Tomášovi zjavuje ako pokorný baránok, ktorý niesol na svojom tele naše hriechy a za nás musel podstúpiť bolestné muky. Ježišova láska premenila v jednom okamihu neveriaceho Tomáša na veriaceho apoštolu, ktorý svoju vieru vyjadril zo slovami „Pán môj a Boh môj“. Viera je totiž darom, ktorý dáva Boh, a človek sa môže rozhodnúť, či ho prijme alebo neprijme. Ježiš pre Tomáša bol milosrdný, verný a mocný Boh. Jeho slová a jeho „znamenia“ nie sú minulosťou. Sú prítomné v Cirkvi a vo sviatostiach. Aj nám Pán dnes Hovorí: Pokoj Vám!

PAR

Túžba vidieť Boha, sa splňa iba zriedka a iba čiastočne, to preto, že Boh je Boh skrytý (*Porov. Iz. 45,15*), ktorý sa zjavuje práve vo viere. V živote sa nám občas stáva, že komunikujeme s človekom, ktorý povie o sebe, že neverí v existenciu Boha. Má takýto rozhovor význam? Áno - každý rozhovor s neveriacim človekom, má ohromný a obohacujúci význam. Oni sa podobajú na sv. Tomáša, ktorého by sme mohli nazvať hľadáčim, a tak isto aj títo ľudia hľadajú a túžia po dôkazoch. Aby ho človek mohol poznať, treba počúvať jeho slovo a vidieť jeho diela, lebo v divoch jeho stvorenia možno vidieť, čo je neviditeľné a poznať čo je nepoznatelné. Poznať Boha teda znamená vidieť veľké Božie diela a pochopiť, kto je on, vidieť jeho úspešné činy a veriť v neho, lebo On sám je jediný a niet Boha, okrem neho. Veriť značí, najprv prijať toto kázanie svedkov, prijať evanjelium, vyznávať Ježiša ako Pána. Aj Tomáš mohol prijať svedectvo apoštolov, ale napriek tomu odmietol uveriť správam svojich priateľov o prázdnom hrobe a o tom, že Ježiš opäť žije.

Apoštoli sa chvália pred Tomášom, videli sme Pána. Aj Mária Magdaléna videla Pána a išla to oznámiť bratom, ale Apoštoli o tom nechcú rozprávať nič, totiž báli sa Židov, báli sa zloby sveta. Ale aj napriek tomu Ježiš prichádza cez zatvorené dvere a smeruje svoju reč na Tomáša. Ježiš ho neodsudzuje, ale berie ho za slovo. Chce, aby konal to, čo sám žiada. Kristus Tomášovi vyčíta jeho neveru, mal uveriť tým, ktorí videli. Skúsme sa zahľadiť na kríž, tam vidíme križovatku Boha a (človeka) nášho života. Kríž je ohnisko tých dvoch lások a ich spojením. A práve milosť kríža spočíva v tom, že sa staneme schopnými prijať Boha do svojho vnútra. Až tak človek môže povedať, Pán môj a Boh môj. Až keď sa zadívame na kríž pochopíme veľkosť viery a lásky.

Sv. matka Tereza píše: „Obrátenie sa musí chápať takto: ľudia si myslia, že obrátenie sa môže udiť cez noc. To sa nedá. Nik, ani otec, ani matka, ba ani všemohúci Boh nemôže nikoho prinútiť. Ani Ježiš, hoci bol Boh, nemohol obrátiť srdcia ľudí, ak mu to oni nedovalili“.

Takto to bolo aj u Tomáša, on chcel v prvom rade vidieť, až tak veriť. Každý, aj ten, kto pochybuje, dostáva dôležité poslanie.

Kristus obdarúva aj nás pokojom, aj nám uprostred pomínuteľných dobier ukazuje dobrá trváce. Ježiš nielen počas svojho pozemského putovania rozdával pokoj, ale aj po zmŕtvychvstaní hovorí „Pokoj Vám, nebojte sa.“

Tento pokoj plynie z jednoty ducha. Tomáš neprežíval pravý pokoj, kým si neobliekol Kristovho ducha. Ježiš ubezpečil nielen apoštolov, ale ubezpečuje aj nás, že je stále s nami, po všetky dni až do skončenia sveta. Boh, dennodenne kráča okolo nás a čaká, kedy ho prizveme k sebe do nášho kolobehu. S ním príde postupne viera, radosť i pokoj. Často si myslíme, že prežívame život s vierou. V živote skusujeme, že sme so svojou vierou nespokojný či labilný. Nevieme si ju obhájiť, nevieme múdro a rozumne argumentovať, nevieme iných pre vieru nadchnúť.

MY

Boh s človekom vytvára verne priateľstvo, priateľstvo ktoré je budované na láske a dôvernom vzťahu človeka k Bohu, ktorý je budovaný na základnom kamení ktorou je viera.

Frank a Ted boli dobrí a verní priatelia už od školských lavíc. Spoločne sa rozhodli, že sa dajú do služieb vojny. Keď odchádzali, sľúbili rodičom i sebe navzájom, že sa vzájomne o seba budú starať. Dostali sa spolu do toho istého útvaru. Z útvaru ich vyslali do boja. Bola to strašná vojna v rozpálených pieskoch púšte. Raz večer prišiel rozkaz preniknúť na nepriateľské územie. Vojaci postupovali celú noc v pekelnnej paľbe. Ráno sa útvar zhromaždil v malej dedinke. Ted chýbal. Frank ho hľadal všade, medzi ranenými i medzi mŕtvymi. Jeho meno našiel na zozname nezvestných. Ohlásil sa u veliteľa, a vyhlásil „Žiadam o dovoľenie vyhľadať a priviesť svojho priateľa. Je to veľmi

nebezpečné, povedal veliteľ. Aj ja som stratil svojho priateľa, a mohol by som stratiť aj teba. Ale aj napriek tomu Frank odišiel. Po niekoľkých hodinách hľadania, našiel svojho verného a dobrého priateľa. Bol smrteľne ranený. Vzal ho na ramená, ale črepina granátu nepatrne zasiahla aj jeho. Tak sa ranený Frank dovliekol do tábora. Stálo to za to, položiť život za mŕtveho?! kričal veliteľ. Áno, zašepkal v bolesti ranený Frank, lebo skôr než Ted zomrel, povedal mi „Frank ja som vedel že prídeš“.

Komu sa my podobáme - Tomášovi či Frankovi? Obidvaja hľadali dobro a chceli ho mať. Aj jeden aj druhý chceli vidieť. Jeden túžil po dobre celého sveta, iný túžil splniť svoje predsavzatie, aj za cenu smrti, ktorá mu hrozila. A ako je to u nás, túžim ísť, a žiť ako Tomáš, alebo ako Frank?

ADE

Pane Ježišu, verím, že tvoje víťazstvo nad hriechom a smrťou, nás môže oslobodiť od nevery. Posilni vieru pochybujúcich a daj nádej zúfalým, aby každý zakúsil pokoj a radosť z tvojej prítomnosti.

Dajme sa viesť Kristovým Duchom a nájdime si čas pre Boha, a nepodceňujme jeho nevyhnutnosť. S ním príde postupne viera, radosť i pokoj.

Amen.

Tretia veľkonočná nedeľa

Lk 24,35-48

Pokoj

*Staňme sa darcami pokoja*⁵⁷

AI

Ako často hovorievame: „Dajte mi pokoj! Dajte mi, prosím, všetci pokoj!“ Čo tým chceme povedať? Tieto slová vychádzajú z nášho vnútra. Vyjadrujú túžbu každého po pokoji. To je isté. O aký pokoj nám tu ide, a o aký by nám kresťanom malo ísť? Nie je to vari len akýsi sebecký, egoistický pokoj, len o pokoj pre seba?

KE

V dnešnú tretiu veľkonočnú nedeľu sme počuli z úst Pána Ježiša, ako oslovuje apoštolov slovami: „**Pokoj vám**“ (Lk 24,36). Sú to prvé slová

⁵⁷ BISTRIANSKÝ, J.: Seminár z Homiletike. Spišská Kapitula : 2005.

Zmŕtvychvstalého. Nepochybne vychádzajú z jeho čistého a úprimného srdca. Je to jeho želanie, čo znamená, že mu ide o pokoj pre druhých, nie pre seba.

DI

Aby sme spoznali, čo chce Ježiš povedať tými slovami apoštolom a nám, zastavme sa a vžime sa do situácie apoštolov. Apoštoli sú utiahnutí po bolestnom ukrižovaní. Majú za sebou skúsenosť prázdneho hrobu a delia sa so skúsenosťami z videnia Pána. Svedčia o tom ženy a emauzkí učeníci. Samotným apoštolom sa ešte Pán nezjavil. Na myseľ im preto mohli prichádzať všelijaké myšlienky. Nečudujme sa, veď boli celé tri roky najbližšie pri ňom, ale všetci ho opustili a zradili. Mohli byť sklamaní, prečo oni nie sú tí prví, ktorí ho mali vidieť, a nevideli ho. Možno, že sa jeden druhého pýtajú, čo keby sa im teraz zjavil Pán, čo by robili a čo by robil On. Či by im azda nevyčítal zradu?

Zrazu sa im Ježiš zjavil. Ich Učiteľ vie, čo práve potrebujú, preto im praje pokoj. Pokoj je dar, ktorý im práve chýba a sami si ho nemôžu dať. Pán im ho dáva a tým sa zjavuje ako Darca pokoja. Nič im nevyčíta. Ale oni sa predsa ľakajú, že vidia ducha. Zaujímavé, tri roky bol s nimi a teraz ho nepoznajú. Strach robí svoje. Strach si berie svoju daň. Vieme, že človek v strachu koná nerozumne, nelogicky, bezhlavo. Láska ale vyháňa strach, a preto ich Majster ide medzi nich. On je prvý, ktorý robí krok k zblíženiu, k vzťahu. On, ktorého zradili, teraz chce, aby ho lepšie videli a dotýkali sa ho, a tak ho spoznali. Týmto gestom im všetko odpúšťa. Vie, že len tak sa k nim dostane, len tak sa upokojia, len tak ich nestradí. Môžeme si to živo predstaviť, ako sa ho každý jeden apoštol dotýka. A apoštoli majú za sebou novú skúsenosť. Už to prestáva byť duch.

Teraz je to pre nich Pán, Boh mocný a silný. Čítame, že **„od veľkej radosti tomu nemohli uveriť“** (Lk 24,41). Strach sa mení na nevýslovnú radosť. Tá radosť je taká veľká, že zastiera strach. Je to prechod z blata do kaluže, z extrému do extrému. Ani to nie je dostatočné a žiadúce pre Učiteľa. Veď je to len rovina citov, ktoré ako vieme, sú nestále. Preto ich poprosí o jedlo a je s nimi. Až potom, mohli by sme dodať, keď sa upokojili, začal sa s nimi rozprávať a vykladať veci.

Z tejto situácie a detailov vidieť, ako nášmu Pánovi záleží na našom pokoji. Ale pýtame sa, prečo? Posledné slová, ktoré zazneli v evanjeliu boli: **„Vy ste toho svedkami“** (Lk 24,48). Tu je odpoveď. Apoštoli majú byť svedkami, majú vydávať svedectvo, svedectvo pokoja.

PAR: Drahí bratia a sestry, došli sme k tomu, že Kristovi Pánovi ide o náš pokoj. Najprv, aby sme ho dosiahli, vlastnili ho a potom o ňom aj svedčili. Ale ako ho dosiahnuť? Vieme, že je potrebný, lebo každý človek túži po pokoji, ale kde ho nájdeme? Sv. Augustín povedal, že „nespokojné je naše srdce, Bože, kým nespočinie v tebe.“ Pravý pokoj nájdeme jedine v Bohu. Človek si povie, že je spokojný, keď si zapne televízor, a nik ho nevyrušuje. Je to skutočný

pokoj, alebo len útek pred realitou? Nie je to pozícia pštrosa, ktorý dáva hlavu do piesku a vyhlasuje, že mňa sa to netýka? Povieme, svet gombička. Keď nám pôjde len o náš pokoj, nikdy ho v skutočnosti nedosiahneme.

Zastavme sa nad bežnou a trochu úsmevnou situáciou zo života. „Dozorca v továrni kričí na jedného zo svojich zamestnancov. Ten nemôže odvrávať, lebo by prišiel o svoju prácu. Vráti sa domov a vyleje si svoju zlosť na svojej manželke, ktorá nepripravila jedlo načas. Manželka sa neodváži odvrávať, ale keď vidí svojho syna, ako si berie čosi z chladničky, vyleje si svoj hnev a trápenie na ňom. Jej syn neodvráva, ale vyvrší sa na psovi, ten beží za mačkou a ona zožerie myš.“ Ako často zraňujeme iných len preto, lebo sme sami boli zranení.⁵⁸ Ale takto sa žiť nedá. Nepomôžeme sebe ani druhým. Hľadáme pokoj tam, kde ho môžeme nájsť. Hľadáme ho u Darcu pokoja. Pokoj je ovocím osobného vzťahu s Bohom. Samozrejme najprv ten vnútorný, vlastný a potom i ten okolo nás.

Dajme si ruku na srdce a odpovedzme si, sme tvorcami pokoja? Máme pokoj vo svojich srdciach? Nežiadame aj my druhých, aby nám dali pokoj, aby sme v skutočnosti, žiadny pokoj nemuseli tvoriť?

MY

Denne si prajeme pokoj. Pri každej svätej omši, v pozdravoch počas vianočných a veľkonočných sviatkov, ale aj pri gratuláciách. Aby sme vytvorili pokoj, musíme urobiť viac, ako len povedať ahoj. Pokoj je, keď sa spoznáme navzájom, vážime si jeden druhého, vidíme svoje hodnoty a vzájomne sa prijímame.⁵⁹

Tak to môžeme vidieť aj na tomto príklade. Pred niekoľkými rokmi sa mladý postihnutý muž zúčastnil paraolympiády. Veľmi chcel vyhrať zlatú medailu v behu na 100 metrov. Preteky začali a on vyštartoval naozaj dobre. Ale o krátky okamih sa vo vedľajšej dráhe pošmykol a padol mladý muž. Mladý muž, ktorý tak veľmi túžil po výhre, okamžite zastavil, podal ruku spadnutému mužovi a pomohol mu vstať. Obidvaja pokračovali v behu a obidvaja dorazili do cieľa poslední!⁶⁰

Náš svet by bol lepší, keby sme si všetci dokázali brať príklad z tohto mladého muža a objavili, že láska k druhým je viac, ako len moje záujmy. Pozrime sa teraz na naše životy, do našich domácností. Ako si rozumieme so svojou manželkou, manželom, s deťmi? A vy mladší, ako si rozumiete so súrodencami a s kamarátmi?

ADE

⁵⁸ VANIER., J.: *Hľadanie pokoja*. Bratislava : Serafín, 2004, s. 29.

⁵⁹ Porov.: VANIER., J.: *Hľadanie pokoja*. Bratislava : Serafín, 2004, s. 40 –42.

⁶⁰ VANIER., J.: *Hľadanie pokoja*. Bratislava : Serafín, 2004, s. 67.

Pán je ten, kto dáva pokoj, skutočný nie nejaký zdanlivý, ale trvalý. On chce, aby jeho pokoj v nás stále prebýval. Chce, aby sme sa stali jeho nositeľmi a potom aj rozširovateľmi po celom svete. To je jeho odkaz.

Pomodlime sa teraz za to spoločne. Pane, urob nás nástrojom svojho pokoja. Daj, aby sme vnášali lásku, kde panuje nenávisť, odpustenie, kde sa množia urážky, jednotu, kde vládne nesvornosť. Pretože, len keď dávame, nadobúdame, len keď zabúdame na seba, nachádzame seba samých, len keď odpúšťame, dostáva sa nám odpustenia, len keď odumierame sebe, povstávame k večnému životu.⁶¹

Amen.

Štvrtá veľkonočná nedeľa

Jn 10, 11-18

Duchovné povolanie

*Vzbudiť v srdciach mladých túžbu po duchovnom povolaní a vyzývať ľudí k modlitbe za nich.*⁶²

AI

Dnešnú veľkonočnú nedeľu, v poradí štvrtú od zmŕtvychvstania Pána, nazývame aj Nedeľou Dobrého Pastiera. Pri vyslovení tohto názvu sa mi vždy milo vynorí spomienka na roky v seminári, keď bol deň otvorených dverí. Vždy to bol jeden ročník, ak si dobre pamätám, tak to boli štvrtáci, ktorí si pripravili zábavný program pre hostí. Spievali sa pesničky, tí menší si mohli zasúťiť, bola možnosť prehliadky katedrály či seminára. Prichádzali nás navštíviť naši príbuzní, priatelia, známi, no prichádzali si to tu obzrieť aj mladí zvedavci, ktorí v sebe pocítili Božie volanie.

KE

O kňazskom povolaní hovorí aj dnešné evanjelium. Evanjelista Ján nám predstavuje Pána Ježiša ako Dobrého Pastiera. Ved' sám Ježiš o sebe vyhlásil: „***Ja som dobrý pastier. Aj svoj život položím za ovce. No ja ho dávam sám od seba, nik mi ho neberie***“ (Jn10,16).

DI

Metafora pastiera, ako si vedie svoje stádo, bola hlboko zakorenená v živote nomádskych kočovníkov, ktorými boli pôvodne aj Izraeliti. V postave pastiera sa nachádzajú dva protiklady, ktoré si ale neprotirečia, naopak, dopĺňajú

⁶¹ Porov.: VANIER., J.: *Hľadanie pokoja*. Bratislava : Serafin, 2004, s. 76.

⁶² Porov.: ČERVENĚ, J. : *Seminárna práca*. Spišská Kapitula : 2005.

sa. Na jednej strane je to človek mocný, schopný brániť svoje stádo proti divým zverom, na druhej strane je to človek nežný a pozorný voči svojim ovciam, pozná ich stav, nosí ich v náručí, jedným slovom, stará sa o ne s láskou.

V Starom Zákone môžeme stotožniť obraz pastiera s Bohom Jahve, ktorý v čase vyslobodenia z Egypta hnal svoj ľud ako ovce – ako stádo – do púšte. No výraz pastiera naplňa svoj úplný význam až v Novom Zákone, v osobe Ježiša Krista, ktorý sám o sebe hovorí, že je pastierom. No nie hocijakým. Je dobrým pastierom, pripraveným obetovať všetko za svoje ovečky, dokonca i svoj život. Tým sa nechová ako služobník najatý za mzdu, ktorý koná svoju prácu len za plat a na ovciach mu nezáleží. Zlý pastier, ten ide za ovcami a ženie ich pred sebou krikom a bičom a vedie ich tam, kam nechcú ísť. To preto, lebo ich nepozná. Možno vie ich počet, má o nich vzdelanie, ale iba teoretické. Nie je medzi nimi nič, čo by ich spájalo. Má vzdelanie, ale nie poznanie. Vie, ale nepozná. Ježišov vzťah k jeho ovciam naproti tomu charakterizuje vzájomný vzťah poznania a lásky, lásky, ktorá nemá hraníc. Keď hovorí o svojej dobrovoľnej smrti, hovorí aj o sláve: „Nik mi neberie život, ja ho dávam sám od seba, a potom si ho vezmem.“ Lebo keby Ježiš iba zomrel za svoje ovce, teda za nás, skončilo by sa to iba obetovaním. Ostala by iba krásna spomienka. No on zvíťazil aj nad smrťou, a tak nám otvoril brány do nebeského ovčince. Ježiš vzal na seba hriechy celého sveta dobrovoľne, podobne ako jeho predobraz v Starom Zákone. Ako obetný baránok, ktorý bol nemo a poslušne vedený k oltáru. Kňaz naň symbolicky vložil hriechy Izraela a bol obetovaný za celý národ.

PAR

Tak ako som už spomenul, že v obraze ideálneho pastiera sa stretávajú dve roviny, a to rovina sily a na druhej strane rovina nežnosti, tak je to i v osobe Ježiša Krista. Na jednej strane je silný, schopný odporovať pohanom, ale i farizejom a zákonníkom, ktorí sa tvrdo pridŕžali len Zákona, na druhej strane je to osoba plná lásky i k tým najväčším hriešnikom. Len si spomeňme na situáciu s Máriou Magdalénou. Židia ju podľa Zákona chceli ukameňovať, no Ježiš prišiel s novým zákonom, zákonom lásky. Ježiš jej odpúšťa hriechy a dáva šancu začať žiť nový život.

V tomto obraze sa Ježiš naplno ukazuje ako Dobrý Pastier, ktorý nechce stratiť ani jedného hriešnika – ovečku, ktorá sa zatúlala.

Takýmto dobrým pastierom by mal byť aj každý kňaz. Malo by mu záležať na každej zo svojich zverených ovečiek. Vlastne, je to jeho prvoradé poslanie – ohlasovať Božie kráľovstvo a privádzať ľudí naspäť do nebeského ovčince.

Boh Otec nenútil svojho jednorodeného Syna, aby sa obetoval za nás. Ježiš to nemusel urobiť, ale podstúpil potupnú smrť na kríži len z lásky k nám, aby nám otvoril bránu do nebeského ovčince. A to všetko z vlastnej vôle. Ako sám o tom hovorí: „*Ja svoj život dávam sám od seba, nik mi ho neberie.*“ Pred svojím nanebovystúpením Ježiš Kristus ustanovil na zemi apoštolov, aby pokračovali

v jeho poslaní. Ešte počas svojho účinkovania ich povolal, aby ho nasledovali. Nikoho nenútil. Vyzval a oni išli za ním. Zanechali svoju prácu, domov, rodinu, celý svoj doterajší život. Konali to z vlastnej slobodnej vôle.

Ani teraz Boh nikoho nenúti stať sa kňazom. On človeka oslovuje, povoláva, pobáda v jeho vnútri podobne, ako mladého Samuela vo sne. Každý z nás musí už len na jeho volanie odpovedať. V prípade Samuela, Boh volal naňho až štyrikrát. No až na ten štvrtýkrát sa Boh dočkal odpovede. Prečo? Lebo Pán dal predsa človekovi pri stvorení slobodnú vôľu, a preto ju musí teraz rešpektovať. Boh nejde proti slobode človeka, aj keď svoje volanie opakuje viackrát. Boh dal človekovi do vienka určité talenty, ktoré má rozvíjať. A keď sa uberá iným smerom a svoje talenty len zahrabáva do zeme, Boh bude neúnavne klopať na jeho srdce.

Môžem byť už napríklad v štvrtom ročníku nejakej vysokej školy, môžem byť aj niekoľko rokov zamestnaný, či už zasnúbený, ale ak to raz nie je pre mňa, nemôžem zabrániť Pánovi, aby ku mne volal: „**Pod' za mnou.**“

Za dar povolania sa treba neustále modliť. Keď niekto, či už ide o muža alebo ženu, pocíti takého volanie, nech to hneď nezavrhneme myšlienkami, že v terajšej dobe to už nie je moderné. Ale nech skúma vo svojom srdci, čo chce od neho Pán. Nech sa modlí a hľadá Božiu vôľu. Taktiež aj vy, drahí bratia a sestry, ktorí ste si už zvolili svoju životnú cestu rodiny, majme spoločne určitú zodpovednosť za kňazské a rehoľné povolania. Modlime sa za to, aby Pán vzbudil v mladých ľuďoch nové povolania, a aby nielen pocítili toto volanie, ale aby naň aj kladne odpovedali. Preto je veľmi správne, keď sa modlíme tú známu modlitbu: „Pane, daj nám kňazov, svätých kňazov...“

Podobne, ako Ježiš dáva svoj život sám od seba, tak aj ten, ktorý pocítil Božie volanie sa musí rozhodnúť sám pre svoje povolanie. Nikto ho nesmie nútiť stať sa kňazom, rehoľníkom, či rehoľníčkou, lebo vyskytli sa už prípady, keď rodičia, či starí rodičia vplývali na svoje dieťa až takým spôsobom, že ho prinútili vstúpiť do seminára. No takýto človek, ktorý koná proti svojej vôli, nikdy nebude šťastný a skôr či neskôr odíde zo seminára alebo kláštora, či v horšom prípade aj z kňazstva, či rehole.

MY

Pri príležitosti 40. ročného výročia svojej kňazskej vysviacky, istý holandský misionár spomína:

Náš otec, dobrý kresťan, zavolať k svojej smrteľnej posteli všetky svoje deti, aby im dal posledné odporúčanie. Medziiným nám prezradil aj malé tajomstvo: "Deti moje, v hodine smrti vám chcem odhaliť malé tajomstvo. Často ste sa sťažovali, že naša večerná modlitba bývala trochu dlhá. Viete, že po ruženci odriekal som vždy ešte jeden desiatok na osobitný úmysel. Nikdy ste nepoznali tento úmysel a odriekali ste, tak trochu ľahostajne, ten šiesty desiatok. Teraz pochopíte jeho dôvod. Keď som si bral vašu matku, v deň svadby sme si dali dôležitý sľub. Sľúbili sme Pánu Bohu, pridať každý deň k

svojmu ružencu jeden desiatok na obsiahnutie toho, aby sa aspoň jeden náš syn stal misionárom a ohlasoval blahozvesť neveriacim. Umieram spokojný, keď si pomyslím, že traja spomedzi vás pripravujú sa na toto povolanie. Vaša matka i ja, nechceli sme vám nikdy odhaliť úmysel tohto desiatku ruženca, aby sme neovplyvňovali voľbu vášho povolania."

ADE

Teda našou úlohou, drahí bratia a sestry, nie je niekoho nútiť do kňazstva, ale modliť sa, aby Pán vzbudil u mladých ľudí povolanie. Aby začuli toto volanie a kladne naň odpovedali. A keď už nastúpili na túto krásnu cestu kňazstva, aby na nej aj zotrvali, lebo terajšia doba je plná nástrah a naozaj potrebuje dobrých a svätých kňazov. A verím, milí mladí priatelia, že takto o rok, sa aspoň niektorí z vás pôjdu pozrieť na program, ktorí pre vás zaiste bohoslovci pripravujú.

Amen.

Piata veľkonočná nedeľa „B“

Jn 15,1-8

Eucharistia- zdroj života

*Eucharistia nám dáva silu prinášať ovocie- dobré skutky.*⁶³

AI

Stretli ste už niekedy človeka, ktorý by nič nejedol a nepil? Alebo poznáte niekoho, kto by pohrdlivo odmietol akýkoľvek ponúknutý pokrm a oplýval by silou, zdravím a veselosťou? Ja veru takého človeka nepoznám, ba keby sa mi tu teraz aj niekto z vás prihlásil a povedal mi: „Áno ja takú osobu poznám, stretol som sa s ňou, alebo dokonca ja som taký.“ Neveril by som mu. My však nie sme závislí iba od telesného pokrmu, aj naša duša potrebuje z niečoho žiť.

KE

Pán Ježiš nám našu závislosť na pokrme pripomína: „***Bezo mňa nemôžete nič urobiť***“ (Jn 15,5b), a znova „***Kto ostáva vo mne a ja v ňom prináša veľá ovocia***“ (Jn 15,5a).

DI

Hoci žijeme v kraji, kde o úbočiach pokrytých vinicami môžeme prinajlepšom snívať, predsa nám snád' krík viniča nie je celkom neznámi. Väčšinou nie veľkej výšky, tenký kmeň s ešte tenšími ratolesťami, obvešanými

⁶³ Porov.: NÁKAČKA, P.: *Seminár*. Spišská Kapitula : 2005.

lákavým hroznom. Nakoľko ratolesti sú veľmi tenké a krehké, nemožno ich drevo využívať. Už prorok Ezechiél sa nad touto skutočnosťou zamýšľal: „**Syn človeka, akú hodnotu má drevo viniča? Či vezmú z neho drevo aby ho spracovali na náradie? Či vezmú z neho klin aby naň navešali nádoby? Veru dajú ho ohňu za pokrm**“ (Ez 15,2-5). O osude suchých ratolestí sme počuli aj v dnešnom evanjeliu. Ratolesti pozbierajú a hodia do ohňa (porov.: Jn 15,6). Vinič má teda hodnotu svojím plodom. Nadchnutý žalmista, plný vd'ačnosti, volá darcovi všetkých darov: „**Zo zeme vyvádzaš chlieb i víno čo obveseľuje srdce človeka. ... „Ja som vinič, vy ste ratolesti,**“ (Jn 15,5a) dôrazne hovorí Ježiš nám, tu a teraz. „**Kto ostáva vo mne prináša veľa ovocia**“ (Jn 15,5b). Ratolesti majú hodnotu vtedy, keď prinášajú ovocie. Náš život prežijeme plnohodnotne vtedy, ak budeme prinášať ovocie. Na to však potrebujeme žiť spojený s Kristom, ktorý sa tak stáva žriedlom „živín“, milosti, potrebnej sily. Len tak sa staneme nezvetranou soľou, potrebným kvasom, len tak sa staneme svetlom, len tak budeme užitočný pre svet. Snáď sa nám teraz natíska otázka, ako budovať toto spojenie s Kristom. Nepopieram, možností je veľa. Chcem sa však zastaviť pri vynikajúcom a jedinečnom spôsobe, ako sa spojiť s Kristom, a to je Eucharistia.

PAR

Ježiš Kristus nás miluje nepochopiteľnou láskou, a práve preto, že nás miluje, obracia sa na mňa, na vás drahí rodičia, starí rodičia, na vás slobodných, mladých, a aj na vás milé deti s výzvou: „**Ostaňte vo mne!**“ (Jn 15,4a) A sám Ježiš nám dáva recept, ako realizovať túto výzvu. V Písme môžeme čítať: „**Kto je moje telo a pije moju krv ostáva vo mne a ja v ňom**“ (Jn 6,54). On vie, že bez neho, oddelený od neho nemôžeme nič urobiť, pozná našu slabosť a krehkosť, ktorú si často so zahanbením aspoň v duchu priznávame. Preto sa k nám obracia s prekvapivou a zarážajúcou ponukou: „**Vezmite a jedzte, toto je moje telo... Toto je moja krv**“ (Mt 26,26b). Tieto slová zazneli pred dvetisíc rokmi a odvtedy zaznievajú až do dnes. Zaznievajú mne, tebe. Vezmi a jedz, potrebuješ ho! Ved' kto by chcel byť suchá ratolesť? Kto z nás by chcel raz smutne konštatovať, že prežitý život bol premárnený, že odchádza k Otcovi s prázdnyimi rukami, bez ovocia? Sme povolaní byť soľou, svetlom pre svet, svedkami nádeje, rozsievači pokoja, porozumenia, lásky. A to nie je jednoduché. Určite každý z vás by nám dokázal teraz porozprávať bohaté skúsenosti, koľko námahy, pokory, trpezlivosti, koľko kvapiek, či dokonca pramienkov potu, si vyžaduje zasadzovanie sa za tieto hodnoty. Preto si musíme priznať, potrebujeme niekoho, kto nám dodá sil, potrebujeme živiny, „miazgu“. Sme závislí na viniči, na Kristovi. Viacerí pristúpime ku svätému prijímaniu. Prežime tento okamih naozaj veľmi sústredene. A vo chvíli hlbokého spojenia s naším Pánom, vyprosujeme si silu, odvahu a odhodlanie do ďalších dní. Pre tých čo nemôžu pre nejakú príčinu dnes prijať Eucharistiu, je tu možnosť duchovného

sv. prijímania. Vzbud'te si v duchu túžbu po spojení s Kristom, túžbu po uzdravení vzťahu s ním vo sviatosti zmierenia.

MY

Biskup Augustín raz stál pri oltári, vo svojom chráme slúžil svätú omšu a nahlas hovoril: „Večer pred svojím umučením vzal chlieb do svojich svätých a ctihodných rúk, obrátil oči k Bohu, Otcovi svojmu všemohúcemu, vzdával vďaky, lámal ho, požehnával a dával svojím učeníkom hovoriac: Vezmite a jedzte z neho všetci, toto je moje telo.“ Vtedy sa mu zdalo, akoby sa mu podoba chleba prihovorila. „Prichádzam k tebe v podobe chleba, aby si ma mohol požiť. Vrucnejšie sa s tebou ani nemôžem spojiť, než aby si ma požil.“ Vtedy sa biskup Augustín vo svojom srdci začal s Pánom rozprávať. „Povedz mi, čo to pomôže keď ťa prijmem do seba? Moje telo premení tvoje telo, posvätený chlieb a to predsa nie je nič dobrého. Lebo ja som úbohý biedny a hriešny, a keď sa ty premeníš na mňa, aj ty budeš biedny, úbohý a slabý... O chvíľku začul Augustín odpoveď: „Môj Duch je všemohúci Boží Duch, tvoje telo ma nikdy nedokáže premeniť. Môj všemohúci duch premení teba.“ Augustín sa opýtal: „Ale ako budem po premenení vyzerat'?“ „Tak ako teraz,“ povedal Pán. „Ja nezmením tvoje telo ale tvojho nesväteho ducha na svätého ducha.“ „Ďakujem ti za tento dar, povedal Augustín, a hlboko sa poklonil. V tom sa mu zdalo, že počuje: „Mýliš sa Augustín, nie kvôli sebe ťa premením. Premením ťa, aby si mal milujúce srdce, srdce milujúce všetkých, dobrotivé a pokoj prinášajúce srdce“. Augustín sa túžobne pozrel na posvätný chlieb.⁶⁴

Aj nás naplňa túžba po posvätnom chlebe, túžba po premenení nášho srdca. Chceme byť sviežimi ratolesťami, ktoré sa ohýnajú pod ťarchou ovocia. Živoriť nás už nebaví, tak veľmi si prajeme žiť život v plnosti.

ADE

Telo bez pokrmu smeruje k zániku, duša bez spojenia s Kristom, sa stáva suchou ratolesťou. Suchá ratolesť je neužitočná. My si však prajeme byť užitoční, túžime byť prínosom, darom pre okolie, my potrebujeme byť potrebovaní. Preto voláme: **Maranatha - „Príd' Pane Ježišu“** (Zjv 22,20)! Príd' Pane, a oživ nás, premeň naše srdce. Tak veľmi ťa potrebujeme! Už viac nechceme opovrhovať tvojím darom, kde nám dávaš seba samého. Veríme, vieme, sme presvedčení, že bez teba nemôžeme nič urobiť, preto príd'!

Amen.

⁶⁴Porov.: RICHTEROVÁ, M.: *Mozaika radosti I*, Bratislava : Lúč, 1997, str.:115-117.

Prikázanie lásky

*Motivovať k snahe plniť Kristovo prikázanie.*⁶⁵

AI

Čo je to láska? Také jednoduché a bežné slovo. Slovo, napriek svojej jednoduchosti, stále tak príjemné a nádherné. Slovo, často tajomné, hoci sa medzi nami ľuďmi tak bežne používa, a s ktorým sa každý z nás vo svojom živote tak často stretáva. Či už osobne v dialógu, masmédiách, knihách, náboženstve, rodine alebo v spoločnosti. A predsa. Čo je to láska?

KE

Evanjelium je postavené na láske. Dôkazom toho je aj samotné Kristovo prikázanie lásky: Milujte sa navzájom ako som ja miloval vás. Nik nemá väčšej lásky ako ten, kto položí svoj život za svojich priateľov (porov. Jn 15, 12-13).

DI

Kristus týmto svojím prikázaním poukazuje na veľkú hodnotu lásky, lásky ktorá nie je iba obyčajným slovom alebo iba nejakým povznášajúcim pocitom, ale lásky, ktorá nepozná hraníc. Vyzýva v ňom svojich učeníkov, aby milovali ľudí, všetkých ľudí, či už svojich priateľov alebo nepriateľov, no nie obyčajnou láskou, ale takou láskou, akou On sám miluje, láskou duchovnou, najväčšou a zároveň obetavou, ktorá uschopňuje človeka nie len druhému pomôcť, poučiť, sklúčených potešiť, ranených ošetriť, hladných nasýtiť, smädných napojiť, nepriateľom, krivditeľom a utláčateľom odpustiť, ale obetovať aj to najcennejšie čo má. Vlastný život za život iného človeka. Tieto Ježišove slová o láske, boli však v tom čase keď Ježiš účinkoval, pre židov ba dokonca aj pre samotných Ježišových učeníkov dosť cudzie a mnohými židmi aj neprijímané. Bolo to kvôli tomu, že Kristus vniesol medzi židov nové prikázanie lásky, čo nijako nesedelo so základným pravidlom židovského zákona. Ved' kým Ježiš hovoril o odpúšťaní a milovaní aj svojich nepriateľov, ba dokonca aj o obetovaní vlastného života za život iného človeka, základné pravidlo židovského zákona znelo: „**Oko za oko a zub za zub.**“ Teda ako niekto tebe, tak ty jemu. Toto Ježišove prikázanie lásky, však bolo Ježišovými učeníkmi, ba aj mnohými židmi správne pochopené a prijímané až po samom čine Krista, keď sa sám z lásky a z vlastnej vôle obetoval smrťou na kríži za všetkých ľudí aj tých, ktorí ho ukrižovali, čím potvrdil to čo sám kázal.

PAR

Keď sa pozrieme na súčasný svet a dnešnú ľudskú spoločnosť, nemôžeme poprieť skutočnosť, že z globálneho hľadiska je vo svete dostatočne dobre

⁶⁵ Porov. GRICH, M.: *Seminár*. Spišská Kapitula : 2005.

rozvinutá technika hospodárstvo a ekonomika, a že ľudská spoločnosť je vo všeobecnosti dostatočne vyspelá a dokonalá. No keď sme už pri tej dokonalosti, je dokonalá nie úplne, pretože jej často krát chýba jedna podstatná zložka medziľudských vzťahov, a to opravdivá láska. Hovorím opravdivá, pretože ľudstvo nie je bez lásky. Vo svete a medzi ľuďmi vládne láska, ale táto láska je iná, ako láska o ktorej hovoril Kristus, iná akou Kristus prikázal milovať. Je pravým opakom toho, čo Kristus pokladal za lásku. Je to láska nepravdivá, egoistická, láska k peniazom, k bohatstvu a materii. Láska, ktorá prináša jedine zlé plody čo môžeme aj sami vidieť v dnešnom svete. Sú to vojny, zbytočné, nezmyselné, občianske alebo iné vojny, v ktorých zomierajú a trpia často krát aj nevinní ľudia, a to len kvôli nezmyselným plánom niekoho, alebo šanci niekoho zbohatnúť. Sú to vraždy, často krát vykonávané na ľuďoch, kvôli túžbe a láske k peniazom a na ešte nenarodených deťoch, buď kvôli zlému nevyhovujúcemu rozpočtu rodičov, alebo samotnej kariére matky. Sú to prenasledovania a diskriminácia ľudí, často krát len kvôli národnosti alebo farbe pleti, akoby oni neboli ľuďmi. Je to hlad a chudoba, ktorých príčinou sú často práve lakomstvo a láska k bohatstvu a materii mnohých krajín, pretože hoci oplývajú dostatkom potravín, z ktorých majú prevažne vždy prebytok, namiesto toho, aby pomohli a poskytli zadarmo, alebo za polovičnú cenu tieto potraviny chudobným a menej rozvinutým krajinám, kde ľudia hladujú, radšej tieto potraviny spália alebo vysypú do mora. A to z jediného dôvodu, lebo je to pre nich ekonomicky výhodnejšie. K plodom takejto lásky patrí však aj vydieranie, utláčanie, ponižovanie a zneužívanie ľudí, zdieranie a nedôstojné zaobchádzanie s ľuďmi zo strany zamestnávateľov v rôznych podnikoch a závodoch, a mnoho iných. Jednoducho povedané, chýba vo svete tá pravá opravdivá láska, o ktorej hovorí Kristus, láska k ľuďom.

A ako je to u nás, drahí bratia a sestry. Aká láska prevláda v našom srdci? Je to tá pravá Kristova láska, alebo je to láska, ktorá vládne vo svete? Skúsme sa nad sebou zamyslieť, aký sme a ako konáme. Aký sme k ľuďom okolo nás. Aký sme k svojim susedom, ba dokonca aký sme k svojim najbližším: manželovi, manželke, deťom či súrodencom. Plníme, ako kresťania to, čo nám Kristus po svojich učeníkoch odovzdal, aby sme sa milovali navzájom, aby sme vedeli pomôcť obetovať sa a odpustiť? Ako je to s nami?

MY

Pravý zmysel Kristovho prikázania, prikázania lásky, nám môže veľmi pekne priblížiť aj tento krátky príbeh.

Písal sa rok 1941. Z koncentračného tábora v Osvienčime ušiel zajatec. Keď sa však nacistickým vojakom nepodarilo dolapiť tohto utečenca, predstúpil pred ostatných zajatcov veliteľ tábora a zreval: „Desiati z vás zomrú v hladomorni!“ Pristúpil bližšie k zajatcom, ostro sa im pozrel do tváre a určil desiatich. Jeden z nich však zanariekal:

„Moja úbohá žena a deti.“ Odrazu sa stalo niečo nečakané. Z radu vystúpil zajatec, stal si pred veliteľa a pokojne povedal: „Chcel by som zomrieť za tohto odsúdeného.“ Veliteľ v tom momente chvíľu mlčal, no nakoniec zachrípnutým hlasom povedal: „Súhlasím. Chod' s nimi!“ Takto zomrel františkán, katolícky kňaz Maximilián Kolbe, ktorý dokonale splnil Kristovo prikázanie lásky, keď obetoval za druhého to najcennejšie čo človek má. Svoj vlastný život. Vedel však, že nik nemá väčšej lásky ako ten, kto položí svoj život za svojich priateľov. Bol to muž, v srdci ktorého rástla tá pravá Kristova láska. Muž, ktorý chcel svet, tak ako Kristus, dobyť láskou.

Staňme sa aj my, podobne ako Maximilián Kolbe, pravými učeníkmi Krista, ktorí plnia jeho vôľu a chcú, dobyť svet láskou. Konajme tak, ako nám to Kristus prikázal. Milujme sa navzájom, pomáhajme, obetujme sa a odpúšťajme, aby sa láska v našom srdci nestala láskou, ktorá prevláda vo svete, ale opravdivou Kristovou láskou.

ADE

V úvode tejto homílie som položil otázku: Čo je to láska? Verím, že nič nebudete mať proti tomu, ak poviem, že najkrajšou odpoveďou na túto otázku môže byť jedine život každého z nás, podľa Kristovho prikázania lásky: „**Aby ste sa milovali navzájom ako som ja miloval vás**“ (Jn 15,12b).

Amen.

Nanebovstúpenie Pána Ježiša“

Mk 16,15-20

NEBO – pripravenosť na budúci život
*Majme hlbokú túžbu po nebeskom kráľovstve.*⁶⁶

AI

Predstavme si, že teraz príde Ježiš, postaví sa medzi nás a pozve nás, aby sme ho nasledovali. Išli by sme? Je spôsob nášho života, naše vnútro dostatočne pripravené, je otvorené, aby sme ho prijali a odpovedali mu?

KE

Ježiš nás dnes vyzýva, aby sme hľadali pravdu a dobro, ktoré má pre nás pripravené v nebesiach. Tak aj my prichádzajme za Ježišom a nasledujme ho, ako apoštoli, ktorí od úžasu a radosti verili, no niektorí aj pochybovali.

DI

⁶⁶⁶⁶ Porov.: HLAVATÝ, M.: Seminár. Spišská Kapitula : 2005.

Učeníci nasledujú rozkaz Ježiša a odchádzajú do Galilei na vrch, kde im majster hovorí o moci, ktorú dostal od Nebeského Otca: „**Daná mi je všetka moc na nebi i na zemi!**“ Ježiš prisľubuje a dodáva: „**A hľa, ja som s Vami po všetky dni až do skončenia sveta**“ (Porov.: Mt 28,20). Ako to povedal, Boh ho vzal do neba a zasadol po jeho pravici.

Nanebovstúpenie Pána Ježiša vlieva veľkú nádej všetkým veriacim, ale najviac tým, ktorí na zemi prežívajú ťažký životný kríž. Lebo ak majú účasť na Kristovom utrpení, budú mať účasť aj na jeho oslávení.

Už Starozákonný ľud mal veľmi silné vedomie toho, že Boh Izraela – Jahve je s nimi, že sa o nich stará, ochraňuje a požehnáva ich. Izraeliti dôverujú Bohu a skrze Mojžiša nasledujú a kráčajú do zaslúbenej zeme. Boh ale oslobodzuje ľud z neúprosnej situácie otroctva. Aj Ježiš prichádza, ako záchranca a vykupiteľ. On je totižto hlavou Cirkvi, ktorá je jeho telom i nevestou. Bol povýšený do neba, oslávený a dokonale splnil svoje poslanie. Predsa však zostáva tu na zemi vo svojej Cirkvi. Ježiš odchádza k Otcovi, aby nám pripravil miesto a hovorí nám: „**Bud'te pripravení a bdejte lebo neviete ani dňa ani hodiny**“.

PAR

Sviatok Nanebovstúpenia Pána upriamuje náš zrak k nebesiam. Nebo – to je pripravenosť na budúci život. Nie je pre nás dôležité vedieť, ako sa Nanebovstúpenie uskutočnilo, ale veľmi dôležité je, čo sa vlastne stalo, a čo z toho vyplýva pre nás. Sviatok, ktorý dnes slávime, nám vlieva do života, poznačeného neraz ťažkým krížom, veľkú nádej, že keď s Kristom prežívame chudobu Betlehema, pot tváre Nazareta a utrpenie Kalvárie, budeme s Kristom prežívať i naše oslávenie.

Cieľ Ježišovho poslania tu na zemi je splnený a aj dni jeho požehnaného, pozemského pôsobenia vo svete, až do chvíle, kým nepríde v sláve. A tu začína veľké poslanie Cirkvi. Ježiš je prítomný v Cirkvi a riadi ju mocou a silou Ducha Svätého. V tom sa napĺňa prisľub, že bude s nami po všetky dni... Ježiš sám hovorí: „**Vystupujem k môjmu Otcovi a Vášmu Otcovi, k môjmu Bohu a Vášmu Bohu.**“

Pred Kristovým príchodom, Cirkev prechádza poslednou skúškou, ktorá otrasie vierou mnohých veriacich – (a tou je najmä) prenasledovanie, ktoré sprevádza jej putovanie tu na zemi. Boh nám prisľúbil Mesiáša, záchrancu a poslal ho na svet, no svet ho neprijal. Nasledujme Ježiša aj cez rôzne ťažkosti, skúšky a pády, ktoré nás vedú životom. Neodpadnime, nerepcime, nerúhajme sa, ale budme vždy verní a Boh nás bude požehnávať tak, ako Izraelitov.

Dnešný človek sa rýchlo sklzáne na zlú cestu, z ktorej sa len veľmi ťažko odchádza či vybočuje. Svet, v ktorom žijeme, ponúka rôzne lákadlá, ktorým sa nedá odolať. Dokážeme to len vtedy, ak sa zveríme do rúk Pána.

MY

Istý rabín veľmi prosil Pána Boha, aby mohol niekedy na vlastné oči uvidieť nebo a peklo. Boh vypočul jeho prosbu, podpísal priepustku a za sprievodcu mu určil proroka Eliáša.

Eliáš zaviedol rabína najprv do jednej veľkej izby, kde uprostred na ohnisku stál veľký kotol s vyberanou potravou. Okolo sedeli ľudia s dlhými lyžicami a brali jedlo z kotla. Vyzerali veľmi úboho: boli vychudnutí, bledí a smutní. Atmosféra tam bola tiež hrobová a studená. Lyžice boli také dlhé, že nebolo možné dať si výborné jedlo do úst.

Vonku prorok vysvetlil rabínovi, že toto bolo peklo. Potom ho zaviedol do druhej izby, ktorá vyzerala tak isto ako predošlá. Uprostred stál kotol s jedlom, okolo sedeli ľudia s dlhými lyžicami. Títo ľudia boli dobre živení, zdraví, radostní a šťastní. Nekrmili seba, ale využívali dlhé lyžice na to, aby potravu podali druhému. Toto miesto bolo nebo.

Nepodobajme sa ľuďom zaslepeným, kde každý myslí iba na seba, na uspokojenie svojich potrieb, ale budme ľuďmi s otvorenou myslou a srdcom naplneným láskou a milotou k svojim blíznym bratom a sestrám, ktorí sú blízko, ba vedľa nás a vtedy budeme ľuďmi zdravými, radostnými a šťastnými.

ADE

Snažme sa teda, aby svet v ktorom žijeme, mohol z nášho príkladného zemského putovania vyčítať veľkú radosť i nádej. Ak nás táto radosť prenikne, môžeme mnohým ľuďom, ktorí sú strápení životom, ukázať cestu k Bohu.

Ježišov vzorný príklad, nech v nás budí hlbokú túžbu po nebeskom kráľovstve, ktoré nám priblížil. Pohľad na nebo nech je pripravenosť na budúci život. Odmena nás neminie, ale môže nás aj obísť, ak sa náš život nebude podobáť Ježišovmu životu, naplnenému láskou, pokojom a milosrdenstvom.

Amen.

Slávnosť Zoslania Ducha Svätého

Jn 15,26-27; 16,12-15

Duch Svätý - Tešiteľ

*Aký význam má radosť v živote človeka.*⁶⁷

AI

Predstavme si situáciu sklesnutého človeka, človeka bez nálady a radujúceho sa človeka. Človek bez nálady, ako keby ani nebol človekom, nič ho nebaví, dokonca ani žiť, naproti tomu človek, ktorý má v sebe radosť –

⁶⁷ Porov.: KERDÍK, M.: Seminárna práca. Spišská Kapitula : 2005.

dokáže urobiť veľké veci. Do tohto sveta často bez nádeje, vstupuje Duch Svätý - Tešiteľ. Aj On je ten, ktorý spôsobuje radosť a robí veľké veci.

KE

Ježiš povedal: **„Keď príde Tešiteľ, ktorého vám ja pošlem od Otca, Duch pravdy, ktorý vychádza od Otca, on o mne vydá svedectvo“** (Jn 15,26).

DI

Zamyslime sa teda nad slovom Tešiteľ. Po smrti Pána Ježiša, stratili apoštoli všetku nádej. Báli sa, že je už všetkému koniec. Keď sa im Pán Ježiš zjavil po zmŕtvychvstaní, ožili ich nádeje. Spolu s Pannou Máriou sa modlili o príchod Ducha Svätého. Panna Mária spolu s apoštolmi očakávala predpovedaného Ducha Svätého - Tešiteľa. Spomínala im prísľuby, ktoré Ježiš častejšie opakoval, že pošle Tešiteľa – Ducha Svätého, ktorý ich naučí všetkému, čo ešte majú vedieť. Utvrdí v nich poznané pravdy, aby boli neochvejnými hlásateľmi Božieho slova.

„Ešte veľa vám mám toho povedať, ale teraz by ste to nezniesli.“ Možno to boli slová výčitiek, pretože boli veľmi opatrní v prijímaní právd, ktoré im Kristus zvestoval. Alebo azda mal na mysli tie nedostatky, ktoré mali apoštoli, aby sa ich zbavili? Nevieme, ale všetko to, čo bolo potrebné, Tešiteľ - Duch Svätý v nich utvrdil a zmenil aj ich bojovnosť. Veľká premena nastala u apoštolov po príchode Ducha Svätého. Nebojácne vystupujú a hovoria o veľkej láske Boha Otca, ktorý poslal svojho Syna, aby sa obetoval za nás.

PAR

Jedným z prívlastkov Ducha Svätého je Tešiteľ. Tešiteľ je slovo odvodené od slovesa tešiť, spôsobovať radosť. Určite máte aj vy skúsenosť, keď ste mali z niekoho alebo z niečoho radosť, keď vám ktosi alebo čosi urobilo radosť. Ak ste boli v napätí a očakávali ste, ako daná veci dopadne, a ona dopadla presne tak, ako ste si to želali. To bola radosť. Človeku sa vtedy poriadne uľavilo na duši.

Minulého roku som mal podobnú skúsenosť. Poobede som mal odísť na birmovku, a zároveň v ten istý deň som mal aj skúšku z Biblickej exegézy s pánom profesorom. Bol som si na istom, že na skúšku pôjdem ráno, najneskôr pred obedom. Neustriehol som si to, a začal skúšať diaľkárov. Človek hneď zneistie, keď sa čosi iné stane; najmä potom, ako som miestneho pána farára uisťoval, že večer o siedmej určite u neho budeme. Chodil som sa pozerieť, či diaľkárov ubúda – ubúdalo, ale pomalšie. Napätie samozrejme stúpalo. Napokon som sa išiel osobne opýtať pána profesora, kedy by ma vyskúšal. Najprv ma svojim spôsobom vyhrešil, mohol som mu povedať skôr, že musím odísť, ale nemôže ma vyskúšať s diaľkármi, ale hneď poobede sa to možno bude dať. Bol tu istý prísľub, že sa to podarí. Maličká radosť. Napokon okolnosti sa vyvinuli

tak, že na skúšku ma zobral asi 10 minút pred odchodom, dokonca ešte so štyrmi diaľkármi; dostal som dobrú známku a ešte mi povedal – no choďte, aby ste stihli na vlak. Hoci som bol už zbalený, predsa som si ešte nejaké veci zobral, pridal poriadne do kroku a vlak som stihol. Viete si predstaviť, drahí moji, aká radosť zavládla vo mne, keď som opúšťal triedu s tým, že určite stihnem vlak. Mám taký pocit, že Pán Boh nás trochu aj potrápi, aby nás potom mohol ešte viac potešiť. Aj tento môj prípad bol čosi podobné – radosť, že som stihol na vlak + radosť z urobenej skúšky.

MY

Vieme, ako dobre nám padne, keď sme sklesnutí a niekto nás vie potešiť. Zabudneme na trápenie alebo ho aspoň ľahšie nesieme. Môžeme povedať, že radosť nás robí lepšími. Kdesi som čítal, že človek, ktorý sa často usmieva, urobí veľa ľudí šťastnými.

Príklad pápeža Jána Pavla I., ktorého volali usmievajúci sa pápež. Aj on si vedel získať mnohých práve svojou dobrosrdečnosťou a úsmevom. Koľkým ľuďom pomohol, keď sa čo len na ich usmial, keď ich potešil, či dodal odvahy?!

Je to aj výzva pre nás, aby sme boli takýmito ľuďmi, ktorí okolo seba vedia šíriť radosť. Aj napriek bolestiam, či ťažkostiam tejto doby, v ktorej žijeme. Vyzýva nás k tomu aj samotný Kristus v Evanjeliu – veď ono nie je smutnou, ale radostnou zvesťou. Náš život by mal byť ustavičnou radosťou – či už v rodinách, v škole, na pracoviskách, nemocniciach... aj sv. Pavol nás vyzýva: Radujte sa. Hovorím vám ustavične sa radujte v Pánovi. Stačí, ak sa niekomu prihovoríme, porozprávame sa s ním, a aj on bude rád, že ho mal kto vypočuť. Nebojme sa radosti, veď ona je našou silou. Máme skúsenosť s radosťou, odovzdávajme ju teda aj iným, nenechávajme si ju len pre seba. Vidíme aj na príklade apoštolov, akou radosťou boli naplnení, keď na nich zostúpil Duch Svätý.

ADE

V dnešný deň teda poprosme Ducha Svätého, aby sme boli aj my takýmito „apoštolmi“ v každodennom živote, aby sme rozdávali radosť každému, s kým sa stretneme a budme si istí, že aj touto našou službou bude svet lepší. Príď, Duchu Svätý, naplň srdcia svojich veriacich a zapáľ v nás oheň svojej lásky.

Amen.

Úplná radosť

Aby mali v sebe svoju radosť a aby ju mali úplnú⁶⁸

AI

V čom môže spočívať naša radosť? V čom a kde ju hľadá dnešný človek? Často tam, kde ju nemôže, a kde sa ani nedá nájsť.

KE

Práve sme počuli úryvok z Jánovho evanjelia, z Veľkňazskej modlitby, ktorú niektorí nazývajú aj Ježišovým testamentom. Ježiš sa v nej modlí aj za nás: aby mali v sebe svoju radosť a aby ju mali úplnú (Jn 17,13).

DI

Celé Veľkonočné obdobie je obdobím radosti. Radosti z Ježišovho víťazstva nad smrťou. Možno niektorým sa to už zdá dávno, čo sme prežívali tajomstvo vzkriesenia, ale naša radosť, ak má byť naozaj úplná, nemala by trvať len pár dní.

Existuje viac druhov radosti. Jednou je tá, ktorú ponúka dnešný svet a na druhej strane stojí tá, ktorú nám zvlášť v tento Veľkonočný čas ponúka Ježiš Kristus.

Ale tento svet nám nemôže ponúknuť radosť, ktorá by bola úplná. Ponúka len chvíľkové radosti. Chce nahovoriť modernému človekovi, že ju nájde v alkohole, drogách, neviazanom spôsobe života; snaží sa nahovoriť človeku, že nemusí nikoho poslúchať. Zatiaľ čo sa človek oddáva týmto chvíľkovým zábavám, tí čo stoja za týmto všetkým, snažia sa využiť príležitosť a obráť človeka o peniaze, dôstojnosť, pokoj i o radosť, radosť vnútornú, úplnú, ktorá by naplnila celé vnútro človeka.

Na druhej strane stojí Kristus, Kristus, ktorý nám ponúka úplne iný pohľad na radosť a úplne inú radosť – radosť duchovnú. **„Lebo radosť je naozaj plodom Ducha“** (Gal 5,22). Ježiš, ktorý plesal od radosti, že sa Otec skrze neho zjavil maličkým (Porov.: Lk 10,21nn), naozaj dáva svoj život za týchto maličkých, svojich priateľov, aby im dal radosť, ktorej prameňom je jeho láska (Porov.: Jn 15,9–15). Avšak učeníci tak málo pochopili, že umučenie vedie ku zmŕtvychvstaniu, ba umučenie natoľko zničilo ich nádej (Porov.: Lk 24,21), že sa neodvážili oddať radosti. Ale keď im Zmŕtvychvstalý ukáže, že Písma sa splnili a sľúbi im silu Ducha, a potom vystúpi na nebesá, zachváti ich veľká radosť (Porov.: Lk 24,52).

PAR

⁶⁸ Porov.: HOLUBKOVIČ, J.: Seminár. Spišská Kapitula : 2005.

Tomu, kto chce dosiahnuť úplnú radosť v nebeskom kráľovstve, Tomáš Kempenský radí: „Nežiadať si, čo ti pôsobí radosť a úžitok, ale to, čo sa mne páči a čo mi je na česť a chválu; lebo ak súdiš správne, iste dáš mojej vôli prednosť pred všetkým, čo by si si ty žiadal, a po čom by si túžil a budeš ju nasledovať.“⁶⁹

MY

V tomto je úplná radosť, robiť tak, ako to chce Boh. Vždy sa snažiť plniť jeho vôľu. Človek môže nájsť skutočnú radosť, ktorá zachváti a naplní celé jeho vnútro iba v Ježišovi Kristovi, keď bude skutočne prežívať Veľkonočné tajomstvo nielen v tejto dobe, ale túto Veľkonočnú radosť bude prežívať po celý rok. „Byť naplnený radosťou vtedy, keď nemáme žiadne problémy, znamená, že nikdy by sme nemohli byť šťastní. Naša radosť nech je silnejšia ako naša bolesť. Možno pravá radosť pramení z prežitej bolesti.“⁷⁰

Ten, kto chce dosiahnuť pravú radosť, mal by uvažovať aj o cieľoch, ktoré chce dosiahnuť, ku ktorým sa chce prepracovať – či sú preňho dostupné alebo nie. Ak urobíme pokus, a pol metra nad hlavou psa podržíme lákavú pochúťku, pes niekoľkokrát vyskočí, aby si maškrtu uchňapol. Ak však dáme dobrotu až ku stropu, pes na ňu iba s chuťou pozrie, obľizne sa, no nevyskočí ani raz. Zviera, o ktorom si myslíme, že je hlúpejšie ako človek, často inštinktívne vie, či je niečo nad jeho sily alebo nie.

Mnohí z nás si však príklad z múdreho psa neberú. Dávajú si také vysoké ciele, že každý výskok k nim je spojený s ťažkým pádom dole. A je spojený aj so sklamaním a frustráciou.

Vždy si preto treba stanoviť také ciele, ktoré sú o niečo vyššie, ako je náš bežný dosah, aby sme sa museli, hoci opakovane, snažiť o ich dosiahnutie. A keď ich dosiahneme, stanovme si nové ciele, opäť o niečo vyššie... Takýmito čiastkovými cieľmi, sa potom dá dostať dosť vysoko.⁷¹

Známi český spisovateľ, stály diakon, lekár, hovorí: K radostiam ľudskej duše prispieva dosiahnutie každého malého úspechu. Veľké úspechy prichádzajú iba občas, kým malé možno dosiahnuť každý deň. A k potrebe rozumného plánovania nás vedie aj Ježišovo podobenstvo, ktoré hovorí o staviteľovi veže, ktorý si najprv sadne a prepočíta či má aj na to, aby dokončil to, čo chce začať.⁷²

ADE

Práve v tom je tajomstvo radosti. K úplnej pravej radosti sa človek môže dopracovať len pomaly a postupne, cez situácie každodenného života. A preto sa snažme aj v malých každodenných veciach nachádzať skutočnú radosť, aby sme sa raz mohli tešiť z večného života v nebeskom kráľovstve. Amen.

⁶⁹ KEMPENSKÝ, T.: *Nasledovanie Krista*. Trnava : SSV, 2002, s. 249.

⁷⁰ ŠURÁB, M.: *Radosť z rozprávania*. Nitra : Kňazský seminár sv. Gorazda, 2004, s. 130.

⁷¹ Porov.: KAŠPARU, M.: *O radostiach ľudskej duše*. Bratislava : LÚČ, 2003, s. 71.

⁷² Porov.: KAŠPARU, M.: *O radostiach ľudskej duše*. Bratislava : LÚČ, 2003, s. 71.

Slávnosť Najsvätejšej Trojice

Mt 28,16-20

Boh v troch osobách

*Vzbudiť úctu k Najsvätejšej Trojici.*⁷³

AI:

Dnes máme slávnosť Najsvätejšej Trojice. Určite sme už veľa o nej počuli, a často krát sa nad týmto tajomstvom zamýšľali a snažili sa ho pochopiť, ale ani tí najučenejší na svete, ho úplne do hĺbky asi nepochopili. Aj v dnešnom evanjeliu sme počuli slová:

KE

„Chod'te teda, učte všetky národy a krstíte ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého“ (Mt 28,20).

DI.

Podme v dnešný deň slávnosti Najsvätejšej Trojice, nahliadnuť ako je tajomstvo Najsvätejšej Trojice veľmi úzko prepojené s našim náboženstvom a možno povedať, že je jeho základom. Keby sme nevyznávali Najsvätejšiu Trojicu, už by to nebolo naše kresťanské náboženstvo, ale nejaké iné.

Sú mnohé veci, ktoré človek nemôže vidieť, ale to neznamená že nie sú. Ľudia dnešnej doby často veria a uprednostňujú iba to, čo môžu vonkajšími zmyslami vidieť, teda zameriavajú sa iba na pozemské veci. Tým pádom, akoby dávali do úzadia načúvanie svojim srdcom, ktorým možno tajomstvá dnešného sviatku Najsvätejšej Trojice lepšie pochopiť.

Prečo kázal Ježiš krstiť všetkých? Preto, lebo chce aby všetci boli spasení prostredníctvom tohto trojičného tajomstva. A prečo práve týmito slovami, v mene Otca i Syna i Ducha Svätého? Od Otca Stvoriteľa všetko pochádza, skrze Syna sme boli vykúpení a Duch Svätý nás posväcuje a dáva nám potrebné milosti.

Je nám veľmi ťažké pochopiť do úplných detailov tajomstvo Najsvätejšej Trojice.

Trojica je jedna. Nevyznávame troch bohov, ale jedného Boha v troch osobách. Božské osoby sú vo vzájomnom vzťahu. Kto oslavuje Otca, robí to skrze Syna v Duchu Svätom.

Ježiš pred svojou Veľkou nocou zvestuje, že pošle iného Tešiteľa – Ducha Svätého. Ten Duch, ktorý kedysi hovoril skrze prorokov, bude teraz s učeníkmi a v nich, aby ich učil a viedol po ceste pravdy. Boh nás vo svojom milovanom Synovi predurčil, aby sme sa skrze Ježiša Krista stali jeho adoptovanými synmi,

⁷³ Porov.: LIKAVČAN, R.: *Seminárna práca*. Spišská Kapitula : 2005.

čiže aby sme sa stali „*podobnými obrazu jeho Syna*“ (Porov. Rim 8,29), skrze „*Ducha adoptívneho synovstva*“ (Rim 8,15).

Teologický význam Trojica, sa v Písme nevyskytuje, ale napriek tomu, že v celom Písme sa Trojica priamo nespomína, obsahuje všetky prvky z ktorých toto učenie vzniklo. Náznakove v Starom zákone a výslovne v Novom zákone.

V Starom zákone v úvodných kapitolách knihy Genezis, kde sa píše, že existenciu a trvanie všetkých vecí, musíme pripisovať trojitému zdroju. Píše sa tu spoločne o Bohu, Slove a Duchu Svätom. Napr. kde Boh tvorí prostredníctvom svojho Slova a Ducha (Porov.: Gn 1,2n). Ďalej sa v Starom zákone Duch Svätý prejavoval skrze patriarchov, sudcov, kráľov a nakoniec skrze prisľúbeného mesiáša. Cez nich sa prejavuje duch boží a každý ho svojím spôsobom zjavuje.

V Novom zákone celé Ježišovo učenie má trojičný charakter. Hovoril o Otcovi, ktorý ho poslal, o sebe ako o tom, kto zjavuje Otca a o Duchu, prostredníctvom ktorého On i jeho Otec pôsobí. Jeho učeníkom je jasné, že Duch Svätý je ich hybnou silou.

PAR:

Skúsme si uvedomiť a spočítať, koľko krát do dňa sa prežehnávame a robíme znak kríža. Nerobíme to niekedy len tak zo zvyku automaticky, bez uvedomenia si v hĺbke svojho srdca, čo naozaj vyslovujeme, alebo aký úkon skutočne robíme? Ak je naozaj pravdou, že sme sa krstom včlenili do Cirkvi a sme pravými kresťanmi, tak by sme skutočne všetko mali konať v mene Najsvätejšej Trojice. Ak to tak naozaj bude, určite budeme sprevádzaní neuveriteľnou silou, s pomocou ktorej budeme môcť prekonávať nástrahy, ktoré tento svet ponúka. Hoci by sme všetko mali, no túto trojičnú vieru nezachovávali, takmer nič by sme nemali. Ved' čo si z toho po tejto krátkej pozemskej púti so sebou zoberieme? Iba ak to, čo sme si v mene tejto viery nadobudli a v nej konali.

MY:

Uvedomme si, že trojjediná láska Božia, ktorá sa v nás nachádza, nás oslobodzuje od ničiaceho egoizmu. Priateľstvo dvoch ľudí, verných priateľov, alebo láska ženícha a nevesty, ktorá je tak silná, je aj tak vystavovaná nebezpečenstvu, že sa môže stať nástrojom egoizmu. Ľudská láska má sklon uskutočňovať lásku medzi dvoma. No Božia láska nás učí zapájať aj prítomného Tretieho. A na základe toho už nehľadíme len na seba, ale pozeráme aj okolo seba. Duch Svätý je to, čo sa stalo Zachejovi pri Ježišovej návšteve: „Polovicu svojho majetku dá chudobným, a ak niekomu ukrivdil dá štvornásobne. Táto láska, to je nie láska pre seba, ale láska uskutočňovaná spoluprácou s Trojjediným. Nehľaďme na zlé skutky Zacheja! Ale uskutočňujme tie dobré

ADE:

Dnes sme počuli o Najsvätejšej. Trojici niekoľko myšlienok, ale čo by boli slová, keby sa nepremenili v skutky. A tak všetko konajme v mene Najsvätejšej Trojice a v duchu volajme: Najsvätejšia Trojica jeden Bože, zmiluj sa nad nami.

Amen.

Deviata nedeľa v období cez rok „B“

Mk 2,23-3,6

Nedeľa - deň vzťahov

Uvedomiť si, že nedeľa je dar daný nám ľudom.⁷⁴

AI

Aké pocity vyvolalo vo vás dnešné evanjelium? Predpokladám, že podobné, ako aj u mňa, keď som si ho prečítal. Určité pobúrenie nad kamenným a neľudským srdcom farizejov. Lenže Božie Slovo tu neodznalo preto, aby sme niekoho odsúdili, ale aby sa nás dotklo a poznačilo náš život. Pozývam vás teda, spolu so mnou, zamyslieť sa a uvažovať nad tým, k čomu nás vyzýva.

KE

I povedal im: „***Sobota bola ustanovení pre človeka a nie človek pre sobotu***“ (Mk 2,27). Ježiš oznamuje, že sobota, a teda aj nedeľa, tu nie je preto, aby človeka zväzovala, obmedzovala. Ona je dar daný Bohom nám ľudom. Je tu pre nás, pre naše dobro.

DI

Zákon chápal sobotný odpočinok veľmi prísne. Na stránkach Starého zákona nájdeme aj také vyjadrenia, ktoré človeka zarazia. „***Každý, kto bude v ten deň konať nejakú prácu musí zomrieť***“ (Ex 35,2-3). Ba i zbieranie dreva, kladenie ohňa, či príprava pokrmu je zakázaná. V dobe Makabejcov sa Assidejci dali radšej povraždiť, ako by sa mali chopiť zbrane a v čase Ježiša, farizeji mali dokonalý zoznam toho, čo je v sobotný deň dovolené robiť a ešte podrobnejší toho, čo je zakázané.⁷⁵ Ak si uvedomíme tieto skutočnosti, snád pochopíme hnevom, pohoršením a urážkou pokrivené tváre farizejov, ako aj to, že sa „***radili ako ho zabiť***“ (Mk 2,6). Ježiš nechce rušiť sobotu, veď to jeho Otec ju ustanovil. Jeho provokujúce správanie, stáva sa však hlasným výkrikom, že sa tu porušuje duch zákona. Teda úmysel, ktorý mal ten, kto dal zákon o sobote, čiže Boh. Ježiš pripomína, že Boh ustanovil sobotu pre človeka, pre jeho dobro. Sviatočný deň je teda dar z mnohých darov, daných nám od Boha. Je to prejav jeho

⁷⁴ Porov.: NÁKAČKA, P.: Seminár. Spišská Kapitula : 2005.

⁷⁵ Porov.: Xavier L. a kol.: *Slovník biblickej teológie*, Trnava : Dobrá kniha, 2003, s. 789.

mnohorakej lásky. Boh, ktorý vie lepšie ako človek, čo vlastne ľudstvo potrebuje, dáva nám sviatočný deň. Aj dnes nám dáva nedeľu, čiže sobotu Nového zákona. Ona má nesmierny význam. Môžeme ju pomenovať aj dňom vzťahov. Je tu jedinečná príležitosť dať novú hĺbku vzťahu k Bohu, vzťahu k sebe a blížnemu. „Nespokojné je naše srdce kým nespočinie v tebe Bože.“ Tak znie notoricky známe, ale stále platné zvolanie sv. Augustína. Poukazuje, že kto odmieta vzťah k Bohu, odsudzuje svoje srdce k nepokoju a beznádeji. Človek, ktorý si myslí, že obracia smrtiacu zbraň na Boha, obracia ju na seba, na svoje srdce. Nedeľa je dňom vzťahu k sebe. Je čas zastaviť sa a hľadať odpovede na osobné otázky. Uchrániť sa od nebezpečenstva, že človek sa sám sebe stane cudzincom. A nedeľa je aj dňom lásky k blížnemu. „Hľa moja múdrosť ma nasýtila až do zvracania. Ako včela, ktorá nanosila príliš veľa medu potrebujem ruky, ktoré by sa ku mne vystierali“, volá zúfalý Nietzsche. A Ján Pavol II. pripomína: Človek nemôže žiť bez lásky. Sám sebe sa stáva nepochopiteľnou bytosťou. (Porov.: RH 10). Človek potrebuje ruky, k nemu sa vystierajúce a potrebuje druhého, ku komu on môže vystrieť svoje ruky.

PAR

Bruno Ferrero uvádza príbeh. „Muž a žena sa po dlhom zasnúbení zobrali. Mali štyroch synov. Synovia vyrástli a poženili sa. Večer po svadbe posledného, boli doma. Sami, znova sa stali dvojicou. Sadli si oproti sebe. Muž dlho hľadel na svoju manželku, a potom povedal: „Kto vlastne si“⁷⁶. Ak budeme správne využívať deň pána, vyhneme sa podobnej trápnej situácii. A tu je priestor pre nás, bratia a sestry, aby sme boli k sebe úprimní a preskúmali sa, ako nakladáme s týmto posvätným časom. Budujme vzťah k Bohu! Využime už túto prítomnú chvíľku, ktorá sa nikdy nevráti a ponorme sa do slávenia Eucharistie. Potom aj doma si môžeme nájsť čas na rozhovor s Bohom, či otvoriť Bibliu, knihu kníh, a uvažovať nad slovami, v ktorých je duch a život. A budujme vzťah k sebe. Čas pre seba, čas na spytovanie svedomia, na uvažovanie o tom, čo môžem na sebe vylepšiť či skvalitniť, dá nášmu životu novú hĺbku. Nezabudnime ani na bratov a sestry. Čo ak tu v kostole, možno práve vedľa mňa, kľučí človek ranený životom. Ťažký križ mu vytlačil slzy a teraz čaká na Šimona ochotného pomôcť. A čo doma manželka, manžel, rodičia, deti? Využime tento deň vzťahov. A až raz budeme starí, osamotení, chorí, nevládni, a preto nútení rozmýšľať, nestane sa nám to, čo sme počuli v príbehu. Vyhneme sa otázkam typu: Bože, ak si, kto si a kde si? A ja som kto? Na čo som tu bol na svete? Kam smerujem? A ty čo si so mnou strávil, strávila toľko času, čo si mi bol, bola taká a taký blízky, a predsa tak vzdialený, vzdialená, si vlastne kto?

MY

Určite si každý vie predstaviť malé dieťa, keď dostane darček. Jeho usmiata tvár, žiariace oči sálajú prekvapenie, radosť a očakávanie. Chvejúcimi sa rukami neobratne trhá červenú stužku a ligotavý obal. Nesmie predsa stratiť

⁷⁶ Ferrero B.: *Niekedy stačí jeden slnečný lúč*. Bratislava : Don Bosco, 1998, s. 54.

ani sekundu. Len aby už vedelo, čo je vnútri. Povedali sme si že nedeľa je tu dar pre nás, pre naše dobro. Je to darček Najbohatšieho a Najštedrejšieho, daný nám ľuďom. Je dobré, že sme ho rozbalili a vychutnávame jeho obsah už aj touto svätou omšou a bude dobré, ak aj doma zodpovedne využijeme tento dar. Odkladať ho zabalený do poličky, by bola urážka darcu a ochudobnením obdarovaného.

ADE

Božie Slovo tu odznelo preto, aby sa nás dotklo, poznačilo a usmernilo náš život. Prosme aj teraz pri svätej omši, aby sme dokázali vytvárať vzťahy s Bohom, so sebou a blíznym, aby sme na to dokázali plodne využiť dnešný deň a náš život nadobudne hĺbku a skutočnú krásu.

Amen.

Desiata nedeľa v období cez rok „B“

Mk 3,20-35

„Je posadnutý...“

*Vidíme v druhých Krista jasným pohľadom srdca.*⁷⁷

AI

Čo býva príčinou tých, nie najlepších vzťahov v našich farnostiach a v našich spoločenstvách? Aké sú vzťahy ľudí k nám, aké sú naše vzťahy k druhým ľuďom, a aké by mali byť? Skúsme hľadať odpovede na tieto otázky u nášho Učiteľa – Ježiša Krista. Práve dnešné evanjelium poukazuje na vzťahy, na postoje k Ježišovi.

KE

Zákonníci o ňom hovoria: **„Je posadnutý Belzebulom“** a **„Mocou kniežat a zlých duchov vyháňa zlých duchov.“** Ba čo viac, jeho vlastní príbuzní vravia: **„Pomiatol sa.“**

DI

Prečo títo ľudia v dnešnom evanjeliu nespoznali v Ježišovi Božieho Syna? Možno práve tu treba hľadať aj odpoveď na otázku: Prečo my v druhých ľuďoch mnohokrát nespoznávame Krista?

Keby sme nebrali do úvahy ľudskú slabosť a zatvrdlivosť, istotne by sme nemohli pochopiť postoj zákonníkov voči Ježišovi. Čo teda bolo príčinou tohto postoja? Bol židovský Zákon a proroci v takom ostrom rozpore s Ježišovým správaním, že za ním nijako nemohli rozpoznať Božiu moc? Ale veď evanjelista

⁷⁷ Porov.: TORBÍK, Š.: *Seminár*. Spišská Kapitula : 2005.

Ján svedčí, že **„aj mnohí poprední muži uverili v neho, ale pre farizejov sa nepriznali k tomu, aby ich nevylúčili zo synagógy, lebo ľudskú slávu mali radšej ako slávu Božiu“** (Jn 12,42-43). Dokonca jeden spomedzi farizejov, Nikodém, ktorý v noci prišiel k Ježišovi a ktorý neskôr priniesol myrhu s aloou na jeho pohreb, pred ním vyznal: **„Rabbi, vieme, že si prišiel od Boha ako učiteľ, lebo nik nemôže robiť také znamenia, aké ty robíš, ak nie je s ním Boh“** (Jn 3,2b). Sú takéto argumenty dostačujúce? Možno by bolo ťažké, aby sme sa teraz podrobne zamýšľali nad takýmito otázkami, ale jedno je isté: zákonníci neprichádzali k Ježišovi so srdcom dokorán otvoreným pre pravdu. A Ježiš tvrdo odsudzuje tých, ktorí ho obviňujú, hoci dobre vedia, že ich obžaloba je falošná. Tí, ktorí takto vedome odmietajú uznať pravdu a obrátiť sa, rúhajú sa Duchu Svätému, a to nemôže byť odpustené. Pri čítaní tohto evanjelia mi opäť prichádza na myseľ otázka, ako by sa dala jednoducho pomenovať príčina tohto prístupu zákonníkov k Ježišovi. Možno by bolo pre ňu výstižné označenie „nespravodlivé predsudky“.

PAR

Ak Ježiš odsudzuje zákonníkov, robí to plným právom, lebo **„on poznal každého a nepotreboval, aby mu niekto vydával svedectvo o človekovi. Sám totiž vedel, čo je v človeku“** (Jn 2,24-25). Dá sa to povedať aj o nás?

V jednej knihe som čítal krátky príbeh o sedliakovi, ktorému zmizla sekera. Z krádeže upodozrieval syna svojho suseda. Pozorujúc ho dôkladne, prišiel k takémuto uzáveru: jeho chôdza, pohľad a vôbec všetko, čo robí, poukazuje na to, že to naozaj on ukradol tú sekeru. Po nejakom čase sedliak našiel sekeru pod kopou dreva. Na druhý deň stretol susedovho syna. Jeho chôdza už nebola chôdzou zlodca ani jeho pohľad nebol pohľadom zlodca, vlastne nič nenasvedčovalo tomu, že by mohol ukradnúť sekeru.

Sme už raz takí, máme v sebe akýsi sklon dopĺňať si skutočnosti, ktoré nepoznáme. Svedčí o tom pestrý rad ľudských skúseností od našich denných pochybení, až po závažné justičné omyly. Ale pozrime sa na vec z druhej strany: koľkokrát sme sa ocitli v podobnej situácii, ako Ježiš v dnešnom evanjeliu? Iste, nevyháňali sme zlých duchov ani sme neboli obviňovaní, že to robíme ich mocou. Ale spomeňme si na tie dobré skutky, ktoré boli pohýnané úprimnou láskou k druhým, vykonávané s najväčšou horlivosťou a zapálením, avšak odmeňované nepochopením od tých, ktorým mali spôsobiť radosť.

Tiež si tu spomínam na jeden príbeh, neviem nakoľko skutočný, ktorý som počul o jednom chlapcovi, ktorý stratil matku. Jeho otec si rád vypil. Na Štedrý deň otec nebol doma. Chlapec mu chcel urobiť radosť, ale nemal vôbec nič, čo by mu podaroval. Vzal teda prázdnu škatuľu, pekne ju zabalil a položil pod vianočný stromček. Otec sa večer

vrátil domov opitý. Rozbalil škatuľu, a keď videl že je prázdna, rozhneval sa a chlapca veľmi zbil.

Alkohol múti rozum. Predsudky sú však alkohol, ktorý zabíja lásku. Nemali by sme byť ľahostajní voči utrpeniu, ktoré spôsobujú, už len podľa zlatého pravidla, ktoré formuluje Ježiš v reči na hore: „**Všetko, čo chcete, aby ľudia robili vám, robte aj vy im**“ (Mt 7,12). Možno by sa dala skúsenosť človeka dotknutého zlými predsudkami vyjadriť slovami žalmistu: „**Vystúpili kriví svedkovia a pýtali sa na to, o čom nemám ani tušenia. Za dobré sa mi odplácali zlým...**“ (Ž 35,11-12).
MY

Čo však máme robiť, keď sa cítime zavalení nespravodlivými predsudkami zo strany iných? Svetoznámy, ba asi najznámejší vedec 20. storočia Albert Einstein sa údajne vyjadril, že je ľahšie rozbiť atóm než predsudok. Kristus nám však riešenie ponúka, ba dokonca prikazuje: „**Milujte svojich nepriateľov a modlite sa za tých, čo vás prenasledujú... Bud'te dokonalí, ako je dokonalý váš nebeský Otec.**“ Aj napriek tomu, že je to niekedy mimoriadne ťažké, predsa je veľmi dôležité uskutočňovať tento zákon nášho Učiteľa, a to prostredníctvom neustáleho hľadania jeho konkrétnych uplatnení v našom každodennom živote. Nespravodlivosť totiž zraňuje a zranenie je ako nebezpečná nákaza, ktorá keď sa nelieči, môže sa veľmi rozšíriť a nakaziť aj iných. Ježiš nám ponúka liek: evanjelium lásky. Ale aj sami sa veľmi chráňme predsudkov. Milujme všetkých s jasným pohľadom srdca. „**Kto nemiluje brata, ktorého vidí, nemôže milovať Boha, ktorého nevidí.**“ Kto má pohľad srdca jasný, ten vidí v bratovi Krista, ktorý povedal: „**Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili.**“ Predsudky zastierajú oči srdca, láska ich očisťuje.

ADE

Napokon, myslím, že tieto skutočnosti nás vyzývajú k niečomu konkrétnemu – k odpusteniu a k pokore. Tie nám môžu uľahčiť vidieť druhých takých, akí sú. A keby sa vyskytli v živote situácie, keď budeme musieť vysloviť svoju mienku o iných, postupujme vždy s najväčšou opatrnosťou, vedomí si Ježišových slov: „**Nesúď'te, aby ste neboli súdení. Lebo ako budete súdiť vy, tak budú súdiť aj vás...**“ Kiež tieto slová vyznejú ako vyjadrenie mojej i vašej prosby o odpustenie, a ako želanie nám všetkým, aby sa nám to vždy darilo. Nech je nám pritom vždy príkladom pokora našej nebeskej Matky a nech nám v tom pomáha jej mocné orodovanie.

Amen.

Božie kráľovstvo

Ani v čase beznádeje nestratiť dôveru v príchod Božieho kráľovstva.

AI

Pred 15-timi rokmi bola východná časť sveta v stave hlbkej nádeje. Pád komunizmu spôsobil, že mnohí očakávali úplnú zmenu. Čakali sme vek blahobytu nielen materiálneho, ale aj duchovného. Čo z toho však máme dnes? Úplne nič. – Skutočne nič? Nie je to prvýkrát, keď sa zdá, že dobro zvíťazilo. V nasledujúcich chvíľach, dňoch či rokoch sa však nádej vytráca. Zdá sa, že neostalo nič.

KE

Do beznádeje, pesimizmu a malomyselnosti takýchto chvíľ, nám zaznievajú Ježišove slová: Božie kráľovstvo je ako horčičné zrnko keď ho sejú do zeme, je najmenšie zo všetkých semien na zemi, ale keď vzíde, prerastie všetky byliny, takže v jeho tôni môžu hniezdiť nebeské vtáky. Ježiš pripomína, že semeno rastie, či človek spí alebo vstáva, v noci či vo dne, pričom on ani o tom nevie (porov. Mk 4,26-27.31-32).

DI

Ježiš na začiatku svojej činnosti ohlasuje: „**Naplnil sa čas a priblížilo sa Božie kráľovstvo**“ (Mk 1,15). Koľkí však začali pochybovať o jeho priblížení? Koľkí nielen pochybujú, ale priam rúcajú Ježišom hlásanú pravdu i jeho autoritu. Zákonníci hovoria: „**Je posadnutý Belzebulom**“ (Mk 3,22). Jeho príbuzní tvrdia: „**Pomiatol sa**“ (Mk 3,21). Ježiš sa ohradzuje proti týmto klamstvám a v podobenstvách vysvetľuje, prečo Božie kráľovstvo nevidíme. Podobenstvom o rozsievачovi (porov. Mk 4,1-9) upozorňuje, že úroda a vzrast nezáleží len od semena, ale aj od pôdy – od našich srdc. Podobenstvami o zasiatom semene a o horčičnom zrnku dodáva nádej, že hoci Božie kráľovstvo nevidíme, neznamená, že nejestvuje a že nerastie. Ježiš hovorí, že on sám zasial semeno a ono už začalo klíčiť. Teraz rastie v noci – v prenasledovaniach, nepriazni – i vo dne, teda v prijatí. Raz semeno narastie a dozreje. Príde žatva a úroda bude pozbieraná.

Kým v podobenstve o semene nás ubezpečuje, že Božie kráľovstvo určite narastie, podobenstvo o horčičnom zrnku pripomína, že Božie kráľovstvo prerastie všetky ostatné spoločenské. Keď horčičné zrnko vyrastie, prerastie všetky ostatné byliny a v jeho tôni budú hniezdiť nebeské vtáky. Ježiš vysvetľuje, „že niektoré veci môžu byť malé a bezvýznamné, ale to neoznačuje ich definitívnu a skutočnú silu a účinnosť. Malé sa môže stať veľkým.“⁷⁸

⁷⁸ STOCH, K.: *Ježišova radostná zvesť*. Svit : KBD, 2003, s. 54.

PAR

História je svedkom pravdivosti Ježišových podobenstiev. Môžeme si predstaviť situáciu po umučení Pána. Najvýstižnejšie vysvetlenie situácie, v ktorej sa apoštoli nachádzali, vyjadrili samotní emauzkí učeníci slovami: „**A my sme dúfali**“ (Lk 24,21). Apoštoli stratili nádej. Tá sa však obnovila stretnutím so zmŕtvychvstalým Pánom. V deň Turíc apoštoli, posilnení Duchom Svätým, už nielen nepochybujú, ale vychádzajú do Jeruzalema, aby hlásali radostnú zvesť. Napriek počiatočnej strate nádeje a neporozumeniu zo strany ľudí Božie kráľovstvo nepadlo. Naopak. Od tejto chvíle sa začalo šíriť s novou silou a veľkou rýchlosťou. Nedokázali ho ubiť prenasledovania prvých storočí, ale ani tých posledných, ktoré sme mohli sami vnímať.

Aj v našom živote môžeme zakúsiť beznádej, ktorú pocítili apoštoli. Môže sa týkať ekonomickej, politickej, či duchovno – morálnej oblasti. Ako často môžeme počuť, najmä z úst starších o tom, aký bol svet niekedy iný, ako sa všetko obracia k zlému. Strácame nádej pri pohľade na morálnu skazu, na odpad od viery. Silnejú útoky na Cirkev a všetko, čo smeruje k Bohu. Bohom sa stávajú peniaze, kariéra, moc. Do tejto beznádejnej situácie znejú Ježišove podobenstvá, v ktorých nás ubezpečuje, že Božie kráľovstvo, ako horčičné zrnko rastie cez deň i v noci, v priazni i nepriazni, a prerastie všetky rastliny. A skutočne – pozrime na krajiny tretieho sveta, kde môžeme hovoriť so Svätým Otcom o „novej jari“. Ján Pavol II. často pripomínal, že s evanjelizáciou sme len na začiatku. Kde je vrchol, ak toto je len začiatok?

MY

Nesmieme ostať len pri uvážení, uvedomení si, že Božie kráľovstvo sa medzi ľuďmi šíri. Musíme si položiť otázku: pomáhame pri šírení Božieho kráľovstva? Rastie Božie kráľovstvo aj v nás? Nestojíme len akosi bokom a nesťažujeme sa namiesto toho, aby sme sa pozreli, ako prispieť k šíreniu Božieho kráľovstva?

Píše sa rok 1902. Do spovednice vstupuje 11 - ročná Laura. Prosí spovedníka, aby mohla obetovať svoj život za matku. Už dlho Laura pozná nemravný život svojej matky. Nesúhlasí s tým, aby jej mama žila s mužom bez sviatosti manželstva. Mnoho sa za ňu modlí, ale zdá sa, že nič nepomáha. Nestráca nádej, verí v silu Božiu a chce sa obetovať, len nech sa jej matka vráti na cestu spásy. Boh prijíma jej obeť. Laura stráca zdravie. V posledný deň života prosí plačúcu matku, aby zanechala muža – grobiana – a vrátila sa k Bohu. Laura ešte počuje prísľub. A 22. januára 1904 odchádza k Bohu. Jej obeta sa stala účinnou. Matka sa zmieruje s Bohom a pod rúškom nočnej tmy opúšťa muža, ktorý je o dva roky zavraždený v akejsi bitke.

Hľa – pozrime, aký mladý vek a aká starecká múdrosť. Nechajme sa viesť príkladom blahoslavennej Laury Vicuňovej, ktorá najprv vo svojom vnútri nechala rásť

Božie kráľovstvo. Keď však videla potrebu zájsť až do krajnosti, aby sa Božie kráľovstvo šírilo, neváhala a dala všetko, čo mohla dať – dala svoj život.

Podľa príkladu 13 - ročnej Laury, aj my najprv vo svojom vnútri nechajme vyrásť Božie kráľovstvo, a zároveň napomáhajme svojimi modlitbami, obetami i dobrými skutkami rásť Božiemu kráľovstvu vo svete.

ADE

Už v úvode sme si začali uvedomovať našu beznádejnosť. Prekonať ju dokážeme s Bohom, ktorému nič nie je nemožné (*porov. Lk 1,37*). Ale v tejto chvíli, ale najmä vo chvíli sprítomnenia najsvätejšej obety prosme: „Pane Ježišu, ty si pochybujúcim v každom čase dodával nádej. Buď našou nádejou, kedykoľvek nás bude zvierat úzkosť a malomyselnosť. Pomáhaj nám prekonávať každý smútok a naplň nás dôverou v tvoju nekonečnú moc. Pomáhaj nám nepadať pod krížom beznádeje, ale daj nám dostatok sily pracovať pre rozvoj tvojho kráľovstva medzi ľuďmi dnešného sveta.

Amen.

Dvanásta nedeľa cez rok „B“

Mk 4,35-41

Búrka v duši

Dôvera v Božiu prozreteľnosť - Pán Boh dopúšťa, ale neopúšťa.⁷⁹

AI

Život každého z nás prináša chvíle radostné, ale aj okamihy, ktoré nám dávajú svojou vážnosťou možnosť zastaviť sa.

K týmto posledným patrí aj udalosť, možno si spomeniete z júla 2003, keď cestou na púť do Úhornej (rožňavská diecéza) zahynulo 18 ľudí. Nevinných.

Jedna z nezodpovedaných otázok bola táto: „Prečo sa to stalo? Ved' sa predsa išli modliť...!“

KE

Tak ako my, v hraničných situáciách hľadáme odpoveď, podobne aj Ježišovi učeníci po nej volajú: „***Učiteľ, nedbáš o to, že hynieme?***“ (Mk 4,38b) Ako tieto slová Ježiš vysvetľuje?

DI

⁷⁹ Porov.: ČERNÁK, O.: Seminárna práca. Badín : 2005.

Búrka je v prírode prechodný očistný proces, vyvolaný nerovnováhou prírodných síl.

Genezaretské jazero je 46 metrov hlboké, pričom sa nachádza 208 metrov pod úrovňou hladiny mora. Je pomerne malé (21 km dlhé a 11 km široké). Búrka sa tu môže objaviť náhle, bez sprievodných znakov na okolitých kopcoch. Na vode sa vytvárajú silné, až 6 metrové vlny. Vplyvom Stredozemného mora a vplyvom rozdielov v nadmorskej výške, jazero bývalo v noci dejiskom prudkých búrok. Teplý vzduch sa v podvečer dvíhal od hladiny a na jeho miesto sa valil z hôr studený, ktorý niekedy veľmi nebezpečne rozhybal vodnú plochu.

Učeníci sa nevydali nerozumne do búrky. Zachytila ich na jazere bez upozornenia. Dostali strach preto, že táto búrka ohrozovala životy ich všetkých, a Ježiš sa tváril, akoby sa nič nestalo. Vichrica prepukla takou živelnou silou, že zahnila loď, s jej zúfalo pracujúcimi veslármi, do najväčšieho nebezpečenstva. Učeníci vidia, že sú krajne ohrození živlami. Spoznávajú svoju bezmocnosť. Ale rovnako sa ich dotýka a znepokojuje ich skutočnosť, že spiaci Majster ich necháva napospas záhube. V otázke: „**Učiteľ, nedbáš...?**“ sa popri najväčšom strachu prejavuje aj trpká výčitka, ba i neúctivý hnev. Otázka je sama o sebe nezmyselná, pretože keď niekto spí, nevie nič o vichrici a jej nebezpečenstvách. Učeníci zobudia Pána a On svojím mocným slovom utíši obrovské rozpútanie prírodných živlov.

Búrka, akú prežívali učeníci, bola fyzická. Búrky však majú aj iné podoby. Môžeme hovoriť aj o búrkach v našom živote a situáciách, ktoré nám spôsobili úzkosť... Nech sú naše ťažkosti akékoľvek, strachu môžeme odolať, pretože sme svoju dôveru vložili do Krista.

PAR

Len preto existujem, lebo ma Boh chcel. Boh predsa má svoj zámer s mojím životom.

Istota nie je v loďke, ani v kormidle, ani v zručnosti, ale v tom, že Pán je so mnou. Iba zdanlivo neprítomný. Necháva ma dospieť až po okraj bezmocnosti, aby sa prebudila moja viera, a aby som sa naučil modliť sa. Božia prítomnosť mi dáva istotu v búrke, ktorá je školou viery, modlitby, odhadzovania zbytočného. Ako povedal don Bosco: „Keď máme Boha, sme ako vtáča, ktoré si spieva, aj keď cíti, že sa mu konár trasie pod nohami; vie totiž, že má krídla.“

„**Keby ste mali vieru ako horčičné zrnko...**“ Pán nás na mnohých miestach povzbudzuje, zvlášť pri svojom odchode z tejto zeme: „**Ja som s vami po všetky dni, až do skončenia sveta.**“ Prisľubuje nám svoju stálu prítomnosť, veď on je „**alfa a omega, počiatok a koniec.**“

„**Doteraz ste o nič neprosili...Proste a dostanete...**“ Ako Ježiš prosí Otca a vzdáva mu vďaka prv, než dostane jeho dary, tak aj nás učí tejto synovskej odvahe: „**Verte, že všetko, o čo v modlitbe prosíte, ste už dostali**“ (Mk 11,24). Taká je sila modlitby. „**Všetko je možné tomu, kto verí**“ (Mk 9,23) vierou, ktorá

„nepochybuje“. Ježiša napĺňa údiv nad veľkou vierou rímskeho stotníka a kanaánskej ženy. „...aby vaša radosť bola úplná.“

MY

Pán bude natoľko kormidelníkom v mojom živote, nakoľko mu to sám dovoľím.

V prímorskom prostredí sa odohrával aj tento príbeh: Bolo to v roku 1944, keď sa americké vojská vylodili v Normandii. Matka 11 - ročnej Genovévy, ukrývala nemeckého vojaka pred Američanmi. V jeden deň sa otvorili dvere na dome a americký plukovník vyhlásil: „O polhodinu si prídem po tohto nemeckého dôstojníka.“ Nemec zbledol. Vedel, že jeho posledná hodina je nablízku. Vypýtal si od hostiteľov papier a napísal posledné zbohom svojej žene a svojím dvom deťom.

O polhodinu prišiel džíp po nemeckého dôstojníka. Po dvoch hodinách pozerala matka z okna: „Genovéva, pozri!“ Asi tristo metrov od nášho domu sme uvideli, ako sa z vody, čo zaplavovala polia, vynorila hlava človeka. Videla som, ako niekto nad vodou mával rukou a kričal: „Pomoc!“ Tušila som, že je to ten nemecký dôstojník. Utekali sme k nemu. Guľka zasiahla dôstojníkovu hrud'. Zúfalo sa snažil udržať hlavu nad vodou. Pokúšali sme sa vytiahnuť toho obrovského chlapa z močiara von, no bol príliš ťažký. Mama povedala: „Snaž sa mu udržať hlavu nad vodou. Ja idem privolať posilu!“ Keď zrazu otvoril oči, povedal: „Už je lepšie.“ Potom dodal: „Viem, že tvoja matka mi pomáha z kresťanskej lásky, ale prečo mi pomáhaš ty?“ Odpovedala som: „Ja musím splatiť Nemcom jeden dlh.“ „Aký dlh?“ „Jeden nemecký vojak mi každý večer po ceste zo školy ponúkol niečo na jedenie! Teraz ma však mrzí, že hoci ľúbim Ježiša, nie som schopná vám pomôcť. Podľa mňa na nás Ježiš určite zabudol.“ On mi však povedal: „Mýliš sa dievčatko. Neopustil nás. Jeho vôľa však nie je to, aby som sa zachránil. Má pre mňa niečo lepšie. Neskôr to pochopíš a uznáš, že mám pravdu.“

Dôstojníkovu telo oťaželo. Vtom sa mi však uľavilo, keď som zbadala matku, že beží. Nemec mi ešte povedal: „Hlavne jej povedz, aby nezabudla na list!“ Ja jemu: „Buďte bez obáv, nezabudne naň. Odpočinite si, hneď príde.“

Mamička bežala. Keď prišla, bolo už neskoro. Ranenému sa utrpenie skončilo. Mne však v mysli zostal jeho odkaz: „Neopustil nás. Jeho vôľa však nie je to, aby som sa zachránil. Má pre mňa niečo lepšie. Neskôr to pochopíš...“

Sv. Ignác z Loyoly hovorí: „Rob tak, akoby všetko záviselo od teba. A modli sa tak, akoby všetko záviselo od Pána Boha.“

Ak je Pán uprostred nás, čoho sa máme báť? Na druhej strane: nie je však moja loďka preplnená zbytočnými batožinami? Ponúknem prvé miesto Pánovi?

ADE

Pane, z tvojej vôle sme na mori života a máme sa dostať na druhý breh. Počítame aj s búrkami, veď ani svojich najbližších si od nich neušetril, ale hlavne s tvojou pomocou, Pane. Nech vo chvíľach, keď zaduje nebezpečný vietor, veríme vždy v silu tvojej moci, nie v silu svojej slabosti. Amen.

*Vierou sa dotknúť Krista
Pracujme na svojej viere celý život.⁸⁰*

AI

Ani si neuvedomujeme, koľko situácii sme aj dnešný deň postavili na svojej viere. Ráno sme vošli do kúpeľne s vierou, že potečie voda. V obchode sme si neoverovali, či v krabici od mlieka, ktoré kupujeme nie je naplnená kofola. Cez zelenú na križovatke sme prefrčali opäť s vierou, že ostatní účastníci zatiaľ stoja na červenu... To všetko sú udalosti, v ktorých konáme bez možnosti vopred si to overiť, jednoducho sa spoľahneme. A tak je to správne. Všetko si vopred overovať a skúmať, by nás mohlo stať psychiatriu. To všetko je iba prirodzená viera. Ona stojí buď na dohode medzi ľuďmi, na technike, alebo na skúsenosti

KE

Udalosť evanjelia, ktoré práve doznelo, nás priam vovádza do zástupu za Ježišom. Stávame sa divákmi evanjeliového príbehu, ba ešte viac. Môžeme byť v centre deja a na vlastné uši počuť Ježišove slová: „**Dcéra, tvoja viera ťa uzdravila...**“ (Mk 5,34).

DI

Keď sa zamýšľame nad ženou z evanjelia, je nám jasné, že jej prirodzená viera k uzdraveniu nepostačila. Veď ju aj uplatnila, keď navštívila lekárov s nádejou v ich pomoc. Jej choroba označená ako krvotok, ju podľa zákona zadelovala do skupiny trvalo nečistých. Išlo o veľmi pokorujúcu a zaznávanú skupinu, do ktorej patrili aj malomocní. Snaha dostať sa z tohto údely, ju stála všetky prostriedky, a k tomu nevýslovné utrpenie, ktoré vtedajšia lekárska starostlivosť obnášala. Život o ničom. Nemá čo stratiť a úplne vrhá svoju nádej v Krista o ktorom počula.

Nedá sa nevšimnúť jej nadprirodzená viera, na ktorú Ježiš poukazuje, ako na dôvod uzdravenia: „**Dcéra, tvoja viera ťa uzdravila.**“ Pozostávala z dvoch úkonov: Ponajprv si zaumienila, a v duchu povedala: „**ak sa dotknem čo len jeho odevu uzdraviem.**“ To bol úkon rozumu. A potom zapracovala vôľa, akt viery, skutok. Keď sa predrala do centra tlačnice a dotkla sa rúcha. Nešlo o banalitu. Spravila tak, napriek zákazu zákona. Podľa neho jej dotyk spôsoboval nečistotu iných. Mohlo to mať nepríjemné následky. Aj toto vyžaduje viera. Ako to, že k uzdraveniu nedošlo v okamihu, keď si žena povedala „**ak sa dotknem?...**“ Bol potrebný aj úkon vôle. A prečo ani samotný skutok dotknutia sa nebol uzdravujúci? Veď toľkí sa Ježiša dotýkali a sila

⁸⁰ Porov.: REČLO, K.: *Seminárna práca*. Bádín :2005.

z neho nevyšla... V nadprirodzenej viere ide vždy o spoluprácu: ľudského rozumu a ľudskej vôle s Božou milosťou. A ak prirodzená viera stojí na dôvere v skúsenosť, dohodu či techniku, nadprirodzená viera stavia na omnoho pevnejšom základe. Na autorite Boha. Verím, lebo Boh povedal. Skúsenosť môže sklamať, v technike je bežne porucha, dohoda sa poruší. Boh, absolútna Pravda, je neomylný. On nemôže chcieť, myslieť, hovoriť inak, ako najdokonalejšie. V tom spočíva istota viery.

PAR

Možno už zo zvyku chodíme v zástupe za Ježišom. Počúvame snád každý deň Jeho slová. Možno nás dokáže nadchnúť spev preplneného kostola, či jagavá idylka cirkevných sviatkov. Stačí nám to?

Prečo nedochádza k uzdraveniu pri toľkých stretnutiach s Kristom? K uzdraveniu ochromeného vzťahu s manželom, manželkou. K uzdraveniu nedoriešených sporov s príbuznými, susedmi. K uzdraveniu vzťahu s rozhnevaným súrodencom alebo kamarátom.

Dokážeme spraviť dva kroky k uzdraveniu? Tak jednoduché aj náročné zároveň. Keď si dokážeme rozumom uvedomiť: ak sa k Nemu priblížim, priblížim sa k Ježišovi; uskutočnili sme prvý krok viery. Verím Pane, že si v ňom, v nej. Rozoznajte jeho tvár v človeku sympatickom, aj v tom, ktorý nám Ježiša ničím nepripomína. Aj v hrešiacom človekovi je Kristus, a práve trpí. Obídeme ho?

Druhým krokom je skutok, samotné dotknutie sa Krista v blíznom. Môže mať najrozličnejšiu podobu. Láska k Ježišovi, ktorého som zazrel v človekovi, vie byť vynaliezavá. A tak dotknutie sa Krista, môžeme realizovať v srdečnom zvitani sa s manželom po príchode z práce. Všimnutím si takej každodennej „samozrejmosti“, ako sú manželkou nachystané raňajky. Môže mať podobu služby v starostlivosti o mladšieho súrodenca. Každý takýto skutok nás niečo stojí. Ale či nie tým si získala žena svoje uzdravenie a naše sympatie, že sa neváhala pretlačiť cez zástup? Keď vierou hľadáme na Ježiša, vtedy nevidíme krivé pohľady, necítíme sa byť odstrkovaní. Zažime radosť uzdravenia z takto prekonaných ťažkostí! Pýtame sa na vhodný čas? Je tu. Posilnený sviatostným Kristom, nám žiaden skutok lásky nebude nemožný...

MY

Zaujať takýto postoj viery sa pokúsil aj Carlo, zamestnaný ako úradník istej spoločnosti. Ako absolvent strednej školy, bol zamestnaný len krátko. No dosť dlho na to, aby ho nepoznačila jednotvárnosť bežných dní. Dôverne poznal deviatu hodinu, keď si sadal za okienko, odobral tabuľku s nápisom „zatvorené“, a v rýchlosti začal vybavovať stránky. Dlhé rady ľudí, a najrôznejšie tváre, nevyspytateľné povahy a nálady. Denne vyčkával s ostatnými zamestnancami zvonček, ktorý oznamoval koniec pracovnej doby, uvoľnenie napnutých nervov a zohnutého chrbta. A ešte jeden okamih bol očakávaný. Deň, keď zamestnanci odchádzali akýsi veselší, a do svojich domovov prinášali zaslúženú mzdu.

Carlo sa zamýšľal nad tým všetkým a nijako sa nechcel zmieriť so životom nezáživného kolobehu. Denného čakania na zvonec, mesačného na výplatu. „O tomto je život?“ – pýta sa sám seba. „Denne stretávam toľkých ľudí, ktorí sú mojimi bratmi a Pán mi ich káže milovať... Ale ako? Cez toto okienko? Aj pri mojej práci je možné im prejať lásku?“ Jedného dňa si zaumienil, že je čas skúsiť to. Deň začal modlitbou: „Bože, pomôž mi vidieť ťa v ľuďoch cez toto úradnícke okienko.“ Deň začal ako inokedy. Taký istý rad ľudí. Zasa neznáme tváre. Iba Carlo je akýsi iný. Začína vyvolávať mená. Nie nervózne ako doteraz. Carlo sa pokúša o úsmev. Nesmelo, ale stačí to na to, aby sa pohli ľady ľudských predsudkov. Istému zákazníkovi chýba vyplnená rubrika. Vyplnil ju sám. Kým starší pán hľadal vo svojej taške plniace pero, Carlo už ponúka svoje. Starenke označuje krížikom miesto, kde sa má podpísať. Nerobí prevratné zmeny. Snaží sa len vidieť v ľuďoch Krista. A to stačí na to, aby sa chladná úradnícka atmosféra vytratila pred jeho priehradky. A tak po pár dňoch začul, ako istá pani radí známej: „Choď k tamtomu mláďencovi, on je viac ako úradník.“

A nebola to posledná odozva Carlovej snahy. Istá babička, ktorá mesačne prichádzala platiť nájom, bola doteraz objektom netrepezlivosti. Veď tak dlho jej trvalo, kým trasľavými rukami napočítala požadovanú sumu. V poslednom čase ju vítal s úsmevom. Naposledy, keď jej potvrdil tlačivo, ostala pri okienku a rukou hľadala ešte čosi v taške. Vyberie vajíčko a podáva ho cez okienko. Akoby na ospravedlnenie hovorí: „Viete je čerstvé. Priniesla som vám ho, lebo ste dobrý človek. Bolo to snáď po prvýkrát v histórii, keď cez úradnícke okienko putovalo vajíčko. Carlo v tom videl aj Božie povzbudenie, že niet zamestnania, kde by sa nedala prejať láska Kristovým aj našim bratom.“

ADE

A naozaj, aj naše prostredie, do ktorého sa po tejto svätej omši vraciame, očakáva od nás zmenu. Uzdravenie. Odhodlanie, vidieť Krista v blíznom, si môžeme odniesť už z tohto miesta. Z tadiaľto si tiež odnášame posilu eucharistickým chlebom, ku ktorému sme pozvaní. A tak v našich domovoch sa očakáva ten druhý krok k uzdraveniu, ktorý stojí na vynaliezavosti lásky každého z nás. Vyprosujme si k nej silu a odhodlanie aj v nasledujúcich okamihoch, keď sám Ježiš príde medzi nás na oltár, aj do našich srdc.

Amen.

A čudoval sa ich nevere

*Poukázanie na vieru, ktorá uzdravuje.*⁸¹

AI

Z čoho máme zložené naše najčastejšie gratulácie? Väčšinou sa praje láska, priateľstvo, porozumenie, veľa peňazí, úspech, pre tých mladších dobré známky..., ale nezabudne sa dodať: Hlavne nech je to zdravie.

Každý chce byť zdravý, a to je dobre. Chceme byť zdraví, úspešní, obľúbení... Chceme byť jednoducho spokojní. Tá spokojnosť pramení z toho, že dosahujeme to, za čím ideme. A konečným cieľom kresťana je Božie kráľovstvo. A to chcel Ježiš priblížiť aj svojim blízkym, medzi ktorými určitý čas vyrastal.

KE

„A čudoval sa ich nevere“ (Mk 6,6).

DI

Ježiš prichádza na miesto svojho detstva a mladosti. Na miesto, ktoré mu je veľmi blízke a vstupuje do synagógy, aby mohol svojim krajanom zvestovať slovo. Namiesto prijatia, čo by človek od svojich čakal, sa ukázalo skôr nepochopenie. Hoci sa Ježiš narodil v Betleheme, môže byť Nazaret označovaný za jeho rodné mesto, a to preto, že tu Ježiš vyrástol. Prichádza medzi svojich ako učiteľ, a to aj so svojimi, ktorí ho sprevádzali. Chcel aj im priniesť evanjelium - radostnú zvesť, pre ktorú prišiel. V začiatkoch sa cítili byť polichotení Ježišovou návštevou, pretože už určite počuli o jeho zázračných skutkoch, lebo tento slávny muž, o ktorom sa stále hovorilo, bol z ich mesta a kedysi medzi nimi aj žil. Ale ten dobrý pocit sa čoskoro vytratil. Povieme si: Ale prečo? Obyvatelia Nazaretu veľmi rýchlo spozorovali, že nejde o to, aby ho obdivovali, ale výlučne o to, aby sa stali poslušnými. To však nechcú. Ich závisť a neprajníctvo nepripúšťa, aby nad nimi vládol ten, ktorý vyrástol medzi nimi. Volajú ho tesárom. To pravdepodobne preto, že vykonával remeslo svojho otca, ktorý sa tu nespomína možno preto, že už nebol nažive. Tam, kde sa zaujíma nepriateľské, podceňujúce alebo ľahostajné stanovisko, nemôže nijaký Jeho mocný skutok osožiť jeho krajanom, okrem toho, čo sa uskutoční na niekoľkých chorých, ktorí mu iste s vierou dôverovali. Boh nechce pôsobiť, keď sa mu srdcia uzatvárajú. Viera, ktorá je vynútená zázrakmi, je bezcenná. Cieľom Ježišových zázrakov nebol údiv a obdiv, ale sprístupniť vieru tým, ktorí sú otvorení.

PAR

Ježiš aj nás pozýva do nového vzťahu, kvalitného a hodnotného. Bolo by z našej stany veľmi zvláštne, keby nám postačilo len to, na čo sa zmohli Jeho

⁸¹ Porov.: RUŠIN, M.: *Seminárna práca*. Baďin : 2005.

krajanía. Udiv a obdiv môže byť prvým stupienkom na ceste za Ježišom, ale nie zároveň aj posledným. Jeho znamenia a divy, ktoré robí aj dnes, v každom našom živote nám ukazujú smer. Na začiatku v nás možno zavládol údiv, no postupne, keď sa dozvedáme, že Ježiša je potrebné poslúchať, to nadšenie klesá. Nebojme sa pozrieť na Toho Ježiša, ktorého veľmi dobre poznáme a máme ho už zaškatuľkovaného tak, ako aj jeho rodáci, inými očami. Nie len očami senzácie, možno historických faktov, alebo už zvyku chodenia do kostola. Postavme sa pred Ježiša ako ľudia, ktorí sú ochotní prijať to, čo nám ponúkne. Dôležité je byť otvorený a vnímavý. Boh nekoná podľa ľudskej logiky - našťastie. Preto sa nebojme aj zmien. Život s Ježišom je vždy zaujímavý a hlavne prítiažlivý. Boh nás nenúti, Boh nám ponúka. Nebojme sa privoňať vôňu života s Ježišom.

MY

Počul som rozprávať známeho kňaza svoj zážitok. Možno ho poznáte a viete, o akých ľuďoch sa stará. Sú to ľudia, ktorí naozaj potrebujú pomoc, lebo sa ocitli na samotnom dne spoločnosti. Raz pracoval na stavbe, keď ho zavolali, že má návštevu: volali farára. A ten farár prišiel... No prekvapenie bolo na oboch stranách. Farár v montérkach a mladý muž, ktorý ho volal bol veľký nezávislák, na hlave mal asi celú paletu farieb a predstavil sa ako jašter. Farár si v duchu povedal: áno, veď tak aj vyzeráš. Chvíľu sa rozprávali a potom ho farár pozval na sv. omšu. Tajne dúfajúc, že si sadne do poslednej lavice kostola. Ale jašter smeroval rovno do prvej. Farár ho nechal, bol rád, že stratená ovečka našla cestu do svojho ovčince. No radosť netrvala dlho, pred kostolom už farára čakali babky so svojimi sťažnosťami.

Kde je základ našej viery? Naša viera má byť silno ukotvená v Ježišovi Kristovi. On, aj keď nebol každým prijatý, zachoval vernosť tomu, pre čo prišiel. Aj keď ho svoji blízki nie vždy prijali. Viera dodáva silu, dáva človeku nádej. Viera je to, čo nás drží, aby sme sa nestratili v neúspechoch a sklamaníach. Viera, ako sa ďalej v Písme hovorí, dokonca uzdravuje. Veď sám Ježiš povedal: „*Chod', tvoja viera ťa uzdravila.*“ Ježiš robil divy vo svojej dobe pred 2000 rokmi a robí zázraky aj dnes. Tak, ako viera v Neho, ktorá bola základom pre uzdravenie vtedy, tak zostáva aj dnes.

ADE

Zdravie je krásne, však? Tak, ako sa často spomína pri rôznych gratuláciách, aj ja vám teraz chcem zapriať veľa zdravia. Zdravia, ktoré pramení z Krista. Takého zdravia a uzdravenia, ktoré prinesie pokoj a radosť, nie len do tela, ale aj do srdca - radosť ducha. Všetci sme sa spojili modlitbami pri jednom stole, na ktorý o malú chvíľu príde náš Liek na všetko, preto si prosíme od Neho zdravie pre seba, ale aj pre blízkych.

Amen.

Dôvera

Povzbudiť ľudí k otvorení sa pre Božie pôsobenie v ich živote.

AI

Jedného dňa prišiel Maximilian Kolbe za svojim predstaveným, že chce ísť na misie do Japonska a chcel od neho schválenie a požehnanie. No ten sa nachvíľu zamyslel, zhodnotil finančnú situáciu rádu a túto prosbu mu zamietol. Maximilian sa nenechal odbiť zamietnutím, ale sa za túto vec modlil, lebo cítil zvláštnu náklonnosť k týmto misiám. Po niekoľkých dňoch to u svojho predstaveného vyskúšal znova, a ten napodiv bratov dal súhlas, no pod jednou podmienkou, že na túto misiu nedostane žiadnu finančnú podporu, ako zábezpeku na rozbeh tejto misie, dokonca ani na cestu tam, ale iba ich modlitby. Toto bol začiatok veľkej misijnej cesty tohto svätca, ktorý spoliehajúc sa na dobrotivosť a prozreteľnosť Boha, vybudoval v Japonsku veľké misijné dielo, ktorého základom bolo práve to, že sa snažil naplňať vo svojom živote evanjelium, ktoré sme práve čítali.

KE – V tomto úryvku Evanjelia, sa ma hlboko dotkol tento Ježišov príkaz: ***„aby si okrem palice nič nebrali na cestu, ani chleba, ani kapsu, ani peňazí do opaska, ale aby sa obuli do sandálov, neobliekali si však dve tuniky“.***

DI

Ježiš tu predkladá, veľmi radikálny príkaz. Ísť kam ich nohy zavedú, a to bez akejkoľvek ľudskej istoty, o ktorú by sa mohli oprieť. Z rozdielnych interpretácií, tejto časti evanjelia u Lukáša a Matúša, sa dá vydedukovať, že Ježišovi nešlo ani tak o to, či budú mať dvojce šiat, alebo sandále, alebo nejaký chlieb na cestu. Ide mu o to, aby sa jeho učeníci plne spoliehali na prozreteľnosť a starostlivosť Nebeského Otca.

PAR

Kladie na svojich učeníkov jarmo šíriteľov nebeského kráľovstva, a to jarmo, ktorého ťažkosť je v tom, že si vyžaduje vieru a plnú dôveru v toho, ktorému uverili, to znamená urobiť krok viery do neznáma, je to ako skočiť z horiaceho paneláku cez dym a plamene v nádeji, že dolu stoja hasiči s natiahnutou plachtou, a ktorého ľahkosť je v nezaslúženom prijímaní darov a priam zázračnej starostlivosti o pozemské a duchovné dobro od Stvoriteľa všetkého živého. Ježiš žiada od tých, ktorých vyslal, aby sa podieľali na jeho pôsobení, aby už svojim zjavom vydávali svedectvo evanjeliu.

Náš Boh je taký Otec, ktorého náklonnosť k nám robí zbytočnými naše starosti o nejaké pozemské istoty. Každý jeden z nás môže mať účasť na tomto príjemnom jarme, ak sa snažíme naplňať v našom živote Ježišovu výzvu k šíreniu nebeského kráľovstva, ak je v našom živote na prvom mieste láska k Tvorcovi všetkého dobrého, ktorú sa snažíme naplňať tým, že hľadáme

a žijeme v našom živote jeho vôľu a nie svoju. Iba tak môžeme naplno zažívať jeho zázračnú starostlivosť a radosť, ktorú prežívali apoštoli počas tejto misie, keď sa im poddávali zlý duchovia, ako aj po návrate z nej.

MY

Vypočujme si tichú výčitku, ktorú nám adresuje Pán ústami sv. Kataríny Sienskej: „Prečo nemáš dôveru vo mňa, svojho Stvoriteľa? Pretože dôveruješ sebe. Nie som ti azda verný a oddaný?... Skrze krv môjho Syna som človeka vykúpil a vrátil mu milosť. Takto sa presvedčil o mojej vernosti. Zdá sa však, že ľudia neveria, že som dosť mocný, aby som im pomáhal, dosť silný, aby som im mohol prísť na pomoc a ochrániť ich pred nepriateľom, dosť múdry, aby som osvietil ich rozum, dosť láskavý, aby som im dal to, čo nevyhnutne potrebujú k spásu, dosť bohatý, aby som ich mohol obohatiť, a dosť krásny, aby som ich mohol obdať krásou. Boja sa, že nemajú pokrm, ktorým by som ich zasýtil a odev, ktorým by som ich zaodel.“ (Dialóg, kap.141)

Mnohí z nás sú ustarostení z toho, čo prinesie ďalší deň. Napríklad: Či obstojím v práci, v ktorej budú znižovať stavy zamestnancov? Či podpriemerná mzda, ktorú dostávam, pokryje zvyšujúce sa nároky na život v mojej rodine? Či nečakane vážne neochorím? Či nepríde zlodej, ktorý mi zoberie to, čo som si krvopotne zadovážil? A ešte by som mohol vymenovať mnoho iných situácií a skutočností, z ktorých prežívame strach. K tomuto ma napadol jeden z citátov z Biblie, v ktorom nás Ježiš povzbudzuje k tomu, aby sme naplno uverili evanjeliu a náš život sa stane ľahším, lebo na nebesiach máme Otca, ktorý sa stará o potreby svojich detí, ak mu to dovoľia a pustia ho do svojho srdca.

„Nebud'te teda ustarostení a nehovorte: »Čo budeme jesť?« alebo: »Čo budeme piť?« alebo: »Čo si oblečieme?« Ved' po tomto všetkom sa zháňajú pohania. Váš nebeský Otec predsa vie, že toto všetko potrebujete. Hľadajte teda najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a toto všetko dostanete navyše. Preto nebud'te ustarostení o zajtrašok; zajtraší deň sa postará sám o seba. Každý deň má dosť svojho trápenia“ (Mt 6,31-34).

ADE

My všetci, čo sme obťažaní starosťami z toho, čo prinesú dni nášho života, nebojme sa vykročiť do sveta s jeho ťažkosťami, tak ako to urobil jeden z mnohých ľudí, ktorých nám cirkev predkladá za vzor dôvery a oddanosti Bohu, svätý Maximilian Kolbe a prosme nebeského Otca o dar viery a dôvery, aby sme sa naplno dokázali otvoriť jeho pôsobeniu v našich životoch, lebo iba tak sa môžeme stať soľou pre tento svet a zažívať pokoj a vnútornú radosť vo všetkých situáciách života.

Amen.

... a začal ich učiť mnohým veciam

Povzbudenie k prehĺbeniu svojho života a vzťahu s Ježišom.⁸²

AI

Počul na adresu Slovákov nepríjemnú poznámku, s ktorou ste sa asi aj vy už niekedy stretli. „Hlúpi Slováci, tam, kde dávajú zadarmo, tisnú sa tak, že sa idú pozabíjať.“ Pri povianočných, alebo iných výpredajoch sme možno i my sami zažili v hypermarketoch nevídanú tlačenicu.

KE

V evanjeliu, ktoré sme práve počuli, Ježiš, keď vystupoval z loďky, tiež videl veľký zástup. Ten sa za ním zbehol z veľkej diaľky. A On? **„Zľutoval sa nad nimi, lebo boli ako ovce bez pastiera. A začal ich učiť mnohým veciam“** (Mk 6,34).

DI

Ježišovi prišlo ľúto zástupu, pretože boli hladní. Blúdili a nevedeli kam sa zaradiť. Narážali do seba, no jediné čo vedeli bolo, ktorým smerom asi išiel pastier. A tak každý, kto ako vedel, išiel za ním. Až na pusté miesto. Pre mnohých to bola jediná nádej, ako ešte nájsť zmysel života a potešenie vo vtedajších časoch. Izrael, hrdý na slávnú minulosť, bol okupovaný cudzou armádou. Dane a rôzne poplatky platené Rímu, tvrdo doľahli na krajinu a jej obyvateľov. Avšak i v duchovnej oblasti bola neutešená situácia. Ľud mal zákon, Desatoro, prorocké spisy, rabínov, ktorí ich vyučovali. Všetko to ale stratilo silu. Bolo to prázdne. Už to bola pre väčšinu iba tradícia, ktorá nevedela naplniť prázdne miesto v srdci človeka. Potrebovali nájsť zmysel života, pokoj, svoje šťastie. Boli hladní. Určite už vám je jasné, o aký hlad tu ide. Duchovný hlad. Kvôli nemu sú ľudia ochotní ísť aj na pusté miesto. Prichádzajú teda k prameňu, k učiteľovi, k Ježišovi. Ten túto masu hladných duší nenechá nepovšimnutú. „Ja mám teraz čas pre seba, dreli sme aj s učeníkmi, tak nám teraz dajte všetci pokoj“ Nie. Ježiš sa na teba nevykašle, ale má čas. No nezostane iba tam, pri venovaní svojho času. Pozerajme ďalej do textu. On sa nad nimi zľutoval, ujal sa ich a začal ich vyučovať. A oni počúvali. S otvorenými ústami, pretože im dával presne to, čo potrebovali. Potrebovali počuť znovu a znovu, že Boh je ich milujúci otec, ktorý je skutočne živý a je i dnes schopný tých istých zázrakov, ktoré robil v Izraeli vtedy, pri Červenom mori. A čoraz viac ho počúvali, tým viac boli zvedaví. Rovnako ako emauzskí učenici, ktorým, píše sa, horelo srdce. Zvesť o Bohu, ktorý je živý, býva strhujúca.

⁸² Porov.: TARANA, O.: *Seminár*. Badín : 2005.

PAR

Aj dnes veľa ľudí stráca silu v Božom slove, a o učení Cirkvi už ani nehovorím. Sme aj my hladní? Teraz možno áno. Je pol dvanástej, a od raňajok už ďaleko. Ale otázka mieri kúsok vedľa. Neviem, či máme skutočne odvahu postaviť sa do zástupu, ktorý nehľadiac na názor zákonníkov, ide a hľadá Ježiša. Lebo je hladný – duchovne. Je čas zaujať postoj. Kam sa zaradiš? Budeš pyšný zákonník, ktorý má svoju Tóru (tak sa nazýva u židov Starý zákon), svoje zvyky, svoje názory? Budeš kresťan, ktorý má svoj pohľad na svet, svoje chodenie do kostola v nedeľu, svoje vedomosti a názory na Cirkev a Krista? A pritom vo svojom srdci, keď príde reč na vieru, cítiš chlad a trpkosť. Cirkev, tlak spoločenstva, v ktorom žiješ, alebo rodina ťa nútia plniť prikázania, ktoré ti možno lezú na nervy. A tak ich plníš aspoň naoko a v ústach svojho srdca prežúvaš studené a tvrdé kresťanstvo bez chuti. Aby si mal „svätý pokoj“. Ale máme šancu zaradiť sa aj do iného prúdu. Medzi tých, ktorí uznajú, že im táto planá strava nestačí. Tých, ktorí sa nechcú viac pchať nepripraveným pokrmom. Aj ty sa môžeš rozbehnúť naproti Ježišovi. Možno sa pridáš k zástupu a možno budeš prvý a zástup pôjde za tebou. Ale nedaj sa odradiť, len choď! Neboj sa tých, ktorí nejdu. Ktorým vyhovuje zákonnícky život. Ktorí možno budú ukazovať prstom: „aha on je neschopný popasovať sa so životom sám a vláči sa stále do kostola, svätušká!“ Neboj sa, len choď! Nemusíš sa báť odmietnutia. Ježiš bol unavený, možno i fyzicky hladný, no neodmietol tých, čo prišli za ním ako ovce bez pastiera.

MY

Niečo podobné som zažil sám osobne. Prosím, dovoľte mi niečo o sebe povedať.

Končil som prvý ročník vysokej školy a cítil som sa podobne vyprahlý, ako ľudia z dnešného evanjelia. Chodil som pravidelne do kostola, skončil som cirkevné gymnázium, ba dokonca som chodil miništrovať takmer každý deň a ...a nepoznal som Boha. Hanbil som sa priznať to, a tak som ticho závidel tým, ktorí sa nebáli povedať nahlas a s istotou, že stretli Ježiša. Tým, ktorí nezostali iba pri slovách, ale bolo to vidieť aj na ich živote. Roland, mladý muž, chodiaci ako bez života sa šmahom ruky zmenil na usmievavého, schopného pomáhať mnohým okolo. Martin, bývalý alkoholik a rebelantský muzikant, začal vlievať skrze svoje schopnosti radosť. Dodnes, popri staraní sa o mentálne postihnutých, tvorí výborné diela, ktoré oslovujú i mnohých neveriacich. Veľmi som to chcel aj ja. Nevedel som, ako na to, skúšal som. Modlitba mi v tom čase veľmi nešla, a tak som skúsil jedny duchovné cvičenia, ktoré sa mi naskytli v tom čase. Nemal som v ten víkend nič dôležité na pláne, preto som si povedal, že si tak aspoň odkrútim zameškané hodiny modlitby. V jednom momente sme mali povedať niekomu cudziemu, že ho Boh miluje. Skúste si aj vy predstaviť takú situáciu. Ja som to vtedy nedokázal. Bolo to bolestné zistenie, ale zároveň oslobodzujúce. Oslobodil som sa totiž z pozície kresťana, ktorý vie a rozumom chápe všetko, ale nepozná Božiu tvár.

Podarilo sa mi pridať sa do toho zástupu, ktorý ide a hľadá Ježiša, preto, lebo je hladný po skúsenosti s Bohom. Prišiel som na to, odkiaľ mám začať. Našiel som si spoločenstvo veriacich, ktorí hľadali Ježiš podobne ako ja. Tí sa ešte dlho modlili za to, aby som bol schopný prijať to, že ma Boh naozaj miluje. Konkrétne mňa. Dnes som však o tejto láske Boha ku mne presvedčený a šťastný.

Prečo vám to hovorím? Vieme to, že najčastejšie je začať.

ADE

Dnes máme výhodu, že za Ježišom netreba spraviť veľa krokov, ako vtedy v Palestíne. Ani jeden obrovský. Stačí malý. Bude ním niektoré z duchovných cvičení, vypísaných vzadu na nástenke? Posedenie s manželkou/ manželom v rozhovore o duchovných veciach pri voňavej káve? Návšteva niektorého z modlitebných stretnutí v našej farnosti? Môžete prísť ku nám na faru, na „kus reči“. A možno tým krokom za Ježišom, bude pekná prechádzka s bibliou vo vrecku, ukončená v kostole. Alebo dobrá kniha, ktorú si prečítate počas dovolenky.

Nechám na vás čo a ako, len sa nebojte a vykročte. Ježiš vás čaká.

Amen.

Sedemnásť nedeľa v roku B

Jn 6,1-15

Rozdával sediacim, koľko chceli

*Nebojte sa Krista: on nevezme nič a dá všetko.*⁸³

AI

Niekedy by sme mohli mať pocit, akoby sme boli na tomto svete sami, nepotrební, zavrnutí od všetkých. Alebo, ako keby nás druhí považovali len za nástroj vo svojich rukách, určený na ich uspokojenie. Niektorí ľudia dokonca strácajú zmysel svojho života. Inokedy sa nám možno zdá, akoby iní čakali od nás veľké veci, a my sme predsa len obyčajní slabí ľudia.

KE

Do tohto rozmeru našej existencie prichádza Ježiš. On robí úžasné veci v živote každého jedného z nás. Chce od nás tak málo a dáva nám veľa, vlastne, dáva nám všetko – dáva nám seba, dáva nám večný život. Počúť hlas zo zástupu na adresu Ježiša: „***Toto je naozaj ten prorok, ktorý má prísť na svet***“ (Jn 6,14).

DI

⁸³ Porov.: TORBÍK, Š.: *Seminár*. Spišská Kapitula : 2005.

Evanjelista Ján nám v prvej polovici svojho evanjelia predkladá sedem znamení, zázrakov, ktorými chce ukázať postavu Ježiša, ako Božieho Syna pred svetom, v ktorom, ako vieme, vyvolal prijatie aj odmietnutie. Dnes nám liturgia predkladá jedno z týchto znamení, zázračné rozmnoženie chleba. Udalosť sa odohráva pred židovskými sviatkami Veľkej noci a nekvasených chlebov, asi rok pred Ježišovým umučením. V Palestíne sa končí zimné obdobie dažďov a začína jar. Počuli sme, že na mieste, kde sa uskutočňuje zázračná udalosť rozmnoženia chleba, bolo mnoho trávy. Ježiš vystupuje na vrch. Za ním ide veľký zástup, nadchnutý jeho zázrakmi – znameniami na chorých, ako hovorí evanjelista. **„Ježiš zdvihol oči a videl, že k nemu prichádza veľké množstvo ľudí“** (Jn 6,5). Kristus dobre vie, čo ľud potrebuje, že je hladný, a vie aj to, že má moc ho nasýtiť. Napriek tomu sa pýta Filipa: **„Kde nakúpime chleba, aby sa títo najedli?“** Filip mu odpovedá: **„Ani za dvesto denárov chleba nebude stačiť, ak sa má každému ujsť čo len kúsok“** (Porov. Jn 6,5-7). Nevie, aká bola v tom čase hodnota chleba, ale chlieb za dvesto denárov, o ktorých hovorí Filip, by vtedy stál robotníka viac ako pol roka práce, ak by mal celú svoju výplatu minúť iba na chlieb. V takejto situácii zasahuje Ondrej: **„Je tu chlapec, ktorý má päť jačmenných chlebov a dve ryby. Ale čo je to pre toľkých?“**

V prvom čítaní sme počuli, ako prorokovi Elizeovi doniesol nejaký človek dvadsať jačmenných chlebkov a čerstvé zrno v kapse. Na rozkaz sluhovi, aby to dal jesť ľuďom, sluha, zrejme s nie malým udivením, odpovedá: **„Ako mám toto dať stovke chlapov?“** Môžeme tu sami porovnať, aký je rozdiel medzi dvadsiatimi jačmennými chlebami pre sto mužov a piatimi pre päťtisíc v Ježišovom prípade. Elizeov argument je jasný: **„Lebo takto hovorí Pán.“ A účinok sa dostavuje: „I najedli sa a ešte zvýšilo, ako povedal Pán“** (Porov.: 2 Kr 4,42-44).

Ježiš sa neodvoláva na Pánovo slovo. On sám po tom, čo rozkázal usadiť zástup, berie chleby, vzdáva vďaky a rozdáva; podobne aj z rýb, koľko kto chce. Po nasýtení zástupu, učeníci na Ježišov príkaz naplnia kúskami z piatich jačmenných chlebov ešte dvanásť košov. Atmosféra v zástupe sa po tomto zázraku ešte viac vystupňuje, a to až natoľko, že chcú Ježiša urobiť kráľom. Jeho reakcia je, možno aj pre mnohých dnešných ľudí, prekvapujúca: **„Znova sa utiahol na vrch celkom sám“** (Jn 6,15). Dôvod toho by sme možno mohli hľadať v ďalšej časti evanjelia, ktorú budeme počuť na budúcu nedeľu. Keď zástup našiel Ježiša na druhom brehu Genezaretského jazera v Kafarnaume, Ježiš im povedal: **„Veru, veru, hovorím vám: Nehľadáte ma preto, že ste videli znamenia, ale preto, že ste jedli z chlebov a nasýtili ste sa“** (Jn 6,26). Ľudia vnímajú túto udalosť podľa svojho nacionalistického a sociálno – politického chápania, čo však Ježiš neprijíma.

PAR

Zamyslime sa teraz hlbšie nad niektorými slovami z dnešného evanjelia. **„Je tu chlapec, ktorý má päť jačmenných chlebov a dve ryby, ale čo je to pre toľkých“** (Jn 6,9). Spomedzi evanjelistov, iba Ján spomína chlapca, ktorý má päť chlebov a dve ryby a z evanjelia nevieme o ňom nič viac, ako nám hovorí táto krátka zmienka z úst Ondreja. V jednom z kostolov v známom talianskom meste Bologna je obraz, ktorý zachytáva práve udalosť rozmnoženia chlebov. V pozadí je zástup ľudí. Pred sediacim Ježišom stojí malý chlapec, ktorý drží pred ním prázdnu misu. Ježiš drží chleby v ruke, vzdáva nad nimi vďaky a podáva ich učeníkom.

Chlapec stojí teda pred Ježišom s prázdnu misou. Dal Ježišovi všetko, čo mal. **„Tu Ježiš vzal chleby, vzdával vďaky a rozdával sediacim; podobne aj z rýb, koľko chceli“** (Jn 6,11). Mnohí ľudia, ktorí boli v zástupe, si so sebou asi nevzali nič. A zrazu majú dostatok a zrejme aj chlapec, ktorý dal Ježišovi všetko. Ako je to možné?

Pre Ježiša žiaden ľudský nedostatok nie je prekážkou. On má moc. Má moc nasýtiť piatimi chlebami a dvomi rybami niekoľkotisícový zástup. A má moc urobiť aj iné úžasné veci. Ježiš však mnohokrát neuplatňuje túto svoju moc sám, ale žiada našu spoluprácu. No neraz sú naše obety len malé v porovnaní s veľkými Božími darmi. Veď sa len pozrite, Kristus berie päť jačmenných chlebov – obyčajný pokrm chudobného ľudu – aby nasýtil veľký zástup. Berie náš chlieb, pozemský pokrm, aby nám dal svoje telo – ako to naznačil v kafarnaumskej synagóge, čo budeme počuť na budúcu nedeľu.

Ježiš **„rozdával sediacim... koľko chceli“** (Jn 6,11). Kto chce teda viac, tomu Ježiš dáva viac. Kristus, hoci má moc, nedáva nasilu, ale kto koľko chce. No nasilu ani neberie. Jeho moc je príjemná, ako to povedal Boží sluha Ján Pavol II. vo svojom inauguračnom príhovore.

MY

Ježiš teda prijíma to málo, čo mu ponúkame, a svojou mocou nám dáva omnoho viac. Takto to urobil v životoch mnohých ľudí v dejinách; dalo by sa o tom dlho hovoriť.

Všimnime si aspoň jeden príklad. Narodila sa v roku 1910 v Albánskom meste Skopje. Otec jej zomrel v mladom veku a jej matka jej dala dobrú náboženskú výchovu, ktorú rozvíjal ďalej kňaz v jej farnosti. Ako osemnásťročná, pohnutá túžbou stať sa misionárkou, zanechala dom a vstúpila do Inštitútu blahoslavennej Panny Márie, známeho ako Sestry z Loreta. Mnohí už možno viete, o kom je reč; po vstupe do inštitútu prijala meno sestra Mária Terézia podľa sv. Terézie z Lisieux. V decembri 1928 odišla do Kalkaty, kam dorazila 6. januára 1929. Po prvých sľuboch v máji 1931, bola pričlenená k tamojšej komunite a vyučovala v dievčenskej škole. Od chvíle, keď v roku 1937 zložila večné sľuby, bola nazývaná matka Tereza. Naďalej vyučovala v dievčenskej škole a neskôr sa stala jej riaditeľkou. Zmenu do jej života priniesol deň, keď 10. septembra

1946 cestovala vlakom z Kalkaty. V ten deň sa zmocnil jej srdca Ježišov smäd po láske a po dušiach, a túžba uhasiť jeho smäd sa stala hybnou silou jej života. V priebehu ďalších týždňov a mesiacov jej cez vnútorné výroky a vízie Ježiš odhalil túžbu jeho srdca po „obetiach lásky“, ktoré by „vyžarovali jeho lásku na duše“. „Príd, buď mojim svetlom,“ prosil ju. „Nemôžem ísť sám.“ Žiadal sestru Terezu, aby utvorila rehoľnú komunitu Misionárky lásky, venovanú službe najchudobnejším z chudobných. Po dvoch rokoch dostala povolenie začať. 17. augusta 1948 si prvýkrát obliekla biele, modro lemované „sari“ a prešla bránou jej milovanej komunity, aby vstúpila do sveta chudobných. Myslím, že už ďalej nemusím hovoriť. Asi každý z nás počul a vie o tom, čo Boh urobil v živote blahoslavenej matky Terezy z Kalkaty. Dala mu seba, aby ju on mohol dať chudobným.

Cesta ku Kristovi, to je aj výzva pre nás. Dobre ju vyjadril Svätý Otec Benedikt XVI.: „Nebojte sa Krista: on neberie nič a dáva všetko.“ Nebojme sa Krista! Nebojme sa dať mu všetko! Ved’ on sám nám hovorí, že ten, kto pre jeho meno **„opustí domy alebo bratov a sestry, alebo otca a matku, alebo deti, alebo polia, dostane stonásobne viac a bude dedičom večného života“** (Mt 19,29).

ADE

Nemusí sa nám zdať ľahké nasledovať Krista tak, ako to urobila matka Tereza. Na to potrebujeme veľa sily. Čerpajme neustále silu pre náš život z Eucharistie – chleba života, ako to budeme počuť na budúcu nedeľu. Takto budeme môcť vydávať svedectvo o Ježišovi vo všetkých okolnostiach, v tých bežných, ale aj tam, kde sa bude od nás vyžadovať hrdinské svedectvo nášho kresťanského života. A prosíme Boha, aby sme sa aj my stali chlebom pre tento svet, aby Boh mohol cez nás uhasiť hlad tohto sveta po ňom. Ved’ Boh má moc s tým, čo mu ponúkneme, hoci sa nám to môže zdať málo, urobiť veľké veci v živote mnohých ľudí.

Amen.

Osemnásť nedeľa v roku B

Jn 6,24-35

Pravý chlieb

*Ježiš je pravý chlieb potrebný k dosiahnutiu večného života.*⁸⁴

AI

Slovo hlad je nám každému dobre známe. Je však rozdiel v jeho intenzite. Iný hlad prežíva dieťa, ktoré sa vráti večer z ihriska, a iný hlad prežívajú v zaostalých krajinách. Podobne môžeme hlad deliť nielen čo do intenzity, ale aj čo do druhu. Okrem hladu po chlebe – pokrme – poznáme aj hlad po láske,

⁸⁴ Porov.: MARHEFKA, J.: Seminár. Spišská Kapitula : 2005.

poznaní, spravodlivosti... Aj dnešné evanjelium nám pripomína tento i dnes vážny problém. V ňom nám Ježiš hovorí:

KE

„Nezháňajte sa za pominuteľným pokrmom, ale za pokrmom, ktorý ostáva pre večný život, a ten vám dá Syn človeka“ (Jn 6,27).

DI

My ľudia sme často veľmi zvláštni. Často zabúdame na veľké veci kvôli menším. Tak tomu už bolo v dobe Mojžiša, v časoch Ježišových. Keď Boh svojou silou vyviedol Izraelitov z Egypta, boli plní plesania. Neprešlo mnoho dní a už reptajú: **„Bár by sme boli pomreli Pánovou rukou v Egypte, keď sme sedávali nad hrncami mäsa a mohli sa najesť chleba dosýta! Ved’ vy ste nás vyviedli na túto púšť, aby ste zahubili celú túto spoločnosť hladom!“** Zabudli, že ak ich Boh zázračne vyslobodil, môže, a iste ich aj zázračne zachová pri živote. Kvôli chlebu zabudli na Lásku. Lepšie v otroctve sýti, ako na slobode hladní. Boh sa však neuráža. Opäť zasahuje a nasycuje reptajúcich.

O pár storočí hľadá zástup Krista, tiež viac pre chlieb ako pre znamenie, ktorého sa ľudom dostalo. Ježiš to vie, a preto poučuje zástup: **„Veru, veru, hovorím vám: Nehľadáte ma preto, že ste videli znamenia, ale preto, že ste jedli z chlebov a nasýtili ste sa. Nezháňajte sa za pominuteľným pokrmom, ale za pokrmom, ktorý ostáva pre večný život“ (Jn 6,26-27).** „Začína vysvetľovať ľudu zmysel zázračného rozmnoženia chleba.“⁸⁵ Vyčíta pritom nepochopenie znamenia vyšších hodnôt.⁸⁶

Ježiš vedie ľud k viere v Toho, ktorého poslal Boh. Ako zvláštne sa správajú. Už videli jedno znamenie, no prosia druhé. Odvolávajú sa na znamenie Mojžišovej manny. **„Nie Mojžiš vám dal chlieb z neba, ale môj Otec vám dáva pravý chlieb z neba“ (Jn 6,32),** upozorňuje ich Ježiš, pričom im vytýka, že nie znamenie Božej lásky a spásy ich privádza, ale pozemský chlieb. Preto začína vysvetľovať ľudu zmysel zázračného rozmnoženia chleba.⁸⁷ Vyčíta im nepochopenie zázraku, ktorý je znamením vyšších hodnôt.⁸⁸ Ježiš vysvetľuje, že nie Mojžiš, ale Boh bol a je tým, kto sýtil otcov na púšti. Tak isto ako nie manna, ale Ježiš je pravým chlebom. **„Vaši otcovia jedli na púšti mannu a pomreli“ (Jn 6,49),** „Ja som chlieb života“ (Jn 6,35). **„Kto je tento chlieb, bude žiť naveky“ (Jn 6,58).**

PAR

Ako často si mylíme hodnoty. Mnohí ateistickí filozofi sa držali zásady, že človek je tým, čo zje. Aký ohromný omyl. Je pravdou, že bez chleba zomrieme, ale to aj zvieratá, ba aj rastliny. I oni, tak ako človek, hynú pri nedostatku živín. Otázka znie: je človek rovný zvieratám? Iste nie. Ježiš nás učí

⁸⁵ KRAPKA, E.: *Káž Božie slovo „B“*. Trnava : Dobrá kniha, 1996, s. 178.

⁸⁶ Porov.: HRBATA, J.: *Perly a chléb, I díl*. Český Tešín : Cor Jesu, 1991, s. 430.

⁸⁷ KRAPKA, E.: *Káž Božie slovo „B“*. Trnava : Dobrá kniha, 1996, s. 178.

⁸⁸ Porov.: HRBATA, J.: *Perly a chléb, I díl*. Český Tešín : Cor Jesu, 1991, s. 430.

volať Boha Otcom. Sme teda Božie – Otcove deti. Sme čosi viac, ako len živé telá. Ostáva pravdou, že k životu nutne potrebujeme pokrm, aby telo nezahynulo, ale ešte viac potrebujeme čosi iné. Pozrime sa, ako často padajú tí, ktorí za základ považujú materiálne bohatstvo. Pri jeho dosahovaní sa neboja siahnuť na najvyššie dobrá svojich blížnych, napríklad život.

Ježiš nás učí, že my nie sme povolani len pre tento svet, ktorý raz určite opustíme, ale sme povolani pre večný život. Pre dosiahnutie, či zachovanie tohto večného života potrebujeme čosi podobné, ako chlieb pre pozemský život. Bez tohto pokrmu by sme nedosiahli tento život v plnosti. Ježiš nás učí, že týmto pokrmom je jeho telo – Eucharistia.

Eucharistiu nazývame anjelským chlebom. No ona nie je pokrmom anjelov, ale hriešnych ľudí. Prečo sa musíme nasycovať pozemským chlebom aj viackrát denne? Nebolo by múdrejšie nasýtiť sa trebárs ráno a večer a v priebehu dňa sa tak nezdržiavať, ale bez prestávky pracovať? Na prvý pohľad sa môže zdať, že týmto spôsobom by sme ušetrili mnoho času. Opak je však pravdou. Pre pokles síl by sme nedokázali dokončiť svoju prácu. Ježiš vedel, že človek takisto ako v oblasti telesných síl nikdy nebude mať dosť síl, ani v duchovnom aspekte svojho života. Nikdy nedokáže ísť priamo za ním. Na zaistenie večného života preto prichádza k nám ako pravý chlieb, ktorý posilňuje nášho ducha. Eucharistiu nesmieme prijať v ťažkom hriechu, bola by to svätokrádež. Ak ju však prijímame po dobre vykonanej spovedi v milosti posväcujúcej, pomáha nám chrániť sa ťažkého hriechu a odpúšťajú sa nám i všedné hriechy. Naša cesta k Bohu je takto ľahšia.

MY

Matka Tereza vo svojich spomienkach hovorí o dvoch dievčatkách, ktorým podala kúsok chleba. Keď sa zadívala na prvé, videla, ako ten kúsok je po maličkých odrobinkách. Nakoľko vedela, že už dlho nejedlo, možno i pár dňoch, opýtala sa ho, prečo ho je tak pomaly. Dostala odpoveď: „Aby mi chlieb dlhšie vydržal.“ V tichosti sa pozrela na druhé dieťa, ktoré už chlieb nemalo. Bola presvedčená, že ho už zjedlo. Na jej veľké prekvapenie však odpovedalo: „Mám veľký hlad, ale môj otecko je chorý a myslím si, že mu urobím radosť, ak mu prinesiem tento kúsok chleba.“⁸⁹

V dnešnom evanjeliu sme počuli o prirodzenej potrebe chleba pre ľudský pozemský život. Tak isto sme počuli z Ježišových úst, že je aj čosi potrebnejšie, ako len chlieb. V spomienkach matky Terezy na dve dievčatká, máme nádherný príklad pre obe potreby. Kým prvé z dievčat akoby jasne hovorilo o biede hladu toho telesného, to druhé nás učí, že sú aj mnohé hodnoty, aj pre nie veriacich ľudí omnoho vyššie, ako len nasýtenie sa. Ak už malé dieťa, môžeme povedať

⁸⁹ Porov.: Matka Terézia: *Môj život*. Trnava : SSV, 2002, s. 128- 129.

neveriace, chápe potrebu lásky omnoho vyššie ako potrebu pokrmu, o čo skôr máme my veriaci v Krista dávať hodnoty ducha pred hodnoty tela.

ADE

Pane Ježišu, na príklade tvojich súčasníkov nás učíš, že pozemský pokrm nie je to najdôležitejšie. Vysvetľuješ nám, že človek nie je pozvaný len k pozemskému životu, ale že jeho pravá vlasť je v nebi. Chápeš našu prirodzenú slabosť a nedostatočnosť. Vieš, že nikto z nás by za pomoci svojich síl túto vlasť nedosiahol. Zostúpil si z neba nielen preto, aby si nás naučil pravej múdrosti, ale hlavne preto, aby si prekonal priepasť vytvorenú naším hriechom a priviedol nás k Bohu. Denne obnovuješ obeť kríža na našich oltároch a dávaš nám seba samého ako opravdivý pokrm. Prosíme ťa o dostatok síl a vôle, aby sme nepohrdali týmto tvojim darom, ale s hlbokou vierou a láskou ho často prijímali. Prosíme ťa aj za tých, ktorí ťa odmietajú, aby si ich priviedol k Otcovi. A na záver ťa prosíme aj za ľudí celého sveta, ktorí trpia hmotným nedostatkom, aby si im daroval to, čo potrebujú pre svoj pozemský život.

Amen.

Devätnásta nedeľa v roku „B”

Jn 6,41-51

Príčiny krízy viery

*Znovu objaviť tajomný charakter Cirkvi a odpovedať jej vierou.*⁹⁰

AI

Kríza viery? Čo to vyvolá v našom vnútri? Kto už mal ťažkosti so svojou vierou vie, že nie sú to jednoduché a často príjemné veci. Prečo prichádzajú krízy v duchovnom živote, v živote viery? Nie sú niečoho následky? Otázky čakajú na odpoveď. A snáď aj myšlienka, ako predísť krízam viery.

KE

V dnešnom úryvku z evanjelia sme počuli, aké problémy u Židov spôsobil Ježišov tajomný pôvod: „***Vari to nie je Ježiš, Jozefov syn, ktorého otca i matku poznáme?***“ (Jn 6,42a)

DI

Ak by ste sa pozreli do Svätého Písma, táto pomerne krátka perikopa má tri odstavce. Dá sa povedať, že každý z nich má svoje teologické posolstvo. Ak by sme išli od konca, nájdeme tam náuku o Eucharistii, v ďalšom odstavci

⁹⁰ Porov.: BRUTOVSKÝ, B.: Seminár. Badín : 2005.

náuku o vzťahoch dvoch Božských osôb – Otca a Syna. A v úplne prvom sa hovorí o viere v Ježiša Krista. A práve pri nej by som sa chcel dnes pristaviť.

Aj nás môžu napadnúť podobné otázky. A pravdupovediac pre našu dobu sú aktuálne. Terajší pápež a múdry teológ, chápe krízu viery ako odpoveď na krízu kultúry vôbec. Zmieňuje sa aj o príčinách straty viery u samotných veriacich kresťanov. Spoločným menovateľom tejto krízy je nesprávne chápanie Cirkvi. Odtiaľ pramenia mnohé nedorozumenia, ba i skutočné bludy. Kresťania sú často v omyle, že Cirkev je čisto ľudská konštrukcia. Tak sa v priebehu dejín vytvorilo niekoľko „štátnych cirkví“, ktoré neboli ničím iným, ako klamlivým uspokojením potrieb niekoľkých. A tak ľudia, sklamaní z falošných predstáv o slobodnej a neinštitucionalizovanej cirkvi, z týchto spoločenstiev utekali. Často si sami potom vytvorili „svoju cirkev“ – opäť bez štruktúry, hierarchie a navyše neprekonateľne slobodnú. Áno, Cirkev má vonkajšiu tvár, ňou sme my – ľudia. Ale za ňou sú základné štruktúry, ktoré chcel sám Boh, a preto musia zostať nedotknuté! Je to tajomstvo, do ktorého nesmie nikto zasiahnuť, nech by bol kýmkoľvek.

Druhým stupňom k správne pochopeniu Cirkvi je vedomie, že Cirkev nie je našou vecou, ale výlučne Ježišovou. Na rozdiel od politických strán, spolkov či futbalových klubov, len Cirkev prekračuje hranicu smrti. Spája živých i mŕtvych, spája ich milosťami, ktoré prúdia z prameňa Ježišovho otvoreného boku. Táto zviazanosť a toto tajomné puto je dôvodom, že Cirkev je Ježišovou vecou.

Tretí, nemenej dôležitý prvok spočíva v osobnom obrátení. Cirkev je tajomstvo, ale musí sa opravovať vo fasáde, teda v tom ľudskom. No pritom ani nevernosť niektorých jej členov, nenaruší vernosť Kristovej nevesty Bohu. Každý z nás je zodpovedný za obraz Cirkvi, za jej omietku. Aj keď ona je a navždy ostane svätou, masovosť do nej patriacich ľudí, nesmie zakryť osobu jednotlivca a nutnosť jeho vnútorného obrátenia. Nesmie sa stratiť zmysel zodpovednosti za dar viery. Práve toto dnes tak veľmi ohrozuje obraz svätosti Cirkvi v našich bratoch a sestrách.

PAR

Prežívame ťažkú dobu. No na druhej strane, nemyslíme si, že naši predkovia to mali ľahšie. Boj o vieru bol vlastný každému historickému obdobiu. A bol v rôznych podobách. Možno sa aj vo vašich rodinách nájde niekto, kto zažil perzekúcie pre vieru. Ale aj dnes nie sú ojedinelé prípady, keď je kariéra podmienená prinajmenšom náboženskou indiferentnosťou. V takom prípade si každý dvakrát rozmyslí, v čo a komu verí. A preto dnes nie je o nič umenšené svedectvo viery, spojené s vierou v Cirkev. Napriek tomuto všetkému budme si istí, že Boh sa nikdy nedá zahanbiť. Stonásobne odplatí tomu, kto nezaprie.

MY

Poznal som rodinku, ktorej príbeh je pre mňa doteraz príkladom dôvery v Boha. Bola v podstate jednou z tých, čo ešte stále dávajú prednosť Božej logike pred tou ľudskou. Mala sedem členov, teda päť detí. Pretože matka zobrala vážne svoje materstvo, ostala s deťmi doma. Ešte skôr, ako sa narodilo prvé, mala problémy v práci. Totalitný režim nechcel mať medzi profesormi na vysokej škole takých, „ktorí neboli vysporiadaní s náboženstvom“. Zbavili sa jej. Keď chcela po poslednom pôrode opäť nastúpiť, na jej mieste sedel niekto z tých lojálnejších. Nikde sa jej nepodarilo nájsť si prácu v svojej profesii. A tak každé ráno vyprovádzala deti do školy a poobede ich opäť vítala. Sedem člennú rodinu živil iba otcov plat. Matka sa vzdala kariéry, ale nie viery. O to viac ju vštepovala deťom. A Boh to požehnal. Každé z týchto detí vyštudovalo vysokú školu a jeden syn sa stal kňazom. Nikto z okolia nechápe, ako sa to psychicky i ekonomicky dalo uniesť. Matka však vie svoje: Boh sa zahanbiť nedá.

Boh svojich neopustí. Viera v Boha dáva silu. Viera si vyžaduje, aby sme ju budovali, na nej pracovali, je krásne keď ju vštepujeme do srdiec svojich detí.

ADE

Chráňme si vieru. Navždy pre nás ostane tajomstvom. Ale aj keď je tajomstvom presahujúcim ľudské chápanie, vo svetle Ježiša Krista a jeho Cirkvi, sa javí priezračnejšie ako čokoľvek isté a jasné.

Amen.

Dvadsať nedeľ a cez rok „B“

Jn 6,51-58

Pravý pokrm

*Sväté prijímanie pre časný a večný život.*⁹¹

AI

Aj vy ste toho názoru, že najväčšie telesné dobro, ktoré človek môže niekomu poskytnúť pri úraze alebo chorobe, je darovanie vlastnej krvi. Tým možno zachrániť chorému život. Určite by ste však považovali ako tvrdé označenie o niekom, že „pije druhému krv“. V zvieracej ríši sú tým známe komáre, s podobnými prípadmi sa stretávame aj u cudzopasníkov. Ale naopak: hudba, aj výtvarné umenie nám ako príklad darovania sa, dáva do pozornosti pelikána, ktorý na záchranu svojich mláďat „vlastnú krv podáva.“

KE

⁹¹ Porov.: ČERNÁK, O.: *Seminár*. Badín 2005.

Pochybnosti o Ježišovej schopnosti darovať vlastný život, čelili jeho vlastní učeníci, ale boli o mnoho znevýhodnení oproti nám. My navonok nevychádzame skepticky s otázkou: „**Ako nám tento môže dať jesť svoje telo?!**“ (Jn 6,52b), ale vnútorne často prechádzame okolo Ježiša bez záujmu.

DI

Ježiš hovoril najprv o „chlebe z neba“. Keď prvýkrát spomenul tento pokrm, poslucháči zostali prekvapení a dezorientovaní. Potom povedal svojim poslucháčom, že týmto chlebom, týmto pokrmom bude on sám, keď sa obetuje: „**A chlieb, ktorý ja dám, je moje telo za život sveta**“ (Jn 6,51b). Tieto slová zneli Židom cudzo aj pokiaľ išlo o obeť za nich, aj pokiaľ išlo o chlieb, ktorým mal byť Ježiš. Priviedli ho k tomu, aby podčiarkol objektívnu pravdivosť svojich slov, pričom neodvoláva ani jediné slovo z toho, čo povedal: „**Veru, veru, hovorím vám: Ak nebudete jesť telo Syna človeka a piť jeho krv, nebudete mať v sebe život**“ (Jn 6,53). Pre Židov to bol šokujúci výrok – jesť telo a piť krv – sa javí ako kanibalské. Náboženský vodcovia nemohli vystáť tento Ježišov výrok, pretože zákon zakazoval piť krv (porov. Lv 17,10-11).

Ježiš, samozrejme nehovoril o krvi, ako telesnej tekutine. Hovoril o tom, že ľudia musia prijímať jeho život za svoj, ale oni to takto nechceli pochopiť. Apoštol Pavol neskôr použil toto prirovnanie, keď písal o Poslednej večeri (porov. 1 Kor 11,23-26). Židia nevedeli pochopiť takúto obeť. Sami sa asi necítili na to, aby dali za niekoho život, ako to Ježiš neskôr vyslovil: „**Nik nemá väčšej lásky ako ten, kto položí život za svojich priateľov**“ (Jn 14,15,1), - napríklad sv. Maximilián Kolbe.

U svätého Jána veriť znamená, zveriť sa Ježišovi ako živému Chlebu. Znovu a znovu hovorí dnešné evanjelium: Som to všetko – život, chlieb, plnosť. Na tom stavať, to znamená veriť.

PAR

Ježiš nám ponúka, aby sme jedli jeho Telo a pili jeho Krv – teda jeho samého. Pre toho, kto verí, sa stáva eucharistický chlieb „výnimočným znamením“. Prijímajme tento dar svojím spôsobom, podľa miery a dejín svojej viery. Každý z nás je k nemu jednotlivo pozvaný. Ježiš prvý vychádza v ústrety bez toho, že by sme si to už prv zaslúžili. „**toto je moja krv novej zmluvy, ktorá sa vylieva za všetkých....**“ (Mt 26,28a). Nie iba „mannou“ na jeden deň. Práve on nás učí prosieť, čo naučil aj svojich učeníkov: „**Chlieb náš každodenný daj nám dnes**“ (Mt 6,11). Skrze neho môžeme tak obnovovať náš život s ním každý deň. Ježiš zostáva navždy s nami: „**A hľa, ja som s vami po všetky dni, až do skončenia sveta**“ (Mt 28,20). Eucharistická obeta je svojou povahou zameraná na hlboké spojenie nás veriacich s Kristom, prostredníctvom svätého prijímania: prijímame jeho samého, ktorý sa obetoval za nás, jeho telo, ktoré za nás odovzdal na kríži, jeho krv, ktorú vylial „**za všetkých, na odpustenie hriechov**“ (Mt 26,28b). Až pri Poslednej večeri pochopili učeníci celú šírku Ježišovho

zasľúbenia. Eucharistia je pravá hostina, na ktorej sa Kristus dáva ako pokrm (pritom nejde o metaforický pokrm). Pán nám hovorí, aký pokrm smieme prijímať pri jeho stole: On sám je živý chlieb, ktorý nám dáva večný život, lebo **„moje telo je pravý pokrm a moja krv je pravý nápoj“** (Jn 6,55). Zdanlivo paradoxné, ale pravdivé. Ježiš dáva vždy viac, ako by sme si priali. Ježiš k nám prišiel, **„pretože miloval svojich, čo boli na svete a miloval ich do krajnosti“** (Jn 13,1b), a dáva **„telo za život sveta“** (Jn 6,51b). On sa pre nás každý deň láme a dáva. Sväté prijímanie nie je teda len posilou do večného, ale už do terajšieho života. A preto prichádza medzi nás, a ak ho prijmem, bude náš dnešný najvzácnejší hosť.

MY

Ježiš k nám zostúpil, aby sme my vystúpili k nemu. Tak sa nám celý daroval. To dokazuje v každej svätej omši. Chlieb a víno sú obetnými darmi. Spásonosnosť tejto obety sa v plnosti uskutočňuje, keď sa prijíma Pánovo telo a krv. Eucharistická prítomnosť Pána dosahuje svoj cieľ v tom, že Pán sa stáva prítomným vo svojom spoločenstve, a my sme jeho svedkami. To znamená, že nikto nie je pri slávení Eucharistie sám. Vo svojej modlitbe, v účasti na tejto slávnosti a hostine nesie jeden druhého a každý môže viesť, že je nesený vierou a modlitbou druhých.

Pripomíname si jeho slová: **„Ako mňa poslal živý Otec a ja žijem z Otca, aj ten, čo mňa je, bude žiť zo mňa“** (Jn 6,57). Sám Ježiš nás uistuje, že takéto spojenie, ktoré on sám potvrdil ako analógiu života Najsvätejšej Trojice, sa opravdivo uskutočňuje.

K istému kňazovi prišiel muž, ktorý si robil posmech z viery a opýtal sa ho: „Ako je možné, aby sa z chleba a vína stalo telo Kristovo a krv Kristova?“

Kňaz mu odpovedal: „Keď tvoje telo môže premeniť potravu, ktorú prijmeš, na telo a krv, prečo by to isté nedokázal aj Boh?“

Muž sa však nechcel vzdať: „Krajina tu pred tebou je veľká, a tvoje oko je také malé. A predsa je obraz celej tej krajiny v tvojom oku. Prečo by nemalo byť možné, aby v malej podobe chleba bol prítomný celý Kristus?“

Ale muž mu dal ešte jednu otázku: „Ako môže byť ten istý Kristus súčasne prítomný vo všetkých vašich kostoloch?“ Tu vzal kňaz zrkadlo a povedal mu, aby sa doňho pozrel. Potom hodil zrkadlo na zem a povedal: „Teraz aj ty môžeš vidieť svoj obraz vo všetkých kúskoch osobitne.“

Ako nám však môže Ježiš dať jesť svoje telo, ako chlieb? Jest' živý chlieb znamená, zjednotiť sa s Kristom. To sa deje dvojakým spôsobom: 1. Vierou v jeho smrť a zmŕtvychvstanie. 2. Tým, že sa rozhodneme žiť tak, ako to od nás žiada, riadiť sa jeho učením, počúvať jeho pokyny a spoliehať sa na moc Ducha Svätého.

Po všetky časy žila Cirkev z prisľúbenia, že Eucharistiou – Pánovým telom a krvou, získavame už teraz zárodok večného života a prisľub vzkriesenia.

Ježišovo telo v Eucharistii bude udržiavať nadprirodzený život človeka. Pritom sviatostné spôsoby chleba, pod ktorými budeme toto telo prijímať, budeme jesť ako každý iný hmotný pokrm viditeľne a telesne. Pravda, samotné jedenie Pánovho tela bude duchovné, bude spôsobovať účinky priamo v duši a bude utvárať najtajomnejšiu jednotu, aká kedy jestvovala: „**Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom**“ (Jn 6,56).

Nejde o jednotu telesnú, veď kontakt sa bude uskutočňovať cez spôsoby chleba a vína. Bude tak prítomný on sám, so svojím osláveným, premeneným telom, dušou i Božstvom, a takto sa daruje prijímajúcemu. Preto len ako obetovaný, ako ukrižovaný a vzkriesený Pán bude živým pokrmom ľudstva. Bude to oslávený Pán, premenený vzkriesením, o ktorom svätý Pavol bude môcť napísať „**Pán je Duch**“, a na inom mieste: „**Kto sa však spája s Pánom, je s ním jeden Duch**“ (2 Kor 3,17; 1 Kor 6,17).

ADE

Pán nám zanecháva najvzácnejší testament – seba samého. Len ten, kto bude žiť z Ježiša, kto bude v bezprostrednom a živom spojení s ním, cez jeho telo, len ten bude mať večný život. Ba už ho má, a aj keď telesne zomrie, Ježiš, ukrižovaný a vzkriesený Pán, ho vzkriesi v posledný deň. Aj dnes volá: „**Ostaňte vo mne a ja vo vás**“ (Jn 15,4a), a my prosíme Pána: „**Príď, Pane Ježišu**“ (Zjv 22,20b) a „**Zostaň s nami...!**“ (porov. Lk 24,29)

Amen.

Dvadsať tretia nedeľa cez rok „B“

Mk 7,31-37

Jednota

*Vytvárajme jednotu s Ježišom Kristom, na základe otvorenosti.*⁹²

AI

Azda sa nenájde človek, ktorý by žil bez akéhokoľvek cieľa. Človek vo svojom živote plánuje svoju budúcnosť. Udáva si svoje ciele, ktoré sa snaží naplniť. A tak človek si ako keby vytváral program svojho života, ktorému podriaďuje svoje sily, čas i námahu. Ak by sme šli ďalej, dôjdeme k tomu, že človek nielen dnes, ale po celý život, nerád prehráva. Aby tých prehier bol čo

⁹² Porov.: BEBKO, F.: *Seminár*. Spišská Kapitula. 2005

najmenej, hľadá informácie a je vďačný každému, kto ho upozorní na nebezpečenstvo.

Azda každý z vás mi dá za pravdu, že človek veľmi rýchle reaguje na zmenu. Ide o udalosť v živote, v škole, či na pracovisku.

Mnohí ľudia rúcajú svoje životné základy najmä vtedy, keď trpia nevyliciteľnou chorobou.

Môže povedať som šťastný? Mám sa najlepšie na tomto svete? Iste áno.

Niektorí ľudia aj napriek svojim dennodenným ťažkostiam, krížom, utrpeniam.... dokážu povedať, že Boh je jediná opora v ich ťažkostiach.

Ježišovo putovanie prináša u mnohých ľudí veľa zmien. Ved' celý Ježišov život bol jedno veľké uzdravenie pre každého z nás.

KE

Dnes nám Ježiš ukazuje svoju moc, ktorú dostal od svojho Otca. Ide o moc uzdravenia. Pozdvihol oči k nebu, vzdychol a povedal mu: „*Effeta*,“ čo znamená „*Otvor sa*“ (Mk. 7,34).

DI

Týmto jediným, jednoduchým slovom Ježiš uzdravil človeka, ktorý bol hluchý a nemý. Vzal si ho nabok, vložil prsty do jeho uší a slinou sa mu dotkol jazyka. Potom pozdvihol zrak k nebu a jemu riekol „*effeta*“. Na to aby Ježiš vykonal taký komplikovaný úkon, stačilo mu povedať iba jedno slovo.

Slovo „*Effeta*“. V tomto jednoduchom Ježišovom výroku je sprostredkovaná jeho Božia moc i múdrosť. Ono je, akoby centrom dnešného úryvku z Markovho evanjelia. Je prevzaté z aramejčiny a znamená byť prístupný. Tak, ako Ježiš bol, je a dáva sa pre každého z nás. Prsty označujú mocné Božie skutky a slinám sa pripisuje určitá schopnosť liečiť rany. Ježiš tak, ako pri tomto zázraku, aj pri iných príležitostiach okrem slov, chcel použiť aj nejaké viditeľné prvky, ktoré určitým spôsobom vyjadria hlbší účinok sviatostí v duši.

Všetci žasnú, obdivujú ho, že ten človek má opäť to, čo mu veľmi chýbalo, sluch a reč. Za čias Ježiša Krista sa hluchota a slepota pokladali za trest, kým uzdravenie bolo znakom Božej priazne.

Predstavme si takéhoto človeka, človeka ktorý trpí chorobou hluchonemoty. Prichádza Ježiš, vezme si ho na okraj zástupu a uzdraví ho. Zrazu u tohto človeka nastáva obrovská premena, nastáva zmena celého doterajšieho života

PAR

Duchovná hluchota vedie k duchovnej izolácii. Ak sa my naladíme mimo komunikácie s Bohom, môže sa stať, že stratíme s ním kontakt. Človeka, ktorý zblúdi z cesty vo vzťahu ku Kristovi, je potrebné aby sme mu my ukázali tú cestu, aby sa ho on mohol dotknúť, a mohol utvoriť dôverný vzťah s Bohom.

Tento obrad uzdravenia hluchonemého, nám ukazuje, akým spôsobom môžeme my otvoriť svoj sluch pre Pána Boha, záleží na tom, aby sme sa mu otvorili.

Predstavte si, ak by dieťa jedného z vás bolo hluchonemé. Vy voláte na svoje dieťa a ono nereaguje na vás, pýtate sa ho, no ono neodpovedá. Niekedy sa mi zdá, že Boh pri nás sa cíti, ako taký sklamaný rodič. Vyzýva nás, aby sme mu predkladali svoje potreby, ale my nemáme čas. Nemáme čas na Boha, nemáme čas na modlitbu.

Takým základným problémom je možno fakt, že sme nepochopili, kto je Boh a čo od nás chce. Boh sa chce veľmi dôverne a láskavo prihovárať každému z nás. A nie iba to, Boh rád počúva, čo mu každý z nás chce povedať.

On nám dal slobodnú vôľu, aby sme sa my slobodne sami rozhodovali, či chceme s ním komunikovať, alebo nie.

Človek z dnešného evanjelia prežíval neopísateľnú radosť, keď bol naplnený chválou a zveľbovaním Boha. Veľmi pekne vo svojej knižke „Počúvaj, čo hovorí láska“ píše Matka Tereza. „Odhodlajte sa pomáhať. Keď to raz skúsíte, porozumiete mi. Mnohí sa ma už pochybovačne pýtali, či si myslím, že keď chránim jedného človeka, že som zachránila svet? Odpovedala som: Nemám v moci zachraňovať svet, ale človeka áno.“

Bolo to tak aj u Ježiša, jeho cieľom bolo zachrániť hriešnika, pozdvihnúť ho z biedy, vyliečiť ho z telesnej či duchovnej choroby.

Nikde v evanjeliu nečítame, že by Ježiš niekomu povedal: „Chcem, aby si bol chorý.“ Ježiš nikoho nemrzačí, ale každého, kto sa mu celý odovzdá, vedie k plnosti života a k slávnemu vzkrieseniu. On prišiel uzdravovať celého človeka, jeho dušu i telo. On je lekár, ktorého potrebujú nemocní, ktorého my potrebujeme. Ježiš od nás žiada jedine jedno, aby sme verili.

V knihe Zjavenia apoštola Jána Ježiš hovorí: Hľa stojím pri dverách a klopem. Kto počúva môj hlas a otvorí dvere, k tomu vojdem a budem s nim večerať a on so mnou (*porov. Zjv 3,20*). Ježiš chce vytvoriť dôverné spoločenstvo s každým človekom, s človekom, ktorý počúvne jeho hlas, a ktorý nie je hluchý voči Bohu.

Ježiš lieči náš duchovný sluch, aby sme my mohli počúvať jeho slová lásky. On uzdravuje náš duchovný jazyk, aby sme boli schopní slobodne sa s ním rozprávať. A nadovšetko on chce uzdraviť našu myseľ, aby sme vedeli prekonať nedôveru, pocity nehodnosti alebo iné starosti, ktoré by nám mohli brániť tráviť čas s nebeským Otcom. My všetci sa máme starať o to, aby sme sa zbavili hluchoty voči Bohu. Prostredníctvom tohto Pánovho uzdravenia môžeme bližšie spoznať, ako vyzerá jeho pôsobenie v dušiach. On vyslobodzuje dušu z područia hriechu a dáva sa jej otvárať na počúvanie Božieho slova, aby mohla ohlasovať Božie divy. My môžeme ohlasovať Krista iba vtedy, ak budeme mať uši otvorené na neustále podnety Ducha Svätého, a ak bude náš jazyk pripravený hovoriť o Bohu.

O čo viac by sme sa mali, práve my kresťania, usilovať slúžiť Bohu a rozosievať jeho pravdu! Môžeme zostať necitliví na Božiu výzvu? Ved' my

kresťania sme povinní plniť svoje poslanie z krstu po celý svoj život, dennodenne a za každých okolností.

Duchovná hluchota je horšia než telesná. Mnoho ľudí v dnešnej dobe má uši uzavreté pred Božím slovom a je veľa aj takých, ktorí sa uzamknávajú čoraz viac pred nespočetnými výzvami milosti. Kde sa nachádzame my? Nemáme uzavreté uši pred Božou výzvou, pred výzvou „pod' za mnou“?

My v dnešnej dobe, drahí bratia a sestry, nemôžeme zostať nemí, keď máme práve dnes povinnosť hovoriť o Bohu, o jeho láske a blaho zvesti otvorene. Boh je pripravený začať uzdravujúci proces vždy, keď sme otvorení s ním spolupracovať. Závisí len od nás. Prorok Izaiáš nás vyzýva: „Hľa, prichádza čas, keď sa otvoria oči slepých a uši hluchých. Vtedy ako jeleň bude skákať chromý a jazyk nemého zaplesá“. A práve táto prorocká predpoveď sa má plniť v dnešných časoch.

V duchovnom vedení sa musia otvoriť naše ústa a musí sa rozviazať náš jazyk, a iba tak odhalíme stav svojej duše. Iba vtedy každý z nás vyhrá svoj vnútorný boj. Každého z nás s Bohom spája niť – keď spáchame hriech niť sa pretrhne, ale keď ľutujeme svoje viny, Boh túto roztrhnutú niť znovu zviaže na uzol a niť sa tak skrúti. Od odpustenia k odpusteniu sa približujeme k Bohu.

Niektó si môže položiť otázku, čo budem mať z toho, keď sa zbavím hluchoty voči Bohu, a keď budem počúvať Božie slovo? Na to Ježiš odpovedá: „Blahoslavení sú tí, čo počúvajú Božie slovo a zachovávajú ho“. Tu výraz blahoslavení znamená, to sú tí šťastní, blažení. To je cieľ či návod na životné šťastie každého z nás.

MY

Bol istý kráľ, ktorého cieľom bolo vidieť na vlastné oči Pána Boha. Zavolať si najlepších mudrcov a kňazov a vysvetliť im svoje želanie. Pohrozil im vysokými trestami, ak nespĺnia jeho kráľovskú vôľu. A tak všetci mudrci a kňazi boli v koncoch so svojou vedou a pomaly sa začali chystať na najhoršie, keď sa tu zrazu prihlásil obyčajný pastier a oznámil im, že on to kráľovské želanie splní. Keď to kráľ počul, neveril tomu a zopakoval svoje hrozby. Nakoniec poslúchol pastiera a dal sa vyviezť na blízku lúku. Tu pastier ukázal na slnko a povedal vládárovi. „Pozri Pane!“ Kráľ zodvihol hlavu smerom k slnku, no rýchlo ju sklonil. „Chceš, aby som oslepol?“ zakričal nervózne.

„Ale, Pane, povedal pastier: „slnko je len slabým odrazom Božej veľkosti. Ako chceš vidieť Boha, keď sa nemôžeš pozrieť do slnka“? My sa potrebujeme pozrieť zo svojho vnútra, a otvoriť si srdce pre Ježiša, aby sme zakúsili Božiu dobrotu.

Naozaj, drahí moji, potrebujeme Krista, musíme ho prosiť, aby nám otvoril ústa. Veď práve cez sviatosť zmierenia sa dokážeme znova navrátiť k Božej láske, ktorá je dnes tak veľmi potrebná pre nás všetkých.

ADE

Snažme sa nepremárniť túto príležitosť, ktorá sa nám práve dnes ponúka. Otvorme Ježišovi svoje srdcia, oči i uši. Pristúpme k nášmu Otcovi s ochotou prijať všetko, čo má pre nás pripravené, a ešte dôvernejšie ho spoznávajme. Je potrebné, aby sme radi otvárali svoje srdce pre Božie slovo, aby sa náš život dostal do hlbokaj a šťastnej jednoty s Ježišom Kristom.

Pane Bože, chceme počúvať tvoj hlas, a zveriť ti všetky naše problémy, starosti, utrpenia i kríže. Modlím sa, aby si povedal nášmu Duchu: otvor sa. Uč nás Ježišu, aká nesmierna je tvoja láska k nám.

Amen.

Dvadsať štvrtá nedeľa cez rok „B“

Mk 8,27-35

Za koho ma pokladáš ty?

*Vyznávajme Krista pred ľuďmi.*⁹³

AI

Sledovali ste, ako vyzerajú najnovšie preferencie politických strán, či samotných politikov? Kto je najobľúbenejším politikom, ktorá strana vedie a zas, ktorá strana by sa do parlamentu vôbec nedostala, ak by sa dnes konali voľby? Každý mesiac sa pretekajú rôzne agentúry s týmito štatistikami. Či odrážajú skutočnú realitu, alebo sú tendenčné, na to si odpovedzte sami. Mnohí sa nad tým len pousmejeme, niektorí si pošomreme, ale mnohí sú i takí, ktorí sa podľa nich aj riadia. Nie, nebojte sa, nebudem ďalej pokračovať v politike. Ide mi o to, že či si to uvedomujeme, alebo nie, takéto štatistiky vytvárajú určitým spôsobom verejnú mienku.

KE

Počuli sme v evanjeliu o tom, ako sa Ježiš pýta apoštolov: „***Za koho ma pokladajú ľudia?***“ (Mk 8, 27)

DI

O čo ide Pánu Ježišovi? Zaujíma ho tiež verejná mienka? Ostáva len pri nej a riadi sa podľa nej?

Táto stať evanjelia sa javí ako kompaktný celok. Dej sa odohráva na ceste do Cézarey Filipovej. Smer cesty je jasný: Ježiš ide do dedín za ľuďmi. Je nemysliteľné, žeby celou cestou šli apoštoli len tak ticho vedľa seba a svojho Učiteľa. Určite cestou medzi nimi musel prebiehať živý dialóg. Predpokladáme, že to najdôležitejšie máme zachytené skrze Ducha Svätého v Božom slove.

⁹³ Porov.: BYSTRÍANSKY, J.: Seminár. Spišská Kapitula : 2005.

Môžeme si veľmi ľahko predstaviť, že kvôli záujmu o blízky apoštolát v dedinách, sa zrodil nasledujúci rozhovor. Ježiš sa pýta apoštolov, za koho ho pokladajú ľudia. Pýta sa na verejnú mienku, na všeobecný názor o jeho osobe. Chce vedieť, čo o ňom hovoria iní, možno i tí, ku ktorým práve ide. Zo širokej odpovede vidieť, že apoštoli pohotovo reagovali. Je ľahšie hovoriť o tom, čo druhí hovoria, nie o tom, čo mi hovoríme. Je to neosobné, a preto bezpečné. Kto by sa neskryl za druhého? Ich odpoveď bola rýchla i preto, lebo šlo o ocenenie ich Učiteľa. Apoštoli mohli byť právom hrdí, keď medzi takými významnými osobnosťami židovstva sa objavil ich Majster. Ján Krstiteľ predsa veľa znamenal práve v ich dobe, Eliáš bol zas symbolom vernosti k Bohu od dávnych čias. Jednako však treba povedať, že táto odpoveď bola slabá. Opäť bolo vidieť, že ľudia hodnotia a zmýšľajú, iba ľudsky. Ježiš podľa ľudí znamenal len človeka, hoci mimoriadneho, ale len človeka.

Preto Ježiš pokračuje: „**A za koho ma pokladáte vy?**“ (Mk 8,29) Táto otázka zužuje počet opýtaných. Tu sa už nehľási rýchlo každý z apoštolov. Tu treba vyjadriť svoje presvedčenie, osobný postoj a názor. Nedá sa skrývať za to časté „ako sa hovorí, či ako druhí hovoria“. Trápne ticho našťastie zachraňuje Peter a vyznáva: „**Ty si Mesiáš**“ (Mk 8,29). Petrova odpoveď je udivujúca. Peter ide na koreň veci a vystihuje podstatu. Na podobnom mieste v Matúšovom evanjeliu čítame, ako ho za to Ježiš pochválil: „**Blahoslavený si Šimon, lebo ti to nezjavilo telo a krv, ale môj Otec, ktorý je na nebesiach**“ (Mt 16,17). Takáto odpoveď neprichádza sama od seba, len od Boha, vplyvom Božej milosti.

Ďalej v evanjeliu čítame vetu, aby o tom učeníci nikomu nehovorili. Ježiš nechce, aby jeho žiaci svedčili o ňom, ako o Mesiášovi. Je to paradoxné, veď vieme, že kvôli tomu prišiel na svet. Veď našou úlohou je vydávať svedectvo: „**Každého, kto mňa vyzná pred ľuďmi, aj ja vyznám pred Otcom, ktorý je na nebesiach**“ (Mt 10,32). Dôvod toho je ten, že Ježiš nechce, aby apoštoli hovorili o ňom ako o Mesiášovi s tými znalosťami, aké zatiaľ mali o ňom. Vieme totiž, akú predstavu vtedy vyvolával mesiáš u Židov. Mal to byť predsa kráľ, o ktorom nemali vedieť ani odkiaľ je. A on je z rodiny tesára. Veď je to pohoršenie. Týmto myslením boli preniknutí aj apoštoli. Čítame, že Peter začal protirečiť Pánovi, keď hovoril o svojom utrpení a smrti, ale napokon i zmŕtvychvstaní. Ježiš, preto podáva úplnú pravdu o sebe. Neprotirečí Petrovi, len zdokonaľuje a upresňuje. Nechce nechať svojich učeníkov v pochybnostiach a omyloch. Sám im prichádza na pomoc.

PAR

Nezdá sa vám, že tomuto evanjeliu čosi chýba... Aby som sa vyjadril presne, evanjeliu nemôže čosi chýbať a ja ho nechcem meniť, ale z celej pasáže, medzi riadkami, čítam nevypovedanú otázku: „**Za koho ma pokladáš ty?**“ Ty Peter, Ján, Mária, Katka...? Cítite, ako táto otázka ide na telo. Ako preniká až do špiku kostí. Nemôžeme sa jej vyhnúť. Je neúprosná. Jasne položená, ale ťažká.

Tu stojím len ja sám a Boh. Nik iný, žiadny kamarát, priateľ, rodič, manžel, iba ja, celkom sám. Táto otázka je existenčná. Závisí od nej celý môj život. Každý môj krok.

Verejná mienka mi v tom môže pomôcť, ale i poškodiť. Rozhodne však nemôžem ostať len pri nej a oháňať sa, že tak druhí hovoria, že tak žijú viacerí.

V Nemecku sa pýtali detí, akej farby je krava. Väčšina detí odpovedala, že krava má fialovú farbu. Pousmejeme sa, ale je to trochu smutná realita. Deti boli hlboko v omyle, lebo živú kravu nevideli. Ich poznanie vytvárali reklamy, filmy, jednoducho televízia. Oni vytvárajú ich detskú mienku. Dieťa, ktoré nepozná pravdu, jej ľahko uverí. Dospelý by nemal len tak prisviedčať, čo vidí v televízií, čo počuje v rádiu, čo prečíta v novinách. Ak nechceme dopadnúť ako tie deti, pýtajme sa a hľadáme pravdu. Poďme na koreň veci, na podstatu problému. Buďme ako Peter, ktorý po spoločnom chodení s Kristom vedel povedať, kým je, že je Mesiášom.

Poviete si, že to nie je ťažké, čosi také povedať. A máte pravdu. Učíme sa, alebo sme sa o tom učili na náboženstve. Vedomosti, a len poznatky nestačia. Je to potom, ako s verejnou mienkou. Nie je to naše, je to druhých, čo sa do nás dostalo. Povedať, že Ježiš je Mesiáš, znamená viac, ako len hovoriť. Znamená to dosvedčovať nielen slovami, ale i, a najmä skutkami. Jednoducho povedané, celým našim životom. Všetkými našimi postojmi. To predpokladá, že by malo ísť o naše osobné presvedčenie. Pravdu povediac, ani by sme to nemali hovoriť my sami, ale druhí by to na nás mali vidieť.

Ale ako sa dopracovať k tomu, aby bol pre mňa Ježiš Mesiášom? A hlavne, aby to bolo moje osobné presvedčenie a nie akási mienka iných? Tu sa žiada seriózna práca na sebe. Viem, bude treba pre to niečo vydať zo seba. No Ježiš nám hovorí dnes aj to, že **„kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma“** (Mk 8,34). Nemôžeme ostať len pri svojich vedomostiach z náboženstva, zo základnej školy. Alebo chceme povedať, že si v práci vystačíme len so svojou základnou, či strednou školou a nepotrebuje sa priučiť novým technológiám? Keď už doba ide dopredu a človek sa učí, aby ako sa hovorí, „nezaspal dobu“, tak aj pre život v duchovnej oblasti treba denne niečo robiť. Aj tu sa dnes stretávame s problémami, ktoré kedysi ľudia nepoznali.

Pozor však na jedno nebezpečenstvo. Ide o subjektivismus. Nestačí mať len vlastný názor, ktorý si s námahou nadobudnem. Treba sa zobjektivizovať. Ale kde?

MY

Teda, ešte raz sa pýtame, čo treba robiť? Táto práca si žiada viacero krokov. Jedným z prvých je, počúvanie Božieho slova. Pýtajme sa sami seba, či si pravidelne čítame v našich rodinách Sväté písmo? Ako môžem povedať, že poznám nášho Pána, ak neviem, čo nám sám zjavil o sebe?

Veľmi dobre vieme, čo sa denne deje vo svete, aj niekde na Madagaskare či v Somálsku, a svoje kresťanské dejiny a súčasnosť nepoznáme. Vieme pohotovo zareagovať, čo povedal ten a ten politik, aké klebety sa šíria o filmových hviezdach. Nie je to len verejná mienka, „pikošky“? Je v tom aspoň trochu hľadania pravdy? Odpovedzme si sami na tieto otázky. Vezdme, že Kristova priama otázka: za koho ma pokladáš ty, sa neúprosne blíži. Čítaním Svätého písma sa dozvieme pravdu nielen o Bohu, o Kristovi, ale aj o nás samých. Už to nebude len mienka druhých, alebo len naša vlastná, ale bude to pravda sama. A o to nám predsa ide. Nechceme predsa tvrdiť, že sme videli v maštali fialovú krvavú.

Príkladom pre takéto osobné vyznanie je nám apoštol Tomáš. Keď stretol a dotkol sa Krista zmŕtvychvstalého, vyšlo z neho nádherné: „**Pán môj a Boh môj**“ (Jn 20,28). Toto už bolo osobné presvedčenie, ktoré mu už nik nemohol vyvrátiť, a ktoré dosvedčil aj svojou smrťou.

Dnes od nás kresťanov sa možno nežiada obeta života, ale sami vieme, aké je ťažké vyznávať medzi neveriacimi svoju vieru a svoje presvedčenie. Spoznávajme a stretávajme sa s Kristom vo Svätom písme, a tak sa ho dotýkajme, aby sme sa ho nebáli vyznávať v našom okolí. Zaujmieňme si, aspoň v nedeľu prečítať nejakú stať zo Svätého písma spoločne v rodine.

ADE

Prosme preto nášho Pána, aby nám pomáhal spoznávať ho v jeho Slove a následne ho vyznávať pred ľuďmi, ale tak ako si to On praje a chce. Nech nám dá silu a vynaliezavosť, byť pevnými vo viere a neskrývať sa za mienku ľudí.

Amen.

Dvadsať piata nedeľa cez rok „B“

Mk 9,30-37

Blížny

*Starajme sa o svojich blízkých.*⁹⁴

AI

Každý z nás iste túži po uznaní. Je to zrejme zakorenené v ľudskej prirodzenosti, že každý človek túži, alebo lepšie povedané snaží sa stúpať vyššie a vyššie, či už ide o vedomosti, športové výkony, či nejaké praktické zručnosti. Cieľom čoho je, akési uznanie v kolektíve a neskôr aj v širšej spoločnosti. Toto si môžeme všimnúť už aj na malých školáčikoch, ktorí sa medzi sebou

⁹⁴ Porov.: ČERVENĚ, J.: *Seminár*. Spišská Kapitula : 2005.

predbiehajú, že ktorý z nich má lepšie napísanú domácu úlohu, že ktorý rýchlejšie vypočítal príklad či mal menej chýb v diktáte. Predbiehajú sa, aby sa čo najviac zapáčili pani učiteľke a zároveň aj medzi spolužiakmi. Takto sa človek už od detstva snaží stúpať po istom spoločenskom rebríčku.

KE

Podobnú situáciu môžeme vidieť aj u apoštolov v dnešnom evanjeliu. Ježiš sa im snažil rozprávať o svojej smrti a zmŕtvychvstaní, ale oni ho nechápali. Mali plnú hlavu svetských starostí. Hádali sa totiž, že ktorý z nich je väčší. Že ktorý spomedzi nich, ako to čítame na inom mieste v Písme, bude v nebeskom kráľovstve sedieť bližšie pri Kristovi.

DI

Ich myšlienky boli iste veľmi jednoduché: mysleli zrejme na niečo také, ako sú ministerské kreslá pri úrade Mesiáša – Kráľa, a že ako jeho učeníci, by iste mohli zaujať tieto posty v novom kráľovstve, ktoré Ježiš ohlasoval. Keď prišli do Kafarnauma a Ježiš sa ich spýtal, že o čom sa cestou tak zapálené rozprávali, všetci - zrejme zahanbení, mlčali. Učeníci si museli byť vedomí svojej ctižiadosti. Cítili, že to boli nevhodné, a zmýšľaniu ich Majstra sa priečiace rozhovory. Ježiš však, ako vševediaci Boh dávno vedel, o čom sa zhovárali, a s plnou vážnosťou svojej lásky, ich dôrazne napomína: veľkosť v Božom kráľovstve sa získava službou. Aby im názorne vysvetlil, že musia ochotne slúžiť aj tým najmenším a najúbohejším, stavia Ježiš pred nich dieťa. Dieťa, ako príklad toho, čo je malé, bezvýznamné a slabé. Ak chceme spoznať pravý zmysel tejto myšlienky, treba sa pozrieť do Ježišovej doby. Deti tam mali najmenší status. Biblista John Pilch hovorí, že zakiaľ v našej západnej kultúre my kladieme deti na prvé miesto a sme schopní riskovať takmer všetko, aby sme zachránili dieťa, na Strednom východe v dobe Ježišovej, tomu bolo inak. V týchto kultúrach malo dieťa najmenší status. Napríklad, ak by dom zasiahol oheň, manžel má na prvom mieste zachraňovať svojho otca, potom svoju matku, potom svoju manželku a až nakoniec svoje dieťa. Alebo, keď v krajine nastal hlad, deťom sa podával pokrm, až ako posledným, až po tom, čo sa nasýtili dospelí. Malé dieťa bolo považované za rovné otrokovi, a až keď dieťa dosiahlo vek dospelosti, stalo sa slobodným človekom. Samozrejme týmto sa nechcelo povedať, že deti neboli milované. Samozrejme áno. Veď pre rodinu boli nádejou pre budúcnosť. Preto nemať dieťa, bolo tým najhorším údelom. Lenže v porovnaní s dospelým, bolo dieťa na poslednom mieste. A navyše, ak bolo úplne malé, bola to najodkázanejšia bytosť na svete. No nesmieme tu mať na mysli iba skutočne malé deti. Ježiš tu chce poukázať na všetkých tých, ktorí sú odkázaní na pomoc druhých, podobne, ako je dieťa odkázané na svojich rodičov. A dodáva: Čokoľvek ste urobili jednému z mojich maličkých – na tomto zdanlivo bezvýznamnom mieste – mne ste to urobili, a tým aj tomu, ktorý ma poslal, čiže Nebeskému Otcovi.

PAR

Nekonáme niekedy aj my podobne, ako apoštoli? Nezaoberáme sa svetskými vecami až natoľko, že si prestávame všímať tie duchovné? Ved' čo robí človeka skutočne veľkým pred Bohom, i pred ľuďmi?

Snaha človeka po vzraste, je prirodzeným hnacím prvkom. Ale, aby sa to človeku chcelo, a aby v krízových situáciách ne strácal nádej, musí tu byť určitý motív, alebo lepšie povedané - vytýčený cieľ. Vo všeobecnosti môžeme povedať, že týmto motívom je zisk. Nemusí ísť vždy len o peniaze. Môže to byť zisk určitého pracovného miesta, postavenia v spoločnosti, zisk priateľstva, sebadôvery, či iných hodnôt. No k tomuto zisku nás ženú dva prvky: je to láska alebo sebeckosť. Obidva nás vedia priviesť k nášmu cieľu, ale rozličným spôsobom. Len od nás závisí, ktorou cestou sa vydáme. Či tou, ktorá nepozná hraníc, a ide aj cez mŕtvol, či cestou lásky a milosrdenstva.

Egoizmus spôsobuje, že človek myslí len na seba, na svoje potreby a druhých ľudí využíva len ako prostriedky k svojim cieľom. Nepozera vôbec na ich potreby, problémy, starosti. Keď sú mu potrební, využije ich, je s nimi veľký kamarát, no keď oni neskôr potrebujú nejakú pomoc, rýchlo na všetko zabúda. Takíto ľudia prichádzajú obyčajne k moci veľmi rýchlo. Spočiatku sú aj obľúbení, lebo všetkým nasľubujú hory-doly, no keď sa ukáže ich pravá tvár, ostanú sami. A tak ako rýchlo a vysoko sa vyšplhajú, tak rýchlo a hlboko padnú.

Ruský spisovateľ Gogol', vo svojom románe *Mŕtve duše*, opisuje niekdajšiu situáciu v Rusku. Najvyššie postavení boli tí, ktorí mali najviac služobníctva. A tak mladý chudobný šľachtic, ktorý sa chcel dostať do vyšších spoločenských vrstiev, skupoval od iných šľachticov za pár rubľov mŕtve duše. To znamená dokumenty už mŕtveho služobníctva, aby tak mohol vykázať množstvo podriadených. Takto si razil cestu nahor, až kým si niekto dôkladnejšie neprezrel tieto listiny.

Pán Ježiš nám ukazuje druhú cestu, cestu lásky. Ved' sám hovorí: „Čokoľvek ste urobili alebo neurobili jednému z týchto maličkých, mne ste to urobili“. Aj tu pekne vidno dva rozmery – rozmer lásky a rozmer sebeckosti. Pán Ježiš, keď hovoril tieto slová, ako som to už spomenul, nemyslel na deti, ale na všetkých ľudí. Na všetkých, ktorí potrebujú od nás láskavé srdce. Srdce, ktoré nebude pozeráť na toho druhého, ako na prostriedok k vlastnému obohateniu, ale ktoré bude ochotné pomôcť. Pravá láska, ako to čítame u sv. Pavla, nezávidí, nevypína sa, nie je sebecká, nemyslí na zlé, neteší sa z neprávosti; všetko znáša, všetko vydrží... (*porov. 1 Kor 13,4-7*). A to má byť pre nás povzbudením a vzorom. Nejde tu len o manželskú lásku, s ktorou by sme mohli toto čítanie spájať, lebo sa to zvykne čítať na svadbách, ale ide tu o celkový rozmer medziľudských vzťahov, keď si jeden druhého budeme všímať, pomáhať si navzájom a nie sa povyšovať jeden nad druhého.

MY

Človek prosil Pána Boha o dar svätosti a dostal od neho knihu, v ktorej stálo čierne na bielom, ako treba žiť, aby sme dosiahli večnú blaženosť. Ten človek sa veľmi potešil daru a nadšený si už cestou začal knihu prezeráť. Zamyslene pozeral do knihy a čítal úvod, keď tu zrazu sa potkol a kniha mu vykĺzla z rúk do veľkej mláky. Keď ju z nej vytiahol a otvoril, boli tam už len rozmazané strany. Sklamany odišiel domov a dlho oplakával stratu knihy, lebo obsahovala najhlbšie a najlepšie pravdy. Ale spomenul si, čo sa písalo v úvode - že kniha je o darovaní seba iným. Tak si povedal, že skúsi žiť aspoň podľa toho. Keď zomrel a dostal sa pred Boží súd, hneď mu položili základnú otázku: „Čo si vo svojom živote urobil pre Pána Boha?“ Náš človek sa zahanbil, sklonil hlavu a potichu vyjachtal svoje ospravedlnenie: „Pane, knihu, ktorú si mi dal, som nestihol ani prečítať. Už cestou domov som nechtiac o ňu prišiel. Nemal som nijakého ukazovateľa na ceste životom a nevedel som, aké dary ti mám prinášať. Bol som len obyčajný chudobný človek. Prepáč mi to, prosím.“ Na to sudca kývol sekretárovi a pošepol mu: „Podajte mi jeho životnú knihu.“ Tu sa stalo niečo neslýchané. Celá sála sa v jednom okamihu zaplnila veľkým počtom mien ľudí. Boli to tí, ktorých nakrmil, priedel, povzbudil, prijal do domu ako priateľov, pre ktorých mal čas, ktorým otvoril svoje srdce, jednoducho, ktorým pomohol. Pán Boh ukázal na zidených a povedal: „Toto je tvoja životná kniha, ty si sa dopracoval k najhlbším pravdám cez maličké skutky lásky. Správne si pochopil cieľ života a taktiež aj obsah knihy, aj keď si z nej veľa neprečítal. Pod', vojdí do nebeského kráľovstva.“

Áno, v Božom poriadku sa hodnoty berú ináč ako v pozemskom. Tam už nikoho neohúrime pekným rečením, či sľubovaním. Nikoho nebude zaujímať aký úrad či funkciu si zastával na zemi. Tam sa nám budú počítať už len skutky, ktoré sme vykonali, alebo mali vykonať a nevykonali. Každému podľa toho, koľko možností a talentov sa mu dostalo. Možno sa teraz, bratia a sestry, v duchu pýtate, že či ako kresťania sa nesmiete usilovať o postup v povolání, stále sa len krčiť, ako tá fialka a iným postrkovať lepšie platenú prácu, lepšie miesto? Nie, práve naopak – ako kresťania sa máme usilovať rozvíjať svoje schopnosti. To by predsa podobenstvo o talentoch nemalo žiaden zmysel. Kto by si Ježišove slová takto vykladal, ten z nich nepochopil nič. Pán Ježiš predsa hovorí, že pred Bohom človek nie je väčší len preto, že má vyššie miesto, vyšší úrad, či titul. Pred Bohom je väčší ten, kto dokáže čím lepšie využiť svoje schopnosti pre prospech ľudstva. Kresťan, to znamená vynaložiť všetky svoje sily, všetko svoje nadanie nie do služby sebe, do svojej kariéry, ale do služby ľudí, aby sa takto budoval nový a lepší svet, založený nie na vlastnom egoizme, ale na ochote pomôcť.

ADE

Preto usilujme sa o vyššie postavenie, o dôležitejšie miesto. Usilujme sa o postup, ale robme to nie z vlastnej ctižiadostivosti po kariére, ale pre dobro

druhých. A majme vždy na pamäti slová: čokoľvek ste urobili jednému z týchto maličkých, urobili ste to, ako keby samému Kristovi. Lebo verím, že ak tieto slová zoberieme vážne a budeme sa podľa toho snažiť aj žiť, tak nás večná blaženosť neminie. Aby sa nám to darilo, prosme o to aj pri tejto svätej omši.

Amen.

Dvadsať šiesta nedeľa cez rok „B“

Mk 9, 38-43.45.47-48

Odmena

*Väčšmi sa pripodobňovať svojimi skutkami Kristovi.*⁹⁵

AI

Odmena. Byť odmenený, dostať odmenu. Určite každý z nás bol už vo svojom živote odmenený a to nie raz, ale mnoho krát. Či už to bolo doma, v rodine, u priateľov, vonku, v škole, v kostole, alebo v zamestnaní. Ale zamýšľali sme sa už niekedy nad otázkou odmeny? Vieme čo naozaj znamená byť odmenený? Znamená to dostávať iba to dobré? Alebo to znamená dostať, okrem dobrého aj to zlé? Odpoveď na túto otázku nájdeme práve v dnešnom evanjeliu.

KE

Kristus hovorí: „**Nik nepríde o svoju odmenu**“ (porov. Mk 9, 41).

DI

Čo tým vlastne Kristus myslí, že nik nepríde o svoju odmenu? Dnešné evanjelium je tak trochu zvláštne, pretože obsah dnešného evanjelia je, akoby rozdelený na tri časti, kde každá časť hovorí o inom. Zdá sa, akoby tieto tri časti vôbec spolu nesúviseli, a že do tohto evanjelia k sebe ani nepatria. Veď sa len na to pozrime. V prvej časti evanjelia apoštol Ján hovorí Kristovi, že videli ako niekto v jeho mene vyháňa zlých duchov, a keďže nechodil s nimi, tak mu v tom bránili. No Kristus im povedal, aby nebránili, lebo kto nie je proti nim je za nich. V druhej časti zase Kristus hovorí učeníkom niečo iné, že nik kto pomôže druhému, nepríde o svoju odmenu. A na druhej strane, každý kto by pohoršil niekoho z maličkých čo v neho veria, bolo by pre neho lepšie, keby mu zavesili mlynský kameň na krk a hodili do vody. A napokon v tretej časti zase Kristus hovorí o hriechu, že ak by ťa zvädzala na hriech tvoja ruka, noha, alebo tvoje oko, treba ich odstrániť, lebo je lepšie, keď sa vojde do Božieho kráľovstva s jedným okom, jednou nohou alebo jednou rukou, ako keby ťa mali so

⁹⁵ Porov.: GRICH, M.: Seminár. Spišská Kapitula : 2005.

všetkými údmi, vrhnúť do pekla. Vidíme teda sami, že každá z týchto častí je o inom, a že naozaj akoby spolu nesúviseli. Ale ako sa vraví, bratia a sestry, zdanie často klame.

Hoci sa to tak naozaj zdá, že tieto tri časti z evanjelia vôbec spolu nesúvisia a nepatria k sebe, opak je pravdou. Tieto tri časti tvoria navzájom veľký súvis, pretože sa v nich hovorí o láske a službe na jednej strane, a o pohoršení a hriechu na strane druhej. A to nás vlastne privádza aj k ústrednej myšlienke dnešného evanjelia. Nik nepríde o svoju odmenu.

Kristus sa v tomto evanjeliu snaží vysvetliť svojím učeníkom, že každý kto akokoľvek bude vo svojom živote konať, neostane bez zaslúženej odmeny. Teda chce povedať, že tak, ako nepríde o svoju zaslúženú odmenu ten, ktorý každého človeka, takého aký je miluje, a ktorý dokáže inému poslúžiť, alebo obetovať svoj život službe iným, tak ani ten, ktorý bude iným na pohoršenie a bude konať hriechy, nepríde o svoju zaslúženú odmenu. Rozdiel však bude vo veľkosti a hodnote odmeny. Pretože, kým tým, čo budú milovať a slúžiť iným, bude zaslúženou odmenou nebeské kráľovstvo, tak tým, čo budú konať namiesto lásky a služby hriech a pohoršenie, bude ich zaslúženou odmenou večné zatratenie.

Keď sme už však pri tom, je potrebné povedať, že to čo Kristus hovoril svojím učeníkom o odmene, nebolo pre nich absolútnou novinkou. Pretože už aj Židia, dávno pred Kristom, verili v Božiu odmenu za vykonané skutky. Rozdiel je však v tom, že kým Židia chápali Božiu odmenu, ako nejakú pozemskú odmenu ako bol dlhý vek, početnosť rodiny, zdravie, bohatstvo za dobré skutky a naopak krátky vek, choroba, chudoba, bezdetnosť za skutky zlé, Kristus hovorí o inej odmene, o večnej odmene, ktorou človek nebude za svoje skutky odmenený už tu na zemi, ale až po svojej pozemskej smrti vo večnosti, a to buď nebeským kráľovstvom, alebo večným zatratením.

PAR

Aj pre nás podobne, ako pre apoštolov, platia tieto Kristove slová. Platia pre každého človeka. Nik, naozaj nik nepríde o svoju zaslúženú odmenu. Nikto sa jej nevyhne. Každý človek musí očakávať, že jeho skutky nezostanú bez odmeny. Ale spýtajme sa samých seba, očakávame to, myslíme na to, alebo na to ani nemyslíme? Odpoveďou na túto otázku, či to očakávame, a či na to skutočne myslíme, sú však naše dennodenné skutky. Od nich sa všetko odráža.

Tieto Kristove slová o odmene, majú pre život každého z nás dva významy. Sú pre nás a majú byť pre nás výzvou, a zároveň určitou výstrahou. V čom však výzvou a v čom výstrahou? Kristus nás týmito slovami vyzýva k láske, k obeti a službe. Vyzýva nás, aby sme mali vždy otvorené oči pre iných, pre všetkých okolo nás. Aby sme milovali každého človeka, či už priateľa alebo nepriateľa, či už známeho alebo neznámeho, a zároveň, aby sme mali vždy otvorenú náruč a srdce aj pre tých, ktorí sú hoci veľkí hriešnici a nie sú kresťania, ale túžia po

láske, a po tom, aby ich niekto miloval. Vyzýva nás, aby sme sa vedeli vždy obetovať pre iných a slúžiť iným, avšak slúžiť nie ako otroci, ktorí to robia preto, že musia, ale ako ozajstné Kristove deti, ktoré keď vidia vystretú ruku človeka, prosíacu o pomoc, neodvrátia svoj zrak od neho, ale sklonia sa k nemu, vypočujú ho a z lásky mu podajú svoje ruky. A v čom spočíva tá výstraha? Kristus nás chce upozorniť na to, aby sme si vo svojom živote vždy dávali pozor, aké skutky konáme a nezabúdali, že v živote človeka platí aj zásada, za zlé nečakaj dobré. Tým chce povedať, že ak my tu na zemi počas svojho života budeme konať zlo, hriech a pohoršenie, nečakajme, že nás Pán Boh vo večnosti bude očakávať s otvorenou náručou a odmení nás dobrom a šťastím. Ale očakávajme, že to bude to druhé. Pretože, aké skutky taká odmena.

Niektó z vás by však mohol povedať – Boh je krutý. Ale ja by som sa ho hneď opýtal, prečo? Azda Boh chce zlo? Azda Boh je ten, ktorý chce hriech a pohoršenie? Nechceme to náhodou my? Nerozhodujeme sa pre hriech my? Nie sme to my, kto koná také, alebo také skutky? Prečo by mal byť práve Boh zodpovedný za to, čo si my slobodne vyberieme? Ved' Boh nechce zlo. Boh chce lásku. Chce, aby sme konali dobro, a tak prišli k nemu. Boh chce, aby sme sa spolu s ním radovali v nebeskom kráľovstve, ale nechce nám to nanútiť, nechce, aby sme k nemu prišli nasilu, ale z lásky. On netúži po tom, aby našou odmenou za naše skutky bola smrť, večné zatratenie, ale túži po tom, aby našou odmenou bolo nebeské kráľovstvo. Ved' preto aj dáva každému človeku, aj tomu najzatvrdlivejšiemu hriešnikovi, do poslednej chvíle jeho pozemského života, šancu zmeniť sa, šancu získať svojimi skutkami tú pravú večnú odmenu, ktorou je nebeské kráľovstvo.

MY

Naozaj Boh nie je krutý. Boh nechce našu smrť. On nás miluje. On nás nadovšetko miluje a túži iba po jednom, aby sme sa spolu s ním radovali a spolu s ním aj večne žili. Nechce nás stratiť, ale všetko necháva už len na našom rozhodnutí. Preto nesklamme nášho Pána. Konajme dobro a prijmime výzvu Kristovu. Dokážme Bohu, že ho aj my nadovšetko milujeme a chceme sa s ním podobne, ako aj on s nami, naveky radowať. A naším dôkazom nech sú také skutky, ktorých odmenou môže byť jedine Nebeské kráľovstvo. A k tomu, nech nás povzbudzuje aj tento životný príbeh svätého muža, Jána z Boha.

Bol to jednoduchý človek, pochádzajúci z obyčajnej robotníckej rodiny. Už ako mladý chlapec prišiel o svojich rodičov. Matka mu zomrela a otec sa stal františkánskym bratom. Keďže nemohol ako chlapec ostať sám, odišiel do Španielska, kde sa ho ujal jeden správca grófskeho majetku. Ten mu dal základné školské vzdelanie a postupom času mu zabezpečil miesto dozorca na grófskom statku. Avšak Ján pri ňom dlho nezostal. Zatúžil po vojsku, odišiel zo Španielska a prihlásil sa do armády. V tom čase bol jeho duchovný život dosť biedny. Keď sa však vrátil z armády a začal obchodovať,

mal už asi 40 rokov, pocítil v sebe Boží hlas a nesmierne zatúžil po Bohu. Vnútorne sa hlboko menil, veľmi ľutoval svoje hriechy a chcel nejako odčiniť svoju hriešnu minulosť. Začal konať dobro, prijal Kristovu výzvu šíriť lásku, konať obeť a slúžiť iným. A tak všetky svoje sily venoval chudobným a chorým. Staval im nemocnice a úpenlivo sa o nich staral. No nie len oni pocítili jeho dobročinnosť. Boli to aj opustené deti, študenti, robotníci bez práce, dievčatá a vdovy vystavené mravnému nebezpečenstvu a mnoho iných. Dôkazom jeho lásky, obetavosti a služby je aj udalosť, ktorá sa odohrala počas požiaru v jednej z verejných nemocníc. Požiar sa tak rýchlo šírila, že sa už nik neodvážil zachrániť bezvládne chorých. Keď sa to Ján z Boha dozvedel, hneď pribehol, vrhol sa do ohňa a s námahou, ale s Božou pomocou, zachránil všetkých chorých, ktorí sa v nemocnici nachádzali.

Svätý Ján z Boha, zomrel kľáčačky, s krížom pritisnutým na prsia v odovzdanosti sa do Božích rúk, a jeho životným heslom bolo – Robte dobre, bratia!

ADE

Nik od nás nežiada, aby sme podobne, ako mnohí svätí stavali nemocnice, či zakladali rehole, ale žiada sa od nás jedno, aby sme aj my tak, ako svätý Ján z Boha a mnoho iných svätých, prijali Kristovu výzvu šíriť lásku, byť obetavý a slúžiť iným.

Prosme si teda pri tejto svätej omši, aby sme prijímali Kristovu výzvu a aby sme sa svojimi skutkami dennodenne a čoraz viac pripodobňovali Kristovi, a tak si zaslúžili večnú odmenu, odmenu v nebi.

Amen.

Dvadsať siedma nedeľa cez rok „B“

Mk 10,2-16

Vernosť a láska manželov

Vernosť a láska – pripútanie sa a jedno telo.⁹⁶

AI

Každý z nás vie, alebo sa učil na hodinách náboženstva, že Ježiš, Boží Syn, prijal ľudskú prirodzenosť. Bol Žid a vyrastal v rodine Jozefa a Márie, ako prvorodený a jediné dieťa. Sám neuzavrel manželstvo, hoci manželstvom počas svojho účinkovania tu na zemi nikdy nepohrdol, ba naopak.

KE

⁹⁶ Porov.: HLAVATÝ, M.: Seminár z homiletiky. Spišská Kapitula : 2005.

O tom hovorí aj udalosť dnešného evanjelia dvadsiatej siedmej nedele obdobia cez rok, kde farizeji prichádzajú k Ježišovi, pokúšajú ho a pýtajú sa ho: **„...či smie muž prepustiť manželku?“** (Mk 10, 2)

DI

Ježiš zdôrazňoval počas svojho účinkovania tu na zemi jednotu, vernosť a celoživotnú lásku manželov. Už v prvej knihe Starého zákona – Genezis, sa nám zachovala vernosť a láska muža a ženy, kde Boh – JAHVE hovorí: **„nie je dobré, byť človeku samému. Urobím mu pomoc, ktorá mu bude podobná“** (Gn 2,18); a pokračuje **„preto muž opustí svojho otca i matku a prilipne k svojej manželke a budú jedným telom“** (Gn 2,24).

Tu môžeme prirovnať: vernosť a láska – pripútanie sa a jedno telo. Je to veľké, nepochopiteľné tajomstvo. Manželstvo je teda viac než zmluva. Je základným ustanovením ľudského života. A tu chce Boh od muža a ženy, aby sa osvedčili a ostali v pôvodnej náplni jeho vôle. Manželská láska je silnejšia, ako všetky ostatné ľudské záväzky. Z toho vyplývajú aj dôsledky pre jednotu a nerozlučiteľnosť manželstva. Preto Ježiš kladie pred farizejov otázku: **„Čo vám prikázal Mojžiš?“** (Mk 2,3), odpovedali mu: **„Mojžiš dovolil napísať priepustný list a prepustiť“** (Mk 2,4). Ale Ježiš neprestáva a vysvetľuje im: **„pre tvrdosť vášho srdca napísal toto prikázanie“** (Mk 2,5).

Mojžišov zákon poznal možnosť manželskej rozluky v tom zmysle, že muž mohol prepustiť manželku, musel jej však vystaviť priepustný list, doklad o rozvode. To urobil Mojžiš pre tvrdosť srdca v jednom prípade, a to pri nevere. Rozvod nie je vynález našich dní. Veď už pred Ježišom Kristom a za jeho života tu na zemi, sa diskutovalo o nerozlučiteľnosti manželstva. Vzťahy muža a ženy po celý ich život sú dôležitým stavebným materiálom osobného, rodinného i spoločenského života. Keď sa narušia tieto základy, človek hľadá nový začiatok, a to platí aj o manželskom spolunažívaní. A o tom vedel aj Mojžiš. Problém nevzniká v tom, že dôjde u manželov k rozvodu, ale že sa často uzatvára manželstvo len z ľudských pohľadov, povrchrne, neuvážene, čoho sme svedkami aj MY všetci. Manželstvo nie je zábava, ako to niektorí plánujú a myslia, ak bude šťastie vyjde, ak nie, nie. Manželstvo je ale celoživotný vzťah, založený na vernosti a láske. Úkon uzatvorenia manželstva je zodpovedný úkon slobodných a rozumných ľudí, muža a ženy, a to na celý život. Boh spája teda muža a ženu, aby boli jedno telo a jedna duša a vkladá do ich srdca lásku, ktorá ich zjednocuje, a ktorá nám sprítomňuje lásku Krista a Cirkvi.

PAR

Podľa Pána Ježiša manželstvo, ako Bohom ustanovené spoločenstvo muža a ženy, má výslovne trvalý charakter. Je predovšetkým spoločenstvom srdca, myšlienok a citov, trvalým odovzdávaním celého “Ja” celému “Ty”. Je to spoločenstvo, kde si beriem niekoho nie preto, aby patril iba mne, len z egoizmu, ale preto, aby som ja patril jemu a aby sa spoločne pestovala

čestnosť položená na vzájomnej láske. Manželstvo je teda spoločenstvo, ktoré zriadil Boh a dal ho človekovi ako dar. Farizeji sa teda pýtajú celkom zle, keď kladú otázku: „či môže muž prepustiť manželku?“ Tak sa pýta iba ten, kto nepochopil zmysel manželstva. Boh predsa nechce trhanie ľudských vzťahov, a kto tieto vzťahy odmieta, nepochopil, k čomu sme boli my ľudia stvorení. My sa chceme pýtať na manželstvo z Božieho hľadiska. A Boh ho ustanovil, ako spoločenstvo, kde si majú byť muž a žena oporou na celý život, majú sa dopĺňať vernosťou a láskou. Je to celoživotná úloha daná Bohom. Poznanie týchto právd patrí k najdôležitejším predpokladom životného šťastia. Pre vás, drahí manželia čo ste v tomto Božom chráme, otázka, či možno prepustiť manželku nedáva zmysel. Zmysel a požehnanie vám bude dávať jedine Boh, ktorý sprevádza váš život a vedie ho k nekonečnej vernosti a posväcuje ho nekonečnou láskou.

Spomeňte si vy drahí manželia, ktorí ste tu v Božom chráme, na tú chvíľku, keď ste stáli pred oltárom a sľúbili si vernosť a celoživotnú lásku. Naozaj to bolo vyznanie z hĺbky srdca? Pochádzalo to z vnútra, alebo to bolo len niečo povrchné? Aj vy drahí mladí priatelia, ktorí máte túto sviatosť pred sebou, si dávajte tieto otázky. Navzájom sa dopĺňajte a buďte si vzorom a oporou na ceste, ktorú raz spoločne začnete. Nech to nie je len plytká odpoveď, ale pochádzajúca z hĺbky, z nášho srdca.

Sme svedkami toľkých manželstiev, ktoré boli stavané na plytčine – ako dom na piesku a po pár rokoch sa zrútili. Naše vzťahy stavajme na vernosti a láske – ako dom postavený na skale. Tou skalou nech nám je Ježiš, pretože On požehnáva každé manželstvo. On nás má viesť cestou života.

Položme si aj otázku: Ako môže manželská láska pomáhať a povzbudzovať manželov a rodičov, a pomáhať im prekonávať obdobia konfliktov a napätia?

Vidíme aká je situácia aj dnes, v rodinách a manželstvách. Rozpadajú sa rodiny, ktoré boli požehnané. Napätie, konflikty a postupne nevera, až rozpad rodiny majú za následok to, že človek hľadá iba na vonkajšok. Musíme sa naučiť zakladať vzťahy na vnútornej rovnováhe a byť jedno srdce. Ak budú manželia konať spoločne, aj keď príde skúška, pád, nebezpečenstvo, budú to zvládať spoločne a sám Boh im bude pomáhať a požehnávať ich.

Keď sa muž a žena, odovzdajú sebe navzájom na celý život pred Kristom, a jeho Cirkvou, Boh ich zviaže mocou Ducha Svätého. Boh sám sa stáva pre manželstvo zdrojom života a posily. Kristova obetavá láska k človeku, by mala byť vzorom pre každý manželský pár.

MY

Tak, ako sa to stalo istému farárovi v jednej odľahlej dedinke. Sám hovorí túto udalosť: „Istého dňa po svätej omši, prišiel muž v staršom veku a prosí o sv. omšu z príležitosti strieborného manželského jubilea.

V určený deň priviezol muž manželku na vozíku pred kostol, a potom ju priniesol v náručí, ako bezvládne dieťa na pobožnosť. Bol to silný pohľad. Keď

žena zbadala, že zjav silne zapôsobil na farára, obrátila sa k nemu s rozžiarenou tvárou od šťastia a povedala: „Dôstojný pán, dozaista sa čudujete tomu, čo teraz vidíte. Nuž, už 24 rokov som mrzákom. Rok po sobáši, stalo sa nešťastie, stala som sa mrzáčkou a bremenom pre muža. Nemal nič zo mňa tých 24 rokov. A jednako vyhlasujem vám, dôstojný pán, že muž po všetky tie roky tak ma miloval, a tak mi bol verný, ako v prvom roku nášho manželstva.“

ADE

Nech nám teda aj tento životný príbeh slúži na ešte užšie spojenie s Ježišom a učí nás obetovať sa jeden pre druhého. Nekladme si otázky, ako farizeji, ale nasledujme príkladný život mnohých manželov, ktorí sa navzájom odovzdali sebe, ako i do Božích rúk. Vyprosujme si potrebné dary a milosti aj od Panny Márie, ktorej sa zasväcujú mnohé manželstva, ktoré si sľúbili vernosť a celoživotnú lásku.

Amen.

Dvadsať ôsma nedeľa cez rok „B“

Mk 10,17-30

Nasledovať Krista

*Čo mám robiť, aby som dosiahol večný život?*⁹⁷

AI

Bohatý mladík prichádza za Ježišom s otázkou, ktorá ho trápila, a na ktorú hľadá odpoveď. Je to otázka, ktorá by mala zaujímať všetkých nás a mali by sme vedieť na ňu odpovedať, alebo aspoň hľadať odpoveď.

KE

Aká je táto otázka, ktorá trápila tohto mladého muža a na ktorú hľadal odpoveď u Ježiša. Mladík sa pýta: „***Učiteľ dobrý, čo mám robiť, aby som dosiahol večný život?***“ (Mk 10,17b)

DI

Na túto otázku nám dáva odpoveď sám Ježiš, keď hovorí mladíkovi poznáš prikázania a vymenúva niektoré prikázania z desatora: nezabiješ, nescudzoložíš, nepokradneš, nebudeš krivo svedčiť, cti svojho otca i matku (porov. Mk 10,19). Na to mu mladík odpovedá: toto všetko som zachovával od svojej mladosti (porov. Mk 10,20). Ježiš mu na to hovorí: jedno ti ešte chýba: „***chod', predaj všetko, čo máš, rozďaj chudobným a budeš mať poklad v nebi***“

⁹⁷ Porov.: HOLUBČÍK, J.: Seminár. Spišská Kapitula : 2005.

(Mk 10,21). On pri tomto slove zosmutnel a odišiel zarmútený, lebo mal veľký majetok. (Mk 10, 22)

Smútok mládenca nás núti zamyslieť sa. Možno podliehame pokušeniu myslieť si, že veľký majetok, množstvo dobier tohto sveta, dokáže človeka urobiť šťastným. Ale na prípade mladíka z evanjelia vidíme, ako sa bohatstvo stalo prekážkou prijatia Ježišovej výzvy o nasledovaní. Nebol schopný dať kladnú odpoveď Ježišovi a zápornú svojmu sebestvu. Ak by sme aj my zaregistrovali čo len tieň smútku vo svojom srdci, bolo by to možno aj preto, že Boh od nás žiada niečo, čoho sa nechceme vzdať, asi sme si ešte neoslobodili srdce od prilipnutí, ktoré prekážajú nášmu nasledovaniu.⁹⁸ Koľko je v dnešnej dobe ľudí, pre ktorých sa stal majetok jediným bohom. Ale nemusia to byť iba peniaze, hmotné veci a podobne. Všetko to, čoho sa človek nedokáže vzdať, od čoho sa nedokáže odpútať, môže tvoriť takúto prekážku, bariéru, ktorá nám bráni nasledovať Krista.

Je to vhodná chvíľa pripomenúť si Ježišove slová vyrieknuté na záver tohto úryvku: „**Niet nikoho, kto by pre mňa a pre evanjelium opustil dom alebo bratov a sestry, alebo matku a otca, alebo deti, alebo polia, aby nedostal stonásobne viac; teraz, v tomto čase, domy, bratov, sestry, matky, deti i polia, hoci s prenasledovaním, a v budúcom veku večný život**“ (Mk 10,29–30).

Pod' a nasleduj ma! S akým napätím museli všetci očakávať mladíkovu odpoveď! Tými istými slovami povolal Ježiš svojich najbližších učeníkov. Toto pozvanie bolo výzvou sprevádzať Pána v jeho službe, počúvať jeho náuku a rozjímať o nej, napodobňovať jeho spôsob života... Pred zakončením Ježišovho verejného účinkovania, to znamenalo bezprostredné, fyzické nasledovanie Krista. Po Pánovom nanebovstúpení už nejde o nasledovanie Krista v Palestíne. Výzva pre nás znamená, ostať tam, kde nás Pán stretol, uprostred sveta, osvojiť si jeho život a učenie, a urobiť ho svojou súčasťou – súčasťou svojho života. Vykročiť za Pánom, si však vyžaduje zaangažovanosť a boj. Nejde tu len o počúvanie náuky, ale o skutočné nasledovanie Krista.⁹⁹

PAR

My všetci si musíme položiť otázku: Ako ja nasledujem Krista? Nasledujem ho s nerozdeleným srdcom, alebo je veľa takých vecí, ktoré ma od Krista odpútavajú? Dnes svet ponúka veľa možností, dáva nám veľa ponúk, ktorými nás chce zlákať, aby nás odviezol od nasledovania Krista a zaplnil nám srdce i myseľ starosťami o veci tohto sveta. Chce človeka, a najmä mladého človeka úplne vtiahnuť do víru dnešnej doby. Svet reklamy, médií ukazuje človeka mladého, úspešného, bohatého, bezstarostného... Roztáča tým veľký kolotoč a hrozí rozdrvením každému, kto by sa snažil kolotoč zastaviť, alebo ho opustiť. A tu sa treba zastaviť a zamyslieť sa, čo je cieľom môjho života. Ako ja

⁹⁸ Porov.. CARVAJAL F.: Hovoriť s Bohom, 5.časť. Bratislava : Kontakt plus, 2000, s. 244.

⁹⁹ Porov.. CARVAJAL F.: Hovoriť s Bohom, 5.časť. Bratislava : Kontakt plus, 2000, s. 244 – 245.

nasledujem Kristove slová: Pod' za mnou, zanechaj toto všetko a dostaneš stonásobne viac?

Som ochotný zanechať toto všetko kvôli Kristovi, alebo odídem smutný, ako mladík z dnešného Evanjelia, ktorému majetok prirástol k srdcu?

MY

Každá doba má svojich hrdinov. Hrdinov, ktorí boli ochotní kvôli Kristovi zanechať všetko. Vz dali sa svojho bohatstva, slávy, kariéry, postavenia v spoločnosti. Poslúchli Ježišovu výzvu, zanechali deti, polia, domy a úplne sa oddali službe pre Božie kráľovstvo.

Ako príklad nám môže slúžiť svätý František z Assisi, svätý Tomáš Akvinský, Tomáš Morus, či matka Tereza z Kalkaty.

Takýmto príkladom je aj svätý Charles de Foucauld, ktorý ako mladý muž mal všetko, čo si mohol žiadať. Bohatstvo, slávu, možnosť kariéry, ale aj ľahkomyselnosť, s ktorou bral všetko na ľahkú váhu a nevedel si vážiť to, čo mu život bez jeho námahy a pričinenia ponúkal. Ale takýto život ho nemohol dlho uspokojiť a on hľadal niečo, čo by bolo hodnotnejšie, čo by nebolo, ako len závan vetra, ktorý je dnes tu a zajtra ho už niet. Nechal sa osloviť Bohom, zanechal toto všetko a odišiel do ticha púšte. Odišiel, aby v hĺbke Sahary, v odľahlých častiach Hogaru, našiel to, čo mu neposkytla jeho rodná vlasť – Francúzsko. Tu v tichu a modlitbe nachádzal Boha, jeho blízkosť a bezprostrednú prítomnosť. Svoje sily a schopnosti vložil so služby a pomoci miestnemu kmeňu Tuarégov, ktorých sa snažil pozdvihnúť nielen materiálne, ale predovšetkým duchovne. Takýto život neostal dlho bez odozvy a našli sa takí, ktorí boli ochotní nasledovať ho. Tí ktorí hľadali ticho, samotu, ale predovšetkým Božiu blízkosť. A tak Charles zakladá fraternity, spoločenstvá bratov, ktorí sa rozhodli takto zasvätiť život Bohu a službe blížnym. Pomáhal im tak, že s nimi zdieľal všetky ich starosti i radosti.

Miloval ich tak, že bol za nich ochotný i zomrieť. To sa stalo pri jednej bitke medzi miestnymi kmeňmi, kedy tento muž zomiera za tých, ktorým venoval svoj život. Ale jeho poslanstvo a spôsob nasledovania Krista, týmto nekončí, lebo sú tu bratia, ktorým odovzdal svoje poslanstvo, ktorým ukázal cestu nasledovania Krista a ktorí pokračovali v jeho diele.

A to je príklad aj pre nás. Aj my máme nasledovať Krista, máme mať ochotu kvôli nemu zanechať všetko, a tak slúžiť naším blížnym. Ale máme aj iných pritiahnuť k nasledovaniu Krista, a to tak svojim slovom, ako aj príkladom svojho života.

ADE

Snažme sa aj my, ktorí sme povolani nasledovať Krista, aby sme sa mu čo najvernejšie podobali. Aby sme boli ochotní kvôli nemu zanechať všetko, a keď to zanecháme, aby sme sa už neobzerali späť.

Amen.

Pokušenie moci
*Poukázat' na skutočnú službu.*¹⁰⁰

AI

Každý chce byť veľký. Lenže túžba po veľkosti sa dá aj oklamať, keď človek pokladá za veľké to, čo veľké nie je. Takto boli oklamaní aj prví rodičia. Budete ako Boh, hovorí diabol.¹⁰¹ A vieme, ako to skončilo. Pokušenie moci bolo, je a bude, stále veľké. Každý človek sa s tým aspoň raz v živote určite stretol. Kto má postavenie, má moc. Sú ľudia, ktorí chcú mať viac a viac moci. Títo ju chcú mať len pre seba. Ale sú aj ľudia, ktorí svoju moc uplatňujú v službe blíznym a pre dobro blíznym.

KE:

„Daj, aby sme sedeli v tvojej sláve jeden po tvojej pravici a druhý po ľavici“ (Mk 10,37) – takáto bola žiadosť Zebedejových synov Jakuba a Jána.

DI

Prosba Zebedejových synov je v tesnej súvislosti s predpoveďou o utrpení, ktorá jej predchádza. Sú zaujatí tým, že už čoskoro príde Božie kráľovstvo. Chápu Ježiša celkom nesprávne. Myslia si, že svojou ochotou pre mučeniecko uskutočnili niečo, čo ich plne oprávňuje na najvyššie miesta. Možno sa nazdávajú, že treba rýchlo konať, aby si zabezpečili čestné miesta a postavenia. Obaja prednášajú svoju prosbu bezprostredne Majstrovi, a detský dotieravým spôsobom žiadajú ubezpečenie o jej splnení prv, ako vôbec prezradia, o čo im vlastne ide. Treba povedať, že apoštoli si Božie kráľovstvo predstavovali, ako pozemské kráľovstvo – na čele je kráľ, panovník, jeho suita a tak ďalej, a vôbec nie v intenciách Ježiša Krista. Nemožno sa tomu čudovať, keďže v tom čase dominovala predstava o politickom mesiášovi, ktorý vyslobodí Izraelitov z područia Ríma. Božie kráľovstvo – to pravé Božie kráľovstvo v skutočnosti pochopili až po Ježišovom zmŕtvychvstaní, že je to kráľovstvo ustavičnej pokory a služby.

Skutočnosť, že po všetkých Jeho poučeníach vôbec prichádzajú s takou prosbou, znamená pre Pána hlboké sklamanie. Vždy sa usiloval o to, aby ich odviezol z nesprávneho smeru takejto ctižiadosti. Ale Ježiš sa predsa púšťa do rozhovoru, s prekvapujúcou zhovievavosťou a láskavosťou, keď chce učeníkom dopomôcť k tomu, aby sa triezvo a jasne pozerali v ústrety skutočnosti, ktorá bude aj od nich vyžadovať utrpenie. Symbolmi kalicha a krstu Ježiš naznačuje, čo čaká Jeho aj ich. Ale ani výhľad na to, že budú musieť trpieť, neopravňuje učeníkov

¹⁰⁰ Porov.: KERDÍK, M.: Seminár. Spišská Kapitula : 2005.

¹⁰¹ Porov.: RYBÁR, J.: *Krátko nedeľné príhovory* – cyklus B. 1996, s. 88.

na to, aby si v budúcom kráľovstve zabezpečovali najlepšie miesta po Pánovej pravej a ľavej strane. Boh Otec prideluje počty, ale nie podľa uvážení a meradiel človeka. Aj Syn sa, ako „skutočný človek“, ochotne a pokorne skláňa pred tým, čo Otec urobí, a vo svojej dokonalej poslušnosti Ho v tom nepredbieha.¹⁰²

PAR

Pokušenie moci je staré ako ľudstvo samo. Človek vždy túžil niekoho a niečo ovládať. Výnimkou nie je ani dnešná doba. Môžeme to sledovať aj u nás doma v politickom živote, v našich mestách či obciach. Je to aktuálne najmä pred voľbami, keď sa mnohé veci nasľubujú a splní sa z toho len nepatrné množstvo. Každý dnes chce vládnuť, chce byť predsedom, každý chce mať moc. Dokonca, keď sa nim nestanú, nechcú už nič. Chcú mať teda všetko, alebo nič. Inou kategóriou sú ľudia, ktorí sa chcú podieľať na tejto moci a tiež niečo z toho mať.

V televízii môžeme vidieť alebo čítať v novinách, ako pri tej či onej príležitosti sa okolo hlavnej osoby zokupujú ľudia, niekedy skutoční, ale väčšinou údajní prominenti, ktorí dúfajú, že na nich tým padne tiež trošku slávy. Často sú to ľudia, ktorí o sebe radi tvrdia, že sú celkom nekonvenční, ale možnosť byť videný v spoločnosti nejakej slávnej osobnosti, to si nikto nenechá ujsť. Je to teda úplne ľudské.¹⁰³

Čo nám chce týmto teda Ježiš povedať? Cez nezištnú službu sa vytvára Božie kráľovstvo. **„Kto sa bude chcieť stať medzi vami veľkým, bude vašim služobníkom. A kto sa bude chcieť stať medzi vami prvý, bude sluhom všetkých.“** (Mk 10,43-44) Na prvý pohľad zvláštna logika, dokonca úplne obrátená voči pozemskému svetu. Pozemský kráľ neslúžil – panoval a jemu slúžili. Božie kráľovstvo je presne opačné, kto chce byť prvý, bude sluhom všetkých. Cesta do tohto Božieho kráľovstva je tu len pre tých, ktorí sa v nasledovaní Ježiša stali ochotnými slúžiť. Veľkosť a moc má iba ten, kto v láske slúži spolubratovi. Služba je opakom panovania, rozkazovania. Nemali by sa dnešní ľudia práve tu zastaviť na chvíľku a začať odznova? Sám Ježiš položil svoj život za nás v službe, ktorú Mu uložil Otec, a svoju vôľu slúžiť, spečatil ochotou zomrieť.

Človek je usposobený na to, aby tu bol pre druhých a im slúžil. Každý deň stretávame ľudí, našich súkmeňovcov. Slúžime im a veľakrát si to ani neuvedomujeme. Pomáhame im, staráme sa o nich. Lebo služba znamená nielen urobiť to, čo im vidíme na očiach, ale aj čosi na viac. Napríklad v rodine, ak sme pozorní jeden voči druhému, vypočujeme si ho trpezlivo, máme na neho čas, poradíme mu. V škole dávame pozor na prednáškach, nevyrušujeme, učíme sa, týmto spôsobom tiež slúžime učiteľovi, aby sa napríklad v triede dobre cítil. Na pracovisku: usmiať sa na kolegu, ktorý má náladu pod psa, potešiť ho milým

¹⁰² Porov.: RIENECKER, F.: *Evanjelium podľa Marka*. Bratislava : Creativpress, 1993, s. 183 – 184.

¹⁰³ Porov.: FOŘT, K. J.: *Cesta, pravda, život – Postila otce Karla. Slovo Boží na vlnách Svobodné Evropy (1980 – 1995)*. České Budějovice : Sdružení sv. Jana Neumanna, 2002, s. 268.

darčekom, dodať mu sily a odvahy. Na ulici: úctivo pozdravíme okoloidúceho, prihovoríme sa mu, povieme na zdravie pri kýchnutí ...

Svet je postavený práve na takýchto maličkostiach. A koľkokrát nám aj oni robia ťažkosti?

MY

No poznáme aj dokonalú službu blížnym. Príkladom je už svätá Matka Tereza z Kalkaty. Ona cítila vo svojom srdci, že má zvláštnu charizmu voči najchudobnejším a „najposlednejším“ ľuďom. Po počiatočných ťažkostiach sa jej len predsa podarilo založiť Spoločnosť Misionárok Lásky. V 50-tych rokoch začala „zbierať odpad“ indickej spoločnosti – chudobných, chorých, hladných, parijov - ľudí, ktorých hinduizmus – indickej štátne náboženstvo – považuje za najmenej cenných ľudí – odpad. Takýchto ľudí začala zhromažďovať, najprv v lazaretoch, postupne v nemocniciach – až jej pôsobenie prekročilo hranice Indie. Prihovárala sa im, umývala ich, ošetrovala ich, dávala im najesť sa a napiť, možnosť zažiť materinskú lásku a takouto cestou ich popritom aj privádzala k Bohu – svedectvom svojho života, a napokon im dávala možnosť dôstojne zomrieť. „Syn človeka neprišiel dať sa obsluhovať, ale slúžiť“ (Mk 10,45) – jej zvráskavené čelo, tvár, ruky, hovorili za všetko. Obetovala sa pre nich celá a celkom.

Ak dnes Cirkev nasleduje ukrižovaného Ježiša Krista, na ceste pokory a služby, je to jediná správna cesta, ktorú od náš všetkých Kristus žiadal a žiada. Blahoslavená Matka Terézia nám to ukázala dokonale. Kardinál Julius Döpfner, mníchovský arcibiskup, predchodca Josepha Ratzingera v Mníchove (terajšieho Svätého Otca Benedikta XVI.), jedna z najkrajších postáv dnešnej Cirkvi, mal vo svojom znaku toto heslo: „Predicamus Crucifixum.“ Hlásame ukrižovaného Krista. Toto je pravý obraz Cirkvi, pravý obraz i pre každého z nás, lebo len ukrižovaný Kristus je tá cesta, ktorá vedie do života, cesta služby, cesta obetavej lásky. To je tá pravá „kariéra“.¹⁰⁴ Samotný Ježiš Kristus nám dal najlepší príklad služby, keď sám umyl apoštolom nohy vo Večeradle, ba dal ešte väčší príklad, keď v poslušnosti svojmu Otcovi obetoval za nás svoj život. „Chodte a robte aj vy podobne.“

To neznamená, že máme ísť v službe, ako Matka Terézia do krajnosti – čo by bolo iste chvályhodné. Berme svoje každodenné povinnosti, ako službu svojim drahým. Nerobme to len z povinnosti, ale aj pre vyššie ciele. Veď kto slúži, nasleduje Krista. Som presvedčený, keby náš život bol prežitý v službe pre iných, dokázalo by sa toho veľa zmeniť – najmä v ľudských vzťahoch. Ľudia by boli ochotní pomôcť hocikedy, nebáli sa ísť k druhým s vypočítavosťou. A mali by sme tu pravé Božie kráľovstvo, kde nikto nehľadá na seba, ale predovšetkým

¹⁰⁴ Porov.: FORT, *Cesta, pravda, život – Postila otce Karla*, České Budějovice, 2002, s. 269.

na druhých – tým pádom by nikto netúžil po popredných miestach, lebo by sa predbiehali, kto koho bude obsluhovať.

ADE

„Dal som vám príklad, aby ste aj vy robili ako som ja urobil vám“ (Jn 13,15). Prosme pri dnešnej svätej omši nášho Pána Ježiša Krista, aby nás naučil pravej službe voči blíznym, a aby sme takýmto spôsobom budovali a zveľadľovali Božie kráľovstvo, ktoré je medzi nami.

Amen.

Tridsiata nedeľa cez rok „B“

Mk 10,46-52

Prosme o zrak duchovný

Aby si veriaci uvedomili, že to podstatné, je ľudským očiam neviditeľné¹⁰⁵

AI

Hrali ste sa už niekedy slepú babu, alebo nejakú hru, prípadne chceli niečo urobiť, keď ste nič nevideli, napríklad keď vyplli v noci elektrinu? Určite áno a vieme, že to nie je ľahké. Hlavne vtedy si to uvedomujeme, ak sa jedná o nejakú dôležitú vec.

Vidíme očami a asi to pokladáme za samozrejmosť, ale ono to tak celkom samozrejmé nie je. Stačí sa poobzerať okolo seba, alebo počúvať a máme možnosť vidieť alebo počuť o tých, ktorí sa bez zraku narodili, alebo oň prišli.

Prečo hovorím práve o zraku a slepote? Pred chvíľou sme počuli v Evanjeliu o slepom Bartimejovi, a chcem sa spolu s vami zamyslieť nad tým, čo nám Ježiš chce týmto Evanjeliom povedať.

KE

„Čo chceš, aby som ti urobil?“ Slepce mu odpovedal: „Rabboni, aby som videl!“ (Mk 10,51)

DI

Pán Ježiš nám stavia pred oči slepca, ktorý sedí pri ceste a žobre. Keď počuje, že ide Ježiš, kričí aby sa nad ním zmlouval a ostatní, ktorí išli s Ježišom mu hovorili, aby bol ticho, ale Ježiš povedal aby ho zavolali, aby vstal, tu je pekne poukázané na to, aby sme nesedeli nečinne vo svojej biede, aby sme sa jej nedali pohltiť. Spýtal sa slepca čo chce, a on povedal: **„aby som videl.“** A hneď videl a šiel za ním po ceste.

¹⁰⁵ Porov.: LIKAVČAN, R.: Seminár. Spišská Kapitula : 2005.

Ježiš nám tu chce povedať, že kto prosí a úpenlivo volá k nemu, bude vypočutý, ale jeho viera musí byť skutočne silná, nielen taká, ktorá vychádza ústami, ale taká, ktorá je skutočne žitá a vyjadrená srdcom. Keď Ježiš nevidí vieru, nemôže a ani nechce urobiť zázrak. Čo majú Ježišove zázraky s vierou spoločné je, že viera bola najprv predpokladom, ktorú Ježiš očakával, keď konal zázračne. „Tvoja viera ťa uzdravila“. Ježišove zázraky sa radikálne odlišujú od nejakého kúzelníctva, od nejakej show a zázrakov sledujúcich nejaký zisk, ako to bolo v tej dobe v hojnom počte. Jeho zázraky neslúžia ani pre jeho osobný osoh, ani pre zábavu prítomných alebo poslucháčov. Ježiš vracal slepým zrak, no jeho poslaním nebolo liečiť telesnú slepotu, ale duševnú, ktorá je častejšia a nebezpečnejšia, lebo zahŕňa cestu k večnému životu.

PAR

Určite mi dáte za pravdu, že počas dejín boli mnohí s Ježišom, i mnohí proti nemu, a tak je to i dnes. Nie vždy tí, čo s ním boli na oko blízko, boli s ním i vnútorne spojení. Ako tí, ktorí išli s ním a hovorili slepému, aby bol ticho a dal pokoj, ich srdce nebolo na správnom mieste a nepochopili, čo je to milosrdenstvo, ale Ježiš má srdce na pravom mieste a vidí žobráka nielen očami, ale aj svojím srdcom. Slepý žobrák nám poukazuje na kritické situácie v živote, ktoré prichádzajú a ukazuje nám v nich svoju vieru. Aj nám sa ponúkajú dve možnosti: ostať verný, alebo rezignovať. Ale treba mať na mysli, že neustála viera nás uzdravuje, lebo náš Boh je Boh milosrdný. Tá viera musí byť taká silná, že dokážeme až kričať – kričať, smädcom svojho srdca po jeho milosrdenstve.

MY

Aj v tomto svete sme ako tí, ktorým ako by ani nevadilo, že sme slepí, ba dokonca niekedy, ako keby sme sa tým aj chválili, keď urobíme niečo, čo sa nám možno páči, ale dobre vieme, že by sa to Bohu nepáčilo. Alebo v mylnom domnení zatvrdlivosti svojho srdca si myslíme, že sa to páči aj jemu. Dokonca nám nevadí ani to, keď nechávame ostatných v slepote, v slepote svojho srdca bez povšimnutia, namiesto toho, aby sme im z tejto slepoty pomohli a ukázali im ten správny smer, ako slepcovi, ktorý chce prejsť cez cestu, ale nevie či ide auto. Hoci nevidí, ale vloží do nás dôveru a uverí, že naozaj môže bezpečne na druhú stranu cesty prejsť. Ani my priamo nevidíme Boha, ale vo svojom srdci ho môžeme bezpečne nasledovať, lebo nám ukazuje cieľ, za ktorým máme ísť. Tento cieľ je nie ľudským očiam viditeľný, ale neviditeľný a môžeme ho spoznať, keď budeme synmi svetla a nie tohto sveta, ktorý sa zháňa za vecami, očiam viditeľnými ale pominuteľnými. Možno sa pýtame každý samého seba, ako dosiahneme to, že budeme vidieť to podstatné a nebudeme sa zháňať za zbytočnosťami? Práve tu je odpoveď na našu otázku, ako to dosiahnuť. Nemôžeme sa pýtať len samých seba, lebo keď sa budeme sami seba pýtať, sami si dáme aj odpoveď. Tú správnu odpoveď môžeme počuť len vtedy, keď sa

budeme snažiť spolupracovať s Ježišom, a to tak, že naše srdce bude plne otvorené jeho hlasu a naše ruky i srdce plne otvorené svojim blíznym.

Nesmieme sa dať oklamať svojimi očami. Veľmi pekný príklad, ako nenávisť a predsudky oslepujú ľudí, podáva aj jedno z miest vo Svätom písme: Prišiel Ján Krstiteľ, hovorí sa na tomto mieste v evanjeliu, žil skromne, živil sa kobyolkami a lesným medom, a povedali, že je posadnutý diablom. Prišiel Syn človeka, Pán Ježiš, ten šiel aj na hostiny, šiel medzi hriešnikov, aby ich obrátil a o ňom povedali: Žráč, pijan, priateľ hriešnikov. A to sa stále opakuje u ľudí vo všetkých dobách. Videli síce svojimi očami, ale nevideli to, čo treba vidieť srdcom.

ADE

Pane Ježišu, daj aby som videl! Zavolaj na mňa, pretože som slepý, ako si zavolať na slepca Bartimeja. Zavolaj tak na mňa, ako na slepca, aby som hneď išiel za tebou a nie za svojimi záujmami. Pane, ty vieš, že nevidím a sedím vo tme a čakám. Ty vieš, že čakám na teba, aby si mi dal zrak – zrak duchovný. A tak potom, aby som mohol, ako ten čo vidí, pomôcť a previesť tých, ktorí nevidia bezpečne po ceste svojho života.

Mnohí videli rôzne zázraky a pri prvej ťažkosti ho opustili, ba dokonca sa rozhodli, že ho zabijú, lebo zázrak narúšal ich plány. Nie, ani zázrak nás neoslobodí od života vo viere, od cesty vo viere. Môže nám len pomôcť, ako svedectvo. Ale azda nám chýba táto pomoc, tieto svedectvá? Či nezaplňajú v hojnom počte priestor okolo nás? Jestvuje, čo i len jedno stvorenie, ktoré by nesvedčilo o ňom? Zdalo by sa, že keď máme v poriadku svoje oči, akoby sme videli všetko čo máme. Ale nie je to celkom tak. Preto nestačí pozeráť len očami ktoré máme, ale hlavne mať otvorené svoje srdce, ktoré nám slúži ako zrak duchovný a tento zrak duchovný nám pomáha vidieť aj to, čo je ľudským očiam neviditeľné, ale tak podstatné. Amen.

Tridsiata prvá nedeľa v cez rok „B“

Mk 12,28b-34

Príkaz lásky

Objaviť dôležitosť najdôležitejšieho prikázania.¹⁰⁶

Vedel by mi niekto z vás poradiť liek na rany prítomné vo svete? Pozná niekto nejaký recept, nejaké antibiotikum? Možno si poviete, nájsť taký prostriedok je utópia, to sa nedá. Ja som však presvedčený, že práve teraz sme

¹⁰⁶ Porov.: NÁKAČKA, P.: Seminár. Spišská Kapitula : 2005.

ho počuli. Svet je chorý na nedostatok lásky. A liek na túto chorobu nám pripomína zákonník v odpovedi Ježišovi:

KE

Jediný je Boh, a okrem neho iného niet, a milovať ho z celého srdca, z celého rozumu a z celej sily, a milovať blížneho, ako seba samého, je viac ako zákon i proroci (*porov.: Mk 12,32-33*).

DI

Ak chceme lepšie pochopiť dôležitosť najdôležitejšieho prikázania, skúsme sa v mysli preniesť na začiatok ľudských dejín. Po rajskej záhrade sa prechádza náš praotec Adam. Nazýva menom dobytok, nebeské vtáctvo a poľnú zver (*porov.: Gn 2,21*). Všetko je veľmi dobré, všetko bolo krásne a dokonalé. Uprostred tejto nádhery je však Adam stále osamotený. Nenašiel totiž pomoc, ktorá by mu bola podobná (*porov Gn 2,20*), čítame v knihe Genezis. Boh vie, že „**človeku nie je dobre byť samotnému**“ (*Gn 2,18*), ved' ho stvoril, ako tvora spoločenského, vie, že človek potrebuje človeka. Preto dopúšťa na Adama spánok. Z jeho rebra utvára Evu a privádza ju k Adamovi. Prarodičia žijú navzájom harmonicky, a v úzkom, intímnom vzťahu s Bohom. V raji vládne ovzdušie lásky a porozumenia. Prikaz, ktorý sme dnes počuli, sa nám tu zdá zbytočný. Situácia sa však radikálne mení, keď do dejín vstupuje hriech. Nastáva zlom. Vzťahy sa narúšajú, sú zranené. Čistá, žičlivá láska odvtedy musí ustavične zápasiť s nenávisťou, závišťou, hnevom, žiadostivosťou, sebeckvom... Mohli by sme povedať, že popri láske, získavajú na svete „trvalý“ pobyt aj jej nepriatelia. Prarodičia sa skrývajú pred Bohom a Kain zabíja Ábela. Počujeme spievať Lamecha strašnú pieseň o sedemdesiatsedem násobnej pomste. Pri páde babylonskej veže si ľudia prestávajú rozumieť, Izraeliti si na ceste do Kanaánu odlievajú zlaté teľa. Tento boj sa tiahne celými dejinami, až po dnes. Na jednej strane sme svedkami až nepochopiteľnej lásky, ktorá poháňala Matku Terezu skláňať sa nad zomierajúcimi. Poznáme osobnosť Jána Pavla II., sestry Zdenky, či Maximiliána Kolbeho. Na druhej strane postavy, ako sú Hitler či Stalin, budú ešte dlho smutným výkričníkom, upozorňujúcim, ako hlboko vie človek padnúť. Ľudstvo, vďaka Bohu, pozná aj dnes pojem lásky, ale žiaľ ani pojem nenávisti mu nie neznámi. Prikázanie, ktoré sme počuli, je preto viac, ako potrebné. Dnes, keď stojíme v úžase pred nevídaným technickým rozvojom, si musíme stále viac uvedomovať, že vzťahy s Bohom a s ľuďmi sú nenahraditeľné hodnoty. Že všetky výtobytky techniky, hoci sú bez pochyby veľmi užitočné, nám ich nikdy nenahradia. Že prikázanie, ktoré bolo najdôležitejším pred dvetisíc rokmi, je najdôležitejšie aj dnes.

PAR

Potrebuje, veľmi potrebuje, z času na čas sa zastaviť a zodpovedať si úprimne na otázky typu: Ako spĺňam najväčšie prikázanie? A ako by som mohol prípadné nedostatky odstrániť? Koľko času venujem Bohu? Či azda

neohrozuje jeho prvenstvo v mojom živote niečo, alebo niekto iný? Nejaká osoba, alebo v horšom prípade nejaká vec? Koľkokrát si na neho počas dňa spomeniem? Či viem Bohu porozprávať o svojich radoostiach, starostiach a bolestiach? Odprosiť, ďakovať a počúvať? Slovom, či ho milujem nadovšetko. Kedysi veľmi dávno položil Boh, medzi stromami skrytému, Adamovi jemnú výčitku: Adam, kde si? (*porov. Gn3, 9*). Mohutná ozvena tejto otázky znie celými dejinami ľudstva až po dnes. Dobrý Boh aj dnes hľadá človeka a čaká na našu odpoveď na lásku, ktorou nás denne zahŕňa. Náš skúmový pohľad nech sa uprie aj na vzťah k blíznym, k manželke, či manželovi, deťom či rodičom, predstaveným a k podriadeným, k priateľovi, či k blížnemu, s ktorým sa nerozprávam.... Možno v duchu uvidím vd'achný pohľad a plachý úsmev človeka, ktorého som neobišiel, ale podal som mu pomocnú ruku. Možno však začujem tichý plač človeka, ktorého som v honbe za vlastným šťastím zrazil k zemi. Nájdime si chvíľku ticha, vojdime do svojej komôrky. Za dverami nechajme hukot tovární a áut, zvodný šuchot a lesk peňazí. Nechajme tam všetok zhon ulice. A v pokore a úprimne sa skúmame. „Sme takí šťastní, aké sú šťastné naše vzťahy“¹⁰⁷, hovorí John Powell. Odmenou za našu lásku k druhým, nám preto nebudú len vd'achné pohľady blízných. Bude to pokoj a šťastie v našom srdci.

MY

„Alice Van Berchem rozpráva tento zážitok: V roku 1921 vypukol v jednom himalájskom lese požiar. Zatiaľ, čo sa ho väčšina ľudí pokúšala uhasiť, ostatní stáli a pozorovali vrcholec jedného stromu. Uprostred ohnivých konárov bolo hniezdo plné vtáčat. Akýsi vták sužovaný nesmiernou úzkosťou, poletoval ponad hniezdo. „Tak by sme chceli tie mláďatá zachrániť“, hovorili svedkovia tej drámy, „ale to nie je možné. Oheň je príliš silný a nemôžeme sa k nemu priblížiť.“ Bezmocne som tam stála a prizerala sa tak, ako ostatní. Onedlho vzbĺklo aj hniezdo. Myslela som, že vtáčia matka odletí. No nestalo sa tak. Naopak, vrhla sa do plameňov a ponad svoje mláďatá rozpála krídla, aby ich ochránila. V tej chvíli sa stala obeťou svojej lásky a zhorela na popol. Ešte nikdy som nič podobné nevidela. A tak som sa otočila k známym a povedala som: „Aká bezhraničná láska! Ak je také malé stvorenie schopné toľkej obety, o koľko musí byť väčšia láska a obetavosť Stvoriteľa! On z tej nekonečnej lásky opustil nebesia a vzal na seba ľudskú podobu, aby dal svoj život za naše hriechy, a tak nás ochránil.“¹⁰⁸

Ak Pán Ježiš žiada od nás lásku k Bohu a blížnemu, nerobí tak bez toho, aby nám sám nezanechal príklad. Z lásky k nám zostúpil z neba, vzal na seba podobu človeka, žil medzi nami uzdravoval každú chorobu, vyhánal zlých duchov, učil, povzbudzoval a upozorňoval na nebezpečenstvá. Neváhal podstúpiť potupnú smrť na kríži, nechal si prebodnúť milujúce srdce. O chvíľku budeme svedkami sprítomnenia tejto lásky, tu na tomto oltári. Nech je pre nás

¹⁰⁷ POWELL, J.: *Kto prvý hodí kameňom?*, Trnava : Dobrá kniha, 1997, str.: 12.

¹⁰⁸ LEFEVRE, P. a PERRINET, B.: *Veľké pravdy v malých príbehoch 2*, Bratislava : Lúč, 2000, str.: 102-103.

Eucharistia inšpiráciou a posilou, pri napĺňaní najväčšieho prikázania. Majme to na mysli a prosme o to.

ADE

Pane Ježišu, tvoj, nám tak vzácny námestník, pápež Ján Pavol II. nám často pripomínal: Človek bez lásky sa stáva sám pre seba nepochopiteľným tajomstvom. Jeho život nemá zmysel. Ty, ktorý nás poznáš lepšie ako my sami seba, ty, ktorý vieš, čo skutočne osoží človekovi a poznáš aj jeho ohrozenia, si nám túto skutočnosť dnes v tvojom slove pripomenul. My ti za to teraz ďakujeme. Pane, keď si videl, že zákonník správne odpovedal, povedal si mu: **„Nie si ďaleko od Božieho kráľovstva“** (Mk 12,34). Prosíme ťa, daj nám silu napĺňať tvoj príkaz v každodennom živote. Chceme ťa milovať, celým srdcom, z celej sily. A túžime milovať blížnych, ako seba samých. Aby sme aj my mohli počuť, že nie sme ďaleko, teda, že sme blízko, tvojho kráľovstva.

Amen.

Tridsiata druhá nedeľa cez rok „B“

Mk 12,38-44

„Dala všetko, čo mala...“
Ježišu, dôverujem v teba.

AI

Myslím, že každý z nás potrebuje v živote istotu. Keď strácame nejakú istotu, začíname byť nespokojní, nervózni. Naopak, keď držíme všetko pevne vo svojich rukách, vtedy sme spokojní, šťastní, všetko ide hladko. Asi ťažko by sme sa však v živote vyhli všetkým takým situáciám, v ktorých by sme sa mohli cítiť neistí. Zdá sa mi, že tým sú nejakým spôsobom aj naše vzťahy. V práci medzi spolupracovníkmi, v škole medzi učiteľmi a žiakmi, (myslím, že na tomto mieste by som mohol povedať aj v seminári medzi bohoslovcami a predstavenými, ale aj medzi bohoslovcami navzájom), a vážnym problémom sa stáva, ak sa táto „kríza vzťahov“ dostáva aj do našich rodín. Zrejme mnohí z vás mi dajú za pravdu, keď poviem, že priam diagnostickým príznakom tejto krízy je nedostatok dôvery. Je tu však aj iný vzťah, ako sú tieto naše medziľudské vzťahy.

KE

Mám na mysli vzťah, v ktorom vstupuje do ľudského života Ježiš. On, akoby nás všetkých v dnešnom evanjeliu vyzýval: „Dôveruj mi. Len mi dôveruj. Neboj sa. Pozri: chudobná vdova **„dala všetko, čo mala, celé svoje živobytie“**

(Mk 12,44). Daj mi svoj časný život – s jeho radosťou i trápením! Ja ti ho vrátim večný.“

DI

Ježiš si po tom, čo varuje pred pokrytectvom zákonníkov, sadá vo vnútornom nádvorí chrámu, kam už mali prístup len Židia, v tzv. nádvorí žien. Tam boli v jednom rohu koše, do ktorých sa dávali peniaze na chrámovú daň a na obety. **„Viacerí boháči hádzali mnoho“** (Mk 12,41). Tu prichádza istá chudobná vdova.

Vdova bola popri sirote v starovekom antickom svete vo zvláštnom sociálnom položení. Jej slabosť spočívala v tom, že sa nemohla spoľahnúť na podporu zo strany manžela. V celom antickom Blízkom východe bolo úlohou kráľa ochraňovať vdovy a podľa toho sa merala spravodlivosť a dobrá vláda panovníka. V Starom Zákone obranu siroty a vdovy prijíma samotný Boh. V každej časti – v Zákone, u prorokov aj v spisoch, ako Židia rozdeľujú Starý Zákon – je nejaká zmienka o sirote a vdove. Keď Boh dáva Mojžišovi zákon, hovorí: **„Vdove a sirote nebudete krivdiť! Ak im budeš krivdiť a oni budú volať ku mne, ja isto vypočujem ich volanie, vzblkne môj hnev a pobijem vás mečom. Potom budú vaše ženy vdovami a vaše deti sirotami“** (Ex 22,22-24). Prorok Izaiáš varuje tých, ktorí **„uzákoňujú zlé zákony“** a pisárov, ktorí **„spisujú útlak, aby...vdovy boli ich korist'ou a aby ozbíjali siroty“** (Iz 10,2). A keď v Pánovom mene vyzýva na pokánie, hovorí: **„Prestaňte robiť zlo! Učte sa robiť dobro, domáhajte sa práva, pomôžte utláčanému, vymôžte právo sirote, obhajujte vdovu!“** (Iz 1,16-17). Aj v dnešnom žalme sme počuli, že Pán sa **„ujíma siroty a vdovy“** (Ž 146,9).

Ba dokonca v Starom Zákone máme zmienky, že Boh sa stará aj o pohanské vdovy, ako to neskôr sám Ježiš pripomenie v nazaretskej synagóge. V prvom čítaní sme počuli, ako Eliáš prichádza na Boží rozkaz k istej vdove do Sarepty a žiada od nej kúsok chleba. Jediné, o čo sa táto pohanská žena môže oprieť, aby Eliášovi dala z posledného zvyšku svojho pokrmu, je Pánovo slovo. **„Lebo takto hovorí Pán, Boh Izraela: Múky z hrnca neubudne a v krčahu nebude chýbať olej až do dňa, keď Pán zošle dážď na zem. Ona odišla a urobila, ako jej Eliáš povedal.“** A jej dôvera neostáva bez odmeny. **„Najedol sa on, ona a jej syn; a od toho dňa múka z hrnca neubúdala a v krčahu nechýbal olej podľa slova, ktoré Pán povedal prostredníctvom Eliáša“** (1 Kr 17,14-16).

Ježiš, na niekoľkých miestach v evanjeliu ukazuje svoj citlivý vzťah k vdovám. Kedysi, ako píše evanjelista Lukáš, išiel do istého galilejského mesta, ktoré sa volá Naim. Tam narazil na pohrebný sprievod. Na márach ležal jediný syn nejakej vdovy. **„Keď ju Pán uvidel, bolo mu jej ľúto a povedal jej: "Neplač!" Potom pristúpil a dotkol sa már. Nosiči zastali a on povedal: "Mládenec, hovorím ti, vstaň!" Mŕtvy sa posadil a začal hovoriť. A Ježiš ho vrátil jeho matke“** (Lk 7,13-15). Dnes sme zas počuli, ako chváli vdovu, ktorá **„dala všetko,**

čo mala, celé svoje živobytie“ (Mk 12,44), hoci dala len dve drobné mince – kvadrans, ako píše evanjelista Marek, čo je v skutočnosti veľmi malá suma, v slovenčine by sme mohli povedať „jeden halier“.

PAR

„Táto chudobná vdova vhodila viac ako všetci, čo hádzali do pokladnice“ (Mk 12,43). Ako je to teda možné – jeden halier, a pritom viac, ako veľké sumy boháčov? Všetci poznáme odpoveď, a dal ju aj Ježiš. Myslím, že tou najhlbšou skutočnosťou, ktorá v živote človeka aj z malých vecí robí veľké, je láska. Božia matematika je iná, ako matematika ľudí – je to matematika Lásky, Lásky s veľkým L. **„Ved' Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezhynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život“** (Jn 3,16). Pravá láska neostáva sama v sebe. Jej dokonalosť sa prejavuje v obeti. Táto chudobná vdova **„dala všetko, čo mala, celé svoje živobytie“** (Mk 12,44). Zo skúsenosti však vieme, že iba Boh je schopný nekonečnej lásky. Naša láska je mnohokrát ohrozená nedokonalosťou – našou vlastnou, ale aj nedokonalosťou iných. Neraz cítime, že ak má naša láska ostať neporušenou, musí odniekiaľ čerpať.

Prvým takýmto zdrojom je Boh. Druhým ľudia. A prostriedkom, ako čerpať z týchto zdrojov, je dôvera. Tým nechcem tvrdiť, že by sme nemohli milovať aj ľudí, ktorým nedôverujeme, alebo lepšie povedané, ktorým málo dôverujeme. Ved' keby to bolo tak, bol by takúto lásku od nás Ježiš žiadal, ako to čítame na toľkých stránkach evanjelií? **„Milujte svojich nepriateľov a modlite sa za tých, čo vás prenasledujú, aby ste boli synmi svojho Otca, ktorý je na nebesiach“** (Mt 5,44-45), hovorí v reči na vrchu. Predsa len je nám akosi ľahšie úprimne milovať tých, ktorým viac dôverujeme.

V živote však prídu situácie, keď sa budeme cítiť neistí, obklopení nepriateľstvom, odsudzovaním, ohováraním, možno až osočovaním zo strany druhých ľudí. A pritom budeme voči tomu úplne bezmocní. Ako sa zachováme v takýchto situáciách? Vrátime to, ako to zvykneme hovoriť, aj s úrokmi? Boh od nás predsa žiada niečo iné: **„Neodplácajte sa zlým za zlé alebo zlorečením za zlorečenie, ale naopak, žehnajte, lebo ste povolani, aby ste dostali dedičstvo požehnaní“** (1 Pt 3,9), čítame v Prvom Petrovom liste. Nato potrebujeme veľa dôvery.

Milovaní bratia (a sestry), tu si ťažko vystačíme iba s dôverou k ľuďom. Tu je potrebná iná dôvera, dôvera, ktorej ľudia tohto sveta nerozumejú. Ale to nie je slepá dôvera! To je dôvera syna k svojmu Otcovi. K Otcovi, ktorý vie všetko a drží nás pevne vo svojich rukách.

MY

Pre mňa je veľkým príkladom takejto dôvery Svätý Otec Ján Pavol II. Keď myslím na dôveru, spomeniem si na chvíle, keď som počúval CD, ktoré asi všetci dobre poznáte; už jeho názov je veľavravný: „Abba, Pater“. Začína

úsekom z jednej jeho generálnej audiencie, akousi meditáciou, v ktorej Svätý Otec recituje úryvky z 27. žalmu. Začína „***Pán je moje svetlo a moja spása, koho sa mám báť? Pán je ochranca môjho života, pred kým sa mám strachovať?***“ Aká úžasná dôvera zaznieva z úst tohto veľkého človeka! A jeho svedectvom nie sú len jeho slová, ale aj jeho život a smrť. Áno, ani svedectvo smrti nie je zanedbateľná skutočnosť. Už v Liste Hebrejom čítame: „***Pamätajte na svojich predstavených, ktorí vám hlásali Božie slovo. Dobre si všimnite, aký bol koniec ich života, a napodobňujte ich vieru***“ (Hebr 13,7). A pozrite – pápež Ján Pavol II. zomrel v predvečer Nedele Božieho milosrdenstva – milosrdenstva, ktoré si vyžaduje našu dôveru a ktorého bol takým horlivým apoštolom. Známe sú slová, ktoré povedal pred svojou smrťou: „Nechajte ma odísť do domu môjho Otca.“ Ján Pavol II. je pre nás príkladom lásky, ktorá prináša obeť, príkladom dôvery, ktorá prináša pokoj. Keď budeme mať skutočnú dôveru k svojmu nebeskému Otcovi, vtedy príde do nášho života pokoj. A bude to pokoj hlboký. Pokoj, ktorý sa neuspokojí sám so sebou, ale pokoj, ktorý sa bude rozdávať všetkým.

ADE

Prosme teraz o tento pokoj známou františkánskou modlitbou:

Pane, urob ma nástrojom svojho pokoja.

Daj, aby som vnášal lásku, kde panuje nenávisť;

odpustenie, kde sa množia urážky;

jednotu, kde vládne nesvornosť.

Daj, aby som prinášal pravdu tým, čo blúdia;

vieru tým, čo pochybujú;

nádej tým, čo si zúfajú;

svetlo tým, čo tápu vo tmách;

radosť tým, čo smútia.

Pane, daj, aby som sa snažil skôr potešovať iných,

než aby mňa potešovali;

skôr chápať iných, než aby mňa chápali;

skôr milovať iných, než aby mňa milovali.

Pretože len keď dávame, nadobúdame;

len keď zabúdame na seba, nachádzame seba samých;

len keď odpúšťame, dostáva sa nám odpustenia;

len keď odumierame sebe, povstávame k večnému životu.

Amen.

Tridsiata tretia neďeľa v cez rok „B“

Mk 13,24-32

Istota konca

*Posledný deň je deň príchodu Pána.*¹⁰⁹

AI

Naše médiá sú plné katastrofických správ. Vraždy, povodne, nešťastia, zemetrasenie, pohromy. Mnohokrát s hrôzou sledujeme, čo všetko sa na ľudí rúti. K tomu všetkému sa pridávajú predpovede a horoskopy o zle, ktoré nás ešte len čakajú. Poznáme jednotlivcov a spoločenstvá, ktoré s „veľkou istotou“ hovoria aj o dni, v ktorom nastane koniec sveta.

Aj my veriaci v Krista si v posledné dni liturgického roka zvlášť pripomínáme konečnosť sveta a nekonečnosť Boha.

KE

Ježiš hovorí: „***Nebo a zem sa pominú***“ (Mk 13,31).

DI

Predstavme si krásny Jeruzalemský chrám. Učeníci sú unesení jeho krásou a svoj obdiv neskrývajú ani pred Učiteľom. Pán ich však zaskočí: „Z toho, čo tu vidíte, neostane kameň na kameni.“ „A kedy Pane?“ prosia o spresnenie učeníci. Taký je počiatok eschatologickej reči, z ktorej sme úryvok počuli v dnešnom evanjeliu.

Celú dnešnú stať môžeme rozdeliť na tri časti.

V prvej nám Ježiš nechce podať presný prírodovedný udaj o zániku vesmíru, ale podáva nám v ňom náboženskú pravdu o konci sveta.¹¹⁰ Už prorok Daniel hovorí o ňom, ako o čase úzkosti, aký nebol od kedy povstal národ (porov. Dn 12,1). V tento deň, slnko, mesiac i hviezdy sa začínajú chvieť, strácajú jas a rúti sa do ničoty. Presný opak stvorenia, keď Boh povoláva z ničoty slnko, mesiac, hviezdy i zem, určuje im poriadok a úlohy. Teraz však zanikne celé Božie stvorenie.

Druhú časť pekne vystihuje pieseň z JKS (475) keď hovorí: „Keď nebesia i zem budú sa triasť a chvieť, ty prídeš,...,bys súdil tento svet.“ Práve na to nás upozorňuje dnešné evanjelium. Nie je natoľko podstatné to, že všetko zanikne, ale to, že v tejto chvíli príde Pán, aby nás vzal k sebe. On pošle svojich anjelov, s ktorými príde, a tí zhromaždia vyvolených. Evanjelium však nič nehovorí o tých, ktorí Boha nechcú prijať. Vyslobodení budú len vyvolení, čo však s ostatnými? Evanjelium tým, že o nich mlčí, akoby hovorilo, že tí, ktorí sa držia sveta, s ním sa aj zrúti.

¹⁰⁹ Porov.: MARHEFKA, J.: Seminár. Spišská Kapitula : 2005.

¹¹⁰ Porov.: HRBATA, J.: *Perly a chléb*. II. díl. Český Tešín : Cor Jesu, 1991, s. 434.

Treťou časťou, v podobenstve o figovníku, nám Ježiš pripomína potrebu pripravenosti. Podobenstvo inak chápeme my, kde je príchod leta priam fascinujúci. Kým u nás je to dlhé obdobie, vo svätej zemi je to presný opak. Príchodom leta nastávajú neznesiteľné páľavy, o ktorých hovorí aj Sväte písmo. Napr. prorok Jonáš. Rozpučaný figovník je predzvesťou tohto utrpenia.¹¹¹

V závere pridáva: „Nebo a zem sa pomínú, ale moje slová sa nepomínú. Ale o tom dni a o tej hodine nevie nik, ani anjeli v nebi, ani Syn, iba Otec.“ Je to výzva, aby sme bdeli, upozornenie, že reč nie je len podobenstvom.

PAR

Aj my sa ako učenici, často pýtame „Kedy to bude? Ako to bude?“ Poznanie konca sveta nám neprináleží. Čo však vieme, že sa už nie raz hovorilo o konci sveta, a ten neprišiel. Zvádza nás to pýtať sa samých seba. „Prečo by mal prísť práve teraz? Nebude teda lepšie žiť bez tejto myšlienky a nepokaziť si život čiernymi myšlienkami?“

To, že na vlastné oči uvidíme koniec sveta je neisté. Ale nezabúdajme, že sú dva konce – veľký, o ktorom sme doteraz uvažovali, ale aj malý, s ktorým sa stretávame oveľa častejšie. Smrť. Koniec, po ktorom je takmer nič nezmenené, len namiesto nás ostáva len drevený, železný či betónový kríž. Iste sa nám to zdá ubíjajúce, myslieť na to, čo po mne ostane. Aby sme neklesali na duchu, povzbudíme sa slovami: **„Zodvihnite hlavu, blíži sa vaše vykúpenie.“** Hoci je pozemský koniec spojený s utrpením, je predzvesťou spásy. Spomeňme si na smutné okolnosti Veľkého piatku, za ktorými nasleduje veľkolepé „Aleluja“ Veľkonočnej nedele. Aj prorok Daniel nás povzbudzuje, že **„mnohí z tých, čo spia v prachu zeme, sa zobudia; niektorí na večný život, iní na hanbu a večnú potupu. Rozumní sa budú skvieť, ako lesk oblohy a tí, čo mnohých priviedli k spravodlivosti, budú ako hviezdy na večné veky“** (Dan 12,2-3).

V našom živote nevidíme padať slnko, či hviezdy, ale padajú naše istoty, deti dospejú a odídu z domu, utvoria si vlastné rodiny, zdravie slúži čoraz menej, strácame schopnosti a hlavne silu, až to skončí, pri tom že sme odkázaní na pomoc aj pri najzákladnejších životných potrebách. Nedokážeme sa bez pomoci najesť. Už len pár okamihov a srdce človeka po mnohých rokoch prestáva vykonávať svoju činnosť. Taký je koniec ľudského života. Nepripomína nám to Ježišovo rozprávanie o konci zeme?

Koľkokrát však vidíme, že všetky istoty sa zrúti v jednom okamihu – nešťastia, autonehody, zlyhania srdca či mozgu. Naš svet sa môže rúcať postupne i naraz, a tak aj nám patrí Ježišova výzva bdieť a nenechávať obrátenie až na staré kolená s tým, že potom už budem mať dosť času.

MY

¹¹¹ Porov.: HRBATA, J.: *Perly a chléb*. I díl. Český Tešín : Cor Jesu, 1991, s. 436-437.

Spolu sa poučme od Noemových súčasníkov.¹¹² Boh videl hriechy ľudí, nechcel ich zahubiť, ale priviesť na cestu spravodlivosti. Noe je prorokom Božím, upomína, vyzýva k opusteniu hriechu. Nikto ho však neberie vážne. Stavia koráb. Ten stojí, ako skutočná výstraha. Všetkým je však dôvodom k zábave. Noe sa zbláznil?! Vieme si predstaviť jeho úzkosť, keď dostal od Boha príkaz vstúpiť do korábu. Iste mal aj ťažké srdce na tých, ktorí sa mu posmievali, no teraz vie, že sú na kraji záhuby. Iste ich znovu prosí, aby sa zmenili, veď Boh sa možno ešte nad nimi zmiluje. Neuspel, iba výsmech. Zanecháva všetko a všetkých, berie zvieratá a vstupuje do korábu. Nastáva dážď, ktorý je trestom Božím. Boh necháva padat dážď celé dni. Akoby chcel zničiť všetko, čo stvoril. Kým pri stvorení oddelil súš od vôd, teraz s'aby sa všetko zlievalo do kopy. Akoby poriadok daný Bohom pri stvorení zanikal. Keď po zničení zla upadnú vody, Noe vychádza z korábu, pripomína nám to stvorenie sveta. Veď ako Boh požehnal Adama a Evu, teraz dáva prisľúbenie Noemovi.

Ako Boh hovoril cez Noema, aby zachránil hriešnych, tak nás vyzýva aj Ježiš. I on hovorí o pohrome, ktorá príde. Aj táto pohroma bude predzvest'ou vykúpenia pre tých, ktorí prijmú Božiu výzvu. No i v tejto pohrome nájdú smrť tí, ktorí odmietajú Božie volanie.

Poučme sa od tých, ktorí zahynuli vo vodách potopy. Neodmietajme Ježišove výzvy, veď on nám nechce zlé. Naopak, chce naše večné šťastie. Prijmime ho dnes, zajtra už môže byť neskoro.

ADE

Pane Ježišu, ty nás vyzývaš k bdelosti a pripravenosti, my však často prepočúvame tvoje slová. Prosíme ťa, nedaj nám zahynúť v poslednom okamihu nášho života, nech je už kedykoľvek. Pomáhaj nám pochopiť, že aj vo chvíli utrpenia nás neopúšťaš, ale si s nami. Daj nám pochopiť to, že či hodina smrti bude hodinou vykúpenia, a či hodinou zatratenia, záleží len od toho, ako budeme prijímať tvoje volanie.

Amen.

¹¹² Porov.: HRBATA, J.: *Perly a chléb*. I díl. Český Tešín : Cor Jesu, 1991, s. 438 - 439.

Ježiš, si kráľ?

*Vzbudiť vo veriacich viac odvahy kráčať za Kristom.*¹¹³

AI

„Pán kaplán, koľko máte rokov?“ Keby sa ma na toto niekto opýtal, zvlášť v spoločenstve niekoľkých ľudí, predpokladám, že by tam bolo také ticho, ako teraz tu. Ale dať túto otázku mne, mladému človeku, to akosi ešte ujde. Ale kto z nás by sa na vek opýtal nášho pána dekana? Asi nikto. Totiž otázky veku a im podobné sa nezvyknú klásť ľuďom. Je to spoločenský úzus, ktorému učíme deti odmala. Opýtať sa dámy na vek, to je vrchol neslušnosti.

Na druhej strane dnes badať, a to zvlášť v televízii, ako musia vysokí štátni činitelia alebo svetové celebrity povedať o sebe všetko. Pomaly aj koľko vážia, čo raňajkujú, číslo topánok, alebo či už majú „štátne zuby“. Ak sa chcú udržať, musia rátať so stratením vlastnej intimity.

KE

Dnes nám Písmo ponúka veľmi konkrétnu a rozhodujúcu otázku na osobu Krista: „***Si židovský kráľ?***“ (Jn 18, 33b)

DI

V tejto, takpovediac otázke „na telo“, sa neskrýva len irónia, sarkazmus, či pohrdanie Ježišom. Židia potrebovali, aby sa Pilát touto politickou otázkou zaoberal. Veď to bola najsilnejšia karta prep Pilátom, ktorá mohla zavážiť. Ona jediná mohla tohto pohana donútiť vyniesť nad Ježišom rozsudok smrti. Byť kráľom pre Ježiša znamenalo, ohrozenie cisárovej moci, a to stačilo na výrok ukrižovania. Teda nespýtať sa Ježiša, na obvinenie zo strany jeho vlastných súkmeňovcov, by si mohli v Ríme vysvetľovať ako nedbanlivosť pri plnení povinností, nestráženie verejného poriadku, a v neposlednom rade, ako podporovanie útokov na cisárovu suverenitu. Takto videl »kráľa Židov« Pilát. Židia si zas pod svojim »kráľom« predstavovali len jedno jediné: Mesiáša. Toho Mesiáša, ktorého čakali od čias Dávida, ktorého ohlasovali proroci. Toho Mesiáša, ktorý ich mal konečne vyslobodiť z jarma zajatia vo vlastnej zemi. Ale aj Ježiš mal predstavu o »kráľovi«. Tento kráľ je verný pravde, a preto nikto, kto ho počúva a je pod jeho vedením, sa nemusí báť. Tomuto kráľovstvu nehrozí zánik, lebo „***nie je z tohto sveta***“ (Jn 18,36).¹¹⁴

PAR

¹¹³ Porov.: BRUTOVSKÝ, B.: Seminárna práca. Badín : 2005.

¹¹⁴ KOREC J.CH.: *Ježiš evanjelií*.

Zvykne sa hovoriť, „sto ľudí – sto chutí“. Áno, je isté, že svet takto fungoval a funguje tak i dnes. Pod rúškom slobody či demokracie, každý chce mať tú svoju pravdu. Dieťa bude vždy považovať nekúpenie čokolády za prejav matkinej nelásky, zatiaľ čo ona dáva svojmu dieťaťu dôležitý vklad do jeho budúcnosti. Dospievajúci mladý človek bude vždy považovať rodičov za nepriateľov vlastnej slobody, zatiaľ čo oni mu venovali celú svoju slobodu. A v tomto smere ani my ostatní nie sme výnimkou. Určite nestačí ľahká námietka, alebo krivajúci dôkaz, aby nás presvedčil o vlastnom omyle. A aj tak často odchádzame nepresvedčení.

Ak by sme sa preniesli o necelé dve tisícročia dozadu, do hlavného mesta Judejského kráľovstva – Jeruzalema a boli očitými svedkami súdu s Ježišom, neviem, či pri pohľade na neho by sme verili, že je vôbec svetským kráľom. Nieto ešte kráľom iného sveta.

Naozaj. Viera v Ježiša si vyžaduje odvahu. Zároveň je to viera odvážnych. Teda tých, ktorí nastúpia na cestu ako turisti. Vedia, kam majú prísť. Lepšie povedané – vedia, kam chcú prísť, lebo cieľ je známy. A hoci nevedia, čo ich na ceste čaká, jedno je isté. Cesta je správna, zjazdná. Nie je ľahká, ale ak človek chce, dokáže ju zdolať.

Možno sa pýtať: Kde brat istotu?... Nuž nie si prvý, kto kráča po tejto ceste. Boli pred tebou mnohí a mnohí, a ja myslím, že nikto neľutoval. Ani Kristus neľutoval svoju krížovú cestu, nevinil Otca za jedinú bolesť. Sám sa ponúkol, aby každému človeku ukázal, dá sa trpieť, ak je za koho. A že za tŕňovú korunu, ktorú nám život neraz dáva, raz skutočne dostaneme korunu kráľovskú.

MY

A že to tak naozaj je, svedčí o tom Cirkev v tisícach svojich svätých mučeníkov. Títo svedkovia svojej doby ukázali, že existuje niečo väčšie, ako pozemský život, pre ktorý nie je zlé, ak sa pre to „väčšie“ aj trochu potrápime. Aj do slovenského martyrológia pribúdajú naši vlastní svätci, čo si mnoho vytrpeli, lebo kráľom nazvali ozajstného Kráľa. A napokon – koľko možností vidieť človeka zdrveného, poníženého, no predsa nie porazeného, máme denno – denne v našich uliciach a panelákoch? Z kadiaľ berú títo ľudia energiu vykročiť do nového rána, napríklad v ťažkých rodinných vzťahoch? Odkiaľ berú chorí silu žiť a zmysel, prečo žiť? Žeby sami zo seba? Alebo z našich denníkov a týždenníkov?

2. apríla 2005 svet stíchol pre jednu osobu. Pápeža Jána Pavla II.. Rôzne názorové prúdy, kritiky i urážky v jednom okamihu prestali, lebo svet zistil, že ten muž mal predsa len pravdu. Aký zvláštny paradox uvidel svet: pravdivosť života vidíš v smrti.

Šéfredaktor jedného zo slovenských periodík, na skutočnosť dejinného pohrebu Jána Pavla II. veľmi zaujímavo skonštatoval: „Ten pohľad bol fascinujúci. Liberáli,

agnostici, radikáli, budhisti, politici priami i prázdni, sukničkári aj askéti, zloději i spravodliví, tí všetci akosi prirodzene prijali, že sú kulisou niečoho väčšieho.

Ten piatok Ktosi povedal. Z tohto pápeža sa dalo smiať a bolo možné ho aj urážať. Ale keď zomrel, ukázalo sa, že ten starý muž bol pre svet jedným z mála pevných bodov, na ktorých všetko stálo.“ Toľko z úvodníka.

ADE

Ak sme v úvode homílie hovorili o otázkach „na telo“, ktoré nás často dokážu vyviesť z rovnováhy, tak je isté, že aj naša viera bude žiadať to isté. Ale inak by to už nebola viera. Neustále bude v nás klásť otázky o Ježišovi, o nás samých, o Bohu. Dôležité je, zachovať si pokoj v srdci, ako Ježiš v dnešnom evanjeliu a so sv. Pavlom povedať: „Viem, komu som uveril.“

Amen.